

320 Pilde creștine

Traducere din limba rusă:

Florentina Cristea

EDITURA EGYMENITA

2021

320 Pilde creștine

Traducere din limba rusă:
Florentina Cristea

EDITURA EGYMENITA

2021

320 Pilde creștine

Traducere din limba rusă:
Florentina Cristea

EDITURA EGYMENITA

2021

Traducerea s-a făcut după originalul în limba rusă:

Христианские притчи

Corector: **Raluca Pleșa**

© Editura Egumenița pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

320 pilde creștine / trad. din lb. rusa Florentina Cristea. - Galați :
Egumenița, 2021

ISBN 978-606-550-444-8

1. Cristea, Florentina (trad.)

Aufheben

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, într-unul dintre satele rusești, o mamă își petrecea fiul care mergea pe front. Fiul era un om străin de viața Bisericii și nu purta cruce la piept. Mama, binecuvântându-l, i-a pus la gât o cruciuliță și i-a cerut să nu o scoată în nicio împrejurare. Tânărul, deși crescuse în atmosfera propagandei ateiste, a făcut ascultare de mama sa și a luptat cu crucea la piept. Dar s-a întâmplat ca unitatea sa militară să fie înconjurată și capturată de germani.

Toți prizonierii erau aliniați în rânduri lungi. De-a lungul lor mergea un ofițer cu un grup de soldați. Uitându-se atent la fețe, ofițerul uneori se oprea, îl lovea în piept pe câte un prizonier și spunea:

– Der Jude! (Evreu)

Prizonierul de război specificat era scos din linie de gardieni și dus de-o parte. Grămada de evrei, aleși pentru executare, creștea din ce în ce mai mult.

Tânărul, pe care mama îl binecuvântase înainte de a merge pe front punându-i o cruce la piept, se născuse într-un sat rusesc, dar era brunet, cu părul creț și prin trăsăturile feței semăna cu reprezentanții neamului evreu. El se uita la ofițerul care se apropia de linia sa și tot mai clar auzea strigătele:

– Der Jude!... Der Jude!

Când rândul a ajuns la el, ofițerul l-a lovit cu degetul și a spus:

– Der Jude! – și a dat să meargă mai departe.

Dar, din fericire pentru prizonier, privirea ofițerului a căzut peste gulerul descheiat de la cămașă. Neamțul a observat la pieptul lui o cruce. Stând o clipă pe gânduri, ofițerul a comandat:

– Aufheben (Anulare)! – și a mers mai departe de-a lungul liniei.

Soldatul, care deja pusese mâna pe umărul prizonierului, a tras-o înapoi și a pornit în urmă după ofițer.

Cu mâna tremurândă prizonierul și-a șters sudoarea de pe frunte și și-a adus aminte de mama sa.

Avortul

A venit odată la un stareț (un bătrân) un cuplu căsătorit.

– Părinte – zice soția – eu aștept un copil, dar noi avem deja patru copii; dacă se va naște al cincilea – nu vom mai putea trăi. Binecuvântați să fac avort.

– Văd că viața voastră nu este ușoară – răspunde starețul – bine, vă binecuvântează să vă ucideți copilul. Dar s-o omorâți pe fiica cea mai mare, căci ea are deja cincisprezece ani: ea a trăit deja în lume, a văzut câte ceva, dar acea firimitură nici raza soarelui nu a văzut-o încă, ar fi nedrept să îl lipsim de această oportunitate.

Îngrozită, femeia și-a acoperit fața cu mâinile și a început să plângă.

Credință absolută

Era o vară secetoasă și fermierii, locuitorii unei mici așezări, erau îngrijorați de ceea ce se va întâmpla cu recolta lor. Într-o zi de duminică, după liturghie, ei au mers la preotul lor după sfat.

– Părinte, trebuie să facem ceva, altfel vom pierde recolta!

– Tot ceea ce trebuie să faceți este să vă rugați cu credință absolută. Rugăciunea fără credință nu este rugăciune. Ea trebuie să vină din inimă – a răspuns preotul.

Toată săptămâna următoare fermierii s-au adunat de două ori pe zi și s-au rugat ca Dumnezeu să le trimită ploaie. Duminică au venit la preot.

– Nu funcționează, părinte! Noi în fiecare zi ne întâlnim și ne rugăm împreună, dar ploaie tot nu este.

– Vă rugați într-adevăr cu credință? i-a întrebat preotul.

Ei au început să îl asigure că așa este. Dar preotul i-a contrazis:

– Știu eu că voi vă rugați fără credință, pentru că nici unul dintre voi, venind aici, nu și-a luat cu el umbrela!

Avva Agathon și străinul bolnav

Se spunea despre avva (părintele) Agathon că, venind odată în oraș să își vândă rucodelia (lucrul mâinilor sale), a văzut acolo un străin bolnav, care zăcea în stradă. Nimeni nu se îngrijea de el. Starețul (bătrânul) a rămas cu cel bolnav. Din banii câștigați de pe urma rucodeliei sale a închiriat o colibă, iar restul de bani l-a întrebuințat pentru nevoile bolnavului. Așa a petrecut el patru luni până la însănătoșirea străinului și abia după aceea s-a întors la chilia sa.

Avva Agathon și leprosul

Mergea odată avva Agathon în oraș să își vândă modesta sa rucodelie și a văzut pe drum un lepros care zăcea pe jos. Acesta l-a întrebat:

– Unde te duci?

– În cetate – a răspuns avva Agathon – să îmi vând rucodelia.

– Fă milostenie și ia-mă și pe mine acolo.

Starețul l-a ridicat și l-a dus pe umerii săi în oraș. Leprosul i-a spus:

– Așează-mă acolo unde îți vei vinde rucodelia ta.

Starețul așa a și făcut. Când a vândut unul dintre lucruri, leprosul l-a întrebat:

– Cu cât l-ai vândut?

– Cu atât – a răspuns starețul.

Leprosul i-a cerut:

– Cumpără-mi o pâine.

Când starețul a vândut un alt lucru, leprosul l-a întrebat:

- Acesta cu cât l-ai vândut?
- Cu atât – a răspuns starețul.
- Mai cumpără-mi o pâine.

Starețul i-a cumpărat. Când și-a vândut toată rucodelia sa și vroia să plece, leprosul l-a întrebat:

- Pleci?
- Plec – a răspuns avva.

Leprosul i-a spus:

- Fă milostenie și du-mă acolo de unde m-ai adus.

Starețul a împlinit și acest lucru. Atunci leprosul a spus:

- Binecuvântat ești, Agathoane, de Domnul, în cer și pe pământ.

Avva s-a uitat îndărăt, dar nu a văzut pe nimeni. Acesta fusese Îngerul Domnului, care venise să îl încerce pe stareț.

Avva și hoțul

Odată avva Macarie a găsit în chilia sa un hoț, care încărca lucrurile lui pe măgarul ce stătea în fața chiliei. Nelăsând să se vadă că el este stăpânul acestor lucruri, cuviosul a început în tăcere să îl ajute să lege legătura. Apoi, slobozindu-l în pace, fericitul a spus în sinea sa:

- Noi nimic nu am adus în această lume, evident că nici a lua ceva de aici nu putem. Binecuvântat fie Domnul pentru toate!

Avva Macarie și diavolul

Odată avva Macarie trecea dinspre lac spre chilia sa. El ducea ramuri de palmier și pe drum, iată, l-a întâmpinat diavolul cu o coasă. Diavolul a vrut să îl lovească pe Macarie, dar nu a putut. Și a zis:

– Multă putere ai în tine, Macarie. Eu nu pot lupta împotriva ta. Tot ceea ce faci tu, și eu fac. Tu postești, iar eu nicidecum nu pot mânca; tu priveghezi, iar eu nicidecum nu dorm. Cu un singur lucru mă biruiești.

– Cu care? a întrebat Macarie.

– Cu smerenia – a răspuns diavolul. Iată de ce nu am eu putere asupra ta.

Tăbăcarul din Alexandria

Odată fericitul Antonie se ruga în chilia sa și a auzit un glas:

– Antonie! Tu încă nu ai ajuns la măsura tăbăcarului care trăiește în Alexandria!

Auzind aceasta, starețul s-a sculat dis-de-dimineață și, luându-și toiagul, a plecat în grabă la Alexandria. Când a ajuns la bărbatul care i-a fost indicat, acesta a fost extrem de mirat, văzându-l la sine pe Antonie. Starețul i-a spus tăbăcarului:

– Spune-mi faptele tale, căci pentru tine am venit aici, părăsind pustia.

Tăbăcarul a răspuns:

– Eu nu știu să fi făcut vreodată ceva bun; din această pricină, în fiecare dimineată, când mă scol din patul meu, înainte de a ieși la lucru îmi zic în sinea mea: toți locuitorii din acest oraș, de la mic la mare, vor intra în Împărăția lui Dumnezeu pentru virtuțile lor, și numai eu singur voi merge în chinul veșnic pentru păcatele mele. Aceleași cuvinte le repet în inima mea și înainte de a mă culca.

Auzind acestea, fericitul Antonie a răspuns:

– Cu adevărat, fiul meu, tu, ca *un neguțător care caută mărgăritare bune* (Matei 13, 45-46), șezând liniștit în casa ta, ai dobândit Împărăția lui Dumnezeu; iar eu, deși toată viața mea o petrec în pustie, nu am dobândit rațiunea duhovnicească, nu am ajuns la măsura conștiinței pe care tu o exprimi în cuvintele tale.

Batiușka și fasolea

În prima zi a Postului Mare un preot de la țară și-a pus în buzunar patruzeci și nouă de boabe de fasole, ca, aruncând în fiecare zi câte un bob, să marcheze ziua încheierii postului. Curățând hainele preotului, soția lui a observat că buzunarul lui este plin de fasole. „Părintelui îi place fasolea, ia să îi mai adaug eu puțin, să mănânce pentru sănătate”. Așa a și făcut. Batiușka în fiecare zi arunca din buzunar câte un bob de fasole, dar aceasta nu se mai termina.

A trecut Postul Mare, dar pentru sat el nu s-a încheiat.

Și, iată, la un moment dat sătenii l-au întrebat pe batiușka:

- Batiușka, când se termină Postul Mare?
- Uitându-mă la boabele de fasole, pe care le am în buzunar, mai sunt încă multe zile.

Bunătate fără margini

Era în Antiohia un patriarh, pe nume Alexandru, deosebit de milostiv și compătimitor față de toți. Odată unul dintre secretarii săi i-a furat câteva monede de aur și a fugit în Tebaida Egiptului.

Acolo, într-un loc pustiu, barbarii l-au prins pe secretar și l-au dus departe în țara lor. Fericitul Alexandru, aflând acest lucru, l-a răscumpărat pe prizonier, dând pentru el optzeci și cinci de monede de aur.

Când prizonierul s-a întors, patriarhul l-a aco-perit cu atâtea binefaceri, încât unii dintre cetățeni spuneau: „Bunătatea lui Alexandru nu poate fi în-vinsă de nici un păcat”.

Conversație despre folosul sufletesc

Când avva Ammoi se ducea la biserică, nu îi îngăduia ucenicului său să meargă alături de el, ci îi porunca să îl urmeze de departe. Dacă ucenicul se apropia să întrebe ceva, Ammoi, dându-i răspun-sul, îndată îl expedia, zicându-i:

– Nu îți îngădui să rămâi lângă mine pentru ca în conversația noastră despre folosul sufletesc să nu se strecoare vreun cuvânt deșert.

Conversație despre frumusețile Elveției

Între niște cunoscuți apropiați, care se adunaseră la ceai, s-a iscat o conversație, purtată pe îndelete, despre frumusețile Elveției. Fiecare din cei ce erau acolo povestea despre impresiile sale, amintindu-și locurile pe care le-a vizitat.

La masă, împreună cu toți, stătea tăcut un bătrânel, afundat, se pare, în întregime în gândurile sale. Știind că el în viața sa cutreierase multe colțuri interesante ale lumii, cineva l-a întrebat:

– Dar dumneavoastră ce părere aveți despre Elveția?

– Da-da – răspunse bătrânelul – în sudul Franței este foarte bine...

Luați seama la ce auziți: Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura; iar vouă celor ce ascultați, vi se va da și vă va prisosi (Marcu 4, 24).

Calmul pietrei

Odată avva Ammon a mers la avva Antonie. Și au început să discute despre folosul sufletesc. După discuție, avva Antonie i-a prezis lui Ammon că acesta va spori în frica de Dumnezeu.

Rostind această proorocie, Antonie l-a scos pe Ammon din chilie și, arătându-i o piatră, a spus:

– Insultă această piatră și lovește-o.

Ammon a făcut acest lucru.

Atunci avva Antonie l-a întrebat:

– Ți-a dat ea vreun răspuns, ți-a arătat vreo împotrivire această piatră?

Ammon a răspuns:

– Nu.

– Așa și tu – i-a spus avva Antonie – vei ajunge la această măsură a nepătimirii.

Proorocia avvei Antonie s-a împlinit ulterior.

Recunoștință demnă de Dumnezeu

Un om se simțea foarte îndatorat față de Domnul Dumnezeu, întrucât scăpase cu bine de o primejdie, care îi amenințase viața. Și l-a întrebat pe prietenul său ce ar trebui să facă să Îi mulțumească lui Dumnezeu după vrednicie. Drept răspuns, acela i-a povestit următoarea întâmplare.

Un bărbat iubea din toată inima sa o femeie și i-a cerut acesteia să se căsătorească cu el. Dar ea avea cu totul alte planuri în acest sens. Și, iată, într-o zi mergeau împreună pe stradă și la intersecție femeia era cât pe ce să fie lovită de o mașină. A rămas în viață numai datorită faptului că însoțitorul ei, fără să își piardă prezența de spirit, a tras-o brusc înapoi. Femeia s-a întors către el și a spus: „Acum mă voi căsători cu tine”.

– Cum crezi că s-a simțit bărbatul în acel moment? – a întrebat prietenul.

Dar în loc de răspuns, omul doar s-a strâmbat nemulțumit.

– Vezi – i-a spus prietenul său – poate că și tu acum îi provoci lui Dumnezeu aceleași sentimente.

Binecuvântată nebunie

Odată, după obiceiul de atunci, unii dintre creștini veniră să se judece în fața episcopului lor. Mâhnit de dezacordul dintre creștini pentru o pricină, care nu merita atenția creștinilor, episcopul se prefăcu nebun în fața adunării care venise la el.

Una dintre femeile prezente îi spuse prietenei sale:

– Bătrânul s-a stricat la minte.

Sfântul Ammon, auzind acest lucru, o chemă la el și îi spuse:

– Atâția ani m-am nevoit eu în pustie să dobândesc această nebunie, și pentru tine, oare, să o pierd?!

Mesagerul înțelept

A venit în fugă la împărat un mesager cu un mesaj despre înfrângerea armatei sale. El știa că celui ce aduce o astfel de veste trebuie să i se taie capul și pe drum s-a gândit ce ar trebui să facă pentru a rămâne în viață.

Când a fost adus la împărat, el a căzut la picioarele suveranului, implorându-l să îl ierte, pentru că a uitat cu desăvârșire toate cuvintele mesajului. Împăratul și miniștri au căzut pe gânduri: pentru o astfel de greșală mesagerul trebuie executat, dar, dacă este lăsat în viață, există speranța ca el să își amintească acest mesaj important. În scurt timp vestea cea tragică a venit pe altă cale și mesagerul a scăpat de moarte.

Zis-am: „Păzi-voi căile mele, ca să nu păcătuiesc eu cu limba mea; pus-am gurii mele pază... (Psalmi 38, 1-2).

Cea mai apropiată cale către Dumnezeu

Un ucenic i-a spus odată învățătorului său:

– Dragul meu învățător, eu nu mai pot suporta să fiu distras de ceva. Cum pot găsi cea mai apropiată cale către Dumnezeu?

Învățătorul a răspuns:

– Unde este calea mai grea, acolo să te duci; ceea ce aruncă lumea, tu să iei; și ceea ce face lumea, să nu faci. Mergi împotriva lumii în toate privințele și atunci vei ajunge pe cea mai apropiată cale către El!

Dumnezeu este pretutindeni

Odată avva Visarion mergea cu ucenicul său pe malul mării. Ucenicul era foarte însetat și îi spuse avvei Visarion:

– Părinte, mi-e foarte sete.

Starețul, rugându-se puțin, îi spuse:

– Bea din mare.

Apa mării deveni nesărată și ucenicul își potoli setea cu ea. Dar, după ce bău, turnă apă într-un vas, ca măsură de precauție, să aibă apă la el în cazul în care va începe iar să îi fie sete. Starețul, văzând acest lucru, întrebă:

– De ce ai făcut asta?

El îi răspunse:

– Iartă-mă! Am făcut asta de teamă că voi vrea din nou să beau.

Atunci starețul remarcă:

– Dumnezeu, așa cum este aici, este pretutindeni.

Dumnezeu știe ce este bine

Un frate l-a întrebat pe un stareț (un bătrân):

– Ce faptă bună ar trebui să fac și să trăiesc așa?

Starețul a răspuns:

– Dumnezeu știe ce este bine. Eu am auzit cum unul dintre stareți l-a întrebat pe avva Nesteroi: „Ce faptă bună ar trebui să fac?” Și avva i-a răspuns: „Nu toate faptele sunt egale?” Scriptura spune: „Avraam era iubitor de străini – și Dumnezeu era cu el; Ilie iubea tăcerea – și Dumnezeu era cu el; David era blând – și Dumnezeu era cu el”. Așadar, vezi, ceea ce îți dorește după Dumnezeu sufletul tău, aceea să și faci și să îți păzești inima ta.

Dumnezeu este de nepătruns

Cu mult timp înainte de Nașterea lui Hristos, în Sicilia a existat un domnitor, pe nume Hieron. El avea la curtea sa înțelepți, printre care se distingea mai ales Simonides.

Odată Hieron i-a spus:

– Simonides! Arată-ți înțelepciunea și explică-mi ce este Dumnezeu.

– Grea întrebare îmi pui, împărate – a răspuns înțeleptul. Lasă-mă să mă gândesc o zi sau două.

– Bine – a fost de acord Hieron.

Au trecut două zile. Simonides a venit la împărat și, în loc de răspuns, îi cere să se mai gândească încă patru zile.

Au trecut și cele patru zile, iar Simonides a cerut o nouă amânare.

– Mai lasă-mă, împărate, încă opt zile.

Hieron s-a încruntat.

– Glumești, Simonides. Pesemne, în curând vei cere șaisprezece zile de gândire, iar apoi trezeci și două. Când îmi vei da, în sfârșit, un răspuns final?

– Ai ghicit, împărate – a spus liniștit Simonides. După ce ar trece cele opt zile, aş cere șaisprezece, apoi treizeci și două, iar apoi șaizeci și patru și așa mai departe, dublând termenii la nesfârșit. Iar, în ceea ce privește răspunsul, cred că deja ți l-am dat.

– Cum mi l-ai dat?! s-a mirat Hieron. Nu mi-ai spus încă nimic despre Dumnezeu, ci tot timpul ai cerut noi și noi amânări.

– Acesta și este răspunsul meu – a spus înțeleptul. La întrebarea ta, împărate, nimeni nu poate răspunde. Cu cât mai mult te gândești, cu atât mai puțin înțelegi, și trebuie să ceri noi și noi amânări. Această întrebare este ca un munte. Văzut de departe, el pare o grămadă, dar cu cât mai mult te apropii, cu atât mai mult se înalță și crește, și în fața lui te simți atât de mic, de jalnic, de nesemnificativ. Și, dacă un munte nu îl poți cuprinde și nu îl poți acoperi cu mâna, cum vrei tu, împărate, să Îl cuprinzi cu mintea pe Cel ce a creat și muntele, și omul?!

Hieron a înțeles cuvintele lui Simonides, a ridicat cu evlavie ochii la cer și a șoptit:

– Da. Dumnezeu este de nepătruns!

Dumnezeu, Care uită păcatele

Dumnezeu S-a arătat unei femei bătrâne dintr-un sat. Ea i-a povestit acest fapt batiușcăi, care, îngrijindu-se de structura duhovnicească a enoriașei sale, i-a spus acesteia:

– Dacă Dumnezeu vi Se arată data viitoare, rugați-L să vă povestească despre păcatele mele, pe care numai El le știe. Aceasta va fi o dovadă suficientă a faptului că tocmai Dumnezeu și nu altcineva vi se arată dumneavoastră.

După o lună femeia a venit și preotul a întrebat-o dacă Dumnezeu i S-a arătat din nou. Ea a dat din cap afirmativ.

– I-ați pus întrebarea?

- Da, I-am pus-o.
- Și ce a spus El?
- A spus: „Spune-i preotului tău că Eu am uitat păcatele lui”.
- Cu adevărat, Dumnezeu a fost – a spus batiușka.

A lua și a da

L-au întrebat frații pe Sfântul Antonie:

- Dacă cineva spune: „Eu nu voi lua nimic de la frați și, la rândul meu, nimic nu le voi da, pentru mine este de ajuns ceea ce am”, este bine sau este rău?

Sfântul Antonie a răspuns:

- Fiii mei! Cel ce este așa este crud la inimă, și sufletul lui este un suflet de leu. El trebuie considerat străin de comunitatea oamenilor buni.

A fi ca un înger

Fratele Ioan se gândea: „Eu vreau să fiu ca îngerii. Ei nu fac nimic decât numai să contemple măreția lui Dumnezeu”. Și chiar în noaptea aceea el a părăsit mănăstirea și a plecat în pustie.

După o săptămână s-a întors la mănăstire. Fraatele de la poartă a auzit că bate și a întrebat cine este.

- Sunt fratele Ioan. Și sunt flămând.
- Nu se poate, a spus portarul. Fratele Ioan este în pustie, este pe cale să devină înger. El nu mai

simte foamea și nu mai trebuie să muncească pentru a se hrăni.

– Iartă-mi mândria mea, a spus fratele Ioan. Îngerii îi ajută pe oameni. Acesta este lucrul lor și de aceea contemplă ei măreția lui Dumnezeu. Și eu pot contempla aceeași măreție în munca mea de zi cu zi.

După aceste cuvinte, pline de smerenie, fratele a deschis porțile.

În magazin cu Dumnezeu

Odată o femeie a visat că la teigheaua unui magazin stătea Domnul Dumnezeu.

– Doamne! Tu ești? a exclamat ea cu bucurie.

– Da, Eu sunt, a răspuns Dumnezeu.

– Și ce pot cumpăra de la Tine? a întrebat femeia.

– De la Mine poți cumpăra de toate – a fost răspunsul.

– În acest caz dă-mi, Te rog, sănătate, fericire, iubire, succes și mulți bani.

Dumnezeu a zâmbit binevoitor și S-a dus în spate după mărfurile comandate. După câțva timp s-a întors cu o cutiuță mică de hârtie.

– Asta e tot?! a exclamat femeia, surprinsă și dezamăgită.

– Da, asta e tot, a răspuns Dumnezeu. Nu știai, oare, că în magazinul Meu se vând numai semințe?

În atelierul unui ceasornicar

Un tată cu fiul său au intrat la un ceasornicar. La el în atelier atârnavau pe pereți o mulțime de ceasuri cu figuri de oameni și de animale. Cu urși, iepurași, cocoși și cucii. Toate acestea cântau, ciripeau, își dădeau ochii peste cap, dădeau din mâini și din picioare. Băiatul a întrebat mirat:

- Tată, toate astea sunt vii?
- Nu, fiule – zâmbi tatăl. Aici numai ceasornicarul este viu.

... Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea (Marcu 10, 15).

Credința în minuni

Unui băiat îi plăcea foarte mult să citească basme frumoase și înțelepte și credea tot ceea ce scria în ele. De aceea căuta minuni și în viață, dar nu putea găsi nimic care să fie ca în iubitele lui basme. Simțind o oarecare dezamăgire în căutările sale, el a întrebat-o pe mama sa dacă este corect să creadă în minuni. Sau în viață nu există minuni?

- Dragul meu, îi răspunse mama cu dragoste, dacă tu însuși te vei strădui să crești și să devii un băiat bun și înțelept, toate basmele se vor împlini în viața ta. Ține minte că minunile nu se caută, ele vin singure la oamenii buni.

Cel ce face bine din Dumnezeu este; cel ce face rău n-a văzut pe Dumnezeu (3 Ioan 1, 11).

Vizita lui Dumnezeu

Într-un sat locuia un cizmar. El trăia în chip drept, avea credință puternică. Și, iată, înainte de una dintre marile sărbători ale Bisericii, cizmarul s-a îmbolnăvit. Și era trist că nu putea ajunge la biserică, când, deodată, chiar în ajunul sărbătorii, a visat că parcă un glas blând și liniștit îi spune: „Dacă tu nu poți veni la mine, voi veni eu la tine azi”.

Cizmarul s-a trezit și s-a bucurat: „Este posibil ca Însuși Domnul să vină la mine în vizită?” – s-a gândit el. Toată dimineața a făcut ordine și curățenie în casă, a gătit bucate ca de sărbătoare, s-a pregătit cum a putut pentru venirea Oaspetelui mult dorit. Și, iată, în timpul pregătirilor a văzut pe fereastră un băiat care plângea în hohote. Chemându-l la sine, cizmarul l-a întrebat:

– De ce plângi?

– Astăzi mi s-au rupt ultimele mele ghetе și nu mai am cu ce umbla. Iar noi trăim într-o familie săracă și, de aceea, altele noi nu putem cumpăra...

Atunci cizmarul l-a liniștit pe băiat și a spus:

– Dă-mi mie ghetele tale și eu ți le voi repara.

După puțin timp băiatul, strălucind tot de fericire, era încălțat cu ghetele reparate. Petrecându-l, cizmarul și-a continuat treburile sale.

A venit seara. Și, iată, vine la el o femeie săracă și zice:

– Iartă-mă, te rog! Ți-am dat la reparat cizmele mele, dar, de plătit, nu am cu ce să te plătesc...

Și nici să umblu fără cizme acum nu pot – a venit frigul...

Cizmarul doar a zâmbit și a spus:

– Cizmele tale sunt gata. Poartă-le și nu le mai rupe!

Și i le-a dat femeii, fără să îi ceară nimic.

A venit noaptea. Terminându-și de mult toate treburile sale, cizmarul ședea la fereastră și îl aștepta pe Oaspetele Care promisese să vină la el. Se apropiase deja ora de culcare, când cizmarul, întristat de așteptarea fără rezultat, se apucă să își facă patul. Și atunci se auzi o bătaie în ușă.

Deschizând, cizmarul văzu în fața lui un călător. Acesta spuse:

– Lasă-mă să înnoptez la tine. Toată ziua am fost pe drum, dar nu am la cine să înnoptez: nimeni nu mă primește noaptea la el...

Cizmarului i se făcu milă de el și îl lăsă să intre în casa lui. Lăsându-l pe călător să se odihnească de pe drum, cizmarul îl puse să doarmă în patul lui, iar el își așternu să doarmă jos. Și așa, alunecând spre somn, se gândi în sinea lui:

– Pesemne că m-am dovedit a fi nevrednic de Oaspetele meu dorit, pentru că El nici măcar nu mi S-a arătat astăzi... Pare-se că nu m-a învrednicit de cinstea de a sărbători cu El această mare zi de sărbătoare – și cu aceste gânduri triste cizmarul adormi.

Și iarăși visă cum aceeași voce calmă îi spune:

– Eu astăzi de trei ori am venit la tine și de fiecare dată tu M-ai primit cu căldură.

Vizită la un colecționar bogat

A fost odată un colecționar bogat, care avea o mulțime de statui antice. Ele se aflau pe aleile frumosului său parc. Cunoscuții au trimis la colecționar un tânăr student cu recomandare din partea Societății Istorice locale pentru ca acesta să poată face cunoștință cu uimitoarea sa colecție.

Administratorul l-a anunțat pe proprietar despre sosirea oaspetelui, l-a întâmpinat pe oaspete și l-a condus de-a lungul aleilor parcului spre casă. Cuprins de curiozitate, studentul se oprea lângă fiecare statuie și ofta plin de admirație. În cele din urmă, administratorul nu a mai rezistat:

– Domnule, cui să vă prezint, de fapt: statuilor sau proprietarului lor?

Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume (1 Ioan 2, 16).

De vină pentru tot

Parohul unei biserici dintr-un mic orașel era renumit pentru viața sa cucernică și ordonată. El își împlinea temeinic atribuțiile sale, trăia cumpătat, calm și liniștit. Săvârșea regulat dumnezeieștile slujbe și de două ori pe săptămână stătea câte două ore în locul său permanent din clubul societății locale de binefacere.

Odată nu a apărut la club. Nici acasă nu era. Alarmăți, enoriașii l-au dat dispărut, dar fără niciun rezultat.

A trecut o lună. Într-o seară, la club, ca întotdeauna, parohul stătea la locul său și își bea liniștit cafeaua.

– Unde ați fost, părinte, în tot acest timp? l-au întrebat enoriașii uimiți.

– În închisoare, a răspuns el liniștit.

– Cum s-a putut întâmpla una ca asta? – erau toți nedumeriți.

– Foarte simplu, a răspuns părintele duhovnic. Acum o lună am fost în centrul regional la episcop, iar, când m-am întors, în timp ce așteptam trenul, am început să examinez vitrinele magazinelor din gară și am devenit foarte interesat de ele. Aveam timp destul. Muream de plictiseală. Și atunci mi-a venit în minte un gând, și anume că tot acest timp putea fi dedicat rugăciunii pentru cei muribunzi și năpăstuiți. Din cauză că eu am pierdut timpul, destinat rugăciunii, mulți oameni puteau muri... Și tocmai în acest moment pe peron, însoțită de doi polițiști, a apărut o tânără cu o înfățișare cam ciudată și, arătând cu degetul spre mine, a exclamat: „El este de vină pentru tot!”. Inima mea era plină de căință. Așa că am fost pe deplin de acord cu acea tânără și am recunoscut că ea are dreptate.

Exteriorul și interiorul

Un împărat, călătorind prin împărăția sa împreună cu curtenii săi, a întâlnit doi bătrâni săraci, îmbrăcați în haine rupte. El s-a oprit imediat, a ieșit din trăsură, li s-a închinat până la pământ și i-a sărutat. Curtenii s-au simțit jigniți de această faptă a împăratului, umilitoare, după înțelegerea lor, pentru demnitatea împărătească. Însă să își arate în mod direct nemulțumirea lor nu îndrăzneau. Ca să îi explice împăratului necuviința faptei sale, a început tocmai fratele său de sânge. Împăratul l-a ascultat până la sfârșit și i-a promis că îi va da un răspuns.

Orașul acesta avea următorul obicei. La un cetățean condamnat la pedeapsa cu moartea, era trimis în ajun un herald (un vestitor) cu o trâmbiță și acesta începea să trâmbițeze în fața ferestrelor casei sale. În seara aceleiași zile, când a avut explicația cu fratele său, împăratul a trimis un trâmbițaș la ferestrele casei lui. Acesta, firește, s-a întristat și toată noaptea a petrecut-o stând treaz.

A doua zi dimineața a mers împreună cu soția sa la palatul împărătesc. Împăratul l-a primit în camera sa și i-a spus:

– Nechibzuitule! Te-ai speriat de vestitorul voinței mele, deși nu ai făcut nimic împotriva mea, vrednic de pedeapsa cu moartea. Cum însă ai putut tu să mă instruiești pe mine, când eu le-am dat cinstire acelor săraci, vestitorilor lui Dumnezeu, care mai tare decât orice trâmbiță îmi vestesc mie despre moarte și despre înfricoșata venire a Stăpânului

meu, față de Care eu greșesc fără număr? Iar astăzi, muștrând nebunia ta – a încheiat împăratul –, tu te-ai speriat.

Dar, întrucât fratele își arătase nemulțumirea sa față de împărat la sfatul nobililor de la curte, împăratul nici pe ei nu i-a lăsat fără să îi mustre. El a poruncit să se facă patru cufere, două dintre ele să fie aurite pe dinafară, iar înăuntrul lor să fie așezate oase urât mirositoare; iar celelalte două să fie unse cu smoală și cu funingine și în interiorul lor să fie așezate pietre prețioase.

Pregătind acestea, împăratul i-a chemat pe nobili și, arătându-le cuferele, i-a întrebat:

– Care dintre cufere sunt mai frumoase: cele aurite sau cele unse cu smoală?

Nobilii au arătat spre primele. Împăratul a poruncit să fie deschise și unele, și celelalte. Și totul s-a lămurit. Atunci împăratul le-a spus nobililor:

– Să știți, dar, că trebuie să fiți atenți la interior și la ceea ce este ascuns, nu la exterior. Voi v-ați simțit jigniți când eu m-am închinat acelor săraci prost îmbrăcați. Dar eu am văzut cu ochii minții că ei sunt cinstiți și nobili la suflet.

Lup, vulpe sau iepure?

Odată, într-o vară, trei săteni au urcat pe o râpă înaltă, sub care înverziseră tufele de mărar, iar de-a lungul malului nisipos râul curgea lin.

Unul dintre săteni a exclamat:

- Ia uitați, în tufișuri stă un lup!
- Nu, este prea galben pentru un lup – l-a contrazis al doilea sătean. S-ar părea că este o vulpe.

Al treilea sătean s-a uitat atent și a spus:

- Da, se mișcă, și are blană albă. Pesemne că este un iepure, doar că încă nu a năpârlit de tot. Hai-deți să ne uităm mai de-aproape!

În liniște, încercând să nu facă zgomot, au coborât pe poteca spre râu.

S-au uitat și au văzut că era un prosop galben cu model alb, uitat probabil de cineva dintre cei ce s-au odihnit în tufiș.

Ca Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere (Efeseni 1, 17).

Vrabia

Două surioare mici, ascultând povestea biblică despre izgonirea lui Adam și a Evei din rai, i-au spus tatălui lor:

- Tată, dacă eu și Lena am fi fost în rai, nicio-dată nu am fi mâncat din pomul cunoștinței binelui și răului. Căci Dumnezeu nu a permis ca el să fie atins, nu-i așa, tată?

- Așa este, a zâmbit tatăl și i-a așezat pe copii în pat.

De dimineață tatăl s-a sculat înaintea tuturor, a prins o vrabie în curte și a pus-o într-o oală opacă. Trezindu-le pe fete, el le-a arătat oala, pe care a

pus-o pe pervazul ferestrei deschise în bucătărie și a spus:

– Vă rog să nu luați capacul de pe această oală până nu vin eu de la serviciu. Când mă voi întoarce eu, vă voi arăta surpriza care se află în ea. Dacă veți fi ascultătoare, vă voi cumpăra un joc nou.

Tatăl a plecat cu mama lor la serviciu, iar fetițele au rămas acasă singure. Ele au încercat din toate puterile să își abată atenția de la oala care se afla în bucătărie. Au jucat toate jocurile pe care le știau, dar curiozitatea nu le dădea pace – își doreau foarte tare să se uite în oală. În cele din urmă, Mașa, care era mai mare, a convins-o pe sora ei mai mică, Lena, care încă se temea că tatăl lor le va certa, să se uite în oala de pe pervaz.

– Ne uităm numai cu coada ochiului și o închidem – a spus ea. Tata nici măcar nu va afla.

Dar, îndată ce Lena a ridicat capacul, vrăbiuța a zburat pe fereastră. Speriate, fetele au trântit oala deja goală. Seara, tatăl lor s-a întors și, văzând că oala este goală, a spus:

– Ei bine, micuțele mele Eve, nu ați rezistat, ați lăsat pasărea să iasă. Tot așa nici Eva nu a rezistat să nu guste din pomul cunoștinței binelui și răului.

– Tată, ce fel de pom era acesta și de ce nu trebuia să mănânci din el? a întrebat Mașa.

– Era un pom obișnuit și roadele erau comestibile, dar, încălcând porunca lui Dumnezeu, primii oameni au ales oarecum singuri răul în locul binelui, pentru că tot răul începe cu neascultarea, iar cu ascultarea începe tot binele, pe care Dumnezeu i-ar

fi învățat pe primii oameni dacă ei ar fi fost ascultători. Această vrăbiuță a fost astăzi pentru voi pomul binelui și al răului, și nici voi nu m-ați ascultat pe mine. Încercarea lui Adam și a Evei s-a dovedit a fi peste puterile voastre.

Călărețul, fermierul și săracul

Un bătrân a plecat în pustie și timp de zece ani s-a rugat lui Dumnezeu pentru un singur lucru: să afle de ce pe Pământ unii se nasc și devin bogați, iar alții – săraci. Mai ales că cel mai des oamenii înzestrați cu spirit creator sunt săraci, iar cei bogați sunt niște persoane foarte mediocre, care s-au născut pur și simplu în familii de succes. De ce se întâmplă această nedreptate?

Și, iată, Dumnezeu S-a milostivit și a trimis la el un Înger. Îngerul a spus:

– Eu nu îți voi explica nimic. Mai întâi închide ochii.

Bătrânul a închis ochii și, când i-a deschis, s-a trezit într-un copac, într-o scorbură. Îngerul a continuat:

– Aici vei rămâne trei zile. Să urmărești ceea ce se întâmplă.

Și călugărul a început să urmărească.

În prima zi a trecut în goană un călăreț pe un cal negru, în zale strălucitoare. În apropiere de copac, din șa s-a desprins întâmplător un săculeț și a căzut pe pământ. A doua zi s-a apropiat de copac

un fermier, a întins o faţă de masă, şi-a aşezat mâncarea pe ea şi a început să mănânce, când deodată a observat săculeţul. El a văzut că în săculeţ este aur, s-a bucurat grozav şi a fugit cu săculeţul mai departe, lăsând mâncarea sub copac. A treia zi a trecut un călător sărac, a văzut mâncarea şi s-a năpustit cu lăcomie asupra ei. Nici n-a apucat să termine de mâncat că s-a întors acel călăreţ pe cal negru şi a început să ceară să îi înapoieze banii. A început să îl tortureze, iar apoi l-a ucis, înţelegând că acest lucru este inutil. Şi atunci călugărul nu a mai rezistat şi a început să strige indignat:

– Tu mi-ai promis că îmi vei da răspunsuri la întrebările mele, dar eu nu am văzut decât o altă scenă de nedreptate!

– Aşteaptă, i-a răspuns Îngerul. Îţi voi tâlcui acum sensul celor ce ai văzut. Acel călăreţ este un om bogat. El şi-a vizitat domeniile şi şi-a strâns birurile. Mai are încă o mulţime de săculeţi, ca cel pe care l-a pierdut. Doar că lăcomia nu l-a lăsat să se oprească. Alte lucruri de preţ, în afară de aur, nu are. Acel fermier a dat faliment şi şi-a ipotecat proprietatea sa. Ieri a fost ultima zi în care trebuia să înapoieze banii, şi, dacă nu ar fi găsit acest săculeţ, ar fi rămas fără tot ce are şi ar fi ajuns la închisoare. Însă cu aurul găsit şi-a plătit toată datoria şi au scăpat şi el şi familia sa. Acel călător sărac în tinereţea sa, fiind beat, a ucis un om. După aceea toată viaţa sa s-a chinuit, şi-a împărţit averea la săraci şi l-a rugat pe Dumnezeu să îi dea o moarte mucenicească, să îşi răscumpere păcatul său. Ieri dorinţa lui s-a îm-

plinit și acum el nu numai că și-a răscumpărat păcatul său, dar a devenit și sfânt mucenic. Iar călărețul, care l-a ucis, va fi de acum urmărit de coșmaruri. Dar el se va căi și va începe să îi ajute pe sărmani.

Bucurați-vă pururea

Sub conducerea avvei Apollo în Egiptul de Sus se afla o obște de călugări, formată din cinci mii de frați. Cinci sute dintre ei atinseseră desăvârșirea creștină și puteau face minuni. Minunată priveliște se afla în această obște. Aflându-se în acea pustie sălbatică, ei trăiau într-o asemenea veselie, încât este imposibil de văzut între locuitorii acestui pământ. Ea nu se poate compara cu nicio veselie pământească. Nimeni dintre ei nu era trist. Avva Appolo, când observa că cineva e tulburat, îndată îl întreba despre motivul tulburării și fiecăruia îi descoperea tainele inimii sale.

El spunea:

– Nu trebuie să fie trist (tulburat) cel ce este destinat dobândirii Împărăției Cerești. Să se tulbure elinii! Să plângă iudeii! Să se tânguiască păcătoșii! Iar dreptii să se veselească! Pe cei ce **cugetă** la succesul în afacerile pământești, îi bucură aceste cugetări. Cum să nu se bucure pururea cei ce **s-au învrednicit** de nădejdea dobândirii **bunătăților cerești**? Căci apostolul ne poruncește: *Bucurați-vă pururea. Rugați-vă neîncetat. Dați mulțumire pentru toate* (1 Tesaloniceni 5, 16-18).

Atotputernicul Knut

A domnit cândva în Danemarca regele Knut, care era supranumit „Marele stăpân al mărilor”.

Odată Knut stătea pe malul mării, înconjurat de cei apropiați. Ei preamăreau puterea regelui, spunând că el pe drept este numit stăpânul mărilor și pentru el nimic nu este imposibil pe pământ, căci este atotputernic. Ascultând aceste vorbe, regele a spus:

– Aduceți-mi jilțul meu și puneți-l aici, pe marginea stâncii.

I-au adus jilțul, regele s-a așezat și a început iar să privească marea. Între timp vântul s-a pornit și valurile au început să se izbească gălăgios de țărm.

– Nu îndrăzni să te apropii de mine, mare! a strigat Knut amenințător. Căci ea trebuie să îmi împlinească voia mea, nu-i așa? i-a întrebat regele pe curteni.

Aceștia s-au închinat în tăcere în fața regelui în semn de aprobare.

– Așadar, veniți mai aproape de mine, prieteni. Curtenii s-au apropiat.

Însă furtuna pe mare se dezlănțuia din ce în ce mai tare. Valurile, ca turbate, se repezeau spre țărm. Pe curtenii lași i-a cuprins frica, dar se temeau să plece, iar regele ședea și parcă nimic nu observa. Dar, iată, un val s-a izbit atât de tare de țărm încât i-a stropit pe toți cu apă. Curtenii au început să țipe de frică și au sărit înapoi.

– Cum puteți, stând lângă mine, să vă temeți de mare? a întrebat regele. Nu voi ați spus, oare, că eu sunt stăpânul mărilor și al vânturilor?

Curtenii au tăcut. Atunci Knut s-a ridicat și, arătând spre sine, a spus:

– Priviți, acesta este regele vostru.

Apoi, ridicând mâinile la cer, a adăugat:

– Iar acolo este Dumnezeuul vostru! Dacă Knut ar fi într-adevăr atotputernicul stăpân al mării, ea i s-ar supune lui. Există doar un singur Dumnezeu adevărat, Care este atotputernic și Căruia I se supun și vânturile, și mărilor, și oamenii, și tot ce e creat de El.

Există un timp pentru toate

Un mânz nou-născut se temea de toate. Tremura atât de tare și era atât de slab încât picioarele i se încleștau și deseori cădea. Când vedea caii mai mari, alergând ușor și liberi prin poiana cea verde, el de frică se băga sub burta mamei și de acolo se auzea un glăscior subțire:

– Oare și eu voi deveni cândva ca ei?

– Nu te teme, puiul meu! îi răspundea iapa. Tu ești născut pentru alergare rapidă, toate la timpul lor. Va veni timpul și vei vedea cât de ușor și de rapid vei alerga.

Pentru că a Lui făptură suntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele (Efeseni 2, 10).

Toate celelalte se vor adăuga

Un cârd de păsări, înainte de a veni iarna, s-a întors în Africa. Păsările tinere, care zburau pentru prima dată în Africa, erau neliniștite, agitate, făceau gălăgie și puneau o mulțime de întrebări:

– Mă întreb dacă în Africa este cald. În Africa există râuri? Dar păduri există acolo? În Africa plouă?

Șeful cârdului la început a răspuns la toate întrebările, dar apoi, obosind, a spus:

– Știți ce, copii? Principalul este să ajungeți în Africa, iar acolo nu mai aveți de ce să vă îngrijați.

Și voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea și să nu fiți îngrijați. Căci toate acestea păgânii lumii le caută; dar Tatăl vostru știe că aveți nevoie de acestea; căutați mai întâi împărăția Lui. Și toate acestea se vor adăuga vouă (Luca 12, 29-31).

Ați uitat săculețul

Odată hoții i-au spus unui avvă:

– Am venit să luăm tot ce este la tine în chilie.

Acesta a răspuns:

– Luați, fiii mei, tot ce doriți.

Atunci ei au luat din chilie tot ceea ce au putut, în afară de un săculeț ascuns, și au plecat. Dar starețul (bătrânul) a fugit după ei, strigând:

– Fiii mei, ați uitat săculețul, luați-l!

Alegerea crucii

A fost odată un sătean simplu, care trăia din munca mâinilor sale, dar câștiga foarte puțin: abia îi ajungea cu ce să se hrănească pe sine și familia sa. Odată a mers pe malul mării, s-a așezat pe o piatră și a început să privească cum veneau în port vapoare mari cu mărfuri bogate, și cum aceste mărfuri apoi erau descărcate și transportate în oraș pentru a fi puse la vânzare. Și i-a venit în minte un gând păcătos: „De ce unor oameni Domnul le-a trimis bogăție și bunăstare, iar pe alții i-a lăsat să trăiască în sărăcie?”. Și a început să cârtească față de soarta sa amară.

Printre altele, soarele de la amiază dogorea cu putere; bietul om a fost biruit de somn și, fără să își dea seama, a adormit. Și a visat că stă la poalele unui munte înalt; și se apropie de el un stareț (un bătrân) venerabil cu barbă lungă și îi spune:

– Vino după mine!

El a făcut ascultare și s-a dus după bătrân. Au mers ei așa mult timp și, într-un sfârșit, au ajuns într-un loc în care se aflau o mulțime de cruci de toate felurile și mărimile. Erau cruci mari și mici, de aur și de argint, de aramă și de fier, de piatră și de lemn. Și îi zice lui bătrânul:

– Vezi câte cruci sunt aici? Alege-ți una dintre ele și du-o în vârful aceluia munte, pe care l-ai văzut în fața ta.

Omul nostru simplu s-a uitat la o cruce de aur și a zis în sine: atâta de frumoasă este, ca un soare roșu

care strălucește. I-a plăcut această cruce și a vrut să o ia pe umeri, dar, oricât s-a trudit, nu a putut nu numai să ridice această cruce, dar nici măcar să o urnească din loc.

– Nu – îi zice bătrânul – se pare că nu vei putea duce această cruce pe munte. Alege-ți alta – de argint. Poate că ea va fi pe măsura puterilor tale.

Și a luat omul o cruce de argint. Aceasta era, într-adevăr, mai ușoară decât cea de aur, dar, totuși, nici cu ea nu a putut face nimic. La fel și cu crucile de aramă, de fier, și de piatră.

– Nu ai ce face, îi zice bătrânul, alege-ți una dintre crucile de lemn.

Atunci omul a luat-o pe cea mai mică dintre crucile de lemn și a dus-o ușor și repede pe acel munte. Și s-a bucurat că, în sfârșit, a găsit o cruce pe măsura puterilor sale și l-a întrebat pe însoțitorul său:

– Și care va fi răsplata mea pentru asta?

– Pentru ca tu să judeci singur cum vei fi răsplătit, i-a răspuns acesta, îți voi descoperi ce fel de cruci sunt cele pe care le-ai văzut. Crucea de aur, care atât de mult ți-a plăcut la început, este crucea împărătească. Te gândești tu în sinea ta: ce bine și ușor este să fii împărat. Dar nici nu îți dai seama că puterea împărătească este cea mai grea cruce. Iar crucea de argint este crucea tuturor celor ce sunt investiți cu autoritate – crucea păstorilor Bisericii, crucea celor mai apropiați slujitori ai împăratului. Toți aceștia au, de asemenea, multe griji și necazuri. Crucea de aramă este crucea tuturor celor cărora Dumnezeu le-a trimis bogăție. Tu, de

exemplu, îi invidiezi și te gândești cât de fericiți sunt ei. Dar pentru cei bogați este mai greu de trăit decât pentru tine. Tu, după toate ostenele tale, poți dormi liniștit: nimeni nu se atinge de sărmăna ta căsuță și de mica ta avuție. Iar omul bogat tot timpul – și ziua și noaptea – se teme ca nu cumva cineva să îl înșele, să îl jefuiască, să îi dea foc la casă. În afară de aceasta, cel bogat va da răspuns lui Dumnezeu pentru bogăția sa: pentru modul în care își utilizează bogăția. Dacă se întâmplă o nenorocire – bogatul sărăcește: câte necazuri vor cădea atunci peste el! Și, iată, crucea de fier este crucea militarilor. Întreabă-i pe cei care au fost în război și ei îți vor spune cât de des au fost nevoiți să își petreacă nopțile pe pământul gol, umed, să rabde de foame și de frig. Crucea de piatră este crucea negustorilor. Îți place viața lor, pentru că ei nu trebuie să muncească așa ca tine? Dar, oare, nu se întâmplă ca negustorul să meargă pe mare, să își cheltuiască tot capitalul pe marfă, iar marfa să piară toată într-un naufragiu și să se întoarcă acasă nefericitul negustor ca un adevărat cerșetor? Și, iată, crucea de lemn, pe care tu ai dus-o atât de ușor pe munte, este crucea ta. Tu te-ai plâns că viața ta este grea, iar acum, iată, vezi că ea este mult mai ușoară decât viața celorlalți oameni. A știut Domnul, Cel văzător de inimi, că în orice alt rang și poziție te-ai fi aflat, ți-ai fi pierdut sufletul tău, de aceea ți-a și dat El cea mai smerită și cea mai ușoară cruce – crucea de lemn. Așadar, mergi și nu cârți împotriva Domnului Dumnezeu pentru

sărmana ta soartă. Domnul îi dă fiecăruia crucea pe măsura puterilor sale – cât poate duce fiecare.

La ultimele cuvinte ale bătrânului țăranul s-a trezit, l-a mulțumit lui Dumnezeu pentru visul cel educativ și de atunci niciodată nu a mai cârtit împotriva lui Dumnezeu.

Discurs la un simpozion științific

Odată la un simpozion a venit un om de știință cu un referat științific. Mulți iubitori de discuții aprinse erau adunați acolo. Îndată ce colegul lor a urcat la tribună și a deschis gura, din sală s-au auzit exclamațiile oamenilor de știință:

– Greșit! Eronat!

Vorbitorul s-a grăbit să închidă gura și din sală s-au auzit iarăși strigăte:

– Nici asta nu este bine!

Atunci vorbitorul nu a mai rezistat și a exclamat:

– Dar încă nu am spus nimic!

– Asta este corect! – a auzit el din sală.

Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcându-se, să vă sfâșie pe voi (Matei 7, 6).

Discursul unui profesor bătrân

Un profesor bătrân era iubit și de studenți, și de colegi. Dar o recunoaștere deosebită a dobândit după un discurs ținut în fața unui public numeros, în care, de asemenea, erau prezenți și oameni de știință, care aveau la alte puncte de vedere științifice. Unul câte unul, ei au găsit punctele slabe în referatul profesorului și cu replici tăioase l-au adus pe bătrân până acolo încât au început să îi curgă lacrimi pe obraji.

Totuși, el și-a găsit în sine puterea și cu o voce întreruptă le-a mulțumit colegilor săi pentru observațiile lor prețioase, făgăduindu-le să introducă amendamentele lor în lucrarea sa. Mai târziu, când profesorul mâhnit mergea pe coridor, diverși oameni s-au apropiat de el și i-au strâns mâna. În ochii lor el era un adevărat biruitor.

... și vă lăudați toți cei dreپți la inimă (Psalmi 31, 12).

Ulmul și vița de vie

Odată, când Herma¹, plimbându-se pe câmp, a văzut un ulm și o viță de vie, și cugeta la roadele lor, i s-a arătat un păstor și i-a spus:

– Ce părere ai despre această viță de vie și despre acest ulm?

– Cred că sunt de folos unul pentru celălalt.

Și i-a spus el lui Herma:

– Acești doi copaci au un sens profund pentru robii lui Dumnezeu. Vița de vie are rod, iar ulmul este un pom neroditor; dar această viță de vie nu poate aduce rod bogat dacă nu va sta pe ulm. Căci, stând pe pământ, ea va da roade stricate; dar, dacă vița de vie va atârna pe ulm, va da roade și pentru sine, și pentru ulm. Așadar, vezi că ulmul dă rod nu mai puțin, ci chiar mai mult decât vița de vie, pentru că vița de vie, fiind atârnată pe ulm, dă rod și mai bogat și mai bun; în timp ce, stând pe pământ, dă rod și mai prost și mai puțin. Asta servește ca lecție pentru robii lui Dumnezeu, și pentru cel sărac, și pentru cel bogat.

– Cum? a întrebat Herma. Explică-mi.

– Cel bogat are multe comori, dar este sărac întru Domnul; distrat de bogățiile sale, el se roagă foarte puțin Domnului și, chiar dacă face vreo rugăciune, aceea este slabă și lipsită de putere. Dar, când cel bogat îi dă celui sărac ceea ce acestuia îi lipsește, săracul se roagă Domnului pentru cel bogat și Dumnezeu îi dă celui bogat toate bunătățile; pentru că cel sărac este bogat în rugăciune și rugăciunea lui are mare putere înaintea Domnului. Bogatul îi dă săracului, având credință că Domnul pe el îl ascultă, și îi dă cu plăcere și fără îndoieli tot ceea ce îi trebuie, având grijă să nu îi lipsească nimic. Săracul îi mulțumește lui Dumnezeu pentru bogatul care îi dă. Și unul și celălalt își fac lucrarea lor.

Așa cred oamenii, că ulmul nu dă roade. Ei nu știu și nu înțeleg că în vreme de secetă ulmul, având umezeală în el, hrănește vița de vie, iar vița de vie, având umiditate constantă, dă rod îndoit, și pentru ea, și pentru ulm. Așa și săracii, rugându-se Domnului pentru cei bogați, sunt auziți și înmulțesc bogăția lor, iar cei bogați, ajutându-i pe cei săraci, incurajează sufletele lor. Și unii, și ceilalți sunt implicați în fapta cea bună. Așadar, cine va proceda astfel, nu va fi părăsit de Domnul, ci va fi scris în cartea vieții. Fericiți cei care, având bogăție, simt că ei sunt îmbogățiți de Domnul, căci, cine simte acest lucru, acela poate face ceva bun.

Hipnoza

Un tată și fiul său au citit o carte despre hipnoză și sugestie și au vrut să facă un experiment. Au intrat în camera copiilor și tatăl i-a spus băiatului:

– Fiule, trebuie să îți imaginezi în minte pe unul dintre membrii familiei noastre și să-i sugerezi să vină aici.

– Bine, tată, a fost de acord fiul.

Se făcu o lungă tăcere.

– Pe cine chemi? a șoptit tatăl.

Fiul a răspuns și el tot în șoaptă.

– Eu repet tot timpul în sinea mea: „Tată, arată-te! Tată, arată-te!”.

– Cum pot apărea eu iar, dacă sunt deja aici? a rămas tatăl nedumerit.

– Grozav! s-a bucurat fiul. Înseamnă că experimentul nostru a reușit!

... și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi (Ioan 16, 22).

Vasele de lut

Un călugăr a venit odată la îndrumătorul său și i-a zis:

– Părinte, de câte ori vin la tine, mă căiesc pentru păcate, și de multe ori m-ai sfătuit, dar eu nu mă pot îndrepta. Ce folos să vin la tine dacă după convorbirile noastre eu cad iar în aceleași păcate?

Avva a răspuns:

– Fiul meu, ia două vase de lut – unul cu miere și unul gol.

Ucenicul așa a și făcut.

– Iar acum, a spus învățătorul, toarnă mierea de mai multe ori dintr-un vas în altul.

Ucenicul a făcut din nou ascultare.

– Acum, fiule, uită-te în vasul gol și miroase-l.

Ucenicul s-a uitat, a mirosit și a zis:

– Părinte, vasul cel gol miroase a miere și acolo, pe fund, a rămas puțină miere groasă.

– Tot așa, a spus învățătorul, rămân și sfaturile mele în sufletul tău. Dacă tu de dragul lui Hristos îți însușești în viață cel puțin o parte din virtuți, Domnul în mila Sa va completa lipsa lor și va mântui sufletul tău pentru a trăi în rai. Căci nici gospodina cea pământească nu toarnă piper în vasul care miroase

a miere. Așa nici Dumnezeu nu te va lepăda, dacă vei păstra în sufletul tău măcar noțiunile de bază ale dreptății.

Papagalul vorbitor

Deasupra magazinului unui vânzător de păsări, la etajul doi, locuia o familie. Odată băiețelul, stând pe balcon, a auzit niște voci puternice. Și a ciulit urechile.

– Dă banii! Dă banii! Te împușc! Te împușc! se auzea de jos. Poliția! Poliția!

Băiatul s-a speriat și a fugit în cameră la tatăl său.

– Tată, tată! a început el să strige. Jos niște oameni cer bani și strigă că vor trage cu pușca! Cineva de acolo cheamă poliția!

– Nu, fiule, a izbucnit tatăl în râs. Au adus la magazin un papagal vorbitor.

Și chemând la Sine mulțimile, le-a zis: Ascultați și înțelegeți (Matei 15, 10).

Omul flămând și omul de știință

Un om flămând mergea pe drum și a văzut un alt om cu un pachet, învelit în pânză. „Pesemne că este pâine” – s-a gândit cel flămând și a întrebat:

– Spuneți-mi, ce aveți în pachet? Pâine?

– Nu, sunt cărțile pe care vreau să le vând. Le-am înfășurat în pânză ca să nu se ude de la ploaie.

– Păcat! a spus omul cel flămând și a plecat mai departe.

În acest timp a ieșit din casă un om de știință. Și în calea lui a întâlnit un om cu un pachet în mâini, care se uita pe drum după cineva.

„Probabil că sunt cărți” – s-a gândit omul de știință și a întrebat:

– Spuneți-mi, acelea sunt cărți?

– Nu, a auzit el drept răspuns. Am întâlnit un om flămând și mi-am vândut cărțile mele și i-am cumpărat pâine, dar nu îl văd nicăieri!

Dă-ne nouă ajutor, ca să ne scoți din necaz, că deșartă este izbăvirea de la om (Psalmi 59, 12).

Orașul în care nu există reguli de circulație

Un șofer a ajuns într-un oraș ciudat, în care la fiecare intersecție erau câteva zeci de semafoare. Și cel mai ciudat lucru este faptul că ele funcționau în dezordine, fără sincronizare. Totuși, locuitorii mergeau cu mașinile și nu se ciocneau între ei. Confuz, șoferul a tras pe margine, neștiind unde să meargă mai departe. Observând un trecător, l-a întrebat de pe geamul mașinii:

– Spuneți-mi, de ce aveți atâtea semafoare la intersecții?

– Am auzit că acesta este un lucru foarte necesar, de aceea le-am și atârnat peste tot și mai multe – a răspuns acesta.

– Dar cum poți conduce după semnalele lor?

– Păi, la noi nimeni nu conduce după semnale, toți șoferii se înțeleg prin semne.

– Ce semn folosesc cel mai mult șoferii? a întrebat nedumerit nou-venitul.

– Rotesc degetul la tâmplă! a zâmbit ironic trecătorul.

Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăție. Învățați-vă și povățuiți-vă între voi, cu toată înțelepciunea (Coloseni 3, 16).

Orașul cătușelor

Odată un negustor a mers într-o altă țară și a ajuns într-un oraș ciudat, în care toți locuitorii erau în cătușe. Negustorul s-a gândit: „Dar, dacă îmi vor pune și mie cătușe, ce voi face atunci?”.

Deodată, chiar în aceeași clipă, au apărut gardienii și, văzând un om nou liber, l-au pus îndată în cătușe. Pierzând ocazia de a se întoarce acasă, negustorul s-a mâhnit. El i-a întrebat pe nefericiții orașeni de ce sunt toți în cătușe. Și aceștia au răspuns că în orașul lor de mult sunt astfel de rânduieli. Negustorul a întrebat:

– Oare toți locuitorii orașului sunt condamnați ca toată viața lor să poarte cătușe?

Oamenii i-au răspuns:

– Zvonurile spun că uneori în oraș vine un bătrân care este liber și nu poartă cătușe. Numai el știe cum să scapi de ele. Dar el apare atât de rar încât mulți se îndoiesc că acest lucru este adevărat.

„Nu am ce face, s-a gândit negustorul, poate că îl voi vedea pe acest bătrân și voi afla cum să mă eliberez”.

Au trecut mulți ani de atunci, negustorul a îmbătrânit și a încărunțit. Și, iată, odată a văzut brusc un bătrân, care mergea liber pe stradă și nu purta cătușe.

– Bunicule, a exclamat prizonierul, ajută-mă să scap de aceste cătușe.

– Fiule, a răspuns bătrânul, spune-ți în gândul tău: „Să mă elibereze îndată gardienii de cătușe” – și vei fi liber.

Prizonierul s-a gândit că aceasta este o glumă proastă, amară, însă a hotărât să încerce și a rostit în sinea sa aceste cuvinte tainice. Îndată gardienii au apărut și l-au eliberat de cătușe.

Negustorul s-a grăbit să plece din acest oraș ciudat, minunându-se de ceea ce s-a întâmplat. Ieșind în grabă pe porți, el l-a văzut din nou pe acel bătrân care l-a ajutat să se elibereze.

– Bunicule, spune-mi, i s-a adresat negustorul, care este secretul acestui oraș ciudat?

– Acest oraș e complicat, a răspuns bătrânul, pentru că în el devii prizonier și te eliberezi de cătușe numai dacă te gândești la acest lucru. Tu de aceea ai și scăpat, pentru că ai crezut în cuvintele mele. Dar cei care nu mă cred, rămân prizonierii acestui oraș și eu nu îi pot ajuta cu nimic.

Dacă veți rămâne în cuvântul Meu, sunteți cu adevărat ucenici ai Mei; și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi (Ioan 8, 31-32).

Orășeanul și maimuța cea bătrână

Un orășean s-a rătăcit într-o pădure în care trăia o maimuță bătrână, care avea darul magiei. Maimuța l-a vrăjit pe musafirul nepoftit, l-a făcut sclavul ei și se purta cu el cum vroia. Adesea îl călărea, stând pe gâtul lui, iar ca semn de încurajare uneori îl ospăta pe om cu o banană. Orășeanul s-a împăcat cu soarta sa, s-a obișnuit cu maimuța și împlinea cu supunere toate ordinele ei.

Odată în această pădure au apărut niște vânători și au văzut o priveriște ciudată: o maimuță călărind un om. Vânătorii au prins maimuța cea bătrână și, îndată ce au târât-o afară din pădure, ea și-a pierdut puterile ei magice.

Împreună cu maimuța și cu nefericitul prizonier vânătorii au sosit în oraș. Pe maimuță au dat-o la grădina zoologică, iar omul, scăpând de vrăjitorie, și-a venit în fire și s-a întors acasă. Uneori mergea la grădina zoologică să o vadă pe maimuța cea bătrână, minunându-se cum a putut ea să îl prostească așa. Maimuța îl amenința pe om cu pumnul și arunca în el o coajă de banană. Altceva nimic nu mai putea face.

Dar acum, izbăviți fiind de păcat și robi făcându-vă lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințire, iar sfârșitul, viață veșnică (Romani 6, 22).

Pregătirea pentru Sfânta Împărtășanie

Avva Evloghie, în timpul Sfintei Euharistii, primea de la Dumnezeu darul clarviziunii. El vedea în sufletul fiecărui om care dorea să primească Tainele lui Hristos calitățile și defectele lui.

Când cei adunați în biserică începeau să se pregătească pentru Sfânta Împărtășanie, el le spunea unora dintre ei:

– Cum îndrăzniți să vă apropiați de Sfintele Taine, când sufletele voastre sunt înclinate spre rău?

Apoi, adresându-se fiecăruia în parte, îl muștra:

– Tu astă-noapte ai fost stăpânit de gânduri desfrânate... Iar tu ai spus în inima ta: „Nu este totuna dacă ești curat sau păcătos când te apropii de Sfânta Împărtășanie?”... Tu ai avut îndoieli cu privire la Darurile în sine și te-ai gândit: „Oare ele mă vor sfinți pe mine când eu mă voi apropia de ele?”.

Oprindu-i pe cei ce au păcătuțit de la împărtășirea cu Sfintele Daruri, avva Evloghie îi sfătuia:

– Îndepărtați-vă o vreme de Sfintele Taine și pocăiți-vă din suflet, curățindu-vă păcatele prin lacrimi de căință. Primind iertarea păcatelor, veți deveni vrednici de comuniunea cu Hristos. Dacă însă nu veți curăți mai întâi gândurile, nu vă veți putea apropia de harul lui Hristos.

Grindină peste păcătoși

Odată un popor de pe teritoriul Palestinei s-a lăcut vinovat de păcate de moarte, fapt pentru care Domnul i-a poruncit unuia dintre prooroci să transmită hotărârea Sa, cum că El va nimici poporul acestei cetăți, trimițând potop de grindină. Proorocul a vestit acest lucru de pe acoperișul casei către oamenii cetății, aducând asupra lor mare frică și tulburare. Locuitorii, căindu-se, au venit la prooroc cu rugămintea ca el să se roage pentru ei lui Dumnezeu.

– Ceea ce este hotărât de Dumnezeu este de neclintit – a răspuns proorocul și a plecat.

A doua zi, la ora stabilită, grindina a căzut dintr-un nor înfricoșător în afara cetății. Nici un cetățean nu a avut de suferit. Proorocul L-a întrebat pe Dumnezeu de ce nu Și-a împlinit judecata Sa.

– Cum pot pedepsi Eu un popor care s-a căit? a fost răspunsul către prooroc.

A vâsli împotriva curentului

Un om s-a trezit brusc și a văzut că șade într-o barcă ce mergea în goană pe un râu rapid în aval. În dreapta și în stânga lui treceau în goană stânci alunecoase și nu avea de ce să se agățe, iar înaintea și în jos vuia cascada. Omul a înțeles că nu i-a mai rămas decât un singur lucru: să înceapă să vâslească cu toată puterea împotriva curentului. Atunci mai exista speranța de a ieși din defileul cel îngust și de

a ajunge la mal. Era clar că, dacă va sta să mediteze la modul în care a ajuns el în această situație, se va prăbuși înainte de a înțelege ceva.

Omul s-a așezat cu hotărâre la vâsle și barca a început încet să se îndepărteze de cascada cea înfri-coșătoare. Ajunsese deja la capătul puterilor când, spre marea lui bucurie, a văzut dincolo de cotitura unei stânci un om pe mal. Acesta i-a aruncat o frânghie și l-a ajutat să iasă la mal.

De aceea să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghem și să fim treji (1 Tesaloniceni 5, 6).

Păcatul fățarniciei

Avva Apollo cel Mare nu îi aproba deloc pe cei care purtau lanțuri și luau un aer de evlavie deosebită, prefăcută.

El spunea despre ei:

– Aceștia fac acest lucru spre a fi văzuți de oameni și astfel cad în păcatul fățarniciei. Mai bine să ne istovim trupul cu postul, iar virtuțile să le săvârșim în taină. Dacă însă nu avem nici o nevointă, cel puțin să ne înfrânăm de la fățarnicie.

Darul lacrimilor

Schimonahul Nicodim, un ascet atonit din secolul al XIX-lea, a primit de la Dumnezeu marele dar al lacrimilor: el putea să plângă atât cât vroia.

Duhovnicul lui, observând la el o astfel de virtute, a întrebat:

– De cât timp ai acest dar?

– De doi ani și jumătate, a răspuns schimona-hul Nicodim, de atunci de când eu, după discuția cu tine despre acest dar al lui Dumnezeu, ți-am făcut metanie și ți-am cerut binecuvântare să caut acest dar dumnezeiesc. Iar până atunci timp de trei ani cu greu m-am forțat să vărs lacrimi.

La această mărturisire duhovnicul i-a spus:

– Tu ai primit acest dar pentru ascultare, nu pentru meritele tale. Știind că orice dar al lui Dumnezeu se păstrează prin smerenie. Ferește-te de îngâmfare, nu osândi pe nimeni și muștră-te mereu pe tine însuși. Și alții au acest dar, dar se socotesc pe ei înșiși mai răi decât toți.

Doi prieteni în cimitir

Doi prieteni se întorceau noaptea din sat în oraș. Pe drum au fost atacați de tâlhari. Prietenii au luat-o la fugă, au sărit peste un zid și au nimerit în cimitir. S-au ascuns repede printre monumente și morminte. Tâlharii făceau lumină cu felinarele, dar nu au îndrăznit să sară și au rămas dincolo de zid, vorbind între ei. Unul dintre prieteni i-a șoptit celuilalt:

– Auzi, și aici îmi este frică. Poate putem pleca de aici.

– Morții nu îți fac nimic, i-a răspuns celălalt. Ceilalți, cei vii, sunt mult mai înfricoșători.

Dumnezeu, deci, nu este Dumnezeu al morților, ci al viilor, căci toți trăiesc în El (Luca 20, 38).

Doi gândaci

Doi gândaci au zburat departe-depart, peste poieni și munți și, când a venit seara, au început să caute un loc pentru a rămâne peste noapte.

– Iată, lângă pârau crește o ferigă, o voi întreba dacă pot înnopta la ea – a spus unul dintre ei.

Feriga a fost de acord să îl lase pe gândac să rămână peste noapte.

– Când se va întuneca, să îmi povestești despre călătoria ta, îmi place să ascult povești despre țări străine, a spus feriga în șoaptă.

– Ce companie plictisitoare, s-a gândit celălalt gândac. La o asemenea buruiană nearătoasă vrea el să își petreacă noaptea! Eu îmi voi găsi alt loc, voi merge la hotelul „Trandafirul”. Acolo totul este elegant, miroase frumos.

Și gândacul a plecat în căutare. Când soarele a apus, a văzut un trandafir frumos.

– Pot obține o cameră pentru o noapte? Am venit în zbor de departe și nu mai am putere ca să zbor în continuare.

– Eu sunt împăratul florilor și nu primesc gândaci, a răspuns trandafirul arogant, dar dacă așa stau lucrurile, nu te pot alunga. Dacă vei fi calm și curtenitor, atunci vei putea sta.

Gândacul a mulțumit, dând din cap, și a zburat pe frunza de sus a trandafirului. El era mândru de acest adăpost și vroia în dimineața următoare să îi povestească totul prietenului său, ca acesta să îl invidieze.

Dimineața, îndată ce a început să răsară soarele, iar roua se mai afla încă pe frunze, gândacul a fost în mod grosolan trezit. În fața tufei de trandafiri se afla un om.

– Acest trandafir îl voi putea vinde bine!

El a scos un cuțit mare și a tăiat floarea. Gândacul abia-abia a apucat să își întindă aripile și să își ia zborul. „Nu credeam că pe o floare atât de mândră este atât de periculos să trăiești” – s-a minunat el.

Și a zburat repede la feriga de lângă pârau.

– Ei, frate – a început el să strige, văzându-și prietenul – pot veni la tine?

– Vino, este loc destul. Este bine și confortabil aici!

Gândacul a acceptat cu recunoștință invitația, căci se săturase de privit „lumea nobilă”.

Doi țărani și un râu

Doi țărani au lucrat la câmp până la prânz, când a venit arșița. Unul dintre ei i-a propus celuilalt să coboare la râu și să facă baie. Pe drum au vorbit despre cât de bine era că râul era aproape de ei. Atunci s-au apropiat de mal și, dezbrăcându-se de haine, au sărit împreună în apă. Când au ieșit la suprafață, unul dintre țărani i-a spus celuilalt.

– Dar noi nu ne-am terminat discuția despre râul nostru.

– Ce importanță are acum? Decât să vorbim despre râu, mai bine hai să înotăm în el – a spus prietenul său.

Și zadarnic Mă cinstesc ei, învățând învățăături ce sunt porunci ale oamenilor (Matei 15, 9).

Doi copii: Minciuna și Neadevărul

Un tânăr a decis să ducă o viață înfrânată. Odată, sfiindu-se să vorbească deschis despre principiile sale, a căzut într-o situație ridicolă. La întrebarea dacă este căsătorit, tânărul, presupunând că aici întrebările se vor termina, a cedat ispitei de a minți puțin:

– Da, sunt căsătorit.

– Și cum o cheamă pe soția dumneavoastră? a fost din nou întrebat.

Tânărul a trebuit din nou să iasă din încurcătură.

– Dar copii aveți? a fost întrebarea următoare.

Și, întrucât tânărul începu deja să mintă, nu se mai putu opri deloc.

– Da, avem.

– Câți?

Tânărul simți că se încurcă de tot. „Cu cât ești mai departe în pădure, cu atât mai multe lemne de foc găsești” – și-a amintit el un proverb.

– Doi, a răspuns el, șovăind.

– Și cum îi cheamă?

Întrebările interlocutorilor păreau să nu aibă slăbit.

Tânărul nu s-a mai abținut și a răspuns:

– Pe un copil îl cheamă Minciuna, iar pe celălalt, Neadevărul. Nu sunt căsătorit, nu sunt căsătorit!

Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le păzește, mincinos este și întru el adevărul nu se află (1 Ioan 2, 4).

Doi orbi

Un orb s-a dus la secția de poliție pentru înregistrarea actelor. A fost primit de un ofițer superior de poliție: un om solid, imens, cu o voce gravă și subțire.

Un alt orb a fost în vizită la doctor, care avea o voce groasă, puternică, însă era scund de statură și avea o constituție fragilă.

Apoi acești doi orbi s-au întâlnit și au intrat în vorbă.

– Cum de sunt primiți în poliție astfel de bon-doci? s-a mirat primul orb. Eu am auzit că în poliție lucrează oameni înalți și vânjoși.

– Iar eu astăzi am fost la doctor, a răspuns celălalt orb. Un tip așa imens cu o voce groasă. Cum poate fi el doctor?

Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amândoi în groapă? (Luca 6, 39).

Cei doi fii ai împăratului

Un împărat avea doi fii: unul mai mare și altul mai mic. Ei aveau caractere diferite, dar împăratul îi iubea pe amândoi.

Cu timpul fiul cel mare a devenit pasionat de vânătoare, iar cel mai mic a devenit dependent de jocurile de noroc. Pasiunile lor în scurt timp s-au transformat în patimi. Fiului celui mare a încetat să îi mai pese de îndatoririle încredințate de împărat cu privire la conducerea statului, iar cel mai mic pierdea la joc banii tatălui.

Împăratul s-a înfuriat și le-a poruncit miniștrilor să nu îi mai permită fiului celui mare să plece la vânătoare, iar celui mai mic să nu îi mai dea bani pentru jocurile de noroc.

Fiul cel mare s-a supărat foc pe tatăl său și a încetat să mai vorbească cu el. Cel mai mic însă s-a căit și, rușinat de comportamentul său, îndată ce l-a văzut pe tatăl său, a căzut în genunchi în fața lui și a repetat: „Tată, iartă-mă!”.

Mișcat de căința lui, împăratul l-a apropiat din nou de sine pe fiul cel mic, primind de la el făgăduința că pe viitor nu se va mai deda patimilor celor rele. Iar pe fiul cel mare, care continua să tacă plin de mândrie și nutrea împotriva împăratului un resentiment puternic, l-a trimis ca ambasador în altă țară, zicând: „Pe cel ce nu ține supărare nici eu nu îl voi supăra. Iar cel ce păstrează supărarea își păstrează și pedeapsa sa”.

*V-am scris, copiilor, pentru că ați cunoscut pe Tatăl.
V-am scris, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel ce este
de la început (1 Ioan 2, 13-14).*

Două rânduri

A murit un om și a plecat la Cer. A trăit o viață lungă și acum stătea la porțile Cerului.

Apropiindu-se de porți, a observat că în Cer sunt două rânduri. Într-unul dintre ele stăteau trei oameni, iar celălalt se întindea pe mai mulți kilometri. Omul nu știa în ce rând să stea și l-a întrebat pe Apostolul Petru:

– Eu văd aici două rânduri, unul scurt și unul foarte lung, și nu știu unde să stau. De ce unii oameni stau în cel scurt, iar alții în cel lung?

Și Sfântul Petru i-a răspuns:

– Pe acest rând, de trei oameni, stau cei care ar vrea să simtă Raiul, și ei își așteaptă rândul.

– Iar pe rândul cel lung cine se așază?

– O! Aici stau cei care ar dori să știe totul despre Rai. Ei vor să afle întâi totul despre el.

Doi prieteni și un cioban

Doi prieteni s-au rătăcit vara în munți. La un moment dat au rămas fără apă și sufereau cumplit de sete. Pe neașteptate călătorii au ajuns la coliba unui

cioban, care le-a adus o găleată cu apă rece și curată. Ei au scos câte o cană și au început să bea. Unul dintre prieteni a băut repede și cu înghițituri mari, iar celălalt, încet, câte puțin, cu înghițituri mici.

După ce și-a potolit setea, cel care a băut cu înghițituri mici l-a întrebat pe prietenul său:

– De ce bei atât de repede?

– Ca să îmi potolesc mai repede setea. Dar tu de ce bei câte puțin?

– Ca să îmi prelungesc plăcerea.

Și au început să se certe între ei cu privire la cum este mai bine să bei apa.

Ciobanul, auzind cearta lor, i-a împăcat pe prieteni, zicând:

– Ambele metode sunt bune, căci principalul este să îți potolești setea, dar cum anume este treaba personală a fiecăruia.

... apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică (Ioan 4, 14).

Doi prieteni la o conferință ecumenică

Într-un oraș a avut loc o conferință a reprezentanților diferitelor confesiuni.

Doi ortodocși, aflând din afiș că va ține o prelegere și un preot ortodox, au intrat în sala de conferințe. Dar în program se menționa că preotul ortodox va vorbi abia peste patruzeci de minute.

Unul dintre prieteni a propus să ia loc în sală și să aștepte. Dar colegul lui s-a împotrivit:

să o vadă. Dimineata devreme paznicul i-a trezit pe copii și le-a spus:

– Ieșiți în liniște în livadă, căci ea este acolo!

Copiii au sărit din pat și, îmbrâncindu-se, s-au repezit, făcând gălăgie, în curte.

– Eu voi fi primul care o va vedea!

– Ba nu, eu voi fi primul!

– Ba nu, eu! – țipau copiii.

Nevăzând nimic în livadă, ei au întrebat:

– Bunicule, unde este această pasăre frumoasă?

– Ah, ștregarilor! a răspuns el. Acestei păsări nu îi place gălăgia și țipetele, de aceea a și zburat!

Podoaba voastră să nu fie cea din afară: împletirea părului, podoabele de aur și îmbrăcarea hainelor scumpe, ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu (1 Petru 3, 3-4).

Datornicii

Demult, în vremurile de odinioară, călătoreau prin Siberia negustori. Și era printre ei unul care, când omul nu avea cu ce plăti, îi dădea pe datorie. Și zicea: „Uite, eu scriu numele tău într-o carte. Data viitoare voi veni și voi lua datoria de la tine”.

Iar, dacă la următoarea sa vizită datornicul tot nu avea cu ce plăti, negustorul zicea așa: „Ei bine, acum nu voi lua nimic de la tine, dar, uite, în fața numelui tău în carte voi pune o cruciuliță, astfel încât să nu uit nimic și data viitoare cu siguranță îți voi cere datoria”.

Tot așa și data următoare, dacă datornicul nu avea bani, negustorul mai punea încă o cruciuliță.

Iar a treia oară zicea așa: „Gata, eu îți iert datoria. Vezi, îți șterg numele, șterg cruciulițele. Dumnezeu s-o încaseze de la tine”.

O casă pentru un dolar

Unui cumpărător i-a plăcut o casă, pusă la vânzare. Și a întrebat ce preț are:

– Un dolar, a răspuns administratorul.

– Dar de ce atât de ieftin? a rămas uimit cumpărătorul.

– Uitați cum stau lucrurile, a spus vânzătorul. Regretata proprietară a poruncit să se vândă casa la cel mai mic preț, cu condiția ca cumpărătorul, în primul rând, să doneze pentru întreținerea pisicii ei un milion de dolari, iar, în al doilea rând, să păstreze secret condițiile acordului. Acesta este testamentul.

Omul a cumpărat casa cu un dolar, donând pisicii regretatei proprietare un milion de dolari. Când cunoscuții l-au întrebat cu ce sumă a cumpărat o casă atât de frumoasă, el a răspuns:

– Cu un dolar.

– De ce să spui o astfel de minciună? Așa ceva este cu neputință, i-au reproșat toți cunoscuții noului proprietar.

– Nu, este adevărat! a insistat el, dar nimeni nu l-a crezut și toți s-au convins că el este un mare mincinos.

Și se mira de necredința lor (Marcu 6, 6).

Casa și șarpele

Un om împreună cu soția și cu fiul său s-au stabilit în oraș, și-au construit o casă. Dar în această casă a apărut un șarpe și a început să le facă rău. La început i-a rănit piciorul calului lor, apoi l-a băgat în mormânt pe fiul lor, apoi pe soție și, în cele din urmă, însuși stăpânul a devenit victima lui.

De fiecare dată când șarpele îl rănea pe stăpân, acesta își puna în gând să îl omoare, dar, îndată ce pornea să își ducă la îndeplinire intenția sa, găsea pe drum o monedă de aur și, bucurându-se de ea, se întorcea.

Indicatorul rutier în drum spre capitală

Un om mergea pe jos spre capitală. Pe drum a văzut un indicator vechi, iar lângă el, o mulțime de oameni. Aceștia discutau cu înflăcărare, încercând să afle în ce secol și în timpul cărui împărat a fost ridicat acest stâlp de piatră. Călătorul a crezut că merg și ei toți în capitală, dar curând, din discuțiile și disputele lor, a înțeles că nimeni nu are de gând să meargă nicăieri. Pe ei îi interesa numai indicatorul în sine.

– Dar câți kilometri sunt de aici până în capitală? a întrebat călătorul.

– Și despre asta discutăm aici, întrucât numerele de pe stâlp s-au șters de-a lungul timpului.

– Dar în ce direcție trebuie să merg?

– Și asta încercăm să lămurim, pentru că săgeata care arată direcția se distinge foarte prost, i-au răspuns oamenii. Acolo, în spatele cimitirului, unde sunt îngropați remarcabilii cercetători ai acestui indicator rutier – apropo, cu această ocazie puteți vizita mormintele lor –, există un drum. Poate că el duce în capitală, poate că nu. Dar, dacă vă interesează istoria acestui stâlp, vă puteți alătura nouă și noi vom continua munca marilor noștri predecesori.

– Nu, rămâneți voi aici împreună cu predecesorii voștri, iar eu voi încerca să ajung în capitală, a răspuns călătorul.

La o oarecare distanță de indicator el a întâlnit un tovarăș de drum și împreună au ajuns cu bine în oraș.

Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaște nimeni, decât numai Fiul și cel căruia va voi Fiul să-i descopere (Matei 11, 27).

Ghiborții² și râul

Într-un râu a apărut o generație tânără de ghiborți. Când micii peștișori s-au familiarizat cu mediul și au înțeles că trăiesc într-un loc care se numește râu, i-au întrebat pe părinții lor:

– De unde vine și încotro curge râul nostru?

– Noi nu știm, copii, nici de unde vine, nici încotro curge el. Știm numai că el este mare și curge din cele mai vechi timpuri.

Peștișorii s-au îngrijorat:

– Dar, când se va scurge tot râul, noi unde vom locui?

– Nu vă faceți griji, copii, au răspuns părinții lor. El este cu noi întotdeauna și nu va înceta să curgă cât vom trăi noi.

Și aceasta este făgăduința pe care El ne-a făgăduit-o: Viața veșnică (1 Ioan 2, 25).

O nevointă și mai mare

Un pustnic ajunsese la o sfințenie atât de mare, încât trăia liniștit printre fiarele sălbatice, și ele nu se atingeau de el, el le hrănea puii lor, iar fiarele nu îi făceau niciun rău. Când unul dintre părinții mănăstirii l-a văzut, i-a spus:

– Dacă vrei să ajungi la desăvârșire – mergi în mănăstire și încearcă să viețuiești cu ceilalți frați.

Păsările nemiloase

Un om iubea foarte mult păsările cântătoare. La el în casă erau multe colivii, în care el își ținea tovarășele sale de companie, de care era foarte legat. El le hrănea, le adăpa, le curăța coliviile și se desfăta

cu cântecul lor. Dar cu timpul acest om a început să se simtă împovărat de mulțimea treburilor, pe care le necesita îngrijirea păsărilor sale cântătoare. Și și-a împărtășit tristețea sa unui prieten.

– Lasă-le libere, l-a sfătuit prietenul său, și așa vei scăpa de toate grijile.

– De lăsat, le pot lăsa eu, a răspuns iubitorul de păsări, dar nu mă lasă ele pe mine.

Păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, fiindcă nu sunteți sub lege, ci sub har (Romani 6, 14).

Un prieten grijuliu

Un om a avut în tinerețe un prieten bun. Când își aducea aminte de prietenul său, acesta întotdeauna apărea lângă el, iar, când uita de el, dispărea. Dar omul simțea tot timpul grija și ajutorul lui.

După câțva timp, acest om și-a întemeiat o familie, au apărut copiii. Și din ce în ce mai rar își aducea aminte de prietenul său. În scurt timp grijile pentru întreținerea familiei i-au absorbit toate puterile, el a început să se îmbolnăvească des și, în cele din urmă, a intrat în spital. Nici soția, nici copiii nu îl puteau ajuta cu nimic. Iar celelalte rude aveau greutățile lor, din pricina cărora nu aveau timp pentru cel bolnav.

Când i s-a făcut foarte rău, și-a adus aminte de prietenul său uitat, și acesta îndată a venit la el la spital. Prietenul său i-a plătit tratamentul și îngrijirea. Iar sănătatea celui bolnav a început să se îmbunătățească.

Abia acum a început acest om să se gândească serios la viața sa: nimeni nu l-a putut ajuta la necaz așa cum l-a ajutat vechiul său prieten. Cum să îi mulțumească pentru bunătatea și compasiunea sa? Și omul a decis ca de acum înainte să se poarte cu căldură și cu dragoste față de prietenul său și nicio dată să nu mai uite de el. În scurt timp prietenul său a venit din nou la el și a spus:

– Dragul meu, numai boala ți-a schimbat atitudinea față de mine. Dacă tu din tinerețe m-ai fi urmat în mod constant pe mine și sfaturile mele le-ai fi luat în seamă, ai fi simțit o și mai mare dragoste față de mine și viața ta s-ar fi conturat cu totul altfel.

Apropiati-vă de Dumnezeu și Se va apropia și El de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi cei îndoielnici (Iacov 4, 8).

Soția fermecată

Odată ucenicii Cuviosului Macarie Egipteanul au văzut mergând prin pustie un bărbat, care ducea cu el un cal. Și ținea drumul către chilia starețului lor. Păzind liniștea sfântului, monahii s-au așezat în fața ușii și au încercat să îl convingă pe călător să nu îl abată pe cuvios de la rugăciune. Dar, în scurt timp, ascultând rugămințile bărbatului, i-au dat voie să intre în chilie. Călătorul s-a bucurat și a intrat, dar nu singur, ci împreună cu calul său. Ucenicii Cuviosului Macarie s-au revoltat și au întrebat de ce duce cu el acel cal. Străinul le-a răspuns că el are nevoie

de rugăciunile sfântului. Monahii s-au minunat de dragostea lui pentru cal: la urma urmei, pentru el a făcut un drum atât de lung prin acel pustiu lipsit de viață și bătut de arșiță! De ce îi este lui atât de drag acest animal și ce i s-a întâmplat?

— Calul pe care îl vedeți, a spus bărbatul, este sârmana mea soție și eu nu știu cum s-a transformat ea în animal. Și sunt deja trei zile de când nu a mâncat nimic.

Călugării nu au considerat aceste cuvinte ale călătorului o invenție. În ciuda faptului că învățătura lui Hristos de trei sute de ani se răspândise pe pământ, păgânismul avea o mare influență în Egipt și acest leagăn străvechi al magiei era plin de tot felul de vrăjitori, care le făceau rău creștinilor. De aceea, auzind povestea bărbatului, monahii s-au grăbit să îl înștiințeze pe avva Macarie despre cele întâmplate. Dar, când l-au văzut pe cuvios, nu a trebuit să îi mai explice nimic: Dumnezeu i-a descoperit sfântului cauza celor întâmplate. Și această cauză consta în următorul fapt.

Unui egiptean desfrânat îi plăcea de soția acestui bărbat și vroia să o seducă. Dar toate strădaniile lui au fost zadarnice. Atunci, ca să stârnească în inima femeii patima reciprocă, a recurs la serviciile unui mag. Vrăjitorul, luând bani buni, și-a pus în funcțiune toate vrăjile pentru a o seduce pe această creștină, dar tot nu și-a atins scopul. Furios din pricina eșecului, el a putut, totuși, să facă în așa fel încât femeia să arate în fața celor din jur ca un cal. Sărmanul ei bărbat a alergat după ajutor la toți cei

pe care îi știa, dar nimeni nu l-a putut ajuta, nici măcar preoții locului. Femeia arăta pentru toată lumea ca un animal și nimeni nu știa cum să o readucă la înfățișarea ei inițială. De aceea, deznădăjduit, bărbatul a și adus-o la marele ascet, auzind despre minunile făcute de el.

Uitându-se la femeie, Sfântul Macarie le-a spus ucenicilor săi:

– Eu nu văd în ea nimic dobitocesc, cum spuneți voi că ar fi, acest lucru nu este în corpul ei, ci în ochii care o privesc. Aceasta este înșelarea demonilor, nu adevărul lucrurilor.

Apoi sfântul a binecuvântat apa, a stropit-o pe femeie cu ea și s-a rugat. Vrajile au dispărut și toți au văzut în fața lor, în loc de cal, un om. Cuviosul a poruncit să i se dea de mâncare și, lăsând-o să plece acasă, a sfătuit-o:

– Niciodată să nu renunți să mergi la biserică și să te împărtășești cu Tainele lui Hristos. Nenorocirea ți s-a întâmplat din cauză că de cinci săptămâni nu te-ai apropiat de Preacuratele Taine ale Mântuitorului nostru.

Cătelul cel rău

Când soțul avea zi liberă și împreună cu soția rămâneau acasă, ei adesea se certau și în timp ce se enervau, își spuneau unul celuilalt multe vorbe jignitoare. Nefiind în stare să își înfrâneze mânia, soțul ieșea din casă și încerca să își vină în fire. La intrarea

în bloc, pe bancă, când era vreme frumoasă, deseori vedeam o bătrânică în timp ce micul ei cățel alerga pe lângă ea.

Și, iată, bărbatul a observat că uneori acest cățel latră furios la el, iar alteori, când el se întoarce de la serviciu, cățelul nu îi dă nicio atenție. Și a hotărât să o întrebe pe bătrânică despre purtarea ciudată a cățelului ei.

– Ah, dragul meu – a pufnit în râs bătrânică. Cățelușă mea simte imediat oamenii care sunt supărați sau iritați și întotdeauna latră la ei. Iar când oamenii sunt liniștiți, nici măcar nu îi observă.

Iar dacă aveți râvnire amară și zavistie în inimile voastre, nu vă lăudați, nici nu mințiți împotriva adevărului (Iacov 3, 14).

Duhul cel rău

La Sfântul Antonie cel Mare a venit odată diavolul și a început să plângă în hohote.

– Cine ești și ce s-a întâmplat cu tine? a întrebat cuviosul.

– Sfinte părinte, a răspuns diavolul, eu nu sunt om, eu sunt un demon rău.

– Ce vrei?

– Nimic altceva, a răspuns duhul cel rău, decât să îl întreb pe Dumnezeu dacă El va primi pocăința unui diavol?

– Mergi acasă deocamdată, iar mâine îți voi da răspunsul, a spus sfântul.

În aceeași seară Cuviosul Antonie s-a rugat lui Dumnezeu.

– Doamne! Descoperă-mi mie, nevrednicului Tău rob, dacă îl vei ierta pe omul care i-a întrecut pe demoni în păcate?

Antonie credea că a fost la el un păcătos, care se numea pe sine demon din smerenie. Și deodată înaintea sfântului a stat Îngerul lui Dumnezeu și a spus:

– De ce te-ai rugat lui Dumnezeu pentru diavol? Căci el a venit la tine să te ispitească!

– Nu am știut, a răspuns Antonie. De ce nu mi-a descoperit Domnul acest lucru?

– Nu te tulbura, a răspuns Îngerul. Când va veni din nou la tine ispititorul, să îi spui: „Tu ești răul cel dintru început, tu ești mândria însăși. Cum poți face tu pocăință vrednică de Dumnezeu? Răul cel dintru început nu se poate face bun!”

Și, zicând acestea, Îngerul a dispărut.

A doua zi diavolul a apărut din nou sub înfățișarea unui om care plânge. Când Sfântul Antonie i-a transmis cele auzite de la Înger, duhul cel rău a izbucnit în râs și a spus:

– Dacă eu m-aș fi considerat așa, m-aș fi îngrijit de mântuirea mea mult mai devreme, nu acum. Acum mie oamenii îmi slujesc și chiar tremură în fața mea. E posibil ca eu, care domnesc peste păcătoși, să devin acum un pocăit smerit? Nu! Nu!

Zicând acestea, diavolul a dispărut.

„Da, s-a gândit Sfântul Antonie, cu adevărat răul cel dintru început nu poate deveni bun!”

Cunoștință cu un puști

De ziua nașterii unui băiat de șase ani s-au reunit pentru întâia oară toate rudele. Ele i-au făcut băiatului cunoștință cu numeroși veri și verișoare, nepoți și nepoate, mai întâi cu cei mai mari, apoi cu cei mai mici. După masă tuturor copiilor li s-a permis să se joace în grădină. Băiatul era foarte drăgălaș.

Când sărbătoarea s-a încheiat și oaspeții și-au luat rămas bun, i-au spus puștiului:

– Ei bine, ai făcut cunoștință cu toată lumea și acum ne cunoști pe toți. Noi te iubim foarte mult și de aceea suntem gata să te luăm la noi.

Dar băiatul s-a lipit de mama sa și a spus:

– Nu, eu pe voi nu vă cunosc deloc. Eu o cunosc numai pe mama mea.

Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor (Matei 18, 4).

Maturitate

Unui ucenic, care se ruga continuu, Maestrul i-a spus:

– Când vei înceta să te bizui pe Domnul și vei sta singur pe picioarele tale?

Ucenicul s-a mirat:

– Dar tu însuși ne-ai învățat să Îl vedem în Dumnezeu pe Tatăl!

– Când însă vei învăța că Tatăl nu este acela pe care te poți baza, ci Cel Care te va scăpa de acest obicei?

Joaca copiilor în timpul prânzului

O mamă i-a chemat pe copii la masă, dar ei erau îndrăgostiți de jocul cu trenulețul.

– Copii, haideți la masă! Mă auziți, copii? Haideți la masă! Veniți odată sau nu?!

Mama nu s-a mai abținut și s-a dus în camera copiilor. Unul dintre copii a ridicat capul dintre jucării și a spus:

– Mamă, e greu să te oprești când trenul deja a plecat.

– Fiule, dar pentru asta există semnalul roșu, i-a răspuns mama și a oprit jocul.

Nu fiți copii la minte. Fiți copii când e vorba de răutate. La minte însă, fiți desăvârșiți (1 Corinteni 14, 20).

Joaca în timpul mesei

Un băiat a sosit în fugă la masă, foarte agitat după ce s-a jucat cu colegii lui. La masă stătea deja surioara lui mai mică. Fiind încă plin de impresii de pe urma jocului, băiatul a făcut niște ochi înfricoșători, a început să mârâie la farfuria cu supă și i-a spus în șoaptă surioarei sale:

– Eu sunt un uriaș înfricoșător.

Sora lui s-a uitat uimită la el și deodată a izbucnit în plâns.

Atunci a intrat în cameră mama.

– Ce s-a întâmplat, copii? a întrebat ea.

Fetița a arătat cu degetul spre fratele ei și printre lacrimi a rostit:

– El este un u... u... rias înfricoșător.

– Fiule, a spus mama cu asprime, la joacă poți fi cine vrei, dar la masă fii tu însuși și nu îți speria mama. Ne-am înțeles?

Dar acum nu eu fac acestea, ci păcatul care locuiește în mine (Romani 7, 17).

Ingeniozitate

Într-o mănăstire de pe malul Mării Roșii viața de mult se scurgea în chip monoton, lent. În cele din urmă, egumenul, observând odată viața furnicilor, a văzut cu câtă ingeniozitate își fac ele provizii. Și, iată, tristețea care îl chinuia a dispărut. El i-a chemat pe monahi și le-a spus:

– Fraților, trebuie să inventăm ceva nou pentru viața noastră. Căci, dacă creștinii își pierd ingeniozitatea, lumea va muri.

Iisus și Nicodim

Ierusalimul era un oraș al universităților; oamenii călătoreau din țări îndepărtate în Iudeea pentru a studia. În Ierusalim erau mulți oameni învățați și teologi. Lor le plăcea să filozofeze, să discute despre sensul vieții, despre Dumnezeu. Totuși, nici unul dintre acești oameni competenți nu venea să Îl as-

culte pe Iisus. Din ce cauză? Probabil ei credeau că știu tot. Citiseră toate cărțile înțelepte și cunoșteau toate cugetările înțelepte din trecut. Aveau o memorie strălucită. Pesemne că, atunci când au primit informații despre propovăduirea lui Iisus, au râs și au spus că așa ceva nu există, iar dacă erau întrebați: „De ce credeți așa?”, ei răspundeau: „Pentru că niciodată nu a existat așa ceva”. Cunoștințele lor despre viață se bazau pe cunoștințele luate din trecut. Ei nu priveau înainte.

Numai un singur om... și, din cauză că a fost singurul, numele lui a rămas întipărit în memorie și este amintit și în zilele noastre. El era profesor la universitate; numele lui era Nicodim. Dar nici chiar el nu și-a putut aduna curajul și să vină la Iisus ziua în amiaza mare. Se gândea: „Ce vor spune oamenii?”. Căci el era profesor de teologie și să îi pună întrebări unui tânăr fără studii, care niciodată nu a studiat la universitate...

De aceea a și venit în timpul nopții, când toată lumea dormea. Dormeau chiar și ucenicii lui Iisus. El L-a trezit pe Iisus și s-a prezentat:

– Eu sunt profesor de teologie; numele meu este Nicodim. Iartă-mă, Te rog, pentru că Ți-am tulburat somnul. Vreau să Te întreb despre Calea lui Dumnezeu.

Iisus i-a spus:

– Nu te îngrijora că Mi-ai tulburat somnul, căci Eu îți voi tulbura somnul tău mult mai profund. Tu mă întrebi despre Calea lui Dumnezeu, dar această Cale necesită bărbăție, curaj. Iar tu ești laș! Ți-a fost

trică să vii ziua, pe lumină. Te-ai gândit: „Ce vor spune oamenii?”.

Nicodim I-a spus:

– Ai dreptate, primesc cuvintele Tale, ele sunt adevărate. Dar spune-mi cum să fac primul pas pe această Cale?

Iisus i-a spus:

– Primul pas al unui om plin de curaj este să recunoască faptul că el nu știe nimic și că toate cunoștințele sale sunt împrumutate.

Un domn distins și un cerșetor într-o singură persoană

Odată niște călugări vorbeau despre smerenie. Unul dintre nobilii cetățeni ai orașului Gaza, auzind cuvintele lor, că cu cât mai mult se apropie omul de Dumnezeu, cu atât mai păcătos se vede pe sine, s-a mirat și a zis:

– Cum se poate întâmpla asta?

Și, pentru că nu înțelegea, vroia să afle ce înseamnă aceste cuvinte. Unul dintre monahi i-a spus:

– Distinse domn, spune-mi cine crezi dumneata că ești în orașul dumitale?

El a răspuns:

– Eu cred că sunt un om mare și primul din oraș.

– Dar, dacă vei merge în Cezareea, cine crezi că vei fi acolo?

– Ultimul dintre nobilii de acolo.

– Iar, dacă vei merge în Antiohia, acolo cine te vei mai considera?

– Acolo mă voi considera unul dintre oamenii de rând.

– Iar, dacă vei merge la Constantinopol și te vei apropia de împărat, acolo ce te vei considera?

– Aproape un cerșetor.

– Așa și sfinții, a spus călugărul, cu cât mai mult se apropie de Dumnezeu, cu atât mai păcătoși se văd pe ei înșiși. Căci Avraam, când l-a văzut pe Domnul, s-a numit pe sine pământ și cenușă.

Numele din grădină

Un tată a brăzdat în grădina sa primele trei inițiale ale numelui fiului său și a presărat pe aceste brăzduțe semințe de salată. Zece zile mai târziu băiatul a venit la tatăl său în fugă și, surprins, i-a spus că și-a găsit numele său crescând în grădină. Tatăl a zâmbit și s-a prefăcut că nu crede o asemenea minune. Atunci copilul a început să stăruie ca tatăl său să meargă în grădină și să se convingă singur de acest lucru. Părintele a căzut de acord și, apropiindu-se de strat, a spus:

– Asta este pură întâmplare.

Băiatul căzu pe gânduri.

– Cum a crescut numele meu așa, din senin? spuse el. Cineva negreșit a făcut asta, numai că eu nu știu cine și cum.

Profitând de această ocazie, tatăl îi spuse fiului său:

– Ai dreptate, acest lucru nu se putea întâmpla de la sine. Tot așa și întreaga lume, pe care o vezi, nu s-ar fi putut forma de la sine, dacă nu ar fi creat-o Dumnezeu, pe Care de aceea Îl și numim noi Creator nu numai al pământului, ci și al cerului.

Interviul alpiniștilor

Jurnaliștii îi întreabă uneori pe alpiniști ce îi atrage atât de mult în munți. Unii răspund – munții înșiși, alții – înălțimea sau priveliștile unice, alții vorbesc despre biruința asupra sinelui.

Iar, când cei apropiați întreabă dacă ei gândesc chiar așa cum le răspund jurnaliștilor și cum scrie în ziare, aud drept răspuns: „Trebuie într-un fel să le explicăm de ce mergem în munți”.

Și le-a răspuns: Vouă vă e dat să cunoașteți taina împărăției lui Dumnezeu, dar pentru cei de afară totul se juce în pilde (Marcu 4, 11).

Folosește-le acum

– Sfinte părinte, s-a adresat un novice părintelui său egumen, inima mea este plină de dragoste pentru lume și este curățită de ispitele diavolului. Care va fi pasul următor?

Părintele l-a rugat pe ucenic să meargă împreună cu el la un om bolnav, care avea nevoie de spovedanie.

După ce a consolat familia, preotul a observat un cufăr în colțul camerei.

– Ce se află în acest cufăr? a întrebat el.

– Niște haine, pe care unchiul meu nu le-a purtat niciodată, a spus nepoata lui. El întotdeauna a crezut că este nevoie de o ocazie specială pentru a îmbrăca aceste lucruri și, drept rezultat, ele putrezesc în ladă.

– Să ții minte cufărul, i-a spus egumenul ucenicului său când au plecat. Dacă în inima ta există comori, folosește-le acum. Altfel ele vor putrezi.

Încercarea credinței

Un creștin ortodox credea tot ceea ce scrie în Biblie, în sens literal. Odată un om de știință i-a pus o întrebare:

– Conform Bibliei, Dumnezeu a creat Pământul acum cinci mii de ani. Dar oamenii de știință au descoperit oase, care indică faptul că viața pe Pământ s-a născut cu un milion de ani mai devreme.

Drept răspuns, creștinul a spus:

– Când Dumnezeu a creat Pământul acum cinci mii de ani, El intenționat a lăsat aceste oase, ca să încerce credința noastră și să afle în ce credem noi mai repede: în Cuvântul Lui sau în dovezile științifice?

Încercarea mirilor

Pentru a-i încerca pe pretendenți și a alege un soț vrednic pentru fiica sa iubită, un împărat a inventat un test. În fața palatului, în care locuia prințesa, a fost amenajată o cameră cu tot felul de lucruri ciudate și scumpe din aur, argint și perle. Mirii erau pe rând invitați acolo și li se spunea că își pot alege tot ceea ce vor, dar după aceea nu o vor mai vedea pe fiica împăratului.

Și, vai! Fata stătea singură-singurică în minunatele ei camere. Nimeni nu trecea pe lângă acele daruri scumpe fără să fie ispitit de dorința de a-și lua ceva.

Odată a venit un prinț chipeș, care, de asemenea, a fost condus în camera cu daruri și i s-a propus să își aleagă tot ceea ce își dorește.

– Nu am nevoie de nimic, a spus prințul. Eu vreau doar să o văd pe fiica împăratului.

Curtenii i-au arătat cum să ajungă la prințesă. Însă aici prințul a observat o sabie rară și foarte ascuțită. Nu a rezistat ispitei și a luat sabia în mână.

– Așadar, Înălțimea Voastră, acum puteți merge acasă fără mireasă, i-au spus curtenii prințului.

– Nicidecum! a exclamat tânărul. Cu această sabie în mână acum nimeni nu mă va opri!

El a mers înainte și a intrat în salonul prințesei. Uimit de atâta curaj, împăratul nu a îndrăznit să îl refuze pe tânăr. Și fiica împăratului a devenit soția prințului curajos.

Cine zice că petrece întru El dator este, precum Acela a umblat, și el așa să umble (1 Ioan 2, 6).

Încercarea unui ministru

Odată un ministru, în urma unui denunț fals, a fost acuzat de o crimă gravă: de conspirație împotriva împăratului. El nu era vinovat și a negat la toate interogatoriile implicarea sa în acest caz.

Împăratul a decis să îl încerce pe ministrul calomniat și a fost anunțat următorul ordin regal: „Dacă cel acuzat își va nega cu încăpățănare vina sa, el va trebui executat pentru încăpățănare și lipsă de căință. Dacă însă acuzatul își va recunoaște implicarea sa în conspirația împotriva împăratului, execuția va fi în chip binevoitor înlocuită cu închisoarea pe viață”. Iar călăul și paznicul au fost instruiți să îl execute pe ministru dacă el va recunoaște că este vinovat de această crimă. Dacă însă el va stăruia că nu este părtaș la conspirație, va trebui lăsat în viață și trimis în exil.

Călăul i-a citit ministrului decretul regal și i-a spus amenințător:

– Spune-ți ultimul cuvânt: dacă ești vinovat, spune „da” – și vei fi grațiat. Dacă spui „nu”, vei fi executat, ca unul care este încăpățânat și nu se pocăiește pentru nelegiuirea sa.

Ministrul a ascultat decretul și a spus fără ezitare:

– Nu!

Execuția nu a avut loc.

De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește, asemenea-se-va bărbatului înțelept care a clădit casa lui pe stâncă (Matei 7, 24).

Un om cu adevărat fericit

Un mare învățător, renumit pentru cunoștințele sale, s-a rugat mult timp și cu osârdie lui Dumnezeu să îi trimită un om, care să îi poată arăta calea către Cer. Odată, când, pătruns de această dorință, s-a rugat cu mai multă sânguință decât de obicei, i s-a părut că aude un glas de sus, care îi poruncește să iasă din chilie și să meargă în pridvorul bisericii: „Acolo, i-a spus glasul, vei găsi omul pe care îl cauți”. Și el s-a dus; și a văzut un cerșetor zdrențăros, plin de bube.

Atunci s-a aplecat către el și a spus:

– Bună ziua, bătrâne!

Iar acela l-a contrazis:

– Nu țin minte să fi avut vreodată o zi rea!

El a spus:

– Să-ți dea Domnul fericire atunci!

Acela l-a contrazis:

– Nu știu să fi fost vreodată nefericit!

Atunci el a spus:

– Îți doresc ceea ce **singur** îți dorești!

Iar acela a răspuns:

– Nu duc lipsă de nimic!

Iar atunci el l-a **întrebat**:

- Dar tu n-ai nicio nevoie?

Și acela i-a răspuns:

- Nu-mi doresc bunăstarea și tocmai aceasta este bunăstarea mea, nu-mi doresc fericirea și tocmai aceasta este fericirea mea, dacă sufăr de foame, mulțumesc lui Dumnezeu, dacă mi-e frig, Îi mulțumesc lui Dumnezeu, când toți mă gonesc, Îi mulțumesc lui Dumnezeu, pentru că Voia lui Dumnezeu este totdeauna desăvârșită, bună și dreaptă. Ceea ce voiește Dumnezeu, aceea voiesc și eu, de aceea niciodată nu am fost nefericit, căci numai un singur lucru am și voit: voia lui Dumnezeu. Nefericit este cel ce caută fericirea în lume, pentru că aici nu există altă fericire decât numai să te lași în toate în voia lui Dumnezeu. Voia Domnului este și desăvârșit de bună, și desăvârșit de dreaptă; ea nici mai bună nu va deveni, nici mai rea nu poate fi. Ea îi judecă pe toți, pe ea însăș nimeni. Eu mă sânguiesc să o urmez întru totul și îmi doresc numai să vreau ceea ce vrea Dumnezeu și să nu vreau ceea ce El nu vrea. De aceea nu mă consider deloc nefericit, când voia mea o unesc pe deplin și o pun de acord cu voia lui Dumnezeu, astfel încât o singură dorință sau nedorință am: ceea ce vrea sau nu vrea Dumnezeu.

- Din convingerea ta spui asta? a obiectat învătătorul. Ei bine, om bun, dar dacă Dumnezeu ar vrea să te arunce în iad, ce ai spune tu atunci?

Acela a răspuns:

- Dumnezeu să mă arunce în iad? a întrebat bătrânul. Aș vrea să văd cum ar face El acest lucru! Dar, chiar și atunci, chiar dacă El m-ar arunca în iad,

eu aş avea două mâini cu care să mă prind de El. Una este adevărata smerenie şi cu ea m-aş încolăci în jurul Lui; iar cealaltă mână a mea este dragostea şi cu ea l-aş îmbrăţişa pe El.

Apoi el a mai spus:

Aş vrea mai bine să fiu în iad cu Dumnezeu decât în Împărăţia Cerurilor fără El.

Învăţătorul s-a minunat de răspunsurile bătrânului şi a înţeles că cea mai scurtă cale către Dumnezeu este să fii în toate de acord cu voia Lui. Dorind totuşi să încerce şi mai mult înţelepciunea bătrânului, atât de ascunsă în templul firav al trupului lui, el l-a întrebat:

- De unde ai venit aici?
- De la Dumnezeu, a răspuns bătrânul.
- Şi unde L-ai găsit pe Dumnezeu?
- Acolo unde am părăsit tot ce este lumesc.
- Şi unde L-ai lăsat pe Dumnezeu?
- În curăţia gândurilor şi a buneii conştiinţe.
- Cine eşti dumneata? a întrebat învăţătorul.
- Oricine aş fi, a răspuns bătrânul, eu sunt atât

de mulţumit de starea mea, pe care o vezi, încât cu adevărat nu aş schimba-o pe toate bogăţiile împăraţilor celor pământeşti. Orice om care ştie să se stăpânească pe sine şi le porunceşte gândurilor sale este împărat.

– Aşadar, şi tu eşti împărat: unde este împărăţia ta?

– Acolo, a răspuns bătrânul, arătând spre Cer. Împărat este cel căruia această Împărăţie i se vesteşte cu adevărat.

— Cine te-a învățat pe dumneata aceste lucruri? Și cine ți-a dat dumitale această înțelepciune? a întrebat, în cele din urmă, învățătorul.

— Îți spun, a răspuns bătrânul, că eu zile întregi petrec în tăcere și, fie că mă rog, fie că mă deprind cu smerita cugetare, tot timpul mă îngrijesc de un singur lucru, să fiu strâns unit cu Dumnezeu. Iar unirea cu Dumnezeu și acordul cu voia Lui mă învață totul.

Astfel, învățătorul, învățând din conversația cu cerșetorul și dându-i pace, s-a întors la sine, lăudându-L și slăvind-L pe Dumnezeu, Care a ascuns acestea de *cei înțelepți și pricepuți* (Matei 11, 25) și le-a descoperit unui bătrân sărac, cu răutatea unui prunc.

Cum să înveți tabla înmulțirii?

Un băiat nu reușea deloc să învețe tabla înmulțirii. Și s-a plâns tatălui său de memoria sa proastă.

— Iată ce să faci, l-a sfătuit tatăl. Îndată ce te trezești, să îți amintești această tablă, să o repeți de mai multe ori pe zi, iar când te culci, să îți împrășpești memoria înainte de a adormi. Trebuie să știi tabla înmulțirii atât de bine încât, dacă eu te-aș trezi în timpul nopții, tu să mi-o poți spune pe de rost fără nicio greșală.

— Atunci mă voi culca mai devreme, tată, a spus fiul. Dar mi-e teamă să nu dorm dacă mă vei întreba noaptea.

*Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima
ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău (Matei 22, 37).*

Cum să găsești fericirea?

Într-un sat trăia un tânăr, care toată ziua stătea
acasă și nu făcea nimic.

Odată a întrebat-o pe mama lui:

– Cum să îmi găsesc fericirea?

– Ieși, fiule, în câmp deschis și ceea ce vei prin-
de, aceea va fi fericirea ta, a răspuns mama.

Tânărul a ieșit în câmp deschis și a văzut un
mânz alergând. S-a grăbit să îl ajungă din urmă, dar
nu l-a ajuns. Dintr-un tufiș a sărit un iepure. El s-a
repezit să îl prindă, dar nu l-a prins. A văzut apoi
zburând o porumbiță, a fugit după ea, dar ea a zbu-
rat. S-a dus.

Apoi a văzut o cioară mergând pe câmp, cău-
tând viermișori. Neavând ce face, a întins mâna că-
tre ea și a prins-o.

– Oare, a întrebat-o el pe cioară, tu ești fericirea
mea?

– Nu, răspunde cioara. Ce fericire să fiu eu?
Dar îți pot sugera cum să prinzi fericirea.

– Cum? a întrebat tânărul.

– Ia niște fân bun, pune-l în fața curții, mânzul
va veni să mănânce fân și va rămâne la tine. Apoi
ia niște morcov dulce, pune-l sub gardul de nuiele.
Iepurele va veni alergând, va vedea morcovul și va
fi împlânzit. Apoi împrăștie prin curte niște boabe

de grâu și porumbița va veni și se va așeza sub acoperiș.

– Dar, oare, aceasta este fericirea? s-a minunat tânărul.

– Fericirea va veni după aceea. Când pe lângă curtea ta va trece o fată bună și frumoasă și va vedea cum hrănești mînzul, iepurele și porumbița, te va îndrăgi și se va căsători cu tine.

Împărăția lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut. Și nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo (Luca 17, 20).

Cum să Îl înțelegi pe Dumnezeu?

Într-o prelegere un Maestru a spus:

– Geniul unui compozitor se manifestă în muzica compusă de el, dar, analizând notele, nu vezi geniul. Talentul unui poet constă în versurile sale, dar, studiind versurile, nu vezi talentul. Dumnezeu Se manifestă în Univers, dar, cercetând temeinic Universul, nu Îl găsești pe Dumnezeu, așa cum, examinând temeinic trupul, nu vezi sufletul.

După prelegere cineva a întrebat:

– Cum să Îl înțelegi, atunci, pe Dumnezeu?

– Să privești lumea, fără să analizezi în același timp nimic.

– Și cum trebuie să privești?

– Un țăran, care caută să găsească frumusețea în apusul soarelui, va vedea numai soarele, norii, cerul și linia orizontului, până ce va înțelege că frumusețea în sine nu există. Frumusețea este capacitatea

de a vedea. Încercările de a-L cunoaște pe Dumnezeu vor fi zadarnice până ce veți înțelege că Dumnezeu nu poate fi văzut ca o esență, acest lucru necesită o abilitate specială de a vedea, specifică numai pruncilor, nedenaturată de doctrine și credințe născocite.

Ce culoare are marea?

Pe puntea unui vas turiștii au început să discute despre ce culoare are marea.

- Albastră, a spus unul.
- Nu, este cam verzuie, l-a contrazis altul.
- Mie mi se pare că este neagră, a spus al treilea.

Căpitanul a auzit discuția lor și, neînțelegând despre ce vorbesc, a spus:

- Domnilor, aceasta este Marea Roșie.

De certuri și de sfădirile pentru lege, ferește-te, căci sunt nefolositoare și deșarte (Tit 3, 9).

Desenul de pe placa de piatră

Un grup de prieteni a găsit în munți o placă veche de piatră cu un desen de neînțeles. Pe placă era sculptată o inscripție: „Cine va dezlega misterul acestui desen va deveni invizibil, iar desenul se va schimba”. Ei au pufnit în râs, crezând că inscripția este vreo glumă a cuiva. Dar unul dintre tineri s-a așezat lângă placă, spunând că nu va pleca de aici până când nu va dezlega misterul desenului.

Prietenii au încercat să îl convingă să renunțe la această intenție nehibzuită, însă tovarășul lor nu a cedat în fața încercărilor lor de convingere.

Ei au plecat, iar tânărul a rămas și s-a instalat lângă placă. Uneori prietenii îi aduceau de mâncare și plecau, întrucât prietenul lor era cufundat în gândire profundă și nu stătea de vorbă cu ei. El a slăbit mult și i-a crescut părul lung, hainele i s-au uzat.

Și, la un moment dat, după mai mulți ani prietenii nu l-au mai găsit pe tovarășul lor lângă placă. Când s-au uitat la desenul de pe piatră, au observat că acesta s-a schimbat.

Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide (Matei 7, 7).

Piatra care îndeplinește dorințele

Un tânăr a aflat că undeva în lume există o piatră care îndeplinește dorințele. Vroia să găsească această piatră și a început să îi întrebe pe oameni dacă știe cineva unde o poate găsi. Dar în țara lui niemeni nu știa nimic despre ea. Așa că tânărul a plecat în călătorie. Și a mers dintr-o țară în alta, până când i s-a spus că există un înțelept, care știe unde se află această piatră. După lungi peregrinări, tânărul, obosit, a ajuns în fața înțeleptului.

– Dar tu nu ești din țara cutare? a întrebat înțeleptul.

– Ba da, a răspuns tânărul, din această țară am venit la tine.

– Și nu locuiești în cutare oraș, într-o casă pe malul unui lac?

– Ba da, acolo locuiesc, a răspuns tânărul mirat.

– Păi, i-a spus înțeleptul, eu știu că în peretele camerei tale din acea casă în care locuiești, este încastrată o piatră minunată.

– Oare, după o călătorie atât de istovitoare, trebuie să mă întorc acasă?

– Dacă nu te-ai fi ostenit atât de mult să ajungi aici, a răspuns înțeleptul, cum ai fi aflat unde se află piatra cea magică?

Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru (Luca 17, 21).

Când să înceapă educația?

Odată la un bătrân, care trăia ca un sihastru în pustia egipteană, a fost adus un copilăș ca să primească binecuvântare pentru a fi educat în credința părintească.

Și i s-a pus bătrânului o întrebare:

– Avvo! Spune-ne un cuvânt, când trebuie să începem să îl educăm pe copil în credința ortodoxă?

– Ce vârstă are copilășul? întrebă bătrânul.

– Opt luni, fu răspunsul primit.

– Ați întârziat cu opt luni, le răspunse avva simplu celor veniți.

Când tu ai tăcut, a luat cuvântul Adevărul

A fost odată un predicator înzestrat, care știa bine să vorbească, dar care se distingea printr-o fire foarte necumpătată și irascibilă. Cu timpul el a observat că, după comunicarea cu el, puțini dintre cunoscuții săi s-au orientat cu adevărat către viața morală. „Ia să am mai bine grijă de mine și de defectele mele și să mă străduiesc să urmez ceea ce propovăduiesc” – s-a gândit predicatorul.

Și din acel moment a încetat să mai vorbească mult și faima despre arta sa oratorică s-a stins treptat. Dar, spre marea bucurie a predicatorului, tot mai mulți dintre cunoscuții lui au început să îi urmeze exemplul, să se lupte și să își biruiască obiceiurile lor rele.

Odată, rămânând singur cu o persoană apropiată, predicatorul a întrebat-o:

– De ce atunci când rosteam acele învățături minunate despre viața morală, puțini dintre oameni le urmau? Iar acum, când nu mai rostesc predici, atâția oameni au început să își îndrepteze viața lor?

Și aceea a răspuns:

– Vezi tu, când ai tăcut, în locul tău a luat cuvântul Adevărul. Iar când propovăduiai, Adevărul tăcea.

Căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere (1 Corinteni 4, 20).

Copeica³

Un flăcău mergea pe drum. Și vede pe jos o copeică. „Ia te uită – se gândi el – o copeică – bani!” A luat-o și a pus-o în portofel.

Și a început să se gândească mai departe: „Ce aş face eu dacă aş găsi o mie de ruble? Aş cumpăra cadouri pentru mama și tata!”. Numai ce a gândit așa și simte că portofelul s-a îngreuiat. S-a uitat în el și a văzut acolo o mie de ruble.

„Ciudat lucru! s-a mirat flăcăul. Era o copeică, iar acum în portofel sunt o mie de ruble! Dar ce aş face eu dacă aş găsi zece mii de ruble? Aş cumpăra o vacă și i-aş hrăni pe mama și pe tata cu lapte!” Și s-a uitat repede în portofel, iar acolo erau zece mii de ruble.

„Minune! s-a bucurat flăcăul. Dar ce aş face eu dacă aş găsi o sută de mii de ruble? Aş cumpăra o casă, mi-aş lua nevastă și i-aş instala în casa cea nouă pe mama și pe tata!” Și iarăși s-a uitat în portofel, iar acolo se aflau exact o sută de mii de ruble.

Flăcăul și-a închis portofelul și a căzut pe gânduri: „Poate că nu îi voi lua în casa cea nouă pe mama și pe tata. Dacă ei nu îi vor plăcea soției mele? Să locuiască mai bine în casa cea veche. Și să ții o vacă este multă băiate de cap, mai bine cumpăr o capră. Și nici cadouri nu voi cumpăra prea multe,

pentru că eu însumi trebuie să îmi repar niște haine!". Pe măsură ce se gândea, simte că portofelul este din ce în ce mai ușor. Îl deschide repede, se uită și vede acolo numai o copeică, una singură.

Naufragiul

Un om, singurul care a supraviețuit unui naufragiu, a fost aruncat pe o insulă pustie. Și se ruga din toate puterile lui Dumnezeu să îl salveze și se uita în fiecare zi la orizont, dar nimeni nu îi venea în ajutor.

Epuizat, în cele din urmă și-a construit o colibă din rămășițele corabiei pentru a se adăposti și a-și păstra puținele lucruri rămase. Însă odată, rătăcind în căutarea hranei, s-a întors și a văzut că coliba lui este în flăcări și fumul se ridică la cer. I s-a întâmplat cel mai cumplit lucru: a pierdut totul.

Cuprins de durere și de deznădejde, el a strigat: „Doamne, de ce?”.

A doua zi, dimineața devreme, l-au trezit sunetele unei nave care se apropia de insulă, grăbindu-se să îl ajute.

– Cum ați aflat că sunt aici? i-a întrebat omul pe salvatorii săi.

– Am văzut semnalul dumneavoastră luminos, au răspuns ei.

Cât de ușor este să cazi în deznădejde când vine o nenorocire. Dar nu trebuie să ne descurajăm, căci Dumnezeu are grijă de noi, chiar și atunci când sun-

tem cuprinși de durere și de suferință. De acest lucru trebuie să vă amintiți de fiecare dată când coliba dumneavoastră arde până-n temelii: poate că acesta este un semnal luminos, care Îl cheamă pe Dumnezeu în ajutor.

Țăranul și pepita⁴ de aur

S-a întâmplat odată ca un țăran din Siberia să găsească o pepită de aur. Această veste s-a răspândit repede în tot satul. Și la proprietarul pepitei au început să vină fără întrerupere tot felul de curioși, cerând voie să se uite la descoperirea lui. Unii îl sâcâiau cu sfaturi, spunându-i cum ar fi mai bine să vândă aurul și să cheltuiască banii încasați, alții îi sugerau în mod delicat ca, atunci când va merge în oraș să vândă aurul, să fie foarte prudent, pentru că își poate pierde și viața.

Țăranul s-a gândit bine și i-a venit o idee. A luat pepita de aur, a ieșit în piața satului, a pus aurul acolo și a plecat.

– Tu, pesemne, ți-ai pierdut mințile, au fost indignate rudele. De ce ai făcut asta?

– Dimpotrivă, m-am înțeleptit, le-a răspuns țăranul. Am înțeles că cu aurul acesta este numai bătaie de cap. Iar acum, când nu îl mai am, nicio bătaie de cap nu mai am.

Dar eu vreau ca voi să fiți fără de grijă (1 Corinteni 7, 32).

Țăranul și tâlharii

Un țăran de la o fermă, stând în afara satului, i-a oferit din milă adăpost unui tâlhar. După câtva timp acesta i-a adus cu sine și pe tovarășii săi. Având o fire slabă, țăranul le-a îngăduit să stea la el și în curând casa lui a devenit un cuib de tâlhari. Aici tâlharii aduceau tot ceea ce prădau.

Când banda a fost prinsă, țăranul a fost judecat împreună cu toți tâlharii, pentru complicitate la tâlhăriile lor. Judecătorul l-a întrebat cu asprime:

– Cum de ai devenit tâlhar?

Țăranul a oftat, a ridicat mâinile și a răspuns:

– Din pricina caracterului meu slab, domnule judecător.

Iar ceea ce zic vouă, zic tuturor: Privegheați! (Marcu 13, 37).

Un strigăt plin de curaj

Odată un predicator a venit într-un oraș ca să îi convertească la credința sa pe locuitorii lui. La început oamenii i-au ascultat predicile, dar apoi încetul cu încetul au început să se împrăstie, până când au plecat toți. Și, deși nu îl mai asculta nimeni, el continua să își rostească predicile sale.

Un călător, care trecea pe acolo, a întrebat:

– De ce continui cu încăpățânare să predici?

– La început am nădăjduit să îi schimb pe acești oameni, a răspuns predicatorul. Și, dacă continui să strig, fac asta doar pentru ca ei să nu mă poată schimba pe mine.

Cristalul credinței

Au fost odată doi vecini. Unul foarte evlavios, iar celălalt tot credincios, dar mereu invidios pe credința celui dintâi.

Deci, unul dintre ei făcea tot posibilul pentru a întrupa adevărurile de credință în viața sa, iar celălalt, văzând aceasta, doar se mira de energia celui dintâi și de credința lui neclintită. Multe lucruri se întâmplau în viață, dar unul dintre ei întotdeauna era ferm în hotărârile și faptele sale, întotdeauna dădea dovadă de o minte ageră în rezolvarea problemelor și întotdeauna își îndrepta lumina minții sale spre dovedirea (argumentarea) problemelor de credință. Celălalt însă, văzând imposibilitatea sa de a deveni măcar într-o zi așa, își rezolva problemele sale în mod obișnuit și se consola zicând că, poate, într-o zi va deveni și el la fel de înțelept și de puternic ca și vecinul său mai credincios. Fie din pricina neputinței sale în rezolvarea problemelor globale, fie din pricină că fiecare problemă a lui îi lua mult mai mult timp decât celui dintâi, el a învățat să se bucure chiar și atunci când întâmpina o problemă.

Nu îi mai rămăsese, pur și simplu, nimic, decât să se bucure.

Apoi soarta i-a despărțit pe vecini și al doilea dintre ei a fost nevoit să plece în locuri îndepărtate. El a plecat și, în cele din urmă, l-a uitat pe cel dintâi. Problemele și le rezolva prin aceleași metode obișnuite ale sale. Și cu fiecare an i se părea că viața este mai ușoară, și o bucurie, plină de liniște, se sălășluia în el.

Și iată că la un moment dat a murit. A ajuns în ceruri și îngerii i-au spus că îi este pregătit raiul. La început el s-a mirat, dar apoi a primit cu bucurie această veste. După câțva timp i-a întrebat pe îngeri dacă îi pot îndeplini o dorință. Îngerii au răspuns că vor face asta cu bucurie. Și el a întrebat despre vecinul său, vroia să afle ce i s-a întâmplat, pentru că un om mai credincios ca el nu a văzut. Atunci îngerii l-au luat și l-au dus pe un munte înalt, unde se afla o statuie.

– El toată viața sa și-a cristalizat credința în sine, au spus îngerii. Și acum stă nemișcat. El a tins către desăvârșire și a devenit așa, și acum nu mai cunoaște deloc bucuriile obișnuite.

– Dar aceasta este, oare, o piatră? a întrebat fostul vecin.

– Nu, nu este o piatră, este un cristal imens, un suflet, au răspuns îngerii, și noi toți îl putem admira.

Cine îl va lua pe „Fiul”?

Unui om bogat și fiului său le plăcea să colecționeze opere rare de artă. Ei se întâlneau adesea pentru a admira împreună vreo capodoperă magnifică.

Când a început războiul din Vietnam, fiul a fost chemat în armată. El s-a dovedit a fi un soldat brav și viteaz și, salvând viața altui luptător, și-a pierdut-o pe a sa.

Tatăl său a fost înștiințat de pierderea fiului și a fost profund îndurerat. Aproximativ o lună mai târziu, chiar înainte de Crăciun, se auzi o bătaie în ușă. La ușă se afla un tânăr cu un colet mare în mâini.

El a spus:

– Sir (domnule), dumneavoastră nu mă cunoașteți, dar eu sunt acel soldat pentru care fiul dumneavoastră și-a dat viața. În ziua aceea el a salvat mulți soldați. În timp ce mă ducea pe mine pe umerii săi, un glonț i-a străpuns inima și a murit pe loc. El deseori povestea despre dumneavoastră și despre dragostea dumneavoastră pentru artă.

Tânărul i-a întins coletul.

– Știi că este puțin. În realitate eu nu sunt un mare pictor, dar m-am gândit că fiul dumneavoastră ar vrea să aveți acest tablou.

Tatăl a desfăcut coletul. Și a văzut portretul fiului său, pictat de tânărul soldat. El a fost profund mișcat de precizia cu care soldatul a pictat trăsăturile chipului fiului său. Ochii tânărului zugrăvit în portret îl atrăgeau atât de tare încât el nu și-a putut

reține lacrimile. El i-a mulțumit soldatului și s-a oferit să plătească pentru portret.

– O, nu, sir, eu niciodată nu voi putea plăti ceea ce a făcut fiul dumneavoastră. Acesta este un dar.

Tatăl a atârnat tabloul deasupra paltonului său. De fiecare dată, când avea vizitatori acasă, el le arăta portretul fiului său și abia apoi restul colecției de picturi.

Câteva luni mai târziu acest om a murit. După moartea lui a trebuit să se țină o mare licitație a picturilor sale, licitație la care s-au adunat un mare număr de oameni, printre care mulți nobili și persoane influente. Pentru ei aceasta era o bună ocazie de a achiziționa tablourile. Pe podium era expus tabloul cu portretul fiului. Gazda licitației a lovit cu ciocanul său.

– Vom începe licitația cu vânzarea tabloului „Fiul”. Cine va cumpăra acest portret?

În sală era liniște. Apoi din capătul sălii se auzi o voce:

– Noi vrem să vedem picturile celebre, săriți peste acesta.

Dar prezentatorul insistă:

– Cine va cumpăra acest tablou? Cine începe, cine oferă, două sute, trei sute de dolari?

Se auzi o altă voce enervată:

– Noi n-am venit aici să concurăm pentru acest tablou, noi vrem să vedem picturile lui Van Gogh, Rembrandt. Noi vrem artă adevărată!

Cu toate acestea, gazda licitației continua să insiste asupra propunerii sale:

– „Fiul”! „Fiul”! Cine îl va lua pe „Fiul”?

În cele din urmă, din rândurile din spate ale sălii de licitații se auzi o voce. Era grădinarul, care îi servise mulți ani pe acest om și pe fiul său.

– Eu voi da zece dolari pentru acest tablou.

Fiind un om sărac, asta era tot ceea ce putea el oferi.

– Avem prima ofertă de zece dolari, cine va da douăzeci? – spuse prezentatorul.

– Dați-i-l lui cu zece. Noi vrem să vedem capodoperele!

– S-au oferit zece dolari, va oferi cineva douăzeci?

Publicul a început să se agite și să își arate nemulțumirea. Ei nu doreau pictura „Fiul”, ei sperau la o investiție mai profitabilă a capitalului lor. Prezentatorul a lovit cu ciocanul:

– Zece dolari – o dată, zece dolari – de două ori, zece dolari – de trei ori. Vândut cu zece dolari!

Un om, care stătea în rândul al doilea, a strigat:

– Acum dați-ne adevărata colecție!

Prezentatorul și-a așezat ciocanul și a spus:

– Îmi pare foarte rău, dar licitația s-a încheiat.

– Dar cum rămâne cu celelalte tablouri?

– Îmi cer iertare, dar, când am fost invitat să țin această licitație, mi s-a spus despre dispoziția secretă a proprietarului colecției și până în acest moment nu am putut comunica această ultimă dorință a posesorului tablourilor. Numai pictura „Fiul” va fi scoasă la licitație. Cel ce o va cumpăra, va primi drept moștenire toată averea și toată colecția de picturi.

Omul care l-a cumpărat pe „Fiul” a câștigat totul!

Celui ce își dorește mai puțin i se dă mai mult

Erau trei frați; și nimic altceva nu aveau pe această lume decât numai un păr și acest pom îl păzeau pe rând: unul rămânea lângă păr, iar ceilalți doi mergeau la muncă cu ziua.

Odată Dumnezeu a trimis un înger să vadă cum trăiesc frații și, dacă trăiesc rău, să le dea cele mai bune bucate.

Îngerul lui Dumnezeu a coborât pe pământ, s-a transformat într-un om sărac și, venind la cel ce păzea pomul, l-a rugat să-i dea o pară. Acesta a rupt din partea lui, i-a dat și îi zice:

– Uite una din partea mea; din ale fraților nu îți pot da.

Îngerul i-a mulțumit și a plecat.

A doua zi a rămas cel de-al doilea frate să păzească pomul; și iarăși a venit îngerul și a cerut o pară. Acesta i-a rupt și el din partea lui, i-a dat și îi zice:

– Uite una din partea mea; din ale fraților nu îți pot da.

Îngerul i-a mulțumit și a plecat. Când i-a venit rândul celui de-al treilea frate să păzească pomul, îngerul a venit iarăși și a cerut să îi dea o pară. Al treilea frate a rupt și el din partea lui, i-a dat și îi zice:

– Uite una din partea mea; din ale fraților nu îți pot da.

A patra zi, când a venit, îngerul s-a transformat într-un monah, a venit dis-de-dimineață și i-a găsit pe toți cei trei frați lângă izbă⁵.

– Veniți după mine, le-a spus îngerul, și vă voi da cele mai bune bucate.

Ei l-au urmat, fără să spună o vorbă. Au ajuns la un torent de apă mare și năvalnic.

– Ce ți-ai dori tu? l-a întrebat îngerul pe fratele cel mare.

Iar el a răspuns:

– Eu mi-aș dori ca apa aceasta să se facă vin și să îmi revină mie.

Îngerul a făcut semnul crucii cu toiagul peste râu și în loc de apă a curs vin: atunci au început să pregătească butoaie, să le umple cu vin...

– Iată, ți-am dat după dorința ta! i-a spus îngerul fratelui celui mai mare și l-a lăsat în acel loc, iar cu ceilalți doi a plecat mai departe.

Și au ajuns într-o poiană și toată poiana era acoperită de porumbei. Atunci îngerul l-a întrebat pe fratele cel mijlociu:

– Ce îți dorești tu?

– Eu îmi doresc ca toți acești porumbei să fie oi și să fie ale mele.

Îngerul lui Dumnezeu a făcut semnul crucii cu toiagul peste câmp și în loc de porumbei au apărut oi: și, de unde, nu se știe, au apărut stâne, unele femei mulgeau, altele turnau laptele, altele luau smântâna, altele făceau brânza, altele închegau untul...

– Iată, ți-am dat după dorința ta! a spus îngerul.

Apoi l-a luat cu sine pe fratele cel mic, a mers cu el pe câmp și l-a întrebat:

– Dar tu ce ți-ai dori?

– Eu nu îmi doresc nimic altceva decât numai să îmi dea Domnul o soție crescută în dreapta credință creștină.

Atunci îngerul a spus:

– O, aceasta nu este ușor de dobândit; în toată lumea există doar trei astfel de femei: două căsătorite și o singură fecioară, și aceea este cerută în căsătorie de doi flăcăi.

Mergând ei mult timp, au ajuns într-un oraș în care era un împărat, iar el avea o fiică, crescută în dreapta credință creștină. Cum au sosit în oraș, au mers îndată la împărat să îi ceară fiica de soție, dar ea era deja cerută în căsătorie de doi regi. Au început și ei s-o ceară. Când împăratul i-a văzut, le-a spus confidenților săi:

– Ce să facem acum: aceștia sunt regi, iar aceștia parcă sunt niște cerșetori pe lângă ei.

– Știți ce? a spus îngerul. Haideți să facem așa: să ia mireasa trei vițe de vie și să le planteze în grădină, desemnând-o fiecăruia dintre miri pe care o vrea ea: și cu cel pe vița căruia va fi dimineța un ciorchine să o lași să meargă și să se căsătorească.

Cu aceasta toți au fost de acord; prințesa a plantat în grădină trei vițe de vie și fiecărui mire i-a desemnat câte una dintre ele. Dimineța s-au uitat, iar pe vița celui sărac se afla un ciorchine. Atunci împăratul, neavând ce face, i-a dat-o pe fiica sa fratelui

celui mai mic și i-a cununat în biserică. După cununie îngerul i-a dus într-o pădure și i-a lăsat acolo; aici au trăit ei un an întreg. Iar când s-a împlinit anul, i-a spus Domnul îngerului iar:

– Du-te și vezi cum trăiesc acei orfani; dacă au nevoie, dă-le mai mult.

Îngerul a coborât pe pământ, s-a transformat iar într-un om sărac; a venit la acel frate la care transformase apa în vin și i-a cerut o cupă de vin. Dar acesta l-a refuzat, zicând:

– Dacă aș da tuturor câte o cupă de vin, n-aș mai avea vin deloc!

Când a auzit îngerul acest lucru, îndată a făcut semnul crucii cu toiagul, și râul a început să curgă ca înainte, a început să curgă apă.

– Nu mai primești nimic, i-a spus el fratelui celui mai mare, du-te la părul tău și-l păzește!

Apoi îngerul a plecat de aici; a venit la celălalt frate, care avea tot câmpul plin de oi și i-a cerut o bucată de brânză. Însă acesta l-a refuzat, zicând:

– Dacă aș da tuturor câte o bucată, n-aș mai avea brânză deloc!

Când a auzit îngerul acest lucru, îndată a făcut semnul crucii cu toiagul peste câmp, și în loc de oi au început să zboare porumbei.

– Nu mai primești nimic, i-a spus el fratelui mijlociu, du-te la părul tău și-l păzește!

După aceea îngerul s-a dus la fratele cel mic să vadă cum trăiește el. Ajunge și vede că el trăiește împreună cu soția lui în pădure în sărăcie, într-o colibă. Îngerul le-a cerut voie să înnopteze la ei, ei l-au primit

cu bucurie, din toată inima și au început să îl implore să nu îi acuze pentru că nu îl pot trata așa cum și-ar dori.

– Noi suntem oameni săraci! au spus ei.

– Nu-i nimic, a răspuns îngerul, sunt mulțumit și cu ceea ce este.

Ce să-i faci? Făină nu aveau ca să frământă pâine; așa că măcinau scoarță de copac și făceau pâine din ea. O astfel de pâine frământă acum gazda pentru oaspetele lor și o băgă la cuptor. Începură să stea de vorbă, după care se uitară să vadă dacă este gata. Iar în fața lor se afla o pâine adevărată, și atât de plăcută, atât de înaltă și bine crescută... Văzând aceasta, soțul și soția l-au mulțumit lui Dumnezeu:

– Slavă Ție, Doamne, că îl putem ospăta pe călător!

l-au dat oaspetelui pâine, au adus un urcior cu apă și, doar ce-au început să bea, că în urcior s-a aflat vin. În acel moment îngerul a făcut semnul crucii cu toiagul peste colibă și chiar în acel loc a apărut un palat împărătesc, iar în el erau de toate. Îngerul i-a binecuvântat și i-a lăsat acolo, și ei au trăit fericiți până la adânci bătrâneți.

Celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua (Matei 13, 12).

Cine ești tu?

Un om s-a rătăcit în pădure și a nimerit la coliba unui pustnic. Salutându-l pe bătrân, călătorul a întrebat:

– Spune-mi, cine ești?

– Eu sunt tu, a auzit el drept răspuns.
– Nu, nu se poate. Eu sunt eu, iar tu ești tu.
– Bine, a fost de acord pustnicul. Eu sunt eu, iar tu ești eu.

– Nu, nu, l-a contrazis din nou oaspetele. Nu trebuie să amesteci „eul” meu cu „eul” tău.

– Dacă tu, când te referi la tine, spui „eu”, și eu, când mă refer la mine, spun „eu”, ce diferență este între acești doi de „eu”? a întrebat bătrânul.

– Cum „ce diferență”? Eu sunt oaspetele, iar tu ești pustnicul.

– Dar dacă amândoi suntem oaspeți? puse pustnicul întrebarea.

– Cum așa? nu înțelese omul.

– Tu ești oaspetele meu, iar eu sunt oaspetele acestei lumi. Ce reiese atunci?

– Că noi suntem unul... , șopti, surprins în sinea lui, noul venit.

Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu sunt viu și voi veți fi vii (Ioan 14, 19).

Căpșunele

Doi adolescenți, dorind să mănânce căpșune și să-l ospăteze pe colegul lor, fără să îi întrebe pe părinți, s-au furișat în grădină. Colegul lor, bucurându-se de tratația gratuită, exclama neîncetat:

– Ah, ce căpșune! Minunate căpșune! Unde am mai putea mânca noi astfel de căpșune minunate?

Băieții l-au rugat să tacă, spunându-i în șoaptă:
– Mai bine mănâncă căpșunele și nu mai pălăvrăgi despre ele. Altfel ne vor auzi părinții.

Tăietorul de lemne și ursoaica

Un tăietor de lemne știa că animalele din pădure sunt primejdioase pentru oameni. Ele se înfurie instantaneu și se reped asupra a tot ceea ce mișcă.

– Dacă vezi un urs, să nu fugi, să stai liniștit – l-au sfătuit oamenii cu experiență.

Și aceste cuvinte i s-au întipărit bine în memorie.

Odată, într-o primăvară, tăietorul de lemne mergea prin pădure. Deodată, la câțiva metri în fața lui, pe potecă ieși o ursoaică cu doi pui. Ea își întoarse capul ei imens și se uită atent la om. De frică, tăietorul de lemne îngheță pe loc. Ursoaica începu să îl adulmece și să îl studieze cu precauție pe omul care stătea nemișcat. Puii au alergat în pădure, iar ursoaica, negăsind nimic care să reprezinte o amenințare pentru ea, a traversat încet cărarea și, mergând după pui, a dispărut în pădure. „Da, au avut dreptate oamenii, a oftat tăietorul de lemne ușurat, revenindu-și după frică. Mi-a prins bine sfatul lor”.

Cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare (Luca 8, 15).

Scara

Un tânăr a îmbrățișat cu toată inima credința ortodoxă și în urma sa le-a adus în Biserică pe fiica și soția sa. El se ocupa cu mare râvnă de viața duhovnicească și cunoștea adevărurile ortodoxiei. Totuși, după câțiva ani de viață cucernică credința lui, a început în mod vizibil să slăbească. A început să aibă îndoieli cu privire la multe tradiții ale Bisericii și chiar și la dogmele de bază ale creștinismului. În același timp, în sufletul lui s-a trezit interesul pentru cultele orientale, de care fusese atras chiar înainte de convertirea sa la Hristos.

În ciuda îndepărtării de viața Bisericii a capului familiei, soția și fiica lui au rămas fiice credincioase ale Bisericii. Ele sufereau foarte mult pentru ruda lor cea mai apropiată, deși uneori le era dat să suporte glume pe seama credinței lor.

Odată, când familia s-a stabilit într-o casă nouă, au invitat un preot cunoscut să o sfințească. Batiușka a citit rugăciunile rânduite și a pornit prin casa aceea mare de două etaje să stropască locuința cu apă sfințită. Când a urcat pe scara care ducea la etajul al doilea, capul familiei, tratând sfințirea casei cu o ironie deloc ascunsă, a spus în glumă:

– Batiușka, stropiți mai bine scara, altfel cineva s-ar putea să cadă de pe ea!

Pe soția și pe fiica sa aceste cuvinte le-au enervat: ele știau că în spatele lor se află o batjocură. Preotul însă, fără să simtă subînțelesul rugăminții

bărbatului, a stropit scara și a urcat pe ea la etajul al doilea. Tot acolo s-a îndreptat și întreaga familie. Când al doilea etaj a fost sfințit, toți au coborât. Ultimul a fost capul familiei. Soția, fiica și preotul au coborât cu bine la primul etaj. Soțul însă s-a împiedicat pe una dintre treptele superioare ale acelei scări înalte și, făcând niște figuri acrobatice incredibile, a plonjat în jos. Fiicei sale, de frică, i-a stat inima în loc și, după cum și-a amintit apoi, a crezut că tatăl ei acum își va rupe șira spinării. Totuși, în chip incredibil el a reușit să se prindă cu mâna de balustradă și să evite o iminentă cădere dureroasă.

Soția și fiica sa stăteau încremenite de frică. Totuși, când au văzut fața capului familiei, care după cădere încremenise pe treapta de jos a scării, au început să râdă tare împreună. Deși nu prea aveau de ce să râdă: pe fața albă ca varul a bărbatului se distingeau niște ochi nefiresc de mari, plini de frică.

– Ei bine, tată, iată, a spus fiica sa, înțelegi ce ți s-ar fi întâmplat ție acum dacă batiușka nu ar fi stropit scara cu apă sfințită?

Bărbatul și-a exprimat ranchiuna pe fiica și soția sa din cauza râsului lor și și-a explicat căderea sa prin faptul că el a alunecat tocmai pe apa sfințită. Însă explicația lui nu a mulțumit-o pe fiica sa și ea a spus:

– Noi trei am coborât pe scară și nu am alunecat. Gândește-te, totuși, tată, de ce tocmai tu ai căzut!

Liturghia în păcat

Odată Cuviosul Paladie, viitorul episcop al Elenopolisului, a hotărât să îl viziteze pe Cuviosul Macarie Alexandrinul. Apropiindu-se de chilia lui, el a văzut zăcând la ușa ei un om bolnav. Era un preot din satul vecin, al cărui cancer de piele îi dezgolise tot osul parietal. Vorbind cu cel suferind, Paladie a fost surprins că avva Macarie, care se distingea prin milostenie și avea darul de a face minuni, nu numai că nu îl tămăduia pe cel bolnav, dar nici măcar nu vroia să îl vadă.

Intrând în chilie, Paladie l-a implorat pe cuvios:

– Te rog, ai milă de cel suferind și dă-i, cel puțin, un răspuns.

– El nu este vrednic de tămăduire, a spus sfântul. Domnul i-a trimis această boală spre învățătură de minte. Dacă vrei ca el să se vindece, sfătuiește-l ca de acum înainte să renunțe la săvârșirea tainelor.

– De ce? s-a interesat Paladie.

– Acest preot, a răspuns Cuviosul Macarie, a săvârșit Sfânta Liturghie, trăind în păcatul desfrânării și pentru aceasta este pedepsit acum. Dacă el, de teamă, va înceta să mai slujească, ceea ce din neapăsare a îndrăznit să facă, Dumnezeu îl va tămădui.

Paladie i-a transmis bolnavului cuvintele sfântului și acesta a jurat că nu va mai sluji. După aceea cuviosul l-a lăsat să intre la el în chilie și preotul și-a spovedit păcatul său, făgăduind că nu va mai păcătui și că va renunța la slujirea în altar. Primindu-i pocăința, Cuviosul Macarie și-a pus pe bolnav mâinile sale.

După câteva zile capul preotului a fost în întregime acoperit de păr și, preaslăvind pe Dumnezeu și mulțumind sfântului, el s-a întors acasă complet sănătos.

Prinderea unui iepure

Unui fermier i-a scăpat un iepure din volieră⁶. Alerga prin curte și nu se dădea prins. Un vecin, auzind zgomotul, a venit. Și împreună cu fermierul au încercat să prindă iepurele din ambele părți, împingându-l spre tufișuri. Iepurele s-a băgat în tufișuri, iar vecinul s-a târât după el. Se auziră zgomote ca de luptă, de tăvăleală și gemete. Apoi totul se liniștește. Stăpânul iepurelui, nevăzând ceea ce se întâmplă în desigur și presupunând că iepurele a fost prins, întreabă:

- Ei, bine! A fost ușor de prins?
- Da, de prins a fost ușor, dar de ținut a fost greu, a răspuns vecinul, ieșind din tufișuri, zgâriat de iepurele fugar.

Minciuna

După terminarea slujbei un preot a anunțat:

- Duminica viitoare voi vorbi cu voi despre minciună. Ca să vă fie mai ușor de înțeles despre ce este vorba, citiți înainte acasă capitolul al șaptesprezecelea din Evanghelia după Marcu.

Duminica următoare, înainte de a-și începe predica, preotul a spus:

– Îi rog pe cei care au citit capitolul al șaptesprezecelea să ridice mâna.

Aproape toți cei prezenți au ridicat mâinile.

– Iată, tocmai cu voi am și vrut să vorbesc despre minciună, a spus preotul. În Evanghelia după Marcu nu există capitolul al șaptesprezecelea.

Mai bine să mor lângă izvor

Odată un geolog se întorcea dintr-o excursie în deșert în tabăra sa, dar a fost prins într-o furtună de nisip, s-a abătut din drum și a început să rătăcească prin nisipuri. Apa, deși a avut grijă de ea, s-a epuizat și puterile i-au secătuit.

El a urcat pe o dună și a văzut o oază mică: un izvorăș, niște iarbă răruță și un arbust micuț. Geologul a stat acolo câteva zile, mâncând ultima lipie care i-a mai rămas. Să plece de lângă apă, se temea, căci nu era convins că are destulă putere să ajungă până în tabără sau, în caz de eșec, să se întoarcă la izvor. Atunci s-a gândit și a făcut alegerea finală: „Mai bine să mor lângă izvor decât să rătăcesc prin deșert”.

Această hotărâre geologul avea de gând să o respecte până la sfârșit. Și, când acest om își pierduse deja speranța de salvare, conducătorii unei caravane, care trecea pe acolo, l-au observat și l-au salvat.

... cel ce va răbda până în sfârșit, acela se va mântui (Matei 10, 22).

Cel mai bun și cel mai rău

Un pustnic a fost ales episcop. El a refuzat mult timp, dar frații au stăruit. Atunci el s-a gândit: „Eu nu știam că sunt vrednic, pesemne că am ceva bun în mine”.

În acest moment i s-a arătat un înger și i-a zis:

– Ești un monah obișnuit, ce te fălești?! Acolo oamenii au păcătuit și trebuie să fie pedepsiți, de aceea ai și fost ales, căci unul mai rău decât tine nu s-a găsit.

Păcatele preferate

O femeie credincioasă i-a spus mentorului său că de dimineață a fost la spovedit.

– Nu pot crede că tu ești în stare să săvârșești vreun păcat greu, i-a răspuns mentorul. Ce ai mărturisit?

– Că odată am fost prea leneșă să merg la predică în ziua de duminică, iar altădată m-am certat cu grădinarul. Și altădată am scos-o pe soacra mea afară din casă pentru o săptămână întreagă.

– Dar asta s-a întâmplat acum cinci ani, nu-i așa? De atunci cu siguranță te-ai mai spovedit.

– Da, m-am spovedit. Dar fac aceste lucruri iar și iar. Îmi place, pur și simplu, să mi le amintesc.

Băiatul și butucul

În fundul unei grădini se afla un butuc vechi, noduros, acoperit cu mușchi, rămas dintr-un mare castan. Și tot în aceeași grădină îi plăcea unui băiat să se joace.

Însă cel mai mult pe lume el se temea să se apropie de acest butuc înfiorător, care i se părea a fi un tâlhar înfricoșător dintr-o poveste de groază.

– Tâlharul, tâlharul! striga băiatul și fugea în casă la părinți.

Odată, într-o seară, tatăl său l-a luat de mână pe băiat, l-a dus la butucul cel îngrozitor și a spus:

– Uită-te cu atenție și fără frică. Unde este tâlharul?

– Acum nu este, a răspuns băiatul. Dar când mă tem de el, tâlharul apare, iar când nu mă tem, dispare iar.

Și cine vă va face vouă rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine? Dar de veți și pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați (1 Petru 3, 13-14).

Un băiat la pescuit

Plecând la pescuit cu vechii săi prieteni, un tată l-a luat cu el pe fiul său adolescent. Adulții, văzând că băiatul nu știe nimic, l-au învățat cum să aprindă focul, să fixeze ceaunul pe foc, să curețe peștele, să

spele vasele... Băiatul deseori se enerva, se supăra și se certa, văzând nepriceperea sa. El a venit la tatăl său și a spus:

– Tată, am aflat multe lucruri noi, dar nu toate îmi reușesc. De aceea mă enervez și din această cauză obosesc.

– Fiule, a răspuns tatăl, trebuie să te smerești tot timpul și îți va fi mai ușor.

Au trecut câteva zile și fiul vine iarăși la tatăl său:

– Tată, tot timpul mă smeresc și din această cauză mai mult obosesc. Aș putea măcar o zi să mă odihnesc după atâta smerenie?

Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie (Marcu 8, 34).

Muntele Ursului

În vremuri îndepărtate, înainte ca Andrei cel Întâi Chemat să treacă prin aceste locuri, dar după potop, oamenii care au supraviețuit s-au retras în munți, dar cu anii au coborât la mare, la câmpie și s-au îndeletnicit cu agricultura și cu pescuitul. Clima bună de pe coasta de sud i-a îndemnat la acest lucru. Creșteau aproape de toate, pomi fructiferi, viță de vie, smochine. Oamenii trăiau în deplină prosperitate, se plimbau în vacanțe, beau vin, se distrau, se înmulțeau.

Însuși Domnului Dumnezeu Îi plăcea să viziteze aceste locuri. Zburând peste sate, admira cum oamenii cultivau grădinile și podgoriile.

Oamenii începură să uite de cumplitul potop, își înjghebau gospodării, se îmbogățeau, beau, che-
fuiau. Generațiile se schimbau și oamenii, în goa-
na lor după deșertăciune, după bunăstare, au uitat
complet de Dumnezeu. Templele au devenit pustii,
au fost acoperite de iarbă și arbuști. Totuși, recoltele
cu fiecare an deveneau tot mai mari. Pomii plantați
începuseră să dea roade, oile se înmulțeau, sărbăto-
rile frecvente deveniseră o continuă petrecere, beție,
desfrâu, într-un cuvânt, un păcat continuu.

Dumnezeu a văzut acest lucru, a chemat la Sine
pe unul dintre Îngeri și i-a poruncit să arunce cu
pietre în acel sat, căci pedeapsa pentru păcat este
moartea. Îngerul a spus:

– Eu Îți voi împlini voia Ta, Doamne, dar eu știu
un lucru și nu pot să tac. Acolo, chiar lângă malul
mării, locuiește o familie, și acești oameni Te cunosc,
Doamne, Te cinstesc, respectă toate sărbătorile și ca-
noanele, cu numele Tău pe buze se trezesc și se culcă,
trăiesc după legea Ta. Acolo este casa lor și în acea casă
nu există nici beție, nici desfrâu. Vor muri și ei sub gră-
mada de pietre, pe care eu o voi prăbuși asupra lor?

– Peste acea casă să arunci cea mai mare piatră:
ei. Mă cunosc, dar nu vorbesc nimănui despre Mine,
își închid ușile și trag obloanele la casă și se roagă
Mie, dorind să își mântuiască sufletele lor. În ceilalți
văd mai puțină vină, întrucât ei niciodată nu M-au
cunoscut și nimeni nu le-a vorbit despre Mine.

Îngerul așa a și făcut, a aruncat cu pietre peste
sat, a rupt vârful unuia dintre munții din apropiere
și l-a aruncat peste casa aceea. Și această piatră se

află și astăzi, ca o amintire a faptului că de unul singur este imposibil să îți mântuiești sufletul.

Milostivul Dumnezeu

Un soldat l-a întrebat odată pe unul dintre stareți (bătrâni) dacă Dumnezeu dă iertare păcătoșilor. Și starețul a răspuns:

– Spune-mi, dragul meu, dacă pelerina ta s-a rupt, tu o arunci?

Soldatul a răspuns:

– Nu. O repar și o port în continuare.

Atunci starețul a încheiat:

– Dacă tu ai grijă de pelerina ta, Dumnezeu oare nu va fi milostiv față de propriul Său chip?

Milostenia este cel mai bun prieten

Un mirean cu o viață foarte evlavioasă a venit la avva Pimen. În vizită la stareț se aflau și alți frați, care doreau să asculte conversațiile lui.

Starețul i-a spus mireanului celui evlavios:

– Spune-ne un cuvânt de învățătură.

Mireanul a refuzat, dar, fiind obligat de stareț, a spus:

– Nu mă pricep să vorbesc din Scriptură, dar vă voi spune o pildă.

Un om i-a spus prietenului său:

– Aș dori să îl văd pe împărat, haide cu mine.

Prietenul i-a răspuns:

– Voi parcurge cu tine jumătate din drum.

Apoi i-a spus altui prieten:

– Haide cu mine, însoțește-mă la împărat.

Acela a răspuns:

– Te voi însoți până la palat.

Apoi i-a spus și celui de-al treilea:

– Hai cu mine la împărat.

– Haide, a răspuns al treilea prieten, eu te voi însoți până la palat, voi intra în el, îi voi spune împăratului despre tine și te voi prezenta lui.

Frații au întrebat ce înseamnă această pildă. Și mireanul a răspuns:

– Primul prieten este nevoința, care duce până la calea cea adevărată; al doilea este curăția, care te duce până la ceruri; iar al treilea prieten este milostenia, care te duce cu îndrăzneală la Însuși Împăratul – la Dumnezeu.

Astfel, frații au primit învățătură și au plecat.

Bolnavul închipuit

Un prieten bun a venit să își viziteze prietenul bolnav. S-au salutat între ei.

– A, ce? întrebă prietenul bolnav.

– Cum e cu sănătatea, te întreb?! repetă mai tare cel venit.

– Sunt bolnav, nu știu ce-i cu mine... Se pare că sufăr de ceva cumplit, pentru că nu vreau nici să văd, nici să aud nimic, răspunse cel bolnav.

Dar oaspetele a observat că prietenul său arată bine și că nu dă deloc impresia unei persoane bolnave.

– Poate că ți se pare ție?! Poate că ai doar o proastă dispoziție și nimic altceva, spuse el.

– Nu, nu! Asta este o boală serioasă! Vrem să chemăm un medic specialist cu experiență!

– Înțeleg, rosti gânditor prietenul său și hotărî să verifice cât de serios se îmbolnăvisese nefericitul om.

– Ascultă, îl întrebă el în șoaptă pe prietenul său surd, dar de ce ai atâția bani întinși pe jos aici, în colț?

– Unde, unde? Ia arată-mi! răspunse vioi bolnavul, sărind din pat.

– Iartă-mă, mi s-a părut doar, izbucni oaspetele în răs. Dar de faptul că ești complet sănătos, nu mă mai îndoiesc deloc!

Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte (2 Corinteni 7, 10).

Te pot ajuta cu ceva?

Odată un preot a văzut o femeie, care, cu capul aplecat pe mâini, stătea singură în biserică. A trecut un ceas. Apoi două. Femeia tot nu pleca.

Gândind că sufletul ei este îndurerat și dorind să o ajute cu ceva, preotul s-a apropiat de ea și a spus:

– Te pot ajuta cu ceva, fiica mea?

– Nu, părinte, mulțumesc, a răspuns ea. Am primit tot ajutorul necesar atât timp cât dumneavoastră nu m-ați deranjat!

Chipul Meu

A fost odată un om, care a crezut cândva în Dumnezeu. El a observat că acea placă, pe care este obișnuit să pună tigaia fierbinte, în realitate este o icoană. A luat-o cu grijă în mâini, a distins pe ea Chipul Domnului... Dar ce să facă mai departe?

Ar putea să nu observe, pur și simplu, murdăria. Căci aceasta este, totuși, o icoană! Ar putea să șteargă cu o cârpă cele mai grase pete, să o atârne la loc de cinste, să cheme oamenii, zicând: bucurați-vă împreună cu mine, căci am găsit o icoană! Vedeți cum arată El, Dumnezeul meu! Iată chipul Său! Oamenii s-ar uita, ar respecta sentimentul religios al tovarășului lor. Numai că icoana nu i-ar impresiona. Veche, pătată, nici nu vezi Fața. Și, în general, cine știe de cine a fost pictată. Și unul câte unul pleacă. Ei nu au nevoie de un astfel de chip. Omul fuge după ei, fluturându-și icoana: nu, priviți, ce minune, ce culori! Oamenii se strâmbă: nu, nouă nu ne trebuie un asemenea Dumnezeu. Mai bun este ca suport pentru tigaie.

Sau ar putea începe să o curețe. L-ar indigna petele, adânc imprimate, inscripțiile murdare și urâte. Petele au pătruns adânc în stratul de vopsea, nu le mai poți șterge atât de ușor! Omul ar lua toporul, rindeaua: grunt-grunt, hârș-hârș, zboară așchiile!

Și, iată, inscripțiile cele hulitoare de Dumnezeu au fost tăiate, și petele acelea grase s-au transformat în talaș. În fața lui se află o scândură proaspăt cioplită, pe care încă se mai vede Chipul dinainte. Curățirea s-a făcut în timp record! Și acum hai cu toporul și cu rindeaua prin vecini: să curețe icoanele de pete! Haideți, aduceți-le pe toate aici, toporul meu e foarte ascuțit! Cum, nu vreți? Deci, suportați această murdărie? Vă place, nu-i așa? Atunci vă curăț pe voi înșivă cu toporul!

Sau omul ar putea începe să restaureze icoana. Totuși, este o icoană, un lucru fin. Ar căuta cele mai bune vopsele, pensule. Ar putea alerga toată viața așa în căutarea unor materiale suficient de bune. Sau, poate, s-ar descurca și cu cele pe care le are la îndemână. Ar lua în mână scalpelul⁷, hârtia absorbantă, pensula mică... Dar nu orice om știe să deseneze, și nu orice desenator poate să restaureze. Ar lucra la icoana sa mulți ani, ar reface-o din nou, ar spăla-o, ar renova-o, ar retușa-o din nou. Și icoana lui ar semăna fie cu demonul lui Vrubel⁸, fie cu Ceburașka⁹. În schimb, ar fi o creație originală.

Sau omul ar putea da icoana pe mâna experților – să repare ceea ce pot. Pentru asta și sunt pregătiți. De pildă, un expert ar lua în mâini icoana: „Minuat secolul al XVII-lea! Așadar, aici vom corecta, aici vom da cu puțină vopsea, o vom afuma puțin ca să arate ca una veche”. Și s-ar apuca de lucru, ar picta direct peste vechea imagine și ar mai desena ceva în stilul său, nu foarte asemănător cu Chipul: căci el este cel mai bun expert din lume în ceea ce privește arta secolului al XVII-lea. Ei bine, nu din lume, dar din eparhie – da. Și omul s-ar speria, i-ar smulge icoana din mână și ar alerga la alt expert: „Care secol al XVII-lea, este secolul al XIV-lea! El a stricat tot! Nu-i nimic, vom îndrepta noi acum”. Și se mai întinde încă un strat de vopsea, și iar este greșit. Și apoi încă un expert, și încă un strat, și încă unul, și încă unul. Omul nu își mai găsește pacea. Iar experții se ceartă între ei cu privire la icoană, fiecare își apără datarea și metodele sale. Dar la ce te poți aștepta din partea lor? Ei înșiși spun despre ei: „Noi suntem doar niște calfe, Maestrul este altul”.

Sau omul s-ar putea apuca de lucru în mod chibzuit, calm. De restaurat, nu reușesc, de stricat, nu vreau să o stric, dar nici să o las așa nu pot. Ia să cumpăr de la magazinul bisericii o iconiță de hârtie! Dacă tirajul este de o sută de mii de exemplare, fețele sunt șterse, culorile sunt palide, imaginea, se spune, nu este canonică, dar este cumpărată dintr-un

loc de încredere, și prețul nu este mare. Așa că, o lipim frumos deasupra. Ce, numai eu fac așa? Iată, n-a ieșit mai rău ca la vecini. Nu contează că ideile sunt luate din altă parte, că sentimentele sunt străine, important este că cenzura îți permite și că nu vei avea parte de surprize neplăcute. Iar ceea ce este acolo, în interior, cine va vedea?

Sau omul ar putea lua icoana și să o dea la muzeu. Cei de acolo și-ar da seama ce ar trebui să facă cu ea. Și ar atârna-o unde trebuie. Poate că vor da și bani. Altfel, așa cum este ea, la ce mi-ar fi ea mie de folos? Important este că nu mai am nici o grijă.

Sau omul ar putea...

Dar ce anume ar fi cel mai bine pentru el? Să meargă cu icoana la un Meșter. N-ar avea nimic de plătit, căci s-ar putea angaja la El ca ucenic. Și ce plată ar putea să îi dea, El ar avea grijă de această icoană, căci pentru El ea este o mare valoare. El vede în ea lumina cea primordială. Căci, se spune, aceasta este propria Lui creație. Numai că nu trebuie să pleci din atelierul Lui, altfel El va decide că tu însuși nu ai nevoie de această icoană. Stai lângă El. Încearcă să vezi frumusețea ei inițială. El îți va sugera unde sunt trăsăturile de bază, non-aleatorii, și ce va trebui să ștergi. Iar apoi implică-te în lucrul Lui. Freacă-I vopselele, spală-I pensulele. Nu, nu pentru că El fără tine nu S-ar descurca, ci, dacă El te-ar lăsa să investești chiar și o părțică minusculă din propria ta muncă, această icoană ție ți-ar fi mai dragă decât orice altceva pe lume. Iar El îngăduie, Lui îi place să lucreze în compania altcuiva. Fă cunoștință

și cu ucenicii, ei îți vor spune multe, te vor încuraja. Căci și ei își au locul lor în acest atelier, Însuși Meșterul i-a pus să aibă grijă de novici. Și la un moment dat va veni ziua când El îți va încredința să tragi o mică liniuță, o linie subțire, și aceasta va fi o fericire. Iar, dacă la început va ieși strâmb, nu-i nimic, El o va îndrepta. Și, când vei întâlni apoi alți oameni cu icoane, vei spune: „Haideți cu mine, știu eu un Meșter. El va reda Chipului dumneavoastră frumusețea inițială. Știu din experiență, căci și la Chipul meu El a început deja să lucreze”.

Rugăciunea lui Epictet

Într-una dintre provinciile romane de răsărit trăia un preot, pe nume Epictet. Pentru curăția vieții lui el primise de la Dumnezeu darul de a face minuni: reda orbilor vederea, îi tămăduia pe cei leproși și izgonea demonii din cei posedați.

Odată a fost adusă la el o fecioară de cincisprezece ani. Tatăl ei, un important demnitar de stat, a căzut la picioarele sfântului:

– Miluiește-mă, omul lui Dumnezeu, și nu mă lepăda de la fața ta. Unica mea fiică este bolnavă de trei ani și nu poate mișca nici un mădular al trupului. Roagă-te pentru noi, ai milă de noi, căci noi suntem fiii Bisericii lui Hristos și suntem luminați prin Sfântul Botez.

Cuviosul Epictet a fost pătruns de milă pentru bietul tată și s-a rugat cu râvnă lui Dumnezeu pentru

fiica lui. Apoi a uns-o cu untdelemn sfințit pe cea bolnavă, care îndată a primit vindecare și s-a ridicat singură în picioare. Iar tatălui ei, care sălta de bucurie și îi mulțumea lui Dumnezeu pentru minune, Sfântul Epictet i-a spus:

– Dacă vrei ca în casa ta nimeni să nu mai fie bolnav, împărtășește-te cu toți cei ai casei în fiecare duminică cu Dumnezeieștile Taine ale Trupului și Sângelui lui Hristos, curățindu-ți mai întâi inima în mod corespunzător.

Rugăciunea din obișnuință

În casa unor oameni bogați încetase să se mai facă rugăciunea înainte de masă. Odată a venit la ei în vizită un preot. Masa a fost gătită foarte frumos: au fost aduse cele mai bune sucuri de fructe și servite mâncăruri foarte gustoase. Familia s-a așezat la masă. Toți se uitau la preot și credeau că acum va începe să se roage înainte de a mânca. Dar preotul spuse:

– Capul familiei trebuie să se roage la masă, căci el este primul rugător din familie.

Să lăasă o tăcere profundă, pentru că nimeni din această familie nu se ruga. Tatăl își dresese glasul și spuse:

– Știți, părinte, noi nu ne rugăm, pentru că în rugăciunea dinainte de masă se repetă întotdeauna unul și același lucru. Rugăciunile din obișnuință sunt o vorbărie deșartă. Aceste veșnice repetări în

fiecare zi, în fiecare an nu ne ajută deloc, de aceea noi nu ne mai rugăm.

Preotul se uită mirat la toți, dar atunci o fetiță de șapte ani spuse:

– Tată, oare eu nu mai trebuie să vin în fiecare dimineață la tine și să îți spun „bună dimineața”?

Rugăciunea săracilor

Trăia în Petersburg un nobil bun și evlavios. El avea o casă mare, o mulțime de prieteni. Dar, din păcate, a avut nefericirea de a cădea în dizgrația împăratului: a fost adusă împotriva lui o calomnie, a fost dat în judecată și era amenințat cu închisoarea. De mâhnire bietul nobil a căzut la pat. Toți vechii prieteni i-au întors spatele.

În acest timp a venit la Petersburg un aspru nevoitor al mănăstirii Valaam, părintele Nazarie. El îl cunoștea bine pe bietul nobil și a venit la el să îl mângâie în necaz. Biata soție a gazdei s-a aruncat la picioarele părintelui Nazarie și l-a implorat:

– Roagă-te, părinte, să se termine cu bine cazul soțului meu.

– Bine, a răspuns starețul, firește că trebuie să ne rugăm Domnului, dar trebuie să cerem mijlocire și curtenilor împăratului. Dați-mi niște bani și eu le voi cere mijlocire pentru voi.

I-au dat starețului bani de aur.

– Nu, a spus el, aceștia nu îmi trebuie. N-aveți de aramă sau mărunți de argint?

I-au dat și din aceia, și din ceilalți. Și părintele Nazarie a luat banii și a plecat.

Seara târziu a venit iarăși la nobil și a spus calm:

– Toți curtenii împăratului au promis că vor face demersuri pentru voi; liniștiți-vă și așteptați vești bune.

Și, într-adevăr, starețul ședea încă la palatul bolnavului când acesta din urmă a primit vestea cea bună a finalizării cu succes a treburilor sale. Această veste îmbucurătoare a avut o influență binefăcătoare asupra bolnavului. Nobilul a început să îi mulțumească starețului și l-a rugat să îi spună care dintre curtenii împăratului a luat cea mai mare parte la nenorocirea lui, pentru cine ar trebui el să se roage și cui să îi mulțumească. Abia atunci s-a descoperit că părintele Nazarie nu fusese la nici unul dintre oamenii apropiați de împărat. În loc de acest lucru el a umblat o zi întreagă pe străzile orașului și a împărțit la săraci banii luați de la nobil.

– Deci, să îi mulțumiți Domnului, a spus în încheiere starețul. El, Milostivul, a ascultat rugăciunile săracilor și i-a pus în inimă bunului împărat să mai revizuiască încă o dată cazul dumneavoastră. Și să nu îi uitați nici pe nobilii Domnului, pe binefăcătorii dumneavoastră, pe săraci și pe cerșetori. Rugăciunea lor poate mult înaintea Tronului lui Dumnezeu!

Sarcina mea

Un rege a trimis la regina sa doi mesageri unul după celălalt. Primul, întorcându-se, i-a transmis simplu răspunsul regelui. Al doilea s-a întors și, transmițând răspunsul pe scurt, a început un lung discurs despre frumusețea suveranei:

– Într-adevăr, stăpâne, am văzut cea mai frumoasă femeie. Fericit cel ce se poate bucura de ea!

– Sclav mârșav, l-a întrerupt regele, ți-ai ridicat ochii tăi nerușinați la soția mea? E clar că tu ai vrea să fie al tău acest trup, atât de atent examinat de tine!

Regele a poruncit să fie iar chemat primul mesager și l-a întrebat:

– Ce părere ai despre regină?

– Foarte bună, firește – a răspuns mesagerul – căci ea m-a ascultat până la sfârșit în tăcere și a dat un răspuns înțelept.

– Dar nu ți s-a părut frumoasă?

– Ție ți se cade să te uiți la ea. Sarcina mea a fost să transmit cuvintele tale.

Inundație pe o insulă

Doi prieteni călătoreau cu barca pe un râu de munte, care curgea lin. Pe drum au văzut o insulă mică cu zăvoi de sălcii, cu mal nisipos și cu pajiște netedă. „Minunat loc pentru odihnă și pescuit” –

au decis prietenii. Au legat barca de tufe, au instalat cortul pe pajiște, au prins păstrăvi, au stat lângă foc și s-au culcat.

În toiul nopții s-au auzit niște bubuituri de tunet, a început să bată un vânt năpraznic și s-a pornit o ploaie torențială. Spre dimineață ploaia s-a oprit și călătorii au fost treziți de vuietul râului. S-au uitat afară – și de la ploile abundente în munți începu-seră viiturile, barca deja se smulsese și plecase, apa era foarte aproape.

– Trebuie să plecăm cât mai repede de aici, a spus alarmat unul dintre prieteni.

– Cum? a întrebat celălalt, buimac.

– Doar înot! Să fugim! l-a grăbit el pe însoțitorul său.

– Nu, nu! a protestat acesta. Dar sacul de dormit, mâncarea, lucrurile, cortul, actele, în sfârșit?!

– Ia numai actele în buzunarul de la cămașă – și atât – l-a sfătuit prietenul său și, ieșind în grabă din cort, se pregătea deja să intre în apa aceea năvalnică, când tovarășul său se mai învârtea încă prin cort.

În scurt timp a ieșit și el cu rucsacul în spate și cu cizme grele în picioare.

– Ce faci?! l-a întrebat, uimit, cel care era lângă apă. Aruncă toate acestea, căci altfel nu vei scăpa!

Cu mare neplăcere a urmat călătorul sfatul prietenului său și împreună s-au aruncat ușor în apa cea năvalnică. Cu greu, purtați de curent, abia-abia au reușit cei doi prieteni să iasă la mal. Uitându-se în jur, au văzut plutind pe râu cortul și lucrurile lor. Iar insula lor deja nu se mai vedea.

Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură (Matei 6, 19).

Înclinațiile

Odată niște ucenici au venit la starețul lor și l-au întrebat: „De ce înclinațiile rele pun ușor stăpânire pe om, iar cele bune îl stăpânesc greu și nu sunt statornice în el?”

– Ce se întâmplă dacă o sămânță sănătoasă este lăsată la soare, iar una bolnavă este îngropată în pământ? a întrebat bătrânul.

– Sămânța cea bună, care este lăsată afară, va pieri, iar sămânța cea rea va încolți, va da un lăstar bolnav și un rod slab, au răspuns ucenicii.

– Așa fac și oamenii: în loc să facă în taină fapte bune și să cultive adânc în suflet bunele inițiative, ei le expun la vedere și astfel le pierd. Iar defectele și păcatele lor, ca să nu le vadă ceilalți, oamenii le ascund adânc în suflet. Acolo ele cresc și îl păgubesc pe om chiar în inima sa. Voi însă fiți înțelepți.

Ucenicii i-au mulțumit bătrânului pentru sfat și s-au retras în meditație.

Sfatul avvei Visarion

Unul dintre frați, care viețuia împreună cu ceilalți frați în mănăstire, l-a rugat pe avva Visarion să îi dea un sfat. Starețul a spus:

– Păstrează tăcerea și nu te compara cu ceilalți.
Comentariul lui Ignatie Brianceaninov:

„Sfatul este foarte folositor. În mănăstirile de obște apar tulburări, în special din cauză că te compari cu ceilalți. «Fratelui meu i s-a dat cutare lucru. De ce nu mi s-a dat și mie același lucru?» – spune călugărul fără experiență și alungă pacea cea sfântă din inima sa. Pentru a scăpa de înșelarea de sine și de tulburarea sufletească, provocate de comparația cu ceilalți, trebuie să ai mereu un mod de gândire (călugăresc – înțelept) bazat pe smerenie, iar în acest sens trebuie să lucrezi în mod constant cu tine. De asemenea, trebuie să fii atent la tine însuși și pentru aceasta trebuie să păstrezi tăcerea.

Interese vitale

S-au întâlnit odată doi iubitori de carte și s-au oprit să stea de vorbă:

- Ce mai e nou? întreabă unul.
- Am citit o carte bună de curând, mi-a plăcut foarte mult, răspunde celălalt.
- Despre ce?
- Despre viață.
- Atunci dă-mi-o și mie s-o citesc.

După câteva zile, făcându-și timp liber, proprietarul cărții a venit la prietenul său. Și vede că acesta este ocupat cu câinele său – îl învață să aducă bățul.

– O, salut! Uite, am cumpărat un câine. Și în fiecare zi exersezi cu el, l-ai salutat prietenul său.

– Ți-am adus cartea s-o citești, așa cum ți-am promis, a spus musafirul.

Dar fericitul proprietar al câinelui era atât de pasionat de dresaj, încât nu l-a mai auzit pe prietenul său.

– Mai lasă câinele ăla în pace! nu a mai rezistat el. Uite o carte nouă!

– A-a, o carte... , s-a întors proprietarul câinelui. Dar despre câini nu ai nimic?

Căci va veni o vreme când nu vor mai suferi învățătura sănătoasă, ci – dornici să-și desfăteze auzul – își vor grămădi învățători după poftele lor... (2 Timotei 4, 3).

Sunt în capitală!

Un locuitor dintr-o provincie îndepărtată era foarte interesat de capitală. Vroia să știe cum arată ea, ce obiective turistice, clădiri antice, monumente, piețe, parcuri sunt în ea. Dar, de întrebare, nu avea pe cine să întrebe. Locuind departe de centru, până atunci nu întâlnise pe nimeni care să fi fost în capitală. De aceea, colecta fotografii, tăieturi din ziare și reviste cu orașul preferat.

Printr-o fericită coincidență i s-a ivit odată posibilitatea de a vizita el însuși capitala. Când începu să cunoască mai bine orașul și se simțea mai încrezător în el, primi o scrisoare de la concetățenii săi. În scrisoare îl înștiințau că găsiseră un om în vârstă, care în tinerețe fusese în trecere prin capitală și i-ar fi putut povesti câte ceva despre ea. „La ce bun

să ascult acum poveștile altcuiva despre capitală, a scris săteanul în răspunsul către concetățenii săi, dacă eu sunt deja aici?”

Și știm că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, al celor care sunt chemați după voia Lui (Romani 8, 28).

Părinții noștri procedau altfel

Zis-a avva Atanasie:

– Părinții noștri păzeau înfrânarea și neagomiseala, iar noi ne-am lărgit pântecul și cămărilor, părinții noștri se sârguiau la rugăciune în tăcere, iar noi ne îngrijim mai mult de gătitul mâncării și de rucodelie.

Nu în asceză constă esența

Părintele Ammon feciorelnicul a venit odată la părintele Antonie și i-a spus:

– Eu știu că nevoințele mele le întrec pe ale tale. De ce, dar, numele tău este slăvit în lume mai mult decât al meu?

Părintele Antonie i-a răspuns:

– Pentru că eu Îl iubesc pe Dumnezeu mai mult decât tine.

Nu te mai gândi la treburi

Doi prieteni s-au întâlnit pe stradă.

– Ce mai faci?

– Bine, dar tu?

– O, mai bine nu mă întreba! Toată ziua sunt cu treburi: ba cu una, ba cu alta. Nici nu știi de ce să te apuci. Pur și simplu, ți se învâрте capul.

– Poate că ar trebui să te gândești mai puțin la treburile tale?! I-a compătimit pe prietenul cel plin de griji tovarășul său.

– Ce spui?! Să nu mă mai gândesc la treburi? Asta este imposibil!

Și aici s-au despărțit.

Câteva zile mai târziu prietenii s-au întâlnit din nou. De data aceasta tovarășul absorbit de griji arăta chiar și mai preocupat decât de obicei și tot timpul ținea mâna la obraz.

– Ce s-a întâmplat? s-a interesat prietenul său.

– Mă doare un dinte, mă duc la stomatolog, a răspuns acesta.

– Dar treburile tale?

– Ce treburi acum?... Cu durerea asta de dinți?...

– Așa! Deci poți să nu te mai gândești la treburile tale atunci când te doare dintele?

– Da, se pare că așa este, a fost de acord cel plin de griji și a fugit la dentist.

În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea (Ioan 16, 33).

O limbă necunoscută

Un om de știință a vizitat o țară, în care limba oamenilor semăna cu murmurul unui izvor. Întorcându-se acasă, el i-a povestit familiei sale despre călătorie și despre limba acelei țări.

Odată el și fiul său mai mic se plimbau prin pădure. Într-o poieniță, la marginea căreia curgea, susurând, un izvorăș, s-au așezat să se odihnească. Băiatul a ciulit urechile și i-a spus tatălui său:

– Tată, auzi? Și aici știe cineva să vorbească în acea limbă!

Cine are urechi de auzit să audă (Matei 13, 9).

Un om incredibil de plictisitor

Un om în vârstă și foarte evlavios se ruga de cinci ori pe zi, în timp ce partenerul său de afaceri niciodată nu era văzut în biserică. În ziua în care a împlinit optzeci de ani, bătrânul s-a rugat lui Dumnezeu așa:

– O, Doamne! Încă din copilărie nici o zi nu am lăsat să treacă fără să merg dimineața la biserică; m-am rugat de cinci ori pe zi. Nici o faptă, nicio hotărâre importantă sau banală nu am săvârșit-o fără să Îți pomenesc numele Tău. Acum, când sunt bătrân, am început să săvârșesc de două ori mai multe fapte bune și să mă rog Ție neîncetat, ziua și noaptea. Dar am rămas la fel de sărac, ca un șoarece care aleargă prin biserică. Uită-Te, dar, la partenerul

meu de afaceri. El bea, joacă jocuri de noroc și, în ciuda vârstei sale onorabile, își petrece timpul în compania unor domnișoare cu purtări îndoielnice și, în același timp, se scaldă în lux! Nu cred ca măcar o singură rugăciune să zboare de pe buzele sale. Doamne, eu nu Te rog să îl pedepsești, acest lucru nu ar fi creștinesc. Dar, Te rog, răspunde-mi: pentru ce, pentru ce, pentru ce mi-ai gătit mie o soartă atât de tristă, iar pe el l-ai răsplătit cu bogăție?

– Pentru că, a răspuns Dumnezeu, tu ești un om incredibil de plictisitor!

Prințesa inaccesibilă

Odată un prinț a auzit despre o prințesă tânără și minunată dintr-o țară îndepărtată. El a hotărât să îi cucerească inima și împreună cu un mic alai a pornit la drum. Curând a fost întâmpinat de armata mare a prințesei. Comandantul oștilor i-a spus prințului că, dacă vrea să o vadă pe prințesă, trebuie să lupte cu el. Într-o ciocnire aprigă prințul l-a doborât pe dușman la pământ și acesta a implorat milă, făgăduind că i se va supune lui cu toată oștirea, numai să se întoarcă acasă. Dar prințul a respins propunerea, spunând că el trebuie neapărat să o vadă pe prințesă. El l-a eliberat pe comandant și armata l-a lăsat să treacă împreună cu alaiul său.

Curând a apărut castelul prințesei. Miniștrii și curtenii au ieșit în întâmpinarea prințului cu daruri bogate. Ei i-au oferit tot felul de comori, numai să

fie de acord să se întoarcă înapoi. Dar prințul a insistat să fie lăsat să o vadă pe prințesă.

Când prințul și prințesa, în sfârșit, s-au întâlnit, s-au îndrăgostit unul de celălalt. Prințesa a fost de acord să îl urmeze pe prinț în țara sa. Și au mers după ei toată armata în frunte cu comandantul, toți miniștri și curtenii cu bogățiile prințesei.

Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă (Matei 6, 33).

Un animal necunoscut

Niște oameni de știință entuziaști își doreau foarte mult să găsească un animal necunoscut. Și au mers în munți, au căutat acolo urma lui și au strâns de la localnici toate informațiile posibile despre el.

Și iată că de la locuitorii unei mici așezări, situate chiar în inima pădurii, auziră că prin împrejurimi umblă o ființă sălbatică. Și, într-adevăr, pe cărări începură să apară niște urme ciudate, iar pe coastele munților noaptea se auzea ca și cum hoinărea cineva. Zvonurile despre cele întâmplare au ajuns până în oraș. Și o mulțime de curioși au început să vină vara la munte. S-au deschis hoteluri, s-a construit un drum până în sat. În revistele de știință se publicau regulat rapoarte despre căutările care aveau ca scop găsirea animalului necunoscut, deși nimeni nu reușise să îl găsească.

Treptat, mica așezare montană s-a transformat într-o stațiune. Și doar bătrânii chicoteau, zicând:

„Dar aici nu există și nici nu a existat vreodată un astfel de animal. Mulțumită faptului că noi am imitat cu măiestrie urmele lui și am răspândit zvonuri despre el, așezarea noastră a devenit o stațiune înfloritoare”.

... nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut (Matei 10, 26).

Biserica mută

A fost odată, demult, un bătrân sfânt, care se ruga mult și adesea se întrista pentru păcatele omenеști. Și i se părea ciudat că se întâmplă așa: că oamenii merg la biserică, se roagă lui Dumnezeu, dar tot rău trăiesc și păcatul nu scade. „Doamne, s-a gândit el, oare Tu nu asculți rugăciunile noastre? Iată, oamenii mereu se roagă să trăiască în pace și în pocăință, și nu pot în nici un fel. Oare rugăciunea lor este deșartă?”

Odată cu aceste gânduri bătrânul a adormit. Și i s-a părut că în vis un înger luminos, cuprinzându-l cu o aripă, l-a ridicat sus-sus deasupra pământului. Pe măsură ce urcau din ce în ce mai sus, sunetele, care se auzeau de pe pământ, deveneau din ce în ce mai slabe. Vocile omenеști nu se mai auzeau, cântecele, țipetele, tot zgomotul vieții agitate din lume se stinseseră. Doar din când în când se auzeau de undeva niște sunete armonioase, blânde, ca sunetele unei lăute îndepărtate.

— Ce sunt acestea? întrebă bătrânul.

– Acestea sunt sfintele rugăciuni, răspunse îngerul, doar ele se aud aici.

– Dar de ce sună atât de slab? Și de ce sunt atât de puține aceste sunete? Căci acum toată lumea se roagă în biserică...

Îngerul se uită la el, și fața lui era tristă.

– Vrei să știi? Privește.

Depart de jos se vedea o biserică mare. O putere miraculoasă a deschis bolțile ei și bătrânul putea vedea tot ceea ce se petrecea înăuntru. Biserica era toată plină de lume. La strană se vedea un cor mare. Preotul, îmbrăcat în veșminte, stătea în altar. Slujba era în desfășurare. Ce slujbă – era imposibil de spus, căci niciun sunet nu se auzea. Se vedea cum citețul, care stătea la strana din stânga, citea ceva, dând repede din buze, dar cuvintele acolo, sus, nu se auzeau. În amvon a urcat încet un diacon de statură uriașă, cu un gest ușor și-a îndreptat părul său mățos, apoi a ridicat orarul, a deschis gura larg și... nici un sunet! La strană dirijorul a împărțit notele: corul se pregătea să cânte. „Corul, pesemne, îl voi auzi” – s-a gândit bătrânul. Dirijorul a lovit diapazonul de genunchi, l-a ridicat la ureche, a întins brațele și a dat semnul de pornire, dar... aceeași liniște de dinainte. Și o priveliște extrem de ciudată: dirijorul dădea din mâini, bătea din picior, bașii erau roșii de încordare, tenorii se ridicau pe vârfuri, ținând capul sus, gura tuturor era deschisă, dar cântarea nu se auzea.

„Ce-i asta?” se gândi bătrânul. Își întoarse ochii către cei ce se rugau. Și aceștia erau foarte mulți, de

diferite vârste și ranguri: bărbați și femei, bătrâni și copii, negustori și țărani de rând. Toți se închinau, se plecau, mulți șopteau câte ceva, dar nimic nu se auzea. Toată biserica era mută.

– De ce se întâmplă asta? întrebă bătrânul.

– Să coborâm! Vei vedea și vei înțelege, spuse îngerul.

Încet, nevăzuți de nimeni, au coborât chiar în biserică. O femeie, îmbrăcată elegant, stătea în fața întregii mulțimi și, după cât se părea, se ruga cu râvnă. Îngerul s-a apropiat de ea și a atins-o ușor cu mâna. Și dintr-odată bătrânul i-a văzut inima și a înțeles gândurile ei.

„Ah, și soția asta urâtă a directorului de poștă! se gândi ea. Iarăși a venit cu o pălărie nouă! Soțul este un bețiv, copiii, niște vagabonzi, iar ea își dă aere!...”

Alături stătea un negustor într-o haină bună de postav și se uita gânditor la iconostas. Îngerul s-a atins de pieptul lui și în fața bătrânului au ieșit îndată la iveală gândurile lui ascunse: „Ce păcat! Am vândut prea ieftin... O astfel de marfă nu mai poți cumpăra acum! Nu mai puțin de o mie am pierdut și, poate, și jumătate...”

Mai departe se vedea un țăran tânăr. El nu părea să se roage, ci tot timpul se uita în stânga, unde stăteau femeile, se înroșise și se muta de pe un picior pe altul. Îngerul s-a atins de el și bătrânul a citit în inima lui: „Ah, ce frumoasă este Duniașa!... La toate este bună: și la chip, și la purtare, și la muncă... Așa o soție mi-aș dori! Merge sau nu?”

Și pe mulți i-a atins Îngerul, și toți aveau același gânduri deșarte, zadarnice, lumești. Înaintea lui Dumnezeu stăteau, dar la Dumnezeu nu se gândeau. Doar se prefăceau că se roagă.

– Acum înțelegi? a întrebat Îngerul. Astfel de rugăciuni nu ajung la noi. De aceea toți par într-adevăr muți.

În acel minut s-a auzit brusc în chip deslușit vocea timidă a unui copil:

– Doamne! Tu ești bun și milostiv... Mântuiește-o, miluiește-o, vindec-o pe sărmana mea mamă!...

Într-un colț, în genunchi, lipit de perete, stătea un băiețel. Ochii lui erau plini de lacrimi. El se ruga pentru mama sa bolnavă. Îngerul s-a atins de pieptul lui și bătrânul a văzut inima copilului. Ea era plină de durere și de dragoste.

– Iată rugăciunile care se aud la noi! a spus îngerul.

Agitație inutilă

A fost odată un bărbat, singur și nefericit. Și s-a rugat:

– Doamne, trimite-mi o femeie frumoasă: sunt foarte singur și am nevoie de un prieten.

Dumnezeu a zis:

– Dar de ce nu o cruce?

Omul s-a enervat:

– O cruce?! Ce, m-am săturat de viață? Eu nu vreau decât o femeie frumoasă.

Ei bine, a primit o femeie frumoasă, dar în scurt timp a devenit și mai nefericit decât înainte: această femeie i-a devenit o durere în inimă și o piatră atârnată de gât. Și el s-a rugat iar:

– Doamne, trimite-mi o sabie.

Avea de gând să o omoare pe femeie și să scape de ea, visa să se întoarcă la vremurile bune de altădată.

Și Dumnezeu a zis iar:

– Dar de ce nu o cruce? Nu ar trebui să îți trimiți o cruce?

Omul s-a mâniat:

– Dar Tu nu crezi că această femeie este mai rea decât orice cruce? Trimite-mi o sabie!

A apărut și sabia. Omul a încercat să o omoare pe femeie, dar a fost prins și condamnat la răstignire. Și pe cruce, rugându-se lui Dumnezeu, a început să râdă cu voce tare:

– Iartă-mă, Doamne! Căci nu Te-am ascultat, deși Tu m-ai întrebat dacă n-aș vrea să îmi trimiți o cruce de la bun început. Dacă Te-aș fi ascultat, aș fi scăpat de toată această agitație inutilă.

Cunoștințe inutile

În timpul unei expediții în Arctica un om de știință și un muncitor au fost prinși de viscol, s-au rătăcit și au început să își piardă puterile. Muncitorul a văzut o pantă ferită de vânt și a propus să sape cu mâinile o peșteră în zăpadă, să aștepte acolo să

treacă vremea rea. Și s-au apucat să scoată zăpada înghețată.

– Câte lucruri știu eu, a oftat omul de știință, iar acum aceste cunoștințe nu mi-au fost deloc utile.

– Uitați mai degrabă tot ceea ce știți și săpați mai repede dacă vreți să rămâneți printre cei vii! i-a răspuns muncitorul.

Ei le făgăduiesc libertate, fiind ei înșiși robii stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruiește, aceea te și stăpânește (2 Petru 2, 19).

Ura unei femei certărețe

O femeie certăreață avea o ură puternică față de vecinii ei. Ea se folosea de orice ocazie ca să se certe cu ei. Odată, din cauza unui fleac, a făcut atâta gălăgie și a început să țipe, încât a auzit-o toată strada.

Uneori arunca și cuvinte foarte jignitoare la adresa unui vecin. Dar acela umbla liniștit prin curtea sa, ocupându-se cu treburile sale. Toată strada era uimită de răbdarea lui.

– Cum poți suporta toate acestea cu atâta calm? a fost el întrebat.

– Nu-i nimic, a răspuns vecinul netulburat, se va descărca omul și se va calma.

Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe ulițe, glasul Lui (Matei 12, 19).

Comoara inexistentă

Un om visa cu patimă să găsească o comoară și să se îmbogățească. Cu timpul a început să se gândească de ce n-ar fi această comoară la el în pivniță. Și a fost atât de convins de acest gând, încât s-a apucat să caute până ce a săpat toată pivnița. Apoi s-a căit amarnic. Când i s-a spus că trebuie să uite de această comoară inexistentă, el a răspuns:

– Dar de unde mi-a apărut mie ideea că eu am o comoară? Dacă ea nu ar fi existat, eu nu m-aș fi apucat să o caut. Pur și simplu, simt că ea este undeva aici.

Și până la sfârșitul vieții sale nimeni nu l-a putut convinge pe acest om de zădărnicia căutărilor sale.

Dar toate sunt deșertăciuni; tot omul ce viază (Psalmi 38, 8).

O viață nouă

Sfântul Antonie trăia în pustie și a venit la el un tânăr.

– Părinte, am vândut tot ceea ce aveam și am dat banii la săraci. Eu am păstrat doar câteva lucruri, care m-ar putea ajuta să supraviețuiesc aici. Aș vrea să vă rog să îmi arătați calea către mântuire.

Sfântul Antonie i-a cerut flăcăului să vândă acele câteva lucruri, pe care le păstrase, și cu banii încasați să cumpere puțină carne din oraș. Iar, când

se va întoarce, să lege carnea de haina sa. Tânărul a făcut așa cum i s-a spus. La întoarcere l-au atacat câinii și șoimii, care vroiau carne.

– M-am întors, a spus tânărul, arătându-i părintelui trupul său rănit și haina sfâșiată.

– Pe cei ce pornesc într-o direcție nouă și vor să păstreze câte ceva din viața cea veche, propriul lor trecut îi va sfâșia în bucăți, a spus sfântul.

Noii locatari ai iadului

Când Fiul lui Dumnezeu a fost răstignit pe cruce și a murit, a mers direct în iad și i-a eliberat pe toți păcătoșii, care erau chinuiți.

Diavolul a izbucnit în plâns, temându-se că nimeni nu va mai ajunge în iad. Atunci Dumnezeu i-a spus:

– Nu îți face griji. Ți-i voi trimite pe cei ce cu dreptă mânia se năpustesc cu blesteme asupra păcătoșilor. Și iar va fi aglomerație în iad, până ce mă voi întoarce Eu.

Noaptea în pădure

Odată, într-o vară, un tânăr se plimba prin pădure. Nu a mai reușit să ajungă până la el acasă și a înnoptat acolo.

A început să plouă. Tânărul s-a băgat sub un pin și a aprins focul. La început, cât a ars focul, tânărul a

fost liniștit. Dar, când a început să aștească, iar focul s-a stins, a început să-i fie incomod: ba trosnea o creangă undeva, ba vântul fremăta pe vârfurile pi- nilor, ba din adâncul pădurii se auzeau niște sunete de neînțeles. Tânărul a început să creadă că pădurea este plină de tot felul de animale și monștri îngrozitori. A început să își amintească tot felul de povești de groază despre incidente petrecute în pădure și l-a furnicat prin tot corpul.

Dar atunci tânărul s-a gândit: „Eu sunt complet singur în această pădure și în afară de mine nu mai este nimeni în jur”. Și frica îndată i-a trecut. Iar el a continuat să gândească așa: „Toate aceste sunete, care se aud în pădure, sunt firești. Dacă ar fi anima- le sălbatice, fumul focului le-ar speria. Deci, aces- tea sunt doar temerile mele personale. Chiar dacă se va întâmpla ceva, mă voi gândi atunci ce trebuie să fac”.

Și așa s-a liniștit și a adormit. Trezindu-se în întuneric, și-a amintit că nu are pe nimeni și nimic de care să se teamă, pentru că toate temerile sunt numai în mintea lui, și a adormit din nou. De atunci acest tânăr niciodată nu s-a mai temut să petreacă noaptea singur în pădure.

Cine s-a uitat însă de aproape în legea cea desăvârși- tă a libertății și a stăruit în ea, făcându-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, acela fericit va fi în lucrarea sa (Iacov 1, 25).

Nevoia de sfaturi

Au venit odată la Cuviosul Antonie câțiva călugări, rugându-l să le dea un sfat pentru mântuirea sufletului. El le-a spus:

– Știți doar ce ne învață Hristos în Sfânta Evanghelie. Asta este suficient pentru voi.

Dar, întrucât ei continuau să stăruie ca el să le dea un sfat, Sfântul Antonie le-a spus:

– Împliniți ceea ce a poruncit Mântuitorul: *Celui care te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.*

Ei au răspuns că nu au destulă putere pentru a face acest lucru.

– Dacă nici asta nu puteți face, a continuat el, atunci, cel puțin, nu răsplătiți răul cu rău.

Ei au spus că și acest lucru este peste puterile lor. Atunci Cuviosul, întorcându-se către ucenicul său, i-a spus:

– Du-te și pregătește-le ceva de mâncare: văd că sunt foarte slabi.

Iar lor le-a spus:

– Dacă nu puteți îndeplini nimic din ceea ce v-am spus, ce să vă mai spun? Voi mai degrabă aveți nevoie de rugăciuni, care să ajute neputința voastră, decât de sfaturi.

Amândoi ascultă

Un bătrân stătea ore în șir nemișcat în colțul bisericii. La un moment dat îngrijitorul bisericii l-a întrebat ce îi spune Dumnezeu.

- Dumnezeu nu spune nimic. Doar ascultă – a urmat răspunsul.
- Bine, atunci, ce Îi spui tu Lui?
- Nici eu nu spun nimic. Doar ascult.

Singur în casă

Unui băiețel de cinci ani îi era frică să rămână singur în casă. Când părinții lui plecau la treburile lor, în camere totul părea că prinde viață. Băiatul era speriat de bătaia bruscă a ceasului, de foșnetul ramurilor care se atingeau de geamul ferestrei, de vuietul vântului de pe cerdac. I se tot părea că cineva se plimbă prin camere, deși nu era decât ticăitul liniștit al ceasului de masă.

Când părinții lui se întorceau acasă, băiatul le povestea cât de frică îi era lui fără ei.

- Nu te teme, fiule, i-a spus tatăl. În casă nu ai absolut nimic de care să îți fie frică.
- Știu, tată, a răspunsul puștiul. Dar tot îmi este frică.

Îmbărbățați-vă și să se întărească inima voastră, toți cei ce nădăjduiți în Domnul (Psalmi 30, 26).

O clipă din veșnicie

A fost odată un împărat care cugeta adeseori la veșnicie, dar în niciun chip nu o putea înțelege. Odată i s-a spus că un băiat, care era cioban, putea da răspunsuri uimitor de înțelepte la toate întrebările complicate.

Împăratul l-a chemat pe băiat și l-a întrebat:

– Spune-mi, copile, cât de mult durează o clipă din veșnicie?

Băiatul s-a gândit puțin și a răspuns:

– Într-o țară, împărate, există un munte de diamant pur, care are șapte kilometri lățime, șapte kilometri lungime și șapte kilometri înălțime. La acest munte o dată la o sută de ani vine o pasăre mică și își ascute ciocul ei micuț. Când păsărica va toci cu ciocul ei tot acest munte, atunci va trece o clipă din veșnicie.

Lacul cu apă vie

Odată un vânător dintr-un sat de munte s-a rătăcit în munți. Ieșind dintr-o prăpastie adâncă, el s-a împiedicat și a plonjat cu capul în jos, dar nu s-a rănit, pentru că a căzut într-un lac. Apa lacului necunoscut era vie. Dar vânătorul nu știa acest lucru, iar, de înotat, nu știa să înoate. Cufundându-se și înghițind multă apă, el a început să strige după ajutor:

– Ajutor! Mă înec! Mor!

Dar vânătorul nu s-a înecat, întrucât apa l-a susținut și nu a murit, pentru că apa era vie. Cu chiu cu vai a ajuns la mal și a văzut o inscripție pe stâncă: „Apa acestui lac este vie. Cel ce va gusta apă din lac, va trăi mult, dar va uita pentru totdeauna drumul pân-aici”. Vânătorul a ieșit din prăpastie, a ajuns acasă și, deși a dobândit viață lungă, nu a putut spune nimănui unde se află lacul cu apă vie.

Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa (Psalmi 37, 13).

Unelte diavolului

Cu mulți ani în urmă diavolul a hotărât să vândă toate instrumentele meșteșugului său. El le-a expus cu grijă într-o vitrină de sticlă pentru ca toată lumea să le vadă. Ce colecție! Putea fi văzut aici pumnalul strălucitor al Invidiei, iar lângă el apărea în toată splendoarea ciocanul Mâniei. Pe alt raft se afla arcul Pasiunii, iar lângă el erau frumos așezate săgețile otrăvite ale Lăcomiei pântecelui, ale Poftei și ale Geloziei. Pe un stand separat era expus un set imens de plase ale Minciunii. Mai erau acolo instrumentele Tristeții, ale Iubirii de argint și ale Urii. Toate erau frumos prezentate și etichetate cu numele și prețul.

Iar pe cel mai frumos raft, separat de toate celelalte instrumente, se afla o pană mică de lemn, inestetică și destul de ponosită la vedere, pe care atârna eticheta „Mândrie”. În mod surprinzător, prețul

- acestui instrument era mai mare decât al tuturor celorlalte laolaltă.

Un trecător l-a întrebat pe diavol de ce apreciază atât de mult această pană ciudată, și el a răspuns:

– Într-adevăr, pe aceasta o apreciez mai mult decât pe toate celelalte, pentru că ea este singurul instrument din arsenalul meu pe care mă pot bizui atunci când toate celelalte se dovedesc a fi neputincioase.

Și a mângâiat tandru pana de lemn.

– Dacă eu reușesc să înfig această pană în capul omului, a continuat diavolul, el va deschide ușile și pentru toate celelalte instrumente.

Orbirea

Un Maestru zăcea pe patul de moarte, cufundat în uitare. Din când în când își venea în fire și îl vedea lână el pe iubitul său elev.

- De ce nu pleci de lângă mine? întreabă el.
- Nu pot, domnule profesor.
- De ce?
- Pentru că tu ești lumina vieții mele.

Maestrul a oftat.

– Oare eu te-am orbit atât de mult, fiul meu, încât refuzi să îți vezi propria ta lumină?

Ai rămas întreg

Câinii care păzesc în munți turmele de oi sunt foarte feroce și au o înfățișare înfricoșătoare. De aceea, trecătorii preferă să stea departe de ei.

Odată un om nu a observat că într-o vâlcea păștea o turmă de oi. Iar, când a văzut oile, a fost prea târziu. O haită de câini furioși, răspândindu-se în semicerc, s-au repezit la el. De fugit, era prea târziu, și călătorul, zăpăcit, s-a așezat pur și simplu pe pământ, zicând – fie ce-o fi. Dar câinii, atingându-și telul, în mod total surprinzător pentru acest om, nu s-au repezit la el, ci s-au așezat în jurul său la o distanță mică și nu l-au atacat, deși erau furioși. Îndată ce călătorul se mișca, câinii erau gata să îl atace, de aceea el a preferat să nu se miște. Apoi au venit la timp ciobanii, au alungat câinii și s-au mirat că acest om este nevătămat.

– Bine ai făcut că ai stat jos și nu te-ai mișcat. Tocmai de aceea ai și rămas întreg – i-au spus ciobanii.

Fericit este bărbatul care rabdă ispita, căci, lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce Îl iubesc pe El (Iacov 1, 12).

Răspunsul lui Iisus

Câțiva evrei L-au ponegrit odată pe Iisus, când trecea prin cartierul lor. Dar El a răspuns înălțând rugăciuni pentru binele lor.

Cineva l-a întrebat:

– Te-ai rugat pentru acești oameni, nu ai simțit furie față de ei?

El a răspuns:

– Nu pot cheltui decât ceea ce am în traistă.

Răspunsurile unui monah de la Optina

Odată a venit la ieroschimonahul Anatolie (Zerțalov) de la Optina o femeie și i-a cerut binecuvântare să trăiască singură, ca să postească fără nicio piedică, să se roage și să doarmă pe scânduri goale. Starețul i-a spus:

– Tu știi că nici cei vicleni nu mănâncă, nu beau și nu dorm, însă trăiesc tot în iad, pentru că nu au smerenie. Supune-te în toate voii lui Dumnezeu – și aceasta va fi nevoința ta; smerește-te față de toată lumea, muștră-te pe tine pentru toate, rabdă cu mulțumire bolile și necazurile – și acestea vor fi mai presus de toate nevoințele!

Pe altă fiică duhovnicească, care i-a cerut binecuvântare să își cumpere Sfânta Evanghelie și Psaltirea, Cuviosul Anatolie a sfătuit-o:

– De cumpărat, poți cumpăra, dar cel mai important este să îți săvârșești cu râvnă ascultarea, să te smerești și să ai răbdare în toate. Acestea vor fi mai presus de post și rugăciune.

Părintele știe tot!

Era ziua de naștere a preotului, șeful parohiei. Copiii au venit la el cu daruri, să îl felicite. Sfântul părinte a luat un pachet frumos învelit de la micuța Maria și a exclamat:

– Ah! Văd că mi-ai adus o carte.

Tatăl Mariei avea o librărie.

– De unde știți?

– Părintele știe tot!

– Iar tu, Toma, mi-ai adus un pulover, a spus preotul, luând pachetul de la Toma.

Tatăl lui Toma făcea comerț cu produse, fabricate din lână.

– Exact! De unde știți?

– Ah! Părintele știe tot.

Așa s-a continuat până când preotul a luat cadoul de la Bobby. Hârtia ambalajului era umedă. Tatăl lui Bobby făcea comerț cu vinuri și lichioruri. De aceea, preotul a spus:

– Văd că tu mi-ai adus o sticlă de whisky scoțian și ai vărsat puțin din el!

– Greșit! a răspuns băiatul. Acesta nu este whisky.

– Atunci, probabil, o sticlă de rom.

– Greșit din nou.

Degetele preotului erau umede. A băgat unul în gură, dar acest fapt nu l-a ajutat deloc.

– Este gin?

– Nu, nu este! a răspuns Bobby. Eu v-am adus un cățeluș.

Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt

Niște cercetători mahomedani sau oameni de știință arabi l-au întrebat pe Sfântul Chiril, fratele Sfântului Metodie (acești frați i-au luminat pe slavi și au inventat alfabetul slavon – chirilic):

– Cum împărțiți voi, creștinii, un singur Dumnezeu în trei Dumnezei? La voi există Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt?

– Nu huliți împotriva Preasfintei Sfinte, a răspuns Sfântul Chiril. Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt trei Persoane, iar Ființa este una și aceeași. Uitați-vă la soarele pus pe cer de Dumnezeu în chipul Sfintei Treimi; el are trei elemente: cerc, lumină și căldură; tot așa și în Preasfânta Treime există Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Cercul solar este asemănarea lui Dumnezeu Tatăl, căci, așa cum cercul nu are nici început, nici sfârșit, așa și Dumnezeu este fără de început și fără de sfârșit; și, așa cum din cercul solar ies lumina și căldura, așa și din Dumnezeu Tatăl Se naște Fiul și purcede Duhul Sfânt. Lumina este asemănarea lui Dumnezeu Fiul, Care din Tatăl S-a născut și lumea întreagă prin Sfânta Evanghelie a luminat-o; iar căldura soarelui, care iese din același cerc odată cu lumina, este asemănarea lui Dumnezeu Duhul Sfânt, Care din același Tată purcede mai înainte de veci.

De ce există răul în lume?

– Cum explică Maestrul existența răului în lume? a întrebat un vizitator.

Unul dintre ucenici a răspuns:

– Nu o explică deloc. Este prea ocupat ca să se mai ocupe și cu acest lucru.

Un alt ucenic a adăugat:

– Oamenii fie se luptă în mod constant cu lumea, fie se prăpădesc de plictiseală în ea. Maestrul găsește lumea uimitoare, minunată, de nepătruns – el, pur și simplu, o admiră.

Reflexia urciorului

Un țăran glumeț a atârnat de creanga unui arin înalt, care stătea pe malul râului, un urcior. Conșătenii lui, care veneau adeseori aici la pescuit, au văzut în apă reflexia urciorului și au început să povestească în sat că pe fundul râului se află un urcior cu aur. Mulți au înotat sub apă și au încercat să găsească urciorul, dar, vai, nu l-au putut găsi pe fundul râului, deși vedeau clar acest urcior de pe mal.

Odată a trecut pe acolo un călător și, văzând strădaniile lor zadarnice, a întrebat:

– Ce căutați acolo?

Sătenii i-au explicat că ei caută un urcior cu aur. Călătorul, zâmbind, a spus:

– Acest urcior atârână deasupra capului vostru, iar voi îl căutați pe fundul râului.

Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta (Matei 6, 21).

Renunțarea de dragul Adevărului

Un om a citit o carte înțeleaptă și de dragul Adevărului a hotărât să renunțe și la vechea sa căsuță, și la sărmana sa grădină, și la salariul său modest. Deși îi părea foarte rău să renunțe la tot... Și s-a trezit într-o casă mare și frumoasă, în jurul căreia, cât vedeai cu ochii, se întindeau grădini minunate. Aici locuiau oameni ca și el, care renunțaseră la tot ce există în această lume. Și el și-a comparat viața sa dinainte cu cea nouă, și foarte mult îi plăcea să trăiască așa.

Timpul a trecut, el s-a gândit cât s-a gândit și a hotărât să părăsească și această viață. Tot pământul i-a devenit casă, toate întinderile lui i-au devenit grădină și toate bunătățile cele nepieritoare au trecut în posesia lui. Dar aici omul nu s-a abținut – a devenit mândru, încrezut. Și în aceeași clipă s-a trezit iar în vechea sa căsuță cu sărmana ei grădină. Întristarea i-a cuprins inima, dar apoi s-a calmat, a reflectat și a spus în sine sa: „Totuși, am înțeles cel mai important lucru: că toată nenorocirea constă în mândrie. Trebuia să renunț mai întâi la ea”.

Certat-ai pe cei mândri... (Psalmi 118, 21).

Sfaturile tatălui

Un adolescent se întâlnea adeseori cu un grup de băieți de vârsta sa, întrucât acesta i se părea mult mai interesant decât relația cu tatăl său, care îi dădea mereu tot felul de sfaturi. Printre cei ca el, printre adolescenți, se distra foarte mult. Dar încetul cu încetul tânărul a început să observe că toate interesele acestui grup sunt destul de primitive, iar distracția întotdeauna este destul de monotună.

El și-a adus aminte de învățăturile tatălui său și a văzut în ele un sens bine definit. Și și-a dorit să împărtășească această descoperire noilor săi prieteni, dar ei l-au luat în râs:

– Distrează-te, au spus ei. Părinții și-au trăit traiul lor, ne-am săturat de sfaturile lor.

– Poate că vorbele lor uneori chiar sunt plictisitoare, a obiectat tânărul, dar faptul că sunt folosite și la necaz, și în bucurie, acum știu foarte bine.

Tânărul s-a întors la tatăl său și a început să îl trateze cu și mai mult respect și dragoste decât înainte.

Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie (Matei 16, 24).

Pustnicul care a atins limita

Un pustnic, trăind în pădure, a visat cândva să dobândească niște puteri minunate. El și-a înmulțit nevoințele și a căpătat puterea de a vindeca toate

bolile și de a învia morții. Dar a început să își dorească mai mult. Așa că pustnicul a început cu și mai multă îndârjire să se nevoiască și a dobândit clarviziunea – știa totul despre orice om și orice întâmplare din lume. Interesul pustnicului față de puterile minunate a crescut și mai mult, și iar și iar și-a sporit nevoințele sale. Și a dobândit puterea de a zbura prin văzduh și de a se face nevăzut.

„Mă întreb ce va fi mai departe”, s-a gândit pustnicul. Râvna lui pentru nevoințe părea că nu are limite. Dar odată a simțit brusc că toate puterile lui minunate au dispărut și el a devenit la fel ca înainte. „Iarăși același lucru?”, s-a mirat pustnicul. Și a auzit un glas: „Da, același lucru. Căci tu nici măcar de acestea nu știi să te bucuri”.

De aceea, fiindcă primim o împărăție neclintită, să fim mulțumitori, și așa să-I aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie și cu sfială (Evrei 12, 28).

Greșeala

Un tânăr s-a călugărit și prima sa ascultare din mănăstire a fost să-i ajute pe ceilalți călugări să copieze din manual codurile, psalmii și legile Bisericii.

Lucrând așa o săptămână, monahul a observat că toți transcriu aceste materiale de pe o copie anterioară, nu de pe original. Mirat de acest fapt, el s-a adresat părintelui stareț:

– Părinte, dar, dacă cineva a făcut o greșeală în prima copie, ea se va repeta la nesfârșit, și nu va

putea fi corectată, căci nu va exista nimic cu care să fie confruntată!

– Fiul meu, a răspuns părintele stareț, noi, în general, așa am făcut de secole. Dar, în principiu, în raționamentul tău există un oarecare adevăr!

Și, zicând aceste cuvinte, el a coborât la subsol, unde în niște cufere imense erau păstrate sursele originale, nedeschise de secole. Și a dispărut.

Când au trecut aproape douăzeci și patru de ore de la dispariția sa, călugărul, îngrijorat, a coborât în același subsol în căutarea sfântului părinte. Și l-a găsit imediat. Acesta stătea în fața unui volum uriaș, deschis, îmbrăcat în piele de vițel, se izbea cu capul de pietrele colțuroase ale pivniței și mormăia ceva nearticulat. Fața lui, acoperită de murdărie și zgârieturi, sângera, părul era încurcat și privirea, rătăcită.

– Ce e cu sfinția voastră, părinte? a strigat tânărul șocat. Ce s-a întâmplat?

– „Celebrate”, a suspinat părintele stareț, cuvântul era: „celebrate”, nu „celibate”!

Primul pas

Un om a hotărât să viziteze un pustnic, care trăia în apropiere de o mănăstire din Pustia Schetică. Și a rătăcit mult timp prin pustie până ce, în sfârșit, l-a descoperit.

– Aș dori să știu care este primul pas care trebuie făcut pe calea dezvoltării duhovnicești, a spus el.

Pustnicul l-a dus pe om la o mică fântână și i-a spus să se uite la imaginea sa reflectată în apă. Omul a încercat să facă acest lucru, dar pustnicul a început să arunce pietre în apă și apa s-a tulburat.

– Nu îmi voi vedea chipul în apă dacă tu vei continua să arunci pietre.

– Așa cum omului îi este imposibil să își vadă chipul său în apa tulburată, tot așa, imposibil îi este să îl caute pe Dumnezeu dacă mintea lui este preocupată de căutare și frica de eșec, a spus monahul. Acesta este primul pas.

Strămutarea unei perechi de vrăbii

O familie de vrăbii locuia sub acoperișul unei case. Primăvara în cuibușorul lor s-a făcut cald și vrăbioiul neastâmpărat i-a propus perechii sale să ocupe cuibul gol al unor grauri. Ea s-a împotrivit, spunând că acela este un cuib străin și că în curând se vor întoarce proprietarii lui. Dar vrăbioiul nu a ascultat-o și s-au mutat în cuibul graurilor. Însă nu mult timp le-a fost dat să locuiască acolo. În curând au venit graurii și i-au gonit.

Vrăbioiul și-a amintit de scorbură dintr-un arțar bătrân, dar, uitându-se înăuntru, au văzut acolo o cucuvea dormind și s-au grăbit să își ia picioarele de acolo. Totuși, vrăbioiul nu s-a dat bătut. El a hotărât să ocupe un cuib vechi de rândunele, nedând nicio atenție plângerilor soției, care a spus că în curând și aici vor veni proprietarii dinainte și se va

isca un nou scandal. Așa s-a și întâmplat: rândunelele i-au alungat din cuibul lor cu mare gălăgie.

– Știi ce, a spus atunci vrabia, mai bine am locui în cuibul nostru, chiar dacă este cald în el. Căci în toată lumea asta numai el singur este – al nostru.

Îndrepta-va pe cei blânzi la judecată, învăța-va pe cei blânzi căile Sale (Psalmi 24, 10).

Peștera cu stalactite¹⁰

Un tânăr a găsit în munți o peșteră cu stalactite foarte frumoase, dar fragile. De bucurie, el a exclamat:

– Asta este pur și simplu o minune!

Dintr-odată pietrele din peșteră la sunetul vocii lui au început să se clatine, iar unele chiar au căzut, dar ca prin minune nu s-a produs nicio prăbușire. Tânărul a înțeles că încă un cuvânt – și bolta peșterii se va prăbuși. A plecat imediat, dar i-a vorbit despre descoperirea sa unui prieten și acela a vrut și el să admire peștera.

– Numai să nu rostești niciun cuvânt! l-a avertizat tânărul.

Când tovarășul său de drum a văzut stalactitele, nu s-a putut abține și a șoptit:

– Asta da minune!

Dar atunci pietrele au început să cadă, s-a auzit un bubuit, s-a ridicat praful și prietenii abia au reușit să iasă din peștera a cărei frumusețe a dispărut pentru totdeauna sub ochii lor.

Luați seama deci cum auziți: Celui ce are i se va da; iar de la cel ce nu are, și ce i se pare că are se va lua de la el (Luca 8, 18).

Platanul¹¹

În fața unei case, pe stradă, creștea un platan mare, cu ramurile larg desfăcute. Trecătorii deseori îl lăudau:

– Ce platan frumos! Ce umbră mare și deasă face! Ce bine este să te odihnești sub el când este cald!

Dar se auzeau și alte glasuri, zicând:

– Câte frunze cad toamna din acest copac, iar iarna, în plus, îi cad și crengile și toate acestea trebuie adunate.

Iar platanul din această cauză nu a devenit nici mai mare, nici mai mic. El întotdeauna a rămas la fel.

Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pogorându-se de la Părintele luminilor, la Care nu este schimbare sau umbră de mutare (Iacov 1, 17).

După muncă și răsplată

Odată avva Isaia a mers la arie și i-a spus proprietarului:

- Dă-mi niște grâu!
- Dar tu ai secerat, avvo? l-a întrebat proprietarul.

- Nu, a răspuns starețul.

Proprietarul s-a mirat:

- Cum vrei tu să primești grâu când nu ai secerat?

La aceasta starețul a spus:

- Oare cel care n-a secerat nu primește grâu?
- Nu, nu primește, a stăruit proprietarul pământului.

Auzind acest răspuns, starețul a ieșit de pe arie. Frații, care fuseseră martorii acestei fapte, s-au închinat avvei și l-au rugat să le explice fapta lui.

Starețul le-a spus:

- Am făcut acest lucru cu scopul de a arăta că nu va primi răsplată de la Dumnezeu cel ce nu va depune eforturi în acest sens.

Să crezi!

Odată un ateu se plimba de-a lungul unei coaste abrupte, a alunecat și a căzut în râpă. În cădere a reușit să se agațe de creanga unui copac mic, care creștea într-o crăpătură în stâncă. Atârnând de

creangă, legănându-se în vântul rece, el a înțeles situația disperată în care se afla: dedesubt erau bolovani, acoperiți cu mușchi, iar în sus nici o cale de urcat nu era. Măinile, cu care se ținea de creangă, începură să se slăbească.

„Ei, bine, se gândi el, numai Dumnezeu mă poate salva acum. Eu niciodată nu am crezut în Dumnezeu și, probabil, am greșit. Ce am de pierdut?” Prin urmare, începu să strige:

– Dumnezeule! Dacă ești, salvează-mă, și voi crede în Tine!

Nu auzi niciun răspuns. Și strigă din nou:

– Te rog, Dumnezeule! Eu niciodată nu am crezut în Tine, dar, dacă Tu mă vei salva acum, eu din acest moment voi crede în Tine.

Deodată un Glas Mare se auzi din nori:

– O, nu, nu vei crede! Îi cunosc Eu pe cei ca tine!

Omul se miră atât de tare, încât aproape că dădu drumul la creangă.

– Te rog, Dumnezeule! Nu ai dreptate! Eu chiar gândesc așa! Îți spun eu că voi crede!

– O, nu, nu vei crede! Toți spuneți așa.

Omul începu să Îl implore și încercă să Îl înduplece. În cele din urmă, Dumnezeu spuse:

– Bine. Te voi salva. Dă drumul la creangă.

– Să dau drumul la creangă?! a exclamat omul. Ce, crezi că sunt nebun?

Darul avvei Agathon

Odată frații, în prezența avvei Iosif, au început o conversație despre dragoste. Starețul a spus:

– Noi nu știm ce este dragostea. Iată un exemplu de dragoste: avva Agathon avea un cuțit, pe care îl folosea la rucodelia sa. A venit la el un frate și, văzând cuțitul, a lăudat acest lucru. Avva Agathon a început îndată să îl roage pe frate să primească cuțitul în dar și nu l-a lăsat să iasă din chilie până ce nu l-a convins să accepte lucrul care i-a plăcut.

Comentariul lui Ignatie Briancianinov:

„Trebuie luat în considerare de câtă strădanie era nevoie să faci rost din nou în inima pustiei de un instrument, necesar rucodeliei, care constituia și o parte din nevoința zilnică și singurul tău mijloc de întreținere. Numai în urma unei astfel de considerații poate fi apreciată așa cum se cuvine fapta starețului, care lua aminte cu strictețe la sine și își prețuia liniștea sa”.

Nevoința rugăciunii

L-au întrebat frații pe avva Agathon:

– Care nevoință este cea mai grea în viața monahală?

El a răspuns:

– Iertați-mă! Eu cred că nevoința rugăciunii este mai grea decât toate celelalte nevoințe. Când omul

vrea să își reverse înaintea lui Dumnezeu rugăciunea sa, vrăjmașii, demonii, se grăbesc să pună piedici rugăciunii, știind că nicio nevoie nu este atât de primejdioasă pentru ei, cum este rugăciunea adusă lui Dumnezeu din tot sufletul. În orice altă nevoie, pe care o ia asupra sa cel ce s-a dedicat vieții monahale, chiar dacă el a săvârșit această nevoie în mod constant și cu perseverență, va dobândi și va avea o oarecare tihnă; dar rugăciunea până la ultima suflare este însoțită de osteneala unei lupte grele.

O excursie în Piața Roșie

Un tată l-a luat cu el pe fiul său cel mic să vadă Kremlinul și Piața Roșie. Au văzut tot și seara, oboșiți, s-au întors acasă.

Mama l-a întrebat pe puști:

– Ei, bine, fiule, ți-a plăcut Kremlinul?

– Mi-a plăcut.

– Dar Piața Roșie?

– Și Piața Roșie.

– Poți să îmi povestești ce ai simțit?

– Desigur! a răspuns băiatul. Eu tot timpul am simțit mâna lui tăticu, pentru că mi-era frică să nu mă pierd.

Iar Iisus, văzându-l că a răspuns cu înțelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu (Marcu 12, 34).

În căutarea a ceea ce nu există pe pământ

Un tânăr curajos își dorea să găsească ceva ce nu există pe pământ, dar vroia ca descoperirea lui să fie de folos și pentru el, și pentru oameni. El a întâlnit departe în munți un pustnic cu părul cărunt și l-a întrebat dacă este realizabil acest vis.

– Este posibil, a răspuns pustnicul, dacă urmezi sfatul meu. Vei intra acum în peșteră. Trebuie să treci printr-o încercare serioasă. La toate întrebările care ți se vor pune, trebuie să răspunzi: „nu”. Iar când vei auzi întrebarea principală, să răspunzi: „da”. Dacă vei greși, vei muri.

S-au dus la peșteră. Nu era nimeni acolo. Dar, îndată ce tânărul a intrat în ea, s-a auzit un glas autoritar, ca un tunet:

– Dorești tinerețe veșnică?

– Nu! răspunse, fâstâcindu-se puțin, tânărul.

– Dorești ca soție cea mai frumoasă fată din lume?

– Nu! răspunse, și mai mult fâstâcindu-se, nesigur tânărul.

– Vrei să devii un renumit comandant de oști?

– Nu! răspunse tânărul mai ferm.

– Vrei ca toate bogățiile pământului să fie ale tale?

– Nu! răspunse tânărul hotărât.

– Vrei să mori pentru ceva ce nu există pe pământ?

– Da! răspunse tânărul liniștit.

Atunci pământul începu să se cutremure și se auzi un geamăt surd, care se îndepărta încet:

– M-ai biruit, o, omule, și de acum încolo voi lăsa oamenii...

Tânărul se uită în jur: nici peștera nu mai era, nici bătrânul pustnic. Iar el era înconjurat de tineri fericiți.

– Dar ce a fost asta și a plecat? întrebă tânărul.

– Moartea! îi răspunseră ei.

Și Viața s-a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim Viața de veci, care era la Tatăl și s-a arătat nouă (1 Ioan 1, 2).

În căutarea ciocanului

Un tată lucrează cu fiul lui în curte.

Tatăl zice:

– Fiule, du-te în atelier și adu un ciocan mai mare.

Fiul se duce și mult timp nu se mai întoarce.

Tatăl strigă la el:

– Unde este ciocanul?

– Nu îl văd, tată! răspunde fiul.

– Dă totul peste cap și îl vei găsi! îl sfătuiește tatăl.

Și iarăși o lungă tăcere.

În cele din urmă, tatăl strigă iar la fiul său:

– Când aduci ciocanul?

Fiul iese, murdar tot, din atelier și zice:

– Tată, am dat totul peste cap, dar ciocanul nu l-am găsit.

Se duc amândoi în atelier: totul este, într-adevăr, dat peste cap.

Tatăl zice abătut:

– Uite-l, ciocanul, atârână pe perete! Iar tu aici chiar ai dat totul peste cap...

– Păi, tu așa ai poruncit, răspunse fiul.

Fiindcă știu că nu locuiește în mine, adică în trupul meu, ce este bun. Căci a voi se află în mine, dar a face binele nu aflu (Romani 7, 18).

Arată-L pe Dumnezeu

Un păgân îi spune Sfântului Teofil:

– Arată-mi-L pe Dumnezeul tău.

– Arată-mi-l pe omul tău și ți-L voi arăta și eu pe Dumnezeul meu. Arată-mi ceea ce ochii sufletului tău văd și ceea ce urechile inimii tale aud, îi răspunde acesta.

Închinăciunea preotului

Un om a întâlnit un cunoscut de-al său, care înainte fusese un bețivan înrăit și un zurbagiu. Se uită la el și vede că s-a schimbat: arată decent, frumos îmbrăcat, ochii îi strălucesc. L-a întrebat despre viața lui, iar acesta i-a povestit că fiul lui a devenit preot. Omul s-a mirat: „Fiul unui astfel de tată și-a închinat viața sa lui Dumnezeu!” Iar cunoscutul său, continuând să vorbească, a spus că prin fiul său

el a venit la credință și și-a schimbat radical viața sa ușuratică.

– Cum s-a putut întâmpla asta? s-a mirat omul.

– Odată, a povestit fostul bețivan, l-am înjurat pe fiul meu cu cele mai grele cuvinte. Iar el, drept răspuns, mi-a făcut metanie și mi-a cerut iertare. Datorită acestei fapte a fiului meu sufletul meu s-a schimbat. Nu mi-aș fi putut închipui că el, ca preot, îmi va cere vreodată mie, unui ticălos, iertare! Eu i-am distrus toată copilăria, iar el îmi cere mie iertare! De atunci s-a întâmplat ceva cu mine. M-am lăsat de băut și de petreceri. Am început să cred în Dumnezeu. Am devenit alt om.

Înțelegerea completă a lumii

Odată un stareț și ucenicul său au intrat pe porțile unui mare oraș ca să vorbească despre credința creștină. Un creștin, locuitor al acestui oraș, s-a apropiat de el și a spus:

– Părinte, nu știu dacă locuitorii acestui oraș au nevoie de predicile tale. Locuitorii aceștia sunt învârtoșați la inimă și se opun cuvântului adevărului. Nu vor să învețe deloc. Nu îți pierde timpul cu ei.

Starețul s-a uitat la el și a spus:

– Ai dreptate.

Câteva minute mai târziu, un alt creștin s-a apropiat de bătrân și a spus:

– Părinte, nu te îndoi: vei fi binevenit în acest oraș minunat. Oamenii te așteaptă și speră să audă

cuvintele prețioase ale învățăturii evanghelice care ies din gura ta. Ei tânjesc după cunoaștere și sunt gata de slujire. Inimile și mințile lor sunt deschise pentru propovăduirea ta.

Starețul s-a uitat la el și a spus:

– Ai dreptate.

Ucenicul n-a mai rezistat și l-a întrebat pe stareț:

– Părinte, cum de le-ai spus și unuia și celuilalt aceleași cuvinte, când ei ți-au spus lucruri complet diferite?

Bătrânul i-a spus ucenicului:

– Ai dreptate. Dar tu cu siguranță ai observat că ambii oameni au rostit un adevăr, corespunzător înțelegerii lor despre lume. Primul vede în toate numai răul, al doilea caută binele. Amândoi percep lumea așa cum se așteaptă ei să o vadă. Fiecare dintre ei se bazează pe experiența sa, legată de înțelegerea acestei lumi. Nici unul dintre ei nu a mințit. Amândoi au spus adevărul. Doar că nu tot.

Folosul creștinismului

Un călător bogat din Europa a ajuns pe o insulă îndepărtată din Oceania. Acolo s-a întâlnit cu șeful locului și l-a întrebat:

– Văd, iată, acolo, în spatele palmierilor, o clopotniță cu cruce. Înseamnă că voi toți aici sunteți creștini, așa este?

– Da, a răspuns interlocutorul său, încă de la începutul veacului trecut, când aici au apărut misiionarii, care i-au și botezat pe insulari.

– Ați găsit pe cine să credeți, pe misionari! a pufnit în râs oaspetele din Europa. Acest public păcălește capetele oamenilor cu scopul de a se îmbogăți pe seama lor. Biblia este o carte interesantă, dar învechită, iar Iisus Hristos e doar un basm! Omul modern nu crede toate acestea!

Atunci un insular a observat:

– Vezi piatra aceea mare de acolo? Strămoșii noștri spărgeau pe ea capetele celor ce veneau la noi cu corăbii mari din țări îndepărtate. Vezi rămășițele cuptorului de lângă ea? Acolo se prăjea carnea de om... Ce crezi tu, dacă noi nu am fi devenit creștini, ai fi reușit tu să rămâi printre cei vii, și încă să mai și râzi de faptul că noi credem în Iisus Hristos?

Steaua Polară

Un băiat l-a rugat pe tatăl său să îi arate Steaua Polară. Seara tatăl i-a explicat fiului cum să o caute, i-a arătat-o pe cer și l-a întrebat dacă a reținut explicațiile sale.

– Da, tată, răspunse băiatul.

După câțva timp el a venit din nou la tatăl său și a spus că nu poate găsi Steaua Polară printre celelalte stele.

– Ține minte, fiule, a început tatăl să-i explice băiatului, această stea se află întotdeauna într-unul și același loc, iar toate celelalte stele se mișcă în jurul ei. După acest semn vei putea mereu să o distingi ușor de celelalte.

Terminându-și treburile sale, tatăl a ieșit în curte la fiul său, care privea cu atenție cerul nopții.

– Tată, ea este acolo? arată băiatul cu mâna spre stea.

– Da, fiule. Dar de ce întrebi?

– Pentru că încă nu sunt pe deplin convins că este ea.

– Când te vei obișnui să găsești rapid Steaua Polară, puștiule, a zâmbit tatăl, niciodată nu te vei mai îndoi dacă este ea sau nu.

Împărăția Mea nu este din lumea aceasta (Ioan 18, 36).

Ajutor în vremea pocăinței

Unul dintre frați a căzut într-un păcat grav. Și a venit la avva Ammon și i-a spus acestuia:

– Am căzut într-un asemenea păcat și nu am putere să fac pocăință. Voi părăsi monahismul și voi merge în lume.

Atunci starețul l-a convins pe frate să rămână în mănăstire, făgăduind că va lua el asupra sa osteneala pocăinței pentru păcatul lui în fața lui Dumnezeu. Luând asupra sa păcatul fratelui, starețul a început să facă pocăință pentru acest păcat.

O singură zi a petrecut în pocăință și a venit descoperire de la Dumnezeu, cum că păcatul i s-a iertat fratelui pentru dragostea bătrânului.

Ocara ca lauda

În vremurile de demult o femeie creștină a ajuns pe o insulă nelocuită, unde timp de patruzeci de ani a petrecut în post și rugăciune, răbdând tot felul de greutateți. În cele din urmă, o navă a acostat pe insulă și ea s-a întors pe continent.

Venind la unul dintre marii nevoitori, femeia i-a mărturisit acestuia despre nevoințele ei pustnicești. Ascultând-o cu atenție, starețul a întrebat:

– Dar poți primi din partea oamenilor ocara ca lauda?

– Nu, părinte, răspunse, jenată, creștina.

– Atunci nimic nu ai dobândit în toți cei patruzeci de ani de nevoie, a tras bătrânul o concluzie nu prea îmbucurătoare.

Nu poți găsi Adevărul împreună cu Minciuna

Un om a auzit că există în lume Adevăr. Și a pornit în căutarea lui. Vede însă că îi iese în întâmpinare Minciuna.

– Încotro mergi, omule? îl întreabă ea.

– Merg să caut Adevărul.

– Bine, zice Minciuna. Și eu vreau măcar o dată să îl văd, însă niciodată nu l-am întâlnit. Hai să mergem împreună!

Au ajuns într-un oraș și au întrebat:

– Adevărul este aici?

– A fost, dar tocmai a plecat. Unde, nu știm.

Omul și Minciuna au plecat mai departe. Au ajuns în alt oraș și iar au întrebat:

– Adevărul a fost aici?

– A fost, a fost, li se răspunde. Se plimbă pe undeva, pe aici, prin apropiere. Dar cine este cu tine? întreabă oamenii.

– Minciuna, răspunde omul.

– Păi, cine poate găsi Adevărul împreună cu Minciuna? se miră oamenii. Gonește Minciuna.

– Așa este, zice omul.

Și a gonit Minciuna de la sine și vede că îi iese în întâmpinare Adevărul.

– Bună ziua, zice el, om bun.

Astea, da, minuni!

... credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii (Ioan 12, 36).

Regulile și dragostea

O mănăstire avea un anumit set de reguli. Totuși, egumenul întotdeauna se opunea tiraniei legii.

– Ascultarea menține tradițiile, spunea el. Iar dragostea știe când poate să le încalce.

Deprinderea cu înălțimea

Un geolog a plecat într-o expediție la munte. La început i-a fost greu și să respire și să lucreze, pe lângă care era foarte chinuit de insomnie. Colegii l-au liniștit, zicând:

– Te vei obișnui cu înălțimea și apoi îți va fi mai ușor.

A trecut ceva timp, iar nou-venitul s-a obișnuit cu zonele înalte. Lucra cu succes și făcea chiar și mici excursii. Când i s-a propus să facă o scurtă călătorie cu anumite treburi în oraș, a acceptat fără tragere de inimă să părăsească pentru o vreme înălțimile, cu care deja reușise să se obișnuiască și pe care chiar le îndrăgise. În oraș a fost întrebat:

– Ei, bine, tinere, ai găsit ceva?

– Da, a răspuns el, răbdarea.

Sosirea împăratului

Un împărat trecea cu alaiul său printr-un sat. Înfățișarea și așezarea lui i-au plăcut împăratului și a poruncit să i se facă cunoștință cu reprezentanții comunității locale. Pentru întâlnire a fost ales un grup de țărani.

Fiul unuia dintre țărani l-a implorat cu lacrimi pe tatăl său să îl ia cu el la întâlnire. Tatăl a cedat rugăminții băiatului. Când a ieșit împăratul, țăranii au ingenuncheat și el a început să discute cu ei. Băiatul a atins ușor din spate umărul tatălui și a șoptit:

– Tată, din ce sunt făcute hainele împăratului și ce fel de căciulă este aceasta la el?

Tatăl se uită cu grijă înapoi și șopti:

– Fiule, privește doar și ascultă. Nu spune niciun cuvânt, altfel nu numai căciula, dar nici pe împăratul însuși nu îl vei mai vedea.

Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul (1 Ioan 3, 18).

Vizită la psihiatru

Un om a venit în vizită la un medic psihiatru.

– Ei, bine, cum vă simțiți?

– Bine, cred.

– Aveți probleme în viața personală?

– Cred că nu.

– Vă neliniștesc relațiile din familie?

– Cred că nu mă neliniștesc.

– Ce relații aveți cu colegii de serviciu?

– Normale, cred.

– Eu cred că trebuie să vă gândiți serios la atitudinea dumneavoastră față de viață.

– Dar eu cred că acest lucru nu e necesar.

– Oricum ați crede dumneavoastră, eu tot cred că vă veți mai gândi la cuvintele mele – a încheiat discuția psihiatrul.

Căci inima acestui popor s-a învățat să nu asculte și cu urechile aude greu și ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și Eu să-i tămăduiesc pe ei (Matei 13, 15).

Vocația monahilor

În cele mai vechi timpuri în pustia Egiptului, lângă orașul Diolchia, trăiau o mulțime de călugări. Printre ei se distingea prin sfințenia sa avva Ammon.

Odată, în timpul Sfintei Liturghii, el a văzut lângă jertfelnic un înger care scria ceva într-o carte deschisă. Uitându-se cu atenție, avva Ammon a observat că îngerul scrie numele călugărilor care se împărtășesc. Iar numele celor ce lipsesc la Euharistie, le șterge. Ascetul s-a gândit: „Ce ar putea însemna acest fapt?”. Nedumerirea lui s-a lămurit după trei zile: toți cei ce au lipsit de la Euharistie au murit.

Pesemne Domnul a hotărât că nu mai au de ce să mai trăiască pe pământ creștinii care și-au uitat chemarea lor.

Pretenția că este un nimic

Un preot și un paracliser au venit la biserică să se roage. Copleșit de sentimente, preotul a început să se bată în piept, strigând:

– Eu sunt cel mai păcătos dintre oameni, Doamne! Eu nu merit mila Ta! Eu sunt un loc pustiu, un nimic, ai milă de mine!

Paracliserul, stând nu departe de preot, și el tot în extaz, rugându-se cu înflăcărare, a început să se bată în piept și să strige:

– Ai milă de mine, Doamne! Eu sunt un păcătos, sunt un nimic!

Preotul s-a întors cu fața spre el și cu un aer trufaș a spus:

– Uitați-vă numai la el! Și el are pretenția că este un nimic!

Împărtășania la Iacov din Eubeea (Evia)

Odată un domn foarte cult a vrut să se împărtășească în mănăstirea în care se nevoia renumitul stareț grec Iacov din Eubeea. Părintele Iacov, văzând cu ochiul său duhovnicesc sufletul acestui om, a înțeles că el nu trebuie să se împărtășească, întrucât este împovărat de multe păcate. Seara, în ajunul împărtășaniei, în cadrul unei lungi conversații, starețul a încercat să îl povățuiască pe acest bărbat și să încline inima lui spre pocăință. Însă această osteneală s-a dovedit a fi zadarnică.

Toată noaptea starețul Iacov a petrecut-o treaz. S-a tot gândit cum să procedeze cu acest domn, care dimineată vroia să se împărtășească. Pe de o parte, nu putea să îl împărtășească din cauza păcatelor neispășite. Iar, pe de alta, acest creștin nesăbuit va percepe oprirea de la Sfânta Împărtășanie ca pe o ofensă personală și s-ar putea lepăda de Biserică.

După reflecții și rugăciuni starețul a hotărât să se lase în voia lui Dumnezeu.

Dimineata la Liturghie acest domn a venit la Potir și, aparent, s-a împărtășit. În acel moment un

creștin evlavios, care era prezent la slujbă, a avut o revelație. El a văzut brusc că din lingurița cu Sfintele Daruri a ieșit o strălucire nemaipomenită, care s-a întins apoi ca o rază de aur peste umărul preotului către Sfântul Disc, care se afla pe Sfânta Masă. Aceasta era părticica din Tainele lui Hristos. Prin voia lui Dumnezeu ea s-a îndepărtat de gura celui nevrednic, ca Sfânta Împărtășanie să nu îi fie lui spre osândă.

Prăpastia

Odată mergea pe o cale o mulțime de oameni. Fiecare își ducea pe umăr crucea sa. Unui om i se părea că crucea sa este foarte grea. Și a fost foarte viclean. Rămânând puțin în urma tuturor, el a intrat în pădure și a tăiat o parte din cruce. Mulțumit că i-a păcălit pe toți, i-a ajuns din urmă și a pornit mai departe.

Deodată în cale a apărut o prăpastie. Toți și-au pus crucile peste ea și au trecut. Omul cel viclean a rămas însă de aceeași parte, întrucât crucea lui s-a dovedit a fi prea scurtă.

Profetia avvei Antonie

Odată unii dintre ucenicii dumnezeiescului avvă Antonie, văzând în pustie o nenumărată mulțime de călugări, silindu-se cu mare râvnă pentru Dumnezeu și întrecându-se unul pe altul în toate virtuțile și sfintele nevoințe, l-au întrebat:

– Părinte, cât timp vor dura această râvnă și osârdie pentru singurătate, sărăcie, smerenie, dragoste, înfrânare și toate celelalte virtuți, spre care se silește cu atâta râvnă toată această mulțime de călugări, aproape fără excepție?

Oftând și cu ochii plini de lacrimi, omul lui Dumnezeu le-a răspuns astfel:

– Va veni vremea, iubiții mei fii, când călugăriii vor părăsi pustiile și în locul lor vor căuta cele mai bogate orașe. Acolo, în loc de peșteri și colibe, cu care este presărată pustia, vor ridica, încercând să se întreacă unii pe ceilalți, clădiri mărețe, care vor concura prin fastul lor cu palatele regale. În locul sărăciei se va strecura dorința de a strânge bogății; smerenia inimii se va preface în mândrie. Mulți vor fi îmbibați de cunoștințe, dar străini de faptele bune; dragostea va seca; în locul înfrânării va apărea lăcomia pântecelui, și mulți dintre călugări vor avea grijă să își facă rost de bucate rafinate, la fel ca și mirenii, de care se vor deosebi numai prin haine și potcap. Aflându-se în mijlocul lumii, nu le va fi rușine să își atribuie în mod greșit numele de călugări și pustnici. Nu vor înceta să se laude, zicând: *eu sunt al lui Pavel*, iar *eu sunt al lui Apollo* (1 Corinteni 1, 12), ca și cum toată esența bunei credințe ar consta în importanța predecesorilor, de parcă ar fi îngăduit și pe bună dreptate să se laude cu părinții lor, așa cum se lăudau iudeii cu strămoșul lor Avraam! Totuși, printre călugăriii acelor vremuri vor exista unii mult mai buni și mai desăvârșiți decât noi: pentru că mai fericit este *acela care a putut călca porunca și n-a călcat-o*,

și a putut face rău și n-a făcut (Sirah 31, 11), decât acela care este îndemnat la bine de exemplul multor oameni buni. Așa că Noe, Avraam și Lot, care au dus o viață sfântă printre necredincioși, pe drept sunt proslăviți de Sfânta Scriptură...

Iluminarea unui primar

Un primar i-a scris o scrisoare Cuviosului Nil Sinaitul cu rugămintea de a-l lumina în ceea ce privește învățătura creștină. La care Cuviosul Nil a răspuns:

– Casa sufletului tău de jos până sus este plină de puroi, cioburi sparte, cârpe murdare, oase moarte și pământ. Deci, cum mă rogi tu ca eu să aduc și să pun în duhul tău vasele împărătești ale cinstitelor învățături, când înăuntrul lui nu se găsește nici un loc gol?! Trezește-te, dar, măcar de azi încolo și ai grijă cât de cât de tine însuși. Căci, dacă te vei trudi măcar puțin să îți curățești inima ta și să o împodobești frumos, atunci și eu voi fi gata să te ascult, să îți ofer cuvinte de suflet folositoare și să îți umplu casa sufletului tău cu bijuterii divine.

Doar să cari apă!

Odată Dumnezeu i-a încredințat unui slujitor de-al Său o slujbă. I-a dat semințe și i-a spus să le semene pe câmp. După aceea slujitorului i s-a încredințat să ducă apă în fiecare zi acolo și să ude.

Tot câmpul în fiecare săptămână. Și omul s-a apucat cu plăcere de treabă: zi de zi căra din toate puterile apă, ca până la sfârșit de săptămână să apuce să ude tot câmpul. Și a făcut cu râvnă acest lucru multe săptămâni la rând. Umerii lui au obosit din cauza cobiliței. În fiecare zi omul se întorcea acasă istovit. La început a făcut acest lucru cu mare bucurie, fiind conștient că astfel îi slujește lui Dumnezeu. Și aștepta cu nerăbdare ca din clipă în clipă din acele semințe să răsară niște flori minunate. Însă au trecut mai, iunie, iulie, august și pe câmp au răsărit doar buruieni. Și acum omul se întorcea acasă nu numai istovit, ci și cu sentimentul că ziua parcă a trecut degeaba.

Satana a observat că starea de spirit a omului s-a schimbat, că a început să fie deprimat, și a hotărât să contribuie la acest lucru. El a început să îi soptească:

– De atâta timp cari această apă și tot degeaba! De ce te omori atât? Căci este pur și simplu absurd! Apucă-te de altceva, mai rodnic.

Astfel, el i-a insuflat omului că eforturile lui sunt zadarnice și că este un om fără noroc. Aceste gânduri i-au luat omului dorința de a continua slujba încredințată lui de Dumnezeu. „Pentru ce să mă trudesc atât, s-a gândit omul, atât de mult am muncit până m-am istovit, și rezultatul nu se vede. Mai bine nu mă mai trudesc atât și car mai puțină apă”.

Gândind astfel, el s-a hotărât, totuși, să se adreseze lui Dumnezeu în rugăciune și să îi povestească despre frământările sale:

– O, Doamne, eu cu atâta râvnă și atât de mult timp Ți-am slujit, toate eforturile le-am depus ca să îndeplinesc sarcina pe care Tu mi-ai dat-o. Dar până acum, deși atât timp a trecut, nu am putut să cresc pe câmpul meu nici măcar o floriceică. Unde greșesc? De ce nu reușesc?

Atunci Dumnezeu i-a răspuns cu înțelegere și compasiune:

– Prietene! Când Eu ți-am oferit această slujbă, tu ai acceptat-o cu ușurință. Iar Eu ți-am spus să cari apă atât cât poți, și tu ai făcut așa. Eu niciodată nu ți-am spus să cultivi cu orice preț un câmp întreg de flori. De ce vii tu acum la Mine abătut, crezând că M-ai dezamăgit? Oare așa este? Uită-te la tine. Ai devenit atât de puternic și de abil. Brațele tale sunt mai puternice, iar picioarele tale sunt rezistente. Și datorită eforturilor constante ai devenit mai tare și posibilitățile tale astăzi le întrec cu mult pe cele pe care le-ai avut până să începi această slujbă. Acum știi cum să uzi astfel încât să nu erodezi solul și să fie apă suficientă peste tot. Da, tu, într-adevăr, n-ai crescut flori, dar eu nu am așteptat din partea ta acest lucru, ci ascultare, credință și nădejde în Mine. Și asta ai făcut. Iar Eu sunt mulțumit de tine. De aceea mâine pe câmpul tău vor înflori primele flori. Tu nici n-ai observat că printre buruieni ele au încolțit și au dat muguri.

Trezește-te

Unui om i-a murit soția. Zdrobit de durere, el a lăsat baltă toate treburile sale și a căzut în deznădejde. Camerele erau pline de gunoaie și de praf. Și însuși el, proprietarul, luase o înfățișare de om complet degradat. Unui vecin i se făcu milă de bietul văduv și îi propuse măcar să se spele.

– Pentru ce să mă spăl, obiectă el, dacă la mine o cameră e plină de gunoaie, iar alta, de praf? Nu mai e nevoie să mă spăl.

– Dacă la tine în casă o cameră e plină de gunoaie, iar alta, de praf, exclamă vecinul, ori faci ordine în ele, ori nu mai intri acolo. Trezește-te numai și îndată vei vedea ce trebuie să faci.

... de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat (Matei 6, 22).

Călugărul iertat

Trăia odată într-o mănăstire un călugăr neglijent: deseori întârzia la slujbă, supărându-i astfel pe frați și forțându-l pe egumen să se mânie. Călugării cârteau și îl rugau chiar pe egumen să îl alunge.

Și iată că acest monah a căzut bolnav, boala s-a agravat și el se apropia deja de moarte. Frații erau supărați că sufletului nefericitului va pieri. S-au adunat la patul lui să îi aline suferințele dinaintea morții cu rugăciunea lor, dar, brusc, ce văd? Acest monah

murea ca un om drept. Fața lui era senină și plină de bucurie.

Când și-a venit puțin în fire, frații l-au întrebat:

– Ce mângâiere ai primit de la Dumnezeu? Cu cine ai vorbit, ca și cum ți-ar fi fost niște rude apropiate?

Și muribundul, adunându-și ultimele sale puteri, a răspuns:

– Fraților, voi știți că eu am trăit cu nevrednicie și, iată, am văzut cum demonii au înconjurat patul meu de moarte, ținând în mâini un manuscris, o foaie scrisă de sus până jos cu păcatele mele. Ei s-au apropiat de mine, iar Îngerul meu păzitor stătea departe și plângea. Și dintr-odată am auzit un glas din cer: „Nu judecați și nu veți fi judecați! Acest monah nu a judecat pe nimeni și Eu îl iert!”, și îndată manuscrisul din mâinile demonilor a luat foc și ei au dispărut țipând. Îngerul s-a apropiat de mine și m-a salutat, și eu am discutat cu el. Fraților, a continuat el, după călugărie eu nu am judecat pe nimeni! Voi m-ați judecat pe mine și pe drept m-ați judecat, dar eu, păcătosul, nu am judecat pe nimeni.

Pasărea înțelepciunii

Printre locuitorii unei țări exista o legendă, cum că undeva în munți trăia o pasăre minunată și, chiar dacă cel mai neînsemnat om o va vedea, el va căpăta înțelepciune și va deveni împărat. În această țară, într-un sătuc de munte, trăia o mamă cu fiul ei mare, dar prostănac, căruia nimic în viață parcă

nu-i mergea bine. Întristându-se pentru viitorul lui, odată mama, oftând, i-a spus:

– Ei, fiule, cu norocul tău numai împărat poți fi.

Cuvintele mamei au pătruns adânc în sufletul fiului ei. Văzând că este urmărit de ghinioane, el a hotărât să plece în căutarea acelei păsări minunate. Odată, într-un desiş de nepătruns, a reuşit să arunce o privire şi să o vadă doar pentru o clipă. Ieşind pe drum, a observat mergând în goană un atelaj de şase cai, înhămaţi la o trăsură frumoasă, din care se auzeau strigăte după ajutor. Deodată un copac uscat, lângă care stătea tânărul, s-a frânt, trosnind puternic, şi a căzut, agăţându-se cu ramurile sale noduroase de hamul cailor şi de haina tânărului flăcău. Caii l-au târât pe drum împreună cu copacul căzut, dar foarte curând s-au epuizat şi s-au oprit. Din trăsură, alb la faţă de frică, a ieşit împăratul cu fiica lui cea tânără. La ei au venit în grabă călăreţii şi străjerii, rămaşi în urmă. Încântat de salvarea cea neaşteptată, împăratul a crezut că salvatorul lor a fost acest tânăr curajos şi l-a luat cu el.

La palat, însuşindu-şi rapid toată eticheta, tânărul a început curând să se distingă printre toţi curtenii prin mintea sa sclipitoare şi bunătate. Fiica împăratului s-a îndrăgostit de el. Şi în scurt timp a avut loc cununia lor, la care tânărul a invitat-o şi pe mama sa. Ea şi-a părăsit satul său şi s-a mutat la palat.

... ucenicii s-au uimit foarte, zicând: Dar cine poate să se mântuiască? Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta e cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă (Matei 19, 25-26).

Nasturele

A fost odată un om care nu trăia prea bine, trăia în dezordine. Și a hotărât să își vină în fire, să facă fapte bune, să își mântuiască sufletul. Și a făcut fapte bune, a făcut, dar nicio schimbare în bine la el n-a văzut.

Odată, în timp ce mergea pe stradă, a văzut la o bătrânică cum un nasture de la palton s-a rupt și a căzut la pământ. A văzut și s-a gândit: „Ce-mi pasă mie?! Mai are destui nasturi! Nu are rost să îl iau de jos! Nu-i decât un fleac!”. Dar totuși, gâfâind, a luat nasturele de jos, a ajuns-o din urmă pe bătrânică, i-a dat nasturele și a uitat toată întâmplarea.

Apoi el a murit și vede o balanță: în stânga stau faptele lui rele, trag în jos, iar în dreapta – nimic, gol! Și răul trage în jos! „Vai, își zice omul în sinea lui, nici aici nu am noroc!” Dar, când se uită, vede că îngerii pun în balanță un nasture... Și talerul cu fapte bune a atârnat mai greu. „Oare numai acest nasture a fost mai greu decât toate faptele mele rele?” – s-a mirat omul. Câte fapte bune am făcut eu și nici nu se văd!” Și a auzit cum îngerul îi spune:

– Din cauză că te-ai mândrit cu faptele tale bune, ele au dispărut! Și tocmai acest nasture, de care tu ai uitat, a fost suficient ca tu să fii salvat de la pieire!

O călătorie în Egipt

Un iubitor de călătorii visa să viziteze Egiptul. Din cărți și reviste și-l închipuia ca pe o țară a lucrurilor fascinante și a sentimentelor înalte. Într-un sfârșit, a făcut o călătorie în Egipt. La întoarcere prietenii l-au întrebat:

– Ei, cum este Egiptul?

– Nu-i nimic, a răspuns călătorul. Piramidele stau în picioare. Doar că în jurul lor este un loc pentru gunoaie.

Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură (Matei 6, 19).

Căile oamenilor

Un monah se ruga cu râvnă, zicând: „Doamne, Tu ești milostiv și răbdător, de ce, dar, este atât de greu să mântuiești un suflet și de ce este iadul plin de păcătoși?”. Și s-a rugat mult timp, punându-I lui Dumnezeu această întrebare. Și iată, în cele din urmă, i s-a arătat un înger al lui Dumnezeu și i-a zis:

– Hai cu mine, îți voi arăta căile pe care merg oamenii.

Au ieșit din chilie și îngerul l-a dus pe stareț în pădure.

– Vezi acel tăietor de lemne, care duce în spina-re un snop greu de lemne și nu vrea să azvârle nici unul din ele ca să dobândească ușurare? a întrebat

heruvimul. Tot așa își duc unii oameni păcatele lor și nu vor să se căiască pentru ele.

Apoi îngerul i-a arătat bătrânului o fântână cu apă și i-a zis:

– Îl vezi pe nebunul care scoate apă din fântână cu o sită? Tot așa și oamenii se căiesc. Scot harul iertării, iar apoi iarăși păcătuiesc și harul se scurge, ca apa prin sită.

Îngerul i-a arătat din nou monahului un om și i-a zis:

– Îl vezi pe acesta care a pus de-a curmezișul un buștean pe cal și se silește să intre călare în biserica lui Dumnezeu, iar bușteanul se blochează în prag? Tot așa și oamenii fac faptele lor bune, fără smerenie și cu mândrie, necunoscându-le valoarea. Iar acum, tu însuți judecă, bătrâne, dacă pentru Dumnezeu este ușor să mântuiască astfel de oameni, îmbinând mila cu dreapta Sa judecată!

Drumețul și uriașul

Demult, foarte demult un om s-a rătăcit în pădure și a întâlnit un uriaș. Acesta l-a înhățat pe drumeț și cu un glas înspăimântător i-a spus:

– De acum vei fi sclavul meu!

Dar omul a găsit în sine curajul de a răspunde:

– Nu, mai bine mă ucizi, dar sclavul tău nu voi fi!

Uriașul a început să mârâie de furie și l-a lovit pe prizonier. Omul a căzut, iar când s-a trezit, a hotărât în sine sa: „Voi îndura bătaia, dar, de cedat,

nu voi ceda în fața ticălosului!”. Apoi s-a uitat la uriaș și a fost foarte surprins, acesta devenise mai mic de statură.

– Ori devii sclavul meu, ori te omor! a început să țipe cu înversunare uriașul, care se mai micșorase. Și din toate părțile a început să plouă peste om cu lovituri. Dar cu fiecare lovitură uriașul devenea tot mai mic. Și s-a transformat de tot într-un pitic urât...

Atunci omul cu greu s-a ridicat în picioare și, fără să dea vreo atenție durerii de pe urma loviturilor primite, a început să râdă:

– A, deci asta era! Tu nu suporti răbdarea omului, de aceea ți-ai pierdut puterea și statura. Acum nu mă mai tem de tine!

Piticul, auzind aceste cuvinte, a început să tremure de frică, s-a înfiorat și ca un șoarece s-a strecurat prin crăpătura unei stânci. De atunci nu s-a mai arătat în fața omului, care l-a învins pe uriaș cu curajul și răbdarea sa.

Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău? (1 Corinteni 15, 55).

Calea către mântuire

Se povestește despre Sfântul avvă Antonie că, trăind în pustie, a fost odată cuprins de tulburare sufletească, deznădejde și gânduri întunecate. Aflându-se în această stare, el a început să își reverse durerea sa înaintea lui Dumnezeu.

– Doamne, zise el, vreau să mă mântuiesc, dar gândurile mele nu mă lasă deloc să săvârșesc acest lucru. Ce să fac? Cum să mă mântuiesc?

Ridicându-se din locul în care ședea și depărtându-se puțin, s-a așezat în alt loc și, iată, vede un om, necunoscut de el, profund ocupat cu lucrul mâinilor sale. Acest om ba se scula, lăsându-și rucodelia, și se ruga, ba iarăși se întorcea la rucodelia sa: împletea frunze de palmier. Apoi iarăși se scula și se ruga; după rugăciune iar se apuca de rucodelie. Cel ce făcea astfel era un Înger trimis de Dumnezeu să îl încurajeze pe Antonie și să îl îndemne la bărbăție. Și a auzit Antonie un glas, venind din partea Îngerului: „Antonie! Așa să faci și te vei mântui”. Auzind aceasta, Antonie s-a bucurat foarte mult și s-a îmbărbătat. A început să facă așa și s-a mântuit.

Calea neștiinței

Au mers odată niște bătrâni la avva Antonie și printre ei era și monahul Iosif. Și, vrând bătrânul (Antonie) să-i cerceteze pe ei, a pus înaintea un cuvânt din Scriptură și a început de la cei mai mici să întrebe care este explicația acelui cuvânt. Fiecare dădea explicația după puterea sa, dar bătrânul găsea explicația fiecăruia nemulțumitoare. Apoi, adresându-se monahului Iosif, i-a spus:

– Tu cum explici acest cuvânt al Scripturii?

Iosif a răspuns:

– Nu știu.

Atunci avva Antonie a spus:

– Monahul Iosif cu adevărat a aflat calea, căci a zis: „Nu știu”.

Beția

În Egipt trăia un călugăr pustnic. Și, după mulți ani de luptă cu el, diavolul i-a făgăduit că nu îl va mai asupri cu niciun fel de ispite, numai să comită unul dintre următoarele trei păcate: ucidere, desfrâu sau beție.

– Săvârșește, a zis el, unul dintre ele: ucide un om, desfrânează sau îmbată-te măcar o dată, și mai departe vei rămâne în pace, iar după aceea nu te voi mai ispiți cu nimic.

Pustnicul acela s-a gândit în sine așa: „Să ucizi un om este îngrozitor, căci acesta este în sine un mare rău și merită pedeapsa cu moartea atât după judecata divină, cât și după cea civilă. Să comiți desfrâu e rușine, iar să îți pierzi curăția trupului păstrată înainte este păcat și e dezgustător să se întineze cel ce încă nu a cunoscut această întinare. Să te îmbeți însă o dată nu pare a fi un păcat mare, căci omul se trezește repede din beție dacă doarme puțin. Așa că voi merge să mă îmbăt, ca diavolul să nu mă mai asuprească deloc și să trăiesc liniștit în pustie”. Și așa, luându-și rucodelia sa, s-a dus în oraș și, după ce a vândut-o, a intrat într-o cârciumă și s-a îmbătat.

Prin lucrarea satanei i s-a întâmplat să stea de vorbă cu o femeie nerușinată și desfrânată. Fiind ade-

menit, a căzut cu ea în păcat. Când săvârșea păcatul cu ea, a venit bărbatul acelei femei și, găsindu-l pe cel ce păcătuia cu nevasta sa, a început să îl bată, iar el, venindu-și în fire, a început să se lupte cu acel bărbat și, biruindu-l, l-a ucis.

Astfel, acel pustnic a săvârșit toate cele trei păcate: și desfrâu și ucidere, începând de la beție. Păcatele de care se temea și se scârbea când era treaz, le-a săvârșit cu ușurință fiind beat, și prin aceasta și-a pierdut toate ostenele sale săvârșite de atâția ani.

Lucrarea a doi îngeri

În rai erau doi îngeri. Unul se odihnea întotdeauna pe un nor, iar celălalt zbura de la pământ la Dumnezeu. Îngerul care se odihnea a hotărât să îl întrebe pe celălalt:

- Ce tot zbori de colo-colo?
- Îi duc lui Dumnezeu mesajele care încep cu cuvintele: „Ajută-mă, Doamne...”. Dar tu de ce te odihnești mereu?
- Eu trebuie să Îi duc Domnului mesajele care încep cu cuvintele: „Mulțumesc, Doamne...”.

Zmeul distrus

Unui băiat îi plăcea să înalțe împreună cu tatăl său pe cer un zmeu. Pe el scria numele său și își imagina cum că el însuși ar pluti în văzduh. În cele din

urmă, băiatul s-a obișnuit foarte mult cu gândul că el însuși este cel ce zboară peste pământ. Dar odată o rafală puternică de vânt a rupt firul care ținea zmeul în văzduh și acesta a căzut și s-a distrus. Băiatul a izbucnit în plâns și era sigur că el însuși a fost distrus odată cu zmeul. Dar tatăl său l-a liniștit, zicând:

– Fiul meu, tu tot timpul ai fost aici cu mine. Zmeul este cel care a căzut și s-a distrus, iar tu ești viu și poți oricând să îți faci alt zmeu. Adu-ți aminte că tu doar dirijezi, nu zbori împreună cu zmeul pe cer, de aceea nici nu poți fi distrus odată cu el.

... dacă viețuiți după trup, veți muri, iar dacă ucideți, cu Duhul, faptele trupului, veți fi vii (Romani 8, 13).

Vaza spartă

Un student sărac s-a îndrăgostit de o fată bogată. Odată ea l-a invitat la ziua ei de naștere.

La aniversarea singurei lor fiice părinții au invitat o mulțime de oaspeți, oameni de vază din familii bogate. Ei veneau întotdeauna cu cadouri scumpe, făcând întrecere care dintre ei să o uimească mai mult pe sărbătorită. Dar ce poate dărui un student sărac, în afară de inima sa iubitoare? Și ea în ziua de astăzi nu are nicio valoare. Astăzi au valoare bijuteriile, ținutele de lux și plicurile cu bani. Iar inima n-o poți împacheta într-un plic...

Ce este de făcut? S-a gândit studentul, s-a tot gândit și i-a venit o idee. A intrat într-un magazin cu lucruri scumpe și a întrebat:

- Aveți o vază scumpă, dar spartă?
- Da, avem.
- Cât costă?

Nu costa decât un fleac. Încântat, studentul a cerut să i se împacheteze ceea ce mai rămăsese din vază, într-o hârtie frumoasă, și s-a dus repede la casă.

Seara, când oaspeții au început să își prezinte darurile, studentul s-a apropiat de cea sărbătorită și, felicitând-o, i-a întins cadoul său. Apoi, făcând un gest stângaci, păru că scăpă accidental din mâini pachetul, care căzu, făcând zgomot.

Cei prezenți au spus „ah!”, iar sărbătorita, mâhnită, ridicând cadoul, a început să îl desfacă. Și – o, ce groază! – vânzătorii, serviabili, împachetaseră fiecare bucățică din vaza spartă separat! Oaspeții au fost indignați de vicleșug, iar tânărul a fugit rușinat.

Și numai sufletului curat al fetei aceste bucățele i s-au părut mai scumpe decât toate darurile. În spațele lor ea a văzut o inimă iubitoare.

Conversație cu Dumnezeu

Un om a spus în șoaptă:

- Doamne, vorbește cu mine!

Și iarba de pe pășune a început să cânte. Dar omul nu a auzit. Și atunci a strigat:

- Doamne, vorbește cu mine!

Și un tunet cu un fulger s-au dezlănțuit pe cer. Dar omul nu a auzit. El s-a uitat în jur și a spus:

- Doamne, lasă-mă să Te văd!

Și stelele au început să strălucească cu putere. Dar omul nu a văzut acest lucru. Și a strigat iar:

– Dumnezeuule, dă-mi o vedenie!

Și în primăvară totul a venit la viață. Dar omul nici acest lucru nu l-a observat. A început să plângă disperat:

– Doamne, atinge-Te de mine și dă-mi de știre că ești aici!

Și apoi Domnul a coborât și S-a atins de om. Dar omul a gonit fluturile de pe umăr și a plecat.

Raiul omului bogat

Un om bogat a murit și, aflându-se în fața porților cerești, a bătut și a cerut să fie lăsat înăuntru. Apostolul Petru i-a deschis și l-a întrebat ce vrea. Bogătașul a răspuns:

– Aș vrea o cameră de lux cu vedere frumoasă spre pământ, în fiecare zi mâncărurile mele preferate și cel mai recent ziar.

Petru ar fi vrut să obiecteze, dar când bogătașul a început să arate nerăbdare, l-a dus într-o cameră de lux, i-a adus mâncărurile lui preferate și cel mai recent ziar, s-a întors încă o dată și a spus:

– După o mie de ani mă voi întoarce! și a închis ușa după el.

După o mie de ani s-a întors și s-a uitat pe ferestraica ușii.

– În sfârșit, ești aici! a exclamat bogătașul. Acest rai este de-a dreptul îngrozitor.

Petru clătină din cap.

– Greșești, spuse el. Aici ești în iad.

Poveste despre o călătorie la Roma

Un călător a fost la Roma și a vizitat celebrul muzeu al Vaticanului. Când s-a întors din călătorie, prietenii s-au adunat la el și l-au rugat să le împărtășească impresiile sale. Fără a se distinge prin elocvență, gazda vorbea încet și trăgăna cuvintele. Prietenii l-au întrebat:

– Spune, ai văzut frescele lui Michelangelo?

– Ei, bine, e...

Fiica lui nu s-a putut abține:

– Tata zice că sunt minunate.

– Ia spune, ce impresie ți-au făcut tablourile lui Leonardo da Vinci și Rafael?

– Știți, ă... ă...

Fiica lui s-a amestecat iar în discuție:

– Tata zice că sunt splendide.

– Nu, e... e... , iertați-mă, am vrut să... ă... spun că... ă... în momentul acela aceste săli... erau închise.

Căci lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți datina oamenilor (Marcu 7, 8).

Pârâul și izvorul

Un om s-a instalat sus pe munte lângă un izvor cu apă bună și curată. Odată, coborând în sat pentru cumpărături, a auzit o discuție a localnicilor, care

lăudau un pârâu cu apă foarte bună, ce curgea în apropiere. Fiind interesat, omul a început să întrebe unde poate găsi acest pârâu minunat. Și i-au explicat că trebuie să coboare din sat într-o prăpastie, pe fundul căreia curge din munte vestitul lor pârâu.

– Dar tu unde locuiești? l-au întrebat pe oaspetele locuitorii din sat.

– Pe munte, a răspuns el.

– Și lângă casa ta există vreun izvor?

– Există.

– Atunci la ce îți mai trebuie, străine, pârâul nostru, de vreme ce el curge de sus, din izvorul tău?

... cucerește viața veșnică la care ai fost chemat (1 Timotei 6, 12).

Cu ajutorul lui Dumnezeu

Un Maestru a anunțat, spre marea bucurie a ucenicilor săi, că de ziua sa de naștere ar vrea o cămașă nouă. Au cumpărat cel mai bun material. A venit croitorul din sat, a luat măsură și a promis că va termina cu ajutorul lui Dumnezeu în șapte zile.

A trecut săptămâna. A fost trimis la croitor un ucenic, care a zis: Maestrul întreabă unde este noua lui cămașă.

– N-am reușit să o termin, a răspuns croitorul, dar cu ajutorul lui Dumnezeu mâine o voi termina.

A doua zi totul s-a repetat:

– Îmi pare rău, încă nu este gata. Veniți mâine, dacă Domnul va voi, negreșit o voi termina.

A treia zi Maestrul a spus:

– Întrebați-l cât timp îi va trebui dacă va lucra singur, fără ajutorul Domnului.

Cea mai mare minciună din lume

Odată un rege puternic a emis un decret, prin care a dat dispoziție să se organizeze între curteni o întrecere, având ca temă cea mai mare minciună, și a făgăduit că îl va răsplăti cu generozitate pe câștigător. Curtenii au excelat în născocirea a tot felul de povești mincinoase, dar nici una dintre ele nu l-a uimit pe rege. De fiecare dată el spunea:

– Nu, asta nu este o minciună. Așa ceva se poate foarte bine întâmpla.

Deodată s-a găsit un soldat, care a declarat că el știe ceva ce nu se poate întâmpla. Soldatul a fost dus la palat și a fost anunțat că, de nu îi va fi regelui pe plac, pentru insolența lui i se va tăia capul.

– Bine, a răspuns soldatul. Sunt gata.

– Atunci vorbește, a poruncit regele.

– Regele a murit! a exclamat cu voce tare soldatul. Regele este mort!

– Taci, taci! Asta nu se poate! a început să strige, uluit, regele. Sunt de acord că asta este cea mai mare minciună din lume.

Intrați prin poarta cea strâmtă, că largă este poarta și lată este calea care duce la pieire și mulți sunt cei care o află (Matei 7, 13).

Un licurici mic și încrezut

Odată un licurici mic îl întrebă pe tatăl său:

– Tată, eu strălucesc tare?

Tatăl se uită blând la fiul său:

– Aici este prea multă lumină. Mi-e greu să văd cât de tare strălucești. Dacă vrei să îți văd lumina, zboară acolo unde este întuneric.

Licuriciul cel mic zbură la întuneric și mult timp străluci acolo, dansând în aer și admirându-se pe sine. Dar după câțva timp observă brusc că în jurul său întunericul s-a îngroșat. Și s-a speriat – propria sa strălucire i-a orbit ochii și nu l-a mai lăsat să vadă drumul de întoarcere.

– Tată, tată, de ce m-ai părăsit? a strigat licuriciul.

– Nu te-am părăsit, fiule, a răspuns tatăl. Tu singur ai zburat de la mine ca să îmi arăți cum strălucești.

Întâlnire cu avva Arsenie

Odată câțiva părinți au venit din Alexandria la avva Arsenie. Avva Arsenie era atunci bolnav și a refuzat să se întâlnească cu ei, temându-se ca nu cumva și alții să înceapă să vină și să îl deranjeze; în acea vreme el se afla în muntele stâncos al Troiei. Și părinții s-au întors mâhniți. După aceea a urmat năvălirea barbarilor. Starețul (bătrânul) a părăsit muntele și s-a mutat în părțile de jos ale Egiptului. Auzind acest lucru, părinții au venit iarăși la el să îl vadă. Și bătrânul

i-a primit cu bucurie. Împreună cu părinții era și un frate. Și acest frate i-a spus avvei Arsenie:

– Știi, avvo, că noi am venit să te vizităm în muntele Troiei?

Starețul i-a răspuns:

– După ce ați fost la mine și nu v-am primit, voi ați mâncat pâine și ați băut apă, dar eu, credemă, fiul meu, nici pâine, nici apă nu am gustat, nici măcar jos nu am stat, ci am petrecut în nevoința rugăciunii pentru voi, până când mi s-a descoperit că ați ajuns cu bine înapoi. Așa am procedat din cauză că voi v-ați ostenit pentru mine. Totuși, să mă iertați.

Și vizitatorii au plecat de la el mângâiați.

Comentariul lui Ignatie Brianceaninov:

„Pentru a vindeca cugetarea (judecata) trupească despre fapta omului duhovnicesc, faptă care în aparență putea fi o încălcare dură a poruncii lui Dumnezeu cu privire la iubirea de aproapele, Sfântul Arsenie a destăinuit taina purtării sale față de vizitatorii neprimiți de el și descoperirea lui Dumnezeu, pe care a avut-o cu privire la ei și din care a decurs puterea rugăciunii lui, și acea împlinire a poruncii, de care sunt în stare numai cei purtători de duh”.

O legătură de mazăre

Odată avva Agathon mergea pe drum cu ucenicii săi. Unul dintre ei a găsit pe drum o legătură mică de mazăre verde și mărunță și i-a spus starețului (bătrânului):

– Părinte! Dacă îmi dai binecuvântare, voi lua această legătură de mazăre.

Starețul s-a uitat cu atenție la el și, ca și cum s-ar fi mirat, a întrebat:

– Oare tu ai pus aici această legătură?

Fratele a răspuns:

– Nu.

Atunci bătrânul a spus:

– Cum, dar, vrei să iei ceea ce tu nu ai pus?

Gânduri sfinte

Spuneau călugării că un bătrân a petrecut cincizeci de ani în mare înfrânare, fără să mănânce pâine și bând apă cu măsură. Acest bătrân spunea: „Eu am omorât în mine patima desfrâului, a iubirii de argint și a slavei deșarte”. Auzind acestea, avva Avraam a venit la el și l-a întrebat:

– Tu ai spus asta și asta?

Bătrânul a răspuns:

– Eu am spus.

Atunci avva Avraam a zis:

– Iată, intri în coliba ta și găsești o femeie în patul tău. Poți să nu te gândești că aceasta este o femeie?

– Nu! Dar mă lupt cu gândul, ca să nu mă ating de ea.

Avva Avraam i-a spus:

– Deci tu nu ai omorât patima desfrâului, ea este vie în tine, dar este legată. Și iarăși: să presupunem

că mergi pe drum și vezi niște pietre și cioburi de vase de lut, iar printre ele aur. Poate mintea ta să nu se gândească deloc la acest aur?

Bătrânul a răspuns:

– Nu! Dar mă lupt cu gândul, ca să nu iau acest aur.

Avva Avraam a spus:

– Deci patima este vie, dar este legată. Și iarăși: dacă vin la tine doi frați, dintre care unul te iubește și te laudă, iar celălalt te urăște și te clevețește – îi primești cu aceeași dragoste?

Bătrânul a spus:

– Nu! Dar mă lupt cu gândul meu și mă străduiesc să îi fac bine celui ce mă urăște la fel ca și celui ce mă iubește.

Avva Avraam a spus:

– Prin urmare patimile sunt vii, dar sunt legate de gândurile sfinte.

Preotul și bucătăreasa

Preotul unei parohii cunoscute îi ruga pe asistenții săi să îi salute pe enoriași după slujba de duminică. Soția lui l-a convins însă să facă acest lucru el însuși. „Va fi, pur și simplu, de neiertat dacă după atâția ani de slujire se va dovedi că tu nu îți cunoști proprii enoriași!”

Duminica următoare preotul a stat personal la ușa bisericii după terminarea slujbei. Prima care a ieșit a fost o femeie îmbrăcată în haine simple; părea că venise aici pentru prima dată.

– Ce mai faceți? Sunt bucuros să vă urez bun venit aici printre noi, spuse el, întinzându-i mâna.

– Mulțumesc, răspunse femeia, puțin jenată de cele auzite.

– Sper să vă revedem iar la slujba de duminică. Știți, noi întotdeauna ne bucurăm să vedem fețe noi.

– Da, părinte.

– Locuiți în zona noastră?

Femeia nu știa ce să îi răspundă.

– Dacă îmi dați adresa dumneavoastră, voi trece odată pe la dumneavoastră cu soția mea.

– Nu trebuie să mergeți prea departe. Eu sunt bucătăreasa dumneavoastră.

Aurora boreală

Un fiu îl întreabă pe tatăl său:

– Tată, cum arată aurora boreală? Ca soarele?

– Nu, fiule.

– Ca luna?

– Nici ca luna.

– Ca lumina unui reflector?

– Nu, puștiule, deloc.

– Ca un bec poate?

– Nu, nici ca un bec.

– Tată, atunci nici măcar nu mi-o pot imagina.

– Da, fiule. Numai când vei vedea tu însuși aurora boreală, vei înțelege cum este ea.

De nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu (Ioan 3, 3).

Semințele

Cel Preaînalt le-a dat oamenilor semințe și le-a poruncit să aibă grijă de ele, să crească pomi fructiferi și flori. Oamenii au îndeplinit tot ceea ce li s-a poruncit și s-au bucurat de fructele și florile care au crescut, dar, spre uimirea lor, din unele semințe au răsărit buruieni. Și atunci au început să cârtească:

– Doamne, oare noi nu am udat vlăstarele, nu am îngrășat pământul, nu am încălzit mugurii în timpul iernii și nu i-am ferit de arșița soarelui? De ce, dar, din unele semințe au răsărit buruieni, care sunt nefolositoare și năpădesc grădinile?

Și Cel Preaînalt S-a mâniat pe neamul omenesc pentru asemenea cuvinte:

– Vouă nu vă este dat să știți planurile Mele! Aduceți-vă aminte că acestea nu sunt semințele voastre, sunt semințele Mele! Sarcina voastră este doar să le udați și să le fertilizați. Dacă nu le veți uda, Eu voi turna ploaie peste ele, dacă voi veți refuza să aveți grijă de ele, Eu le voi învăța să se dezvolte fără îngrășăminte. Iar acum mergeți și faceți ceea ce vi s-a poruncit și nu așteptați recunoștință pentru munca voastră.

Curăția inimii

Sfântul Isaac Sirul a fost întrebat:

– Cum cunoaște omul că inima lui a ajuns la curăție?

Starețul a răspuns:

– Când îi vede pe toți oamenii ca buni și nu-i apare vreunul necurat și întinat, atunci este cu adevărat curat cu inima.

Puterea Crucii

Trei fete se plimbau de-a lungul căilor ferate și au fost prinse între două trenuri care veneau din direcții opuse, dar toate trei au rămas în viață. Lângă ele se aflau diavolii, care se certau cu înflăcărare:

– De ce nu ai aruncat-o pe prima sub tren? au strigat la unul dintre ei. Sufletul ei acum ar fi fost al nostru!

– Nu am putut: poartă cruciuliță la gât!

– Dar tu de ce ai întârziat? A doua nu poartă cruce! au strigat la altul dintre ei.

– Ea, chiar dacă nu poartă cruce, și-a făcut totuși semnul crucii.

– Ei, bine, dar tu de ce ai fost căscat? A treia este total necredincioasă!

– Așa este, dar mama ei a închinat-o înainte să plece la drum și i-a spus: „Mergi cu Dumnezeu!”.

Puterea rugăciunii pentru cei adormiți

Un prizonier din Cipru se afla în închisoare în Persia. Părinților lui, care trăiau în Cipru, li s-a comunicat cum că el ar fi murit, așa că ei l-au plâns ca

pe un mort. De trei ori pe an au început să îi facă pomenire, dând prinoase la biserică pentru sufletul lui, pentru săvârșirea dumnezeieștii slujbe.

După patru ani fiul lor a fugit din captivitate și s-a întors acasă. Părinții, văzându-l, s-au minunat, crezând că el a înviat din morți. Bucurându-se de eliberarea lui, ei i-au povestit că de trei ori pe an l-au pomenit, în ziua Arătării Domnului (a Bobotezei), a Învierii Domnului și a Cincizecimii (a Pogorării Sfântului Duh). Iar el, auzind aceasta, și-a adus aminte și a spus:

– În acele zile venea în temniță la mine un bărbat maiestuos cu un sfeșnic mare, lanțurile îmi cădeau de la picioare și eu eram liber și toată ziua umblam prin oraș neobservat. Iar în restul zilelor am stat iar, ca prizonier, în lanțuri.

Vântul puternic

Un călător a mers la un părinte, egumen al unei mănăstiri din Pustia Schetică.

– Vreau să îmi fac viața mai bună, a spus el. Dar nu mă pot păzi de gândurile păcătoase.

Egumenul mănăstirii a atras atenția asupra vântului puternic care sufla afară și i-a spus străinului:

– Aici este cam cald. Ți-aș fi recunoscător dacă ai prinde o rafală din acest vânt de afară și ai aduce-o aici ca să răcorești chilia.

– Acest lucru este imposibil, a spus călătorul.

– Tot atât de imposibil este și să te păzești de gândurile care sunt potrivnice lui Dumnezeu, a răspuns călugărul. Dar, dacă știi să spui „nu” ispitei, ele nu îți vor face nici un rău.

Stâncile și oamenii

Doi oameni călătoreau în munți. Și au ajuns într-un loc în care niște stânci ciudate semănau cu figurile de oameni, cu tot felul de animale sălbatice, de creaturi ciudate, fantastice.

– Ia uite! a exclamat unul dintre călători. Uite un cap de femeie.

Celălalt s-a uitat și a răspuns:

– Nu, este capul unui bătrân!

Și au început să se certe, să demonstreze fiecare că el are dreptate. Atunci le-a venit în minte ideea de a-și schimba locurile.

– Într-adevăr! au exclamat amândoi. Din acest loc se vede un cap de femeie, iar din celălalt, capul unui bătrân!

Deși în ambele cazuri aceste chipuri erau doar niște stânci.

Iar hrana tare este pentru cei desăvârșiți, care au prin obișnuință simțurile învățate să deosebească binele și răul (Evrei 5, 14).

Dulce sau acră?

Niște copii gustau dulceața, care tocmai fusese făcută de mama lor. Și le-a plăcut foarte mult. Atunci a intrat în cameră fratele lor mai mic.

– Pot să gust și eu dulceața? întrebă el.

– Nu gusta, căci este foarte acră! glumiră frații lui mai mari.

Și, după ce au mâncat dulceață, au alergat afară.

Mama s-a uitat în cameră:

– Dar tu de ce nu guști dulceața, dragul meu?

– Pentru că este acră! răspunse puștiul cu lacrimi în ochi.

– Nu se poate, zâmbi mama. Cine ți-a spus asta?

– Frații mai mari.

– Au glumit. Mănâncă și nu ezita, l-a liniștit mama pe puștiul supărat.

Frații mai mari au alergat iarăși în cameră.

– De ce mănânci dulceață? Nu este acră? au început ei să râdă.

– Nu, este dulce! răspunse puștiul.

– De unde ai știut că este dulce?

– Așa a spus mama! răspunse cu încredere băiatul.

Cel ce nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire (1 Ioan 4, 8).

Urme pe nisip

Într-o noapte un om a avut acest vis. Se făcea că merge împreună cu Dumnezeu pe malul nisipos al unui râu. În acest timp pe cer apăreau scene importante din viața lui; la fiecare scenă se vedeau pe nisip două perechi de urme: urma pașilor lui și urma pașilor lui Dumnezeu.

Când ultima scenă din viața lui i s-a perindat prin fața ochilor, el a privit la urma pașilor de pe nisip. A observat cu mirare că, de multe ori, pe drumul vieții lui era numai un rând de urme și acest fapt s-a întâmplat în momentele cele mai triste și mai grele din viața lui.

Asta l-a pus pe gânduri și L-a întrebat pe Dumnezeu:

– Doamne, Tu mi-ai făgăduit că din momentul în care mă hotărâsc să Te urmez, vei fi alături de mine în tot cursul vieții mele. Dar am observat că în momentele cele mai grele din viața mea pe nisip era numai un singur rând de urme. Nu înțeleg. De ce? Tocmai când am avut nevoie mai mare de ajutorul Tău, Tu m-ai părăsit.

Dumnezeu i-a răspuns cu blânda Sa bunătate:

– Dragul Meu copilaș, Eu te iubesc mereu și niciodată nu te voi părăsi. În clipele tale grele, de încercări și de suferințe, se vede pe nisip o singură pereche de pași, deoarece atunci Eu te purtam în brațe.

Orbul și paznicul

Un orb a rătăcit drumul în apropierea unei fabrici. Rătăcind printre clădirile fabricii, a ajuns într-o curte mare, înconjurată din toate părțile de gard. Oameni nu erau, de întrebare nu avea pe cine să întrebe. A căutat o ieșire, a căutat, dar nici una nu a putut găsi. Oriunde mergea, peste tot se izbea de gard. Ce să facă? A hotărât să sară gardul și... fie ce-o fi. A pipăit gardul cu piciorul și s-a cățarat.

Paznicul atunci a văzut și a strigat:

– Ce faci, orbule? Unde te urci? Acolo sunt câini!

Iar acesta i-a răspuns:

– Întocmai, sunt orb. De m-ar ajuta cineva, să mă scoată de aici...

Paznicului i s-a făcut milă de orb, a aflat unde trebuie să meargă, l-a condus până la drum și la urmă a spus:

– În jurul fabricii noastre numai un gard este. Și tu tocmai la el ai venit...

– Cum numai unul? a fost indignat orbul. Aici în jur numai garduri sunt!

Eu sunt ușa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla (Ioan 10, 9).

Greu se biruie obișnuința

Erau doi prieteni. Unul dintre ei se bâlbâia, iar celălalt era surd. Aflând că a apărut o nouă metodă de tratament, care i-ar ajuta să scape de bâlbâială și

de surzenie, cei doi au apelat la ea. După ce s-au tratat cu succes, câțva timp mai tâziu cei doi prieteni s-au reîntâlnit și s-au bucurat foarte mult, văzându-se unul pe celălalt.

- Ce-ce mai f-faci? întrebă primul dintre ei.
- A? Repetă. Ce ai spus? întrebă cel de-al doilea.
- T-tu a-auzi p-prost?
- Nu, aud bine, doar că m-am obișnuit să întreb mereu din nou. Dar tu de ce te bâlbâi?
- T-tot o-obișnuința.

Noi care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat? (Romani 6, 2)

Slujirea și lauda

Odată bătrânii ședeau la masă, iar avva Alonie stătea înaintea lor și îi servea. Pentru aceasta bătrânii l-au lăudat. Dar el nu le-a răspuns nimic.

Unul dintre ei a întrebat:

– De ce nu le-ai răspuns nimic bătrânilor când ei te-au lăudat?

Avva Alonie i-a spus:

– Dacă le-aș fi răspuns, ar fi însemnat că am acceptat lauda.

Zvonurile

Un om umbla prin parohie, blestemându-l pe preot și răspândind în toată parohia despre el zvonuri false și rele. Într-o bună zi el a fost cuprins de

căință și, venind la preot, i-a cerut iertare. Și a spus că este gata să facă tot posibilul pentru a-și ispăși păcatul său. Preotul i-a spus să ia de la el de acasă o pernă, să o desfacă și să împrăstie în vânt toți fulgii ei. Rugămintea era destul de ciudată, dar, ca să o împlinești, nu era mare scofală.

Făcând cum i s-a spus, el s-a întors și i-a raportat acest lucru preotului.

– Iar acum – spuse preotul – du-te și adună toți fulgii. Deși căința ta, precum și dorința de a îndrepta răul făcut sunt sincere, totuși a compensa daunele provocate de cuvintele tale este la fel de imposibil precum și adunarea fulgilor împrăștiați în vânt.

Smerenia

Avva Atanasie a transcris pe un pergament fin, care costa optsprezece monede de aur, tot Vechiul și Noul Testament. Odată un frate a venit la el și, văzând cartea, a luat-o cu el. În aceeași zi avva Atanasie a vrut să citească din carte. Văzând că a dispărut, și-a dat seama că a luat-o fratele acela, dar nu a trimis pe nimeni să îl întrebe, de teamă ca nu cumva acela să adauge la furt minciuna.

Între timp fratele s-a dus în orașul vecin pentru a vinde cartea și a cerut pe ea șaisprezece monede de aur. Cumpărătorul i-a spus:

– Lasă-mi cartea să pot afla dacă merită într-adevăr atâția bani – și i-a dus cartea Sfântului Atanasie, zicându-i: „Părinte, uită-te la această carte și spune-mi dacă

ar trebui, după părerea ta, să o cumpăr cu șaisprezece monede de aur. Merită ea acești bani?".

Avva Atanasie a răspuns:

– Da, este o carte bună. Merită acești bani.

Cumpărătorul s-a întors la acel frate și i-a spus:

– Uite-ți banii. I-am arătat cartea avvei Atanasie. El a spus că este foarte bună și a socotit că merită nu mai puțin de șaisprezece monede de aur.

Fratele a întrebat:

– Asta este tot ce ți-a spus? Nu a mai adăugat nimic altceva?

– Nu, a răspuns cumpărătorul, niciun cuvânt mai mult.

– Bine, a spus fratele, m-am răzgândit. Nu mai vreau să vând această carte.

Și a mers în grabă la avva Atanasie și cu lacrimi în ochi l-a implorat să își ia cartea înapoi. Avva a refuzat, zicând:

– Mergi în pace, frate, ți-o dăruiesc ție.

Dar fratele a răspuns:

– Dacă nu o iei, niciodată nu voi avea pace.

Desăvârșirea monahului

După moartea lui Antonie cel Mare, un stareț (un bătrân) duhovnicesc, convins de călugări, a dat o explicație la cugetările sfântului. Așadar, călugării l-au întrebat:

– Cum pot fi înțelese cuvintele: „Du-te, trăiește în pustie și învață lupta cu demonii”?

Starețul pomenit a dat următoarea explicație (tâlcuire):

– Desăvârșirea monahului vine din lucrarea duhovnicească, iar lucrarea duhovnicească se dobândește prin curăția inimii, iar curăția inimii, prin rugăciunea minții. Prin sporirea în rugăciunea minții se dobândește rugăciunea inimii, rugăciunea neîncetată. Dar demonii luptă prin intermediul gândurilor și al visurilor și, de asemenea, prin intermediul nălucirilor, și această luptă devine mai puternică în pustie, când viețuiești în tăcere.

Contemplarea zorilor dimineții

Într-o zi doi nebuni și-au propus să vadă răsăritul soarelui. S-au apucat să discute despre locul răsăritului și modul lui de contemplare, iar apoi au transformat discuția în ceartă. Au început să se încaiere și în toiul încăierării și-au scos unul altuia ochii.

Și problema contemplării zorilor dimineții nu s-a mai pus.

Dacă vrem să Îl contemplăm pe Dumnezeu, să ne curățim inima noastră prin credință, să o vindecăm prin pace, căci avântul care ne atrage spre dragostea reciprocă este darul Celui către Care sunt îndreptate privirile noastre.

Ochelarii de soare

Odată unor locuitori de la țară li s-au dat câteva perechi de ochelari de soare. Fiecare pereche avea lentile de culoare diferită. Oamenii au început să admire lumea din jurul lor prin intermediul acestor ochelari și să se certe între ei:

- Totul este frumos în jur când este verde!
- Nu, roșu!
- Nu, când este galben!
- Nu, când în jur totul este albastru!

Un trecător a auzit disputa lor și a spus:

– Ascultați, cele pentru care vă certați sunt doar niște lentile colorate. Lumea nu are nicio legătură cu acest fapt.

– Dar dumneavoastră de ce sunteți verde - roșu - galben - albastru? au obiectat ei.

Precum este scris: „Dumnezeu le-a dat duh de amorțire, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă până în ziua de azi” (Romani 11, 8).

Oglinda din vis

Un om a visat că se uită în oglindă și nu se vede pe sine în ea. Când s-a trezit și și-a adus aminte de vis, s-a îngrozit și s-a grăbit să ajungă la oglindă. Văzându-și, ca de obicei, imaginea sa, a zâmbit mulțumit și a spus:

– Atât timp cât suntem doi, înseamnă că trăiesc.

Un servitor a auzit acest lucru și a observat:

– Stăpâne, dar oare fără oglindă nu sunteți convins că trăiți?

Pentru că tot trupul este ca iarba și toată slava lui ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba și floarea a căzut (1 Petru 1, 24).

Oaspeți pricepuți

La o moșie retrasă, situată în pădure, au venit niște oaspeți. Toată ziua au petrecut-o împreună cu gazdele, admirând împrejurimile și micul și frumosul iaz de lângă casă. Spre seară au hotărât să facă o scurtă vizită în satul din apropiere, promițând să se întoarcă până la lăsarea întunericului. Gazdele i-au avertizat pe oaspeți, zicând:

– La întoarcere să căutați iazul. Și îndată ce îl veți vedea, sunteți acasă.

Dar oaspeții au zăbovit în sat până la căderea întunericului cu prietenii lor. Atunci a început să plouă și ei s-au grăbit să se întoarcă acasă, refuzând să fie însoțiți, spunând că țin minte drumul înapoi și că vor ajunge cu bine acasă. Din păcate însă, pe întuneric au luat-o pe un alt drum, care ducea spre iaz și în acea beznă au căzut în apă.

– Minunat! a exclamat unul dintre oaspeți, ieșind la mal. Acesta este chiar acel iaz, după care am fost sfătuiți să ne ghidăm! Acum știm unde ne aflăm.

Și, într-adevăr, nu departe au văzut o luminiță la fereastra casei, unde gazdele i-au întâmpinat bucuroase.

Jertfa de laudă Mă va slăvi și acolo este calea în care voi arăta lui mântuirea Mea (Psalmi 49, 24).

Scăparea de șarpele ucigaș

Cu mult timp în urmă într-o țară, într-un lac de pădure trăia un șarpe uriaș. Îndată ce oamenii care treceau pe lângă lac începeau să se gândească că acolo trăiește un șarpe cumplit, el apărea brusc și îi devora. Și astfel șarpele a ucis mulți nefericiți. Oamenii căutau salvare, dar nu găseau.

Odată a trecut prin sat un călător. Și a fost surprins că satul chiar și în timpul zilei era complet pustiu. Călătorul i-a întrebat pe localnici care este motivul acestui fapt și a auzit o poveste despre un șarpe care trăiește în lac și îi devorează pe toți cei ce doar se gândesc la el.

– Eu vă dau un sfat, a spus străinul. Țin minte că mi s-a spus cândva că există o pasăre minunată, care omoară șerpii și de care lor le este foarte frică. Când veți trece pe lângă lac, gândiți-vă la această pasăre salvatoare și șarpele nu vă va mai atinge.

Localnicii au urmat sfatul străinului și șarpele cel cumplit a plecat pentru totdeauna din acele locuri.

De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede (Marcu 9, 23).

Dispută într-un spital de psihiatrie

Un om, supărat de faptul că soția sa l-a părăsit, a căzut în mare deznădejde, s-a îmbolnăvit și a fost dus la un spital de psihiatrie. Venindu-și în fire, a cerut să i se dea drumul acasă, dar a auzit că tratamentul său încă nu s-a terminat. Atunci s-a tulburat și a început să se certe cu doctorii. Și a fost injectat forțat și a adormit. Când s-a trezit, pacientul a simțit o indispoziție în tot corpul și o durere puternică de cap. S-a temut pentru viața sa și a hotărât să nu mai dea voie să i se facă injecții, fapt despre care i-a avertizat pe medici. Atunci i-au introdus din nou forțat o nouă doză de medicament, și mai puternică.

Recăpătându-și cunoștința, omul a înțeles că împotrivirea nu duce la nimic. Și a decis să nu se mai certe cu doctorii, să fie extrem de răbdător, de calm și să nu se mai tulbure deloc. Foarte curând a observat că atitudinea personalului față de el s-a schimbat – injecțiile nu au mai fost prescrise, iar în scurt timp au fost anulate și pastilele. În cele din urmă, a venit și ziua când a fost externat.

Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc (Matei 6, 14).

Să devii ca focul

Avva Lot a venit la avva Iosif și a spus:

– Părinte, eu mă străduiesc să trăiesc după puterea mea, postesc, mă rog, îmi petrec vremea în

meditații și în tăcere. Îmi curățesc inima de gândurile păcătoase atât cât pot. Spune-mi, ce mai trebuie să fac?

Bătrânul s-a ridicat puțin. A întins mâinile la cer și degetele lui au devenit ca zece făclii de foc. Atunci a spus:

– De voiești, fă-te tot ca focul!

Tâmplarul și clienții capricioși

Un meșter tâmplar făcea un mobilier minunat și avea mulți clienți. Odată i-a auzit pe oameni spunând că modelele lui s-au învechit și nu sunt atât de moderne pe cât s-ar dori. Tâmplarul a început să facă modele noi, dar și pe ele mulți le vedeau ca fiind de modă veche. Meșterul a început să folosească cele mai moderne materiale, dar oamenii din ce în ce mai puțin îi cumpărau mobilele, zicând că ele tot nu corespund cerințelor moderne. Așa că tâmplarul a început să își inventeze propriile lui modele, dar în mod neașteptat a auzit de la clienți că el este demodat, pentru că acum sunt la modă produsele fabricate după modelele din antichitate și din lemn adevărat.

– Oricât te-ai strădui, pe oameni nu îi poți mulțumi! s-a plâns meșterul, dezamăgit, unuia dintre vechii săi clienți.

– Nu trebuia să te dai după clienți, a răspuns acesta. Căci astfel te-ai dezvățat să lucrezi după modelele vechi, și nici mobilă nouă nu mai poți să faci.

Și să nu vă potriviți cu acest veac, ci să vă schimbați prin înnoirea minții, ca să deosebiți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvârșit (Romani 12, 2).

Tâmplarul care doarme în sicriu

Un meșter tâmplar lucra într-un atelier. Locuitorii din sat făceau deseori comenzi la el. Odată, în timpul pauzei de masă, a intrat în atelier un client, dar nu a trecut nici un minut, că a și ieșit de acolo, foarte speriat. Muncitorii, care stăteau sub streășină, l-au întrebat ce s-a întâmplat.

– Cum ce s-a întâmplat? Tâmplarul vostru a murit!

– Imposibil! s-au îndoit muncitorii. Înainte de prânz era complet sănătos!

– Nu știu cum a fost el înainte de prânz, s-a indignat clientul, dar acum zace mort într-un sicriu nou.

– A, asta era! au început muncitorii să râdă. Acesta este obiceiul lui: el întotdeauna doarme la prânz într-un sicriu nou!

Așa și voi, socotiți-vă că sunteți morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru (Romani 6, 11).

Frica avvei Arsenie

Când i-a venit avvei Arsenie vremea sfârșitului, frații care erau lângă el au văzut că el plânge.

Atunci l-au întrebat:

– Părinte! Și tu te temi?

El a răspuns:

– Mă tem! Frica pe care o simt în ceasul acesta a fost cu mine din momentul în care m-am călugărit.

Judecata

Unul dintre călugării din Pustia Schetică a săvârșit o mare greșeală și pentru judecată frații l-au chemat pe cel mai înțelept pustnic.

Pustnicul cel înțelept nu vroia să vină, dar frații au fost atât de insistenți încât el s-a învoit. Dar, totuși, înainte de a pleca, el a luat o găleată și a făcut câteva găuri pe fundul ei. Apoi a umplut găleata cu nisip și a mers la mănăstire.

Părintele egumen, văzând găleata, a întrebat de ce a făcut acest lucru.

– Eu am venit să îl judec pe altul, a spus pustnicul. Păcatele mele aleargă după mine, ca și nisipul din găleată. Dar, întrucât nu mă uit înapoi și nu îmi pot vedea propriile mele păcate, sunt în stare să îi judec pe alții.

Și călugării îndată au hotărât să anuleze judecata.

Judecata lui Dumnezeu

Când i-a venit avvei Aghaton vremea sfârșitului, acesta a stat trei zile nemișcat, ținând ochii deschiși numai într-o singură direcție. Frații l-au înghiontit, zicând:

– Avvo! Unde ești?

El a răspuns:

– Stau înaintea judecății lui Dumnezeu.

Frații i-au spus:

– Părinte! Și tu te temi?

El a răspuns:

– Deși m-am străduit din toate puterile mele să împlinesc poruncile lui Dumnezeu, totuși sunt om și nu știu dacă faptele mele vor fi plăcute lui Dumnezeu.

Frații au spus:

– Oare nu ești convins că faptele tale sunt bine-plăcute lui Dumnezeu?

Starețul (bătrânul) a răspuns:

– Îmi este imposibil să fiu convins de acest lucru înainte de a sta în fața lui Dumnezeu: pentru că una este judecata lui Dumnezeu și alta judecata oamenilor.

Când frații au vrut să îl mai întrebe ceva, el le-a spus:

– Faceți bine și nu mai graiți acum cu mine, căci n-am vreme.

Spunând aceasta, îndată și-a dat duhul cu bucurie. Frații au văzut că el a murit ca și cum și-ar fi salutat prietenii săi iubiți.

Judecățile sunt ale lui Dumnezeu

Sfântul Antonie, frământat de îndoieli, L-a întrebat odată pe Dumnezeu:

– Doamne, de ce unii sunt săraci, iar alții bogați? De ce necredincioșii sunt bogați, iar credincioșii sunt săraci?

Și sfântul nevoitor a primit răspunsul Domnului:

– Antonie! Ia aminte la tine! Judecățile sunt ale lui Dumnezeu și ție nu îți este de niciun folos să le cunoști.

Există Dumnezeu?

Un ateu l-a întrebat pe un Maestru:

– Există cu adevărat Dumnezeu?

– Dacă vrei un răspuns sincer, nu ți-l pot da.

Mai târziu ucenicii l-au întrebat pe Maestru de ce nu i-a răspuns ateului.

– La această întrebare nu se poate răspunde, a spus Maestrul.

– Dar dumneavoastră doar nu sunteți ateu?!

– Firește că nu. Ateul face greșeala de a nega ceea ce nu poate fi exprimat în cuvinte. Iar credinciosul, dimpotrivă, face greșeala de a afirma ceea ce nu poate fi exprimat în cuvinte.

Esența smereniei

Pentru a lămuri în ce constă esența smereniei s-au adunat cândva mai mulți oameni purtători de duh. Unul dintre ei a spus:

– Smerenia constă în uitarea permanentă a faptelor tale bune.

– Smerenia constă în a te socoti pe tine cel din urmă și cel mai păcătos dintre toți oamenii, și-a exprimat părerea cel de-al doilea.

– Smerenia este conștientizarea propriei tale neputințe și slăbiciuni, a grăit cel de-al treilea.

Ceilalți asceți au mai dat câteva definiții ale esenței smereniei, dar nici una dintre ele nu a fost completă.

Ascultându-i pe toți, Cuviosul Ioan Scărarul a rezumat părerile acestor bărbați evlavioși, zicând:

– Smerita-cugetare este un har fără de nume al sufletului, având un nume numai pentru cei ce au primit cercarea (experiența ei). Ea este o bogăție negrăită; este numirea lui Dumnezeu și darul lui.

Cuviosul Ioan, în concluzia sa, a recunoscut că esența smereniei nu poate fi exprimată în limba omenască. De ce? Pentru că smerenia în esența ei este dumnezeiască și natura ei o poate cunoaște numai cel care L-a dobândit în sine pe Însuși Dumnezeu. Iar acești oameni întotdeauna au fost foarte puțini.

Cu părerea Cuviosului Ioan Scărarul în ceea ce privește smerenia este de acord și Cuviosul Isaac Sirul. El scrie că smerenia este o putere tainică, dată în toată plinătatea ei de Dumnezeu numai sfinților. Smerenia este suma tuturor virtuților și de aceea îl încununează pe omul care a atins desăvârșirea duhovnicească. „Smerita cugetare este haina lui Dumnezeu. Căci Cuvântul întrupându-Se, pe ea a îmbrăcat-o și prin ea ne-a vorbit nouă în trupul nostru. Și tot cel ce a îmbrăcat-o pe ea, s-a făcut cu adevărat asemenea Celui ce S-a pogorât de la înălțimea Lui și

a ascuns puterea măririi Lui și a acoperit slava Lui în smerita cugetare, ca să nu fie arsă zidirea de vederea Lui". Cel ce se îmbracă în haina smereniei, se îmbracă în Însuși Hristos. Dar nici chiar un astfel de om nu le poate explica celorlalți oameni în cuvinte pe înțelesul lor esența smereniei, el are doar posibilitatea de a o simți.

Deși gândirea noastră rațională nu poate înțelege natura smereniei, putem vedea, totuși, semnele smeritei cugetări în om. Aceste semne sunt multe, dar cele mai importante sunt despățimirea și deplina lăsare a omului în voia lui Dumnezeu. Aceste două semne ale smereniei au putut fi observate, de pildă, la Cuviosul Salaman Tăcutul.

Acest cuvios era de fel din cetatea Persana, care se afla la apus de râul Eufrat, fiind așezată chiar pe țărmul râului. Îmbrățișând viața monahală și găsind o căsuță într-un sat, care se afla pe malul celălalt al râului, sfântul s-a zidit de viu în ea, nelăsând nici ușă, nici fereastră. O singură dată pe an, săpând pe sub pământ o mică deschizătură, primea pe acolo hrană. Nu a vorbit niciodată cu vreun om, ci trăia numai lui Dumnezeu și sieși. Cei din cetatea din care se trăgea cuviosul, trecând râul în timpul nopții, l-au luat cu ei în cetate, fără ca el să se împotrivească, dar fără să meargă cu plăcere. După câteva zile însă, cei din satul de peste râu, trecând și ei râul în timpul nopții, l-au luat cu ei fără să se împotrivească, dar nici să meargă de bunăvoie. Iar episcopul cetății în care l-au adus, voind să-i dea darul preoției și dărâmând o parte din căsuța în

care cuviosul stătea zidit, a intrat înăuntru. După ce l-a hirotonit preot și sfântul nu a rostit nimic, nici nu a dat vreun răspuns la întrebările lui, a plecat, poruncind să fie zidit din nou zidul căsuței, care fusese dărâmat.

Atât de mare era smerenia sfinților. Măsură în care fiecare dintre noi poate sau, mai bine zis, este obligat să capete această virtute.

Protoiereul Viaceslav Tulupov

Un om fericit

Un bogătaș avea tot ceea ce își doresc oamenii: și mulți bani, și un palat luxos, și o soție frumoasă, și sute de servitori, și mese copioase, și un grajd plin cu cai de rasă. Și toate acestea îl plictiseau atât de mult încât toată ziua ședea în palatul său bogat, ofta și se plângea de plictiseală.

Îi rămăsese doar o singură bucurie – mâncarea. După ce se trezea, aștepta micul dejun, după micul dejun aștepta prânzul, după prânz, cina. Dar și această mângâiere a pierdut-o în scurt timp. Căci a mâncat atât de mult și mâncăruri atât de gustoase, încât i s-a stricat stomacul și pofta de mâncare i-a pierit. A chemat doctorii. Doctorii i-au dat medicamente și i-au poruncit să se plimbe în fiecare zi câte două ceasuri în natură.

Iată-l, plimbându-se odată în aceste două ceasuri rânduite anume pentru plimbare și gândindu-se

întruna la nenorocirea sa, că nu are poftă de mâncare. Și atunci a venit la el un cerșetor.

– Fie-ți milă, zice el, și dă ceva de pomană unui om sărac, pentru numele lui Hristos.

Dar cel bogat tot la nenorocirea sa se gândește și pe cerșetor nu îl aude.

– Te rog, boierule! Toată ziua n-am mâncat.

Bogătașul a auzit de mâncare și s-a oprit.

– Ce este, ai vrea să mănânci?

– Cum să nu vreau, boierule, tare aş vrea să mănânc!

„Iată ce om fericit” – s-a gândit bogătașul și l-a invidiat pe cel sărac.

Ușa secretă din trecătoarea montană

Un om a auzit că într-o trecătoare montană în stâncă există o ușă secretă, care nu se deschide înaintea oricui. Și vroia să afle ce se află în spatele ei. Luând cu sine un baros, o daltă, un ciocan, o rangă de fier și un topor, a plecat la drum. Cu mare greutate, în sfârșit, a reușit să găsească această ușă, care semăna cu o stâncă monolitică. Și omul a început să se gândească de unde să înceapă.

A hotărât să lovească cu barosul, dar ușa imediat a devenit de fier. Omul a apucat daltă și ciocanul – ușa a devenit de piatră. A luat în mâini ranga de fier, dar ușa imediat a devenit de lemn. Omul a ridicat toporul și iarăși a văzut în fața lui o stâncă. Disperat în încercările sale, el și-a strâns uneltele și

a plecat acasă. Pe drum a întâlnit un străin, care a fost surprins văzând câte unelte poartă cu el. Auzind povestea despre încercările sale nereușite de a deschide ușa, călătorul a spus:

– Nu, așa nu o vei deschide. Eu am auzit că, dacă vei posti în fața acestei uși timp de trei zile, ea se va deschide singură. Fă așa și vezi ce se va întâmpla.

Omul a urmat sfatul călătorului. La sfârșitul celei de-a treia zi, drept în fața ochilor lui stânca s-a transformat într-un covor ușor de răchită, care se legăna ușor în vânt. El l-a dat la o parte și a intrat. Apoi s-a uitat afară, și-a pus pantofii pe prag și a dispărut iar în spatele covorului. În aceeași clipă ușa a devenit iar o stâncă monolitică.

Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui: viață veșnică celor ce, prin stăruință în faptă bună, caută mărire, cinste și nestricăciune (Romani 2, 6-7).

Așa a vrut Dumnezeu

Un bătrân oarecare era bolnav de multă vreme și multe zile n-a mâncat, nici n-a băut, iar ucenicului său, văzând că atâtea zile n-a mâncat nimic, i s-a făcut milă de el și îl ruga, zicând: „Te rog, părinte, mănâncă ceva, cât de puțin și ți se va mai deschide gustul și te vei mai răcori din boală”. Și, îndată făcând foc, a pus de i-a gătit puțină mâncare. Căci avea două vase: în unul avea puțină miere, iar în altul puțin ulei de cânepă, pe care îl ținea de mul-

tă vreme pentru candelă și care era rânced, amar și împutit. Deci, fratele, voind să ia puțină miere ca să îndulcească bucatele, pe care le făcuse pentru bătrânul său, n-a luat seama bine din care vas să ia și, în loc să ia miere, a greșit și a luat ulei rânced și amar, și a pus în bucatele bătrânului său și le-a dus la bătrân, rugându-l să guste. Iar bătrânul, luând odată și gustând, îndată a cunoscut greșeala fratelui și a tăcut, nezicând nimic. Fratele îl ruga cu osârdie să mai guste măcar o dată sau de două ori. Însă bătrânul nu mai voia să guste, zicând: „Ajunge, fiule”. Fratele însă îl silea să mai guste, zicând: „Te rog, mai gustă, părinte, că foarte bune bucate ți-am făcut. Iată că și eu am să mănânc cu tine”. Și, luând cu lingura și gustând, atunci a văzut ce a făcut și, căzând la picioarele bătrânului, i-a zis: „Amar mie, ce-am făcut! Iartă-mă, părinte, că ți-am greșit și n-am știut și în loc de miere ți-am pus în bucate ulei rânced și amar și te-am prăpădit și nu mi-ai spus când ai luat o dată de ai gustat, socotind, poate, că eu înadins am făcut aceasta, punând asupra mea acel păcat”. Bătrânul i-a zis: „Nu te scârbi de aceasta, fiule, că, de ar fi vrut Dumnezeu să-mi pui miere în bucate, miere mi-ai fi pus, iar acum ce a vrut Dumnezeu, aceea mi-ai pus”. Și, aceasta zicând, bătrânul îndată s-a simțit sănătos și, sculându-se din patul lui, a mulțumit lui Dumnezeu, mângâindu-l și pe ucenicul său.

Aceasta este regula mea

În biserică, în timpul sfintei slujbe, un om a început brusc să se descalțe de pantoful său. Oamenii au făcut loc și au început să se uite surprinși la el. În acel moment preotul, cădind, s-a apropiat de el. Văzându-l pe om cu piciorul gol, a fost surprins și, adresându-i-se, l-a întrebat:

– Spuneți-mi, stimate domn, aveți vreo problemă?

– Nu, a răspuns omul, tocmai am observat că aveam o șosetă pe dos.

– În acest caz nu ați fi putut aștepta puțin și să faceți asta mai târziu?

– Nu, părinte, a răspuns el. Eu, îndată ce văd că ceva nu este în ordine, imediat o rezolv. Aceasta este regula mea.

Crucea ta

Unui om i se părea că el trăiește foarte greu. Și a mers odată la Dumnezeu, l-a povestit despre nenorocirile sale și l-a întrebat:

– Aș putea să îmi aleg altă cruce?

Dumnezeu s-a uitat la el, zâmbind, l-a dus în depozitul unde erau crucile și i-a zis:

– Alege-ți.

A intrat omul în depozit, s-a uitat și s-a minunat: „Ce de cruci sunt aici – și mici, și mari, și mijlocii, și grele, și ușoare”. Mult timp a umblat omul prin de-

pozit, căutând cea mai mică și cea mai ușoară cruce și, în cele din urmă, a găsit o cruciuliță mică-mică, ușurică-ușurică, s-a apropiat de Dumnezeu și i-a zis:

– Doamne, pot să o iau pe aceasta?

– Poți, a răspuns Dumnezeu. Aceasta și este crucea ta.

Rabdă tot și vei trăi

Înainte de a muri, o mamă îi povesti fiului ei despre legământul făcut de ea la nașterea lui. Ea făgăduise să îl dea pe primul ei născut în slujba Marelui Împărat. Și, iată, veni vremea să împlinească făgăduința. Acum fiul ei trebuia să ajungă la palatul Marelui Împărat și să intre în slujba lui. Dar drumul într-acolo era lung, trecea printr-o pădure fermecată, în care călătorul nu putea să nu se întâlnească cu tot felul de ispite și amăgiri. Tocmai acolo va trebui el să își amintească cuvintele ei, care îi vor da puteri: „Rabdă tot, fiul meu, și vei trăi”.

Credincios făgăduinței mamei sale, tânărul porni la drum. Și iată-l intrând în pădurea fermecată, în care începură să i se arate ba fete frumoase, care îl chemau la ele, ba aur și pietre prețioase, împrăștiate pe pământ, ba niște vizitii, care îl chemau în niște trăsuri frumoase, cu cai ageri, ba niște majordomi, care îl invitau în niște camere luxoase... Dar tânărul își aduse aminte de cuvintele mamei și merse mai departe.

Atunci îi apărură în față ca un zid o armată străină, începură să zboare sulițe și săgeți, iar cavaleria

se repezi asupra călătorului cu strigăte sălbatice. „Rabdă tot, fiul meu, și vei trăi” – își aminti el ultimele cuvinte ale mamei. Tânărul merse fără teamă înaintea și armata se împrăstie ca un fum.

În curând strălucirea de deasupra munților îi dădu de știre că palatul Marelui Împărat era deja aproape.

Și brusc se năpustiră asupra tânărului niște animale sălbatice și monștri îngrozitori. Ei începură să îi sfâșie trupul cu ghearele, suflându-i în față o duhoare caldă și urât mirositoare. Sângele îi curgea din răni șiroaie. Istovit, tânărul își aminti cuvintele mamei: „Rabdă tot, fiul meu, și vei trăi”.

O clipă șovăi. Moartea îl privea în față, ce viață putea fi aici? Se auzea deja răcnetul triumfător, de biruință, al monștrilor, dar tânărul își adună ultimele lui puteri, se ridică, clătinându-se, pași înaintea și... căzu în brațele Marelui Împărat, care îi ieși în întâmpinare împreună cu curtenii săi.

În aceeași clipă toate rănilor lui se vindecară, de parcă nici nu fuseseră vreodată acolo.

– Eu sunt viața pe care o vei trăi și tu, tinere curajos, îi spuse bucuros Marele Împărat.

El l-a declarat pe tânăr fiul său și l-a condus în camerele împărătești.

Tânărul l-a slujit cu credință și devotament pe Marele Împărat, iar pe scutul său de aur, în memoria iubitei sale mame, a inscripționat: „Rabdă tot, fiul meu, și vei trăi”.

... cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui (Matei 24, 13).

Trei zidari

La începutul secolului al XIV-lea în Europa Centrală s-a lucrat la construirea unei catedrale mărețe. Șeful lucrărilor era un monah. Lui i s-a încredințat să supravegheze lucrul tuturor muncitorilor calificați și necalificați. Așa că monahul a hotărât să vadă cum muncesc zidarii. Și a ales trei zidari, ca reprezentanți ai diferitelor poziții existente în cadrul profesiei lor.

Apropiindu-se de primul zidar, el a zis:

– Povestește-mi, frate, despre munca ta.

Zidarul a lăsat lucrul și a răspuns cu o voce întreruptă, plină de furie și de indignare:

– Precum vezi, stau în fața unei plăci de piatră de un metru înălțime și jumătate de metru lungime și lățime. Și cu fiecare lovitură de daltă în această piatră eu simt cum pleacă o părticică din viața mea. Uite, mâinile îmi sunt ostenite și acoperite de bățături. Fața mi s-a scofâlcit, părul mi-a încărunțit. Acest lucru niciodată nu se termină, ci continuă la nesfârșit, zi de zi. Și asta mă epuizează. Ce satisfacție pot avea eu? Voi muri cu mult timp înainte de construirea catedralei.

Monahul s-a apropiat de al doilea zidar.

– Povestește-mi, frate, a spus el, despre munca ta.

– Frate, răspunse zidarul cu o voce calmă, liniștită, precum vezi, stau în fața unei plăci de piatră de un metru înălțime și jumătate de metru lungime și lățime. Și cu fiecare lovitură de daltă în această

piatră eu simt că îmi făuresc viața și viitorul. Uite, am putut face astfel încât familia mea să trăiască într-o casă confortabilă, mult mai bună decât cea în care am crescut eu. Copiii mei merg la școală. Fără îndoială că vor ajunge în viață mai mari decât mine. Și toate acestea au devenit posibile datorită muncii mele. Eu îi dau catedralei priceperea mea și ea, la rândul ei, îmi face multe daruri.

Monahul s-a apropiat de al treilea zidar.

– Povestește-mi, frate, a spus el, despre munca ta.

– Frate, răspunse zidarul cu o voce plină de bucurie, zâmbind larg. Vezi, stau în fața unei plăci de piatră de un metru înălțime și jumătate de metru lungime și lățime. Și cu fiecare atingere a dălții de piatră eu simt că îmi croiesc destinul meu. Uite, vezi ce trăsături frumoase reies din piatră. Stând aici, nu numai că îmi pun în practică priceperea și meseria mea, ci îmi aduc aportul la ceea ce prețuiesc și la lucrurile în care cred. Universul reflectat în catedrală ne va răsplăti pe fiecare dintre noi. Aici, lângă această piatră, eu sunt în pace cu mine însumi și știu că, deși nu voi vedea această catedrală terminată, ea va sta în picioare încă o mie de ani, întruchipând ceea ce este adevărat în noi și servind scopului pentru care Cel Atotputernic m-a trimis și pe mine pe acest pământ.

Monahul a plecat și a reflectat un timp la ceea ce a auzit. Apoi a dormit liniștit, cum nu mai dormise de mult timp, și a doua zi și-a dat demisia din funcția de supraveghetor și i-a propus această funcție celui de-al treilea zidar.

Cei trei cedri din Liban

Odată în frumoasele păduri ale Libanului au luat naștere trei cedri. Cedrii cresc foarte încet și acești trei copaci au petrecut veacuri întregi, meditănd la viață și la moarte, la natură și la omenire.

Ei au văzut cum au venit pe pământul Libanului trimișii regelui Solomon și cum apoi, în luptele cu asirienii, acest pământ a fost scăldat în sânge. I-au văzut față în față pe cei doi dușmani neîmpăcați: pe Izabela și pe profetul Ilie. În vremea lor a fost inventat alfabetul; și ei s-au umplut de uimire, văzând cum trec pe lângă ei caravane încărcate cu țesături minunate.

Și într-o bună zi cedrii s-au hotărât să stea de vorbă despre viitor.

– După tot ceea ce mi-a fost dat să văd, spuse primul dintre ei, eu aș vrea să mă transform într-un tron, pe care să stea cel mai puternic împărat de pe pământ.

– Iar eu aș vrea să devin o parte din ceva care va transforma pe veci răul în bine, spuse al doilea dintre ei.

– Iar, în ceea ce mă privește pe mine, spuse al treilea dintre ei, eu aș dori ca oamenii, de fiecare dată când mă văd, să își aducă aminte de Dumnezeu.

Au trecut ani și ani și, iată, în cele din urmă, în pădure au apărut tăietorii de lemne. Ei au doborât cedrii și i-au tăiat. Fiecare cedru avea dorința sa tainică, dar realitatea niciodată nu ne întreabă la

ce visăm. Primul cedru a devenit un staul, iar din rămășițele lemnului său s-a construit o iesele. Din al doilea copac s-a făcut o masă rustică, care mai târziu a fost vândută unui negustor de mobilă.

Buștenii din al treilea copac nu au putut fi vânduți. Ei au fost tăiați și făcuți scânduri și depozitați într-un depozit dintr-un mare oraș.

Amarnic se tânguiau cedri, zicând: „Lemnul nostru a fost atât de bun! Dar nimeni nu i-a găsit o utilizare pe măsură”.

Vremea a trecut și, iată, odată, într-o noapte înstelată, un cuplu căsătorit, negăsindu-și adăpost, s-a hotărât să înnopteze în staulul construit din lemnul primului cedru. Femeia era în pragul nașterii. Și în noaptea aceea Ea a născut un Fiu și L-a așezat în iesele, pe fân moale.

Și în acel moment primul cedru a înțeles că visul lui s-a împlinit: el a servit ca sprijin pentru cel mai mare Împărat de pe Pământ.

Câțiva ani mai târziu, într-o casă modestă dintr-un sat oamenii s-au așezat la masa făcută din lemnul celui de-al doilea cedru. Înainte de a începe să mănânce, unul dintre ei a rostit câteva cuvinte peste pâinea și vinul care se aflau pe masă.

Și atunci cel de-al doilea cedru a înțeles că în acel moment el a servit ca sprijin nu numai pentru cupa cu vin și tava cu pâine, ci și pentru unirea dintre Om și Dumnezeu.

În ziua următoare, din două scânduri ale celui de-al treilea copac s-a făcut o cruce. După câteva ore a fost adus un om rănit și bătut pe cruce în cuie.

Al treilea cedru s-a îngrozit de soarta sa și a început să își blesteme această soartă crudă.

Dar nu au trecut nici trei zile și el a înțeles soarta ce i s-a pregătit: Omul atârnat pe cruce a devenit Lumina Lumii. Crucea, făcută din lemnul acestui cedru, s-a transformat din instrument de tortură în simbol al biruinței.

Astfel s-a împlinit soarta celor trei cedri din Liban: cum se întâmplă mereu cu visele, visele lor s-au împlinit, dar în mod cu totul diferit față de cum și-au închipuit ei.

Cei trei călugări

Au fost odată trei călugări silitori. Unul dintre ei și-a ales ca nevoință să îi împace pe oamenii care se ceartă între ei. Al doilea, să îi viziteze pe cei bolnavi. Iar cel de-al treilea s-a retras singur în pustie. Primul dintre ei, ostenindu-se să îi împace pe oameni, nu i-a putut împăca pe toți și venind, mâhnit, la cel ce îi vizita pe cei bolnavi, l-a găsit și pe el slăbit și neizbutind să își îplinească făgăduința sa. Căzând de acord, amândoi s-au dus la cel din pustie, i-au împărtășit durerea lor și l-au rugat să le spună ce faptă bună a săvârșit el acolo. După o scurtă tăcere, pustnicul turnă apă într-o cană și zise:

– Uitați-vă în apă.

Apa era tulbure, astfel că nimic nu se vedea în ea. După câțva timp el zise iar:

– Uitați-vă, acum apa s-a limpezit.

Îndată ce s-au uitat în apă, ei și-au văzut chipurile ca într-o oglindă. Atunci el le spuse:

– Așa se întâmplă și cu cel ce trăiește printre oameni. Din cauza tulburării, el nu își vede propriile sale păcate. Dar, când se retrage și trăiește în singurătate, mai ales în pustie, atunci se văd și defectele sale.

Trei moduri minunate de a scăpa de moarte

Un tânăr se plimba pe strada orașului. Văzând pe jos o cărticică mică, de buzunar, deveni interesat de ea, o ridică de jos și începu să o răsfoiască din mers. În acest timp, pe stradă se auziră țipete, iar lumea începu să se agite pe trotuar. Provoacă un zgomot teribil, o casă veche, cu două etaje, destinată demolării, se prăbuși. Tânărul tocmai trecu pe lângă ea și peretele, care căzu, aproape că îl lovi, dar el era cufundat în lectură și nu observă de ce primejdie cumplită scăpă.

La intersecția de care se apropie se auzi un scârțait de frâne. Un frumos automobil sport, neîncadrându-se în viraj, zbură pe trotuar și, răsturnându-se, se rostogoli în direcția tânărului. Încă o clipă – și mașina l-ar fi strivit. Dar aici ea se lovi de un stâlp de beton și, răsturnându-se pentru ultima oară, rămase întinsă cu roțile în sus. Tânărul fu salvat, dar, fiind captivat de carte, nici măcar nu observă acest fapt.

Dând colțul, tânărul se apropie de o clădire înaltă. Sus, deasupra, se auzi un bubuit. Schela căzu și zbură în jos, amenințând cu moartea pe toți cei ce se aflau lângă clădire. Oamenii alergau în toate părțile. În jurul tânărului cădeau, bubuind, țevi de fier și plăci de lemn. Dar el era cufundat tot în lectura cărții și nu văzu și nu auzi nimic. Din fericire, nimeni nu avu de suferit.

Tânărul, apropiindu-se de clădirea institutului în care studia, tocmai termină de citit cartea și ridică din umeri, negăsind în ea nimic interesant. Cartea se numea: *Trei moduri minunate de a scăpa de moarte*.

Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Atât de învârtosată este inima voastră? (Marcu 8, 17).

Cei trei prieteni

Un om avea trei prieteni. Primii doi se bucurau de iubirea și respectul lui deosebit, iar al treilea uneori era și uitat.

Și s-a întâmplat așa încât acest om a căzut într-o nenorocire. La cine să alerge după ajutor? La prieteni. Și iată-l că vine la cel dintâi prieten, cel mai iubit, și îi expune pricina vizitei sale.

– Ce prieten ești tu cu mine? îi răspunde acesta. Eu nici măcar nu te cunosc. Uite, dacă vrei, ia câteva haine și altceva nu mai aștepta de la mine.

Întristat de un asemenea refuz, omul se îndreaptă către al doilea prieten și îl rugă să îl însoțească în drumul pe care trebuia să îl facă spre îndreptarea

situației sale strâmtorate. Dar și acest prieten refuză să îi acorde ajutor, motivând că nu are timp liber, deși a fost de acord să îl însoțească până nu departe. Părăsit de prietenii și apropiații săi, el și-a amintit de al treilea prieten și s-a îndreptat către el.

Acesta, contrar tuturor așteptărilor, a fost foarte compătimitor față de nenorocirea lui și cu ajutorul său nenorocirea a trecut.

Nu ai nimic

A venit odată la un stareț (un bătrân) o fecioară și a spus:

– Avvo, eu țin post de șase săptămâni și în fiecare zi citesc Vechiul și Noul Testament.

Starețul a spus:

– Făcutu-ți-s-a sărăcia ca bogăția?

– Nu.

– Ocara ca lauda?

– Nu.

– Dușmanii ca prietenii?

– Nu.

– Atunci, zise înțeleptul stareț, mergi și te oste-nește, căci nu ai nimic.

La patul unei mame muribunde

Un preot a fost prezent în ultimele clipe ale vieții unei mame, care avea copii mici.

Cu o tristețe profundă se uita muribunda la micuții pe care îi lăsa în urmă. Dar bunul preot o mângâia, zicând:

– Nu vă întristați, aduceți-vă aminte ce se spune în Biblie despre orfani: *tatăl meu și mama mea m-au părăsit, dar Domnul m-a luat*. Nu va face Dumnezeu același lucru și cu copiii dumneavoastră?

Auzind aceasta, muribunda și-a îndreptat privirea sa rugătoare spre Cer și a spus:

– Dumnezeule Sfânt și Nemuritor, nu îi lăsa nici pe copiii mei!

Apoi, liniștită, a continuat:

– Îi las pe orfanii mei lui Dumnezeu, Care nu poate muri.

Fericirea are o înfățișare simplă

O văduvă trăia împreună cu singurul ei fiu. Și ei erau foarte săraci și nefericiți. Femeia îmbătrâni, începu să nu se simtă bine, iar apoi se îmbolnăvi de tot. Tânărul o îngrijea cum putea și toți banii câștigați îi cheltuia pe medicamente. Dar sănătatea femeii continua să se înrăutățească și într-o zi ea i-a spus fiului ei:

– Copilașul meu, eu am auzit că pe drumul principal trece uneori un împărat bun, care are leacuri pentru toate bolile. Ar fi bine dacă tu l-ai întâlni și i-ai cere pentru mine un leac, iar pentru tine, fericire. Numai că acest împărat are diferite înfățișări și nu este ușor să îl recunoști.

– Cum, dar, îl voi recunoaște eu, mămico? Întrebă fiul.

– Când îl vei întâlni, vei simți în inima ta bucurie, fiule, răspunse mama.

Tânărul sosi pe drumul principal, pe care trecea bunul împărat. Încercând să îl recunoască, el intră în vorbă cu oricine trecu pe acolo. Dar nici una dintre convorbiri nu stârni bucurie în inima lui. Odată tânărul întâlni un bătrân ramolit și, stând de vorbă cu el, îl întrebă cum îl putea găsi pe împăratul cel bun. Bătrânul răspunse:

– Trebuie să ți se deschidă ochii inimii. Altfel nu vei izbuti să îl recunoști.

Și adăugă:

– Dacă nu îl vei întâlni aici, nu îl vei întâlni nicăieri altundeva, oricât de mult ai căuta.

Tânărul își luă politicos rămas bun de la bătrân.

Când acesta a plecat, el a simțit brusc că în inima sa a luat naștere fericirea. Și a alergat pe drum în direcția în care plecase bătrânul, dar acesta nu mai era nicăieri. Atunci a observat pe marginea drumului un săpător care scotea lut pentru olărit.

– Nu ai văzut un bătrân pe aici? îl întrebă tânărul.

– Eu sunt ocupat cu lucrul și rareori mă uit în jur, răspunse săpătorul. Dar ce s-a întâmplat?

– Trebuie să îl găsesc pe bunul împărat, răspunse tânărul, și să îi cer pentru mama mea un leac, iar pentru mine, fericire. Numai că nu izbutesc deloc să îl întâlnesc. Așteaptă, așteaptă! exclamă brusc tânărul entuziasmat. Nu știu de ce, dar, când vorbesc

cu tine, simt în inima mea fericire, deși ești un simplu săpător.

– Mult mi-a fost dat să aștept până să ți se deschidă ochii, spuse săpătorul și îi întinse tânărului leacul. Ține minte că fericirea are o înfățișare foarte simplă.

Într-o clipă tânărul văzu chipul minunat al bunului împărat. În următoarea clipă totul dispăru. Tânărul se întoarse acasă bucuros și îi dădu mamei sale leacul. Luându-l, ea îndată se făcu complet sănătoasă și cu lacrimi de recunoștință în ochi își îmbrățișă fiul, zicând:

– Iată, a venit și în casa noastră fericirea.

Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut (Matei 25, 40).

Câinele ucis

După terminarea predicii, preotul unei parohii a observat un băiat, care nu pentru prima dată zăbovea mai mult decât toți ceilalți enoriași în biserică. Pesemne că îl frământa ceva. Apropiindu-se de băiat, el a întrebat dacă îl poate ajuta cu ceva.

– Spuneți-mi, iadul există cu adevărat? ridică băiatul ochii plini de spaimă.

– Ți s-a întâmplat ceva? Pocăiește-te, spune-mi, propuse preotul.

– Acum câteva zile un câine l-a mușcat pe fratele meu mai mic. Și eu, de mânie, l-am bătut pe acest câine cu bățul până când a murit.

– Nu te mai mâhni atât, încercă să îl liniștească preotul. Deja te-ai pocăit și Dumnezeu te va ierta.

– Dar eu nu am nevoie deloc de iertarea lui Dumnezeu! Eu mă tem că, atunci când voi muri și voi ajunge în iad, mă voi întâlni acolo cu acest câine.

Cărarea îngustă

Un orășean a venit într-un sat și împreună cu un sătean a mers în pădure să culeagă fructe de pădure. Concentrându-se numai asupra culesului fructelor de pădure, ei au ajuns într-o zonă mlaștinoasă. Săteanul a descoperit pericolul și l-a avertizat pe orășean:

– Acum fii atent. Trebuie să rămânem doar pe acea cărare pe care am venit aici, pentru că în dreapta este baltă, iar în stânga, mlaștină.

– Și care este diferența dintre ele? întrebă orășeanul.

– În general, nici una, numai că în mlaștină dispari mai repede.

Și strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață, și puțini sunt care o află (Matei 7, 14).

Călugărul demascat

Frații unei mănăstiri au venit la Sfântul Episcop Ammon și au început să se plângă de un monah, care decăzuse atât de mult încât noaptea venea la el o femeie, și începură să îi ceară Cuviosului Ammon

să îl gonească pe acest monah, dezbrăcându-l de hainele monahale.

Episcopul refuză, zicând:

– Nu voi crede până când nu mă voi convinge eu însumi.

Așadar, călugării au pândit momentul când desfrânata a intrat în chilia acestui biet monah, și i-au raportat episcopului. Și el a spus:

– Haideți să mergem împreună.

Au bătut în ușă la monah; acesta, tremurând de frică, le-a ieșit în întâmpinare. Episcopul cu frații au intrat în chilie. Ammon a ghicit că monahul își ascunsese vizitatoarea din timpul nopții sub butoiul care se afla în chilie. Și s-a așezat pe acest butoi și le-a spus călugărilor:

– Căutați în toate colțurile chilie.

Aceștia au început să caute, au coborât în beci, însă pe nimeni, firește, nu au putut găsi. Nici unul dintre ei n-a îndrăznit să spună: „Ridică-te, vlădică¹², să ne uităm sub butoi”. Și au spus:

– Nu am găsit pe nimeni.

Ammon le-a răspuns:

– Vedeți cum ați greșit? Mergeți și pocăiți-vă.

Iar el a rămas cu acel monah, s-a apropiat de el fără să spună niciun cuvânt de mustrare, ci numai luându-l de mână cu dragoste, i-a șoptit încet:

– Frate, frate, ia aminte la sufletul tău, amintește-ți cât de scurtă este această viață.

Și a ieșit.

Măsura în nevoiețe

Un stareț (un bătrân) nevoitor, care avea haina din rogojină, a venit odată la avva Ammon. Avva, văzându-l în această haină, i-a spus:

– Asta nu îți aduce niciun folos.

Bătrânul i-a mărturisit:

– Trei gânduri îmi vin. Primul îmi spune să rățăcesc prin locuri pustii; al doilea, să plec într-o țară în care nimeni nu mă cunoaște; iar al treilea, să mă zăvorăsc într-o colibă, să nu văd pe nimeni și să mănânc o dată în zi.

Avva Ammon i-a răspuns:

– Nici una dintre aceste trei propuneri nu îți va fi de folos. Dimpotrivă, stai liniștit în coliba ta, mănâncă în fiecare zi cu măsură, să ai în inimă cuvântul vameșului (*Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!*) și te poți mântui.

Comentariul lui Ignatie Brianceaninov:

„Evident că purtarea unei haine ciudate, care sărea tuturor în ochi, și intenția de a duce un mod de viață diferit, care trebuia să atragă asupra sa atenția multora, i-au fost insuflate ascetului de îngâmfare, pe care el nu o putea înțelege. Cuviosul Ammon l-a învățat nevoieța smereniei, singura plăcută lui Dumnezeu, singura capabilă să atragă mila și harul lui Dumnezeu asupra nevoitorului”.

Recolta

Un țăran avut avea multe ogoare cu pământ bun. El muncea cu râvnă, dar grânele lui nu creșteau atât de bine ca pe ogorul unui țăran sărac, ce se afla lângă ogorul său. Țăranul cel bogat se minuna de acest lucru și l-a întrebat pe vecinul său cel sărac ce anume face el ca pe pământul lui nisipos toate să crească atât de bine și de frumos, în ce chip lucrează el pământul? Țăranul cel sărac a răspuns:

– Dragă vecine, diferența constă numai în faptul că dumneata semeni altfel decât mine.

– Dar cum faci dumneata?

– Cu rugăciune, a răspuns țăranul cel evlavios. Eu în hambar mă aplec în genunchi și mă rog ca Dumnezeu, Creatorul întregului Univers, să îmi înmulțească semănăturile. De aceea pământul, îngrășat prin rugăciune, este cel mai bun.

Învățătorul și ucenicul

Odată a venit un ucenic la învățătorul său și l-a întrebat:

– Cum pot ajunge la viața cea mai presus de fire, încât să Îl văd pe Dumnezeu, să Îl aud și să vorbesc cu El?

Învățătorul a răspuns:

– Când vei fi în stare să te silești măcar pentru un minut să intri acolo unde nu locuiește nici o ființă vie, Îl vei auzi pe Dumnezeu.

– Acest loc este aproape sau departe? a întrebat ucenicul.

– Acest loc este în tine însuși și, de vei putea măcar pentru o vreme să îți oprești gândurile și dorințele, vei auzi cuvintele nespuse ale lui Dumnezeu, a spus învățătorul.

– Cum vei putea auzi cuvintele lui Dumnezeu, când eu nici nu voi gândi, nici nu voi vorbi?

– Când nu vei mai gândi cu mintea ta, nici nu îți vei mai dori ceva în inima ta, când mintea și voința ta vor fi calme și se vor dedica în liniște percepării cuvintelor Cuvântului și Duhului Celui Veșnic, când sufletul tău își va desface aripile și se va ridica deasupra a ceea ce este trecător, când prin gândirea ta abstractă îți vei bloca imaginația și simțurile tale exterioare, atunci Veșnicul Auz, Văz, Grai se vor deschide în tine și Dumnezeu va auzi și va vedea prin tine, pentru că tu vei fi organul Duhului Său, și Dumnezeu va vorbi în tine și îi va șopti Duhului tău, și Duhul tău va auzi glasul Său. De aceea, fericit vei fi dacă te vei putea înfrâna de la gândirea și dorirea ta și vei putea opri roata imaginației și a simțurilor tale, căci în realitate nimic nu există în afară de propriul tău auz și propria ta dorință, care să te împiedice și să nu te lase să Îl vezi și să Îl auzi pe Dumnezeu.

Fermierul și vecinul său

A venit odată la un fermier vecinul său. Și familia i-a spus că fermierul a plecat să inspecteze clădirile care se construiau în curte. Vecinul a colindat toată curtea, dar pe fermier nu l-a găsit. Și i-a întrebat pe muncitorii care treceau pe acolo, unde îl mai poate căuta pe stăpânul lor. Ei l-au sfătuit să se uite în grădină. Vecinul a colindat toată grădina, dar niciăieri nu l-a văzut pe prietenul său și s-a hotărât să îl strige. Fermierul a răspuns din vie și îndată i-a ieșit în întâmpinare.

– Prietene, nu te-aș fi putut găsi dacă nu ai fi răspuns, îi spuse fermierului vecinul.

– Păi, niciodată nu m-ai putea găsi aici dacă eu însumi n-aș ieși, răspunse fermierul. Dacă tu m-ai fi strigat imediat, eu ți-aș fi răspuns îndată, și nu ar mai fi trebuit să mă cauți atât.

Lauda și ocara aduse morților

La un ascet renumit a venit odată un călugăr începător, rugându-l să îi arate calea desăvârșirii.

– În această noapte, spuse bătrânul, mergi la cimitirul din vale și laudă-i pe morții de acolo cum vei știi tu mai bine și apoi să te întorci la mine.

A doua zi călugărul se întoarce de la cimitir:

– Ți-am împlinit porunca, părinte! Toată noaptea i-am lăudat în gura mare pe acești morți, i-am numit sfinți, părinți fericiți, drepti mari și plăcuți

lui Dumnezeu, luminători ai lumii, comori ale înțelepciunii, sarea pământului; lor le-am atribuit toate virtuțile despre care am citit în Sfânta Scriptură și în cărțile grecești.

– Și ce s-a întâmplat? Cum și-au exprimat ei mulțumirea?

– În niciun fel, părinte: tot timpul au păstrat tăcerea, nici un cuvânt n-am auzit din gura lor.

– Foarte surprinzător, spuse bătrânul, dar iată ce să faci: în noaptea aceasta mergi iar acolo și ocărăște-i până dimineața cum vei ști tu mai bine. Atunci cu siguranță îți vor răspunde.

În ziua următoare călugărul se întoarce iarăși cu răspunsul:

– În toate felurile i-am jignit și ponegrit, i-am numit câini necurați, vase ale diavolului, apostazi; i-am egalat cu toți nelegiuții din Vechiul și Noul Testament de la Cain-fratricidul până la Iuda-vânzătorul, de la freneticii Ghibeoniți până la Anania și Safira, care au mințit pe Dumnezeu, i-am acuzat de toate ereziile de la Simon magul până la cea din urmă, numită monotelism.

– Și ce s-a întâmplat? Cum ai scăpat de furia lor?

– În niciun fel, părinte! Tot timpul au tăcut. Mi-am plecat și urechea la morminte, dar nimeni nici măcar nu s-a mișcat.

– Vezi, spuse starețul, te-ai ridicat pe prima treaptă a viețuirii îngerești, care este ascultarea; iar la culmea acestei viețuirii pe pământ vei ajunge numai atunci când vei fi la fel de indiferent și față de laude, și față de ocări, ca și acești morți.

Depozitul cu aur

Într-un oraș un împărat a construit o clădire ciudată și i-a anunțat pe cetățeni: „Cine va intra în ea, va putea lua cât aur va putea duce cu el”. Cetățenii s-au repezit la clădire, dar au găsit pe ea o inscripție: „Intrare numai pentru cei muți”.

Au găsit un om mut și l-au trimis înăuntru cu ordinul de a aduce cât mai mult aur. Mutul a intrat, dar în scurt timp a ieșit, a cerut o hârtie, o peniță și a scris: „Pe a doua ușa este o inscripție: «Intrare numai pentru cei surzi»”. Orășenii au găsit un om surdomut, i-au explicat rugămintea lor și l-au trimis în clădire. El a ieșit repede și a scris următoarele: „Pe ușa următoare este o inscripție: «Intrare numai pentru cei orbi»”.

Cu mare greutate au găsit un om mut, surd și orb, dar, să-i explice ce trebuie să facă, nimeni n-a putut. Apoi au găsit soluția: și-au gravat cererea lor pe o scândură de lemn. Cel mut, surd și orb a înțeles ce îl roagă ei și le-a adus orășenilor aur.

Nimeni să nu caute pe ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui (1 Corinteni 10, 24).

Hristos-călător

Odată Hristos și Apostolul Petru au ajuns seara târziu într-un sat. Domnul vroia să caute popas peste noapte într-o colibă săracă, dar Sfântul Petru a insistat, spunând că ar putea merge la una dintre casele bogate, unde sunt de toate din belșug. Domnul nu

l-a reținut; i-a îngăduit să meargă, iar El S-a așezat lângă o colibă săracă. Petru s-a dus la cea mai bogată casă. „Aici au de toate din belșug, aici ne vor oferi o cină bogată și o cazare bună!” – a gândit el; dar s-a înșelat. Gazda l-a refuzat în mod grosolan:

– Nu, eu pentru vagabonzi nu am nici cină, nici cazare!

Petru s-a supărat, dar nu și-a pierdut nădejdea și s-a dus la altă casă. Și aici, și la a treia casă a primit același refuz. Cu necaz s-a întors, în cele din urmă, la Mântuitorul.

– Haide să căutăm în această colibă, a spus Domnul, și amândoi au intrat în colibă.

Au găsit-o pe gazdă cu copiii la masă. Peste tot se vedea sărăcia. „Ei, bine, cu siguranță nu vom fi primiți – s-a gândit Petru – femeia asta nu are nimic!” Dar a greșit. Când Domnul a cerut cină și cazare, femeia, care era văduvă, a răspuns:

– De nu veți disprețui ceea ce am, eu cu bucurie vă voi ospăta.

Domnul a fost mulțumit de toate. Văduva imediat s-a ridicat și a ieșit; puțin mai târziu s-a întors și a adus un vas cu supă. Și-a cerut scuze că supa nu este destul de grasă; cu dragă inimă ar fi gătit-o mai grasă, dar nu are untdelemn.

– Petre, a spus Mântuitorul, numără ochii de grăsime care plutesc în supă!

Apostolul a numărat ochii; erau peste șaiszeci și asta, fără să numere atent. Când au terminat de mâncat și au început să se aranjeze în pod, unde văduva le pregătise patul, Mântuitorul a numărat tot atâtea mo-

nede de aur, câți ochi plutiseră în supă, și i-a dat văduvei. Săraca femeie nu știa ce să mai facă de bucurie.

Dimineața devreme s-a dus la o casă bogată din apropiere după lapte ca să le pregătească călătorilor un mic dejun bun și i-a povestit gazdei de acolo cât de generos au răsplătit-o călătorii pentru supa ei slabă: i-au dat tot atâtea monede de aur, câți ochi plutiseră în supă. Țăranca cea bogată era lacomă la bani. Ea i-a spus văduvei să nu mai gătească nimic pentru călători, că ea însăși își dorește să îi invite, că ea are de toate și supa poate fi gătită mai bine. Când văduva le-a transmis acestea Mântuitorului și Sfântului Petru, Domnul a spus:

– Să mergem, Petre!

Și s-au dus la casa acelei țărănci, însoțiți de binecuvântările văduvei. Țăranca cea bogată le găti o supă grasă-grasă. „Dacă ei au plătit atât de mult pentru o supă slabă, se gândi ea, cât vor plăti pentru una grasă?!”

– Petre, spuse Domnul, numără ochii de grăsime care plutesc în supă.

– O, Doamne! exclamă Petru, căruia supa i se păru foarte gustoasă, supa este atât de bună încât toată grăsimea din ea s-a contopit într-un singur ochi. Gazda merită să o răsplătești de două ori mai mult.

La plecare Domnul i-a dat țărăncii numai o monedă de aur. Ea a fost nemulțumită de aceasta, dar Domnul nu i-a dat nimic mai mult: „Câți ochi, atâția bani de aur!”.

Pe drum Petru l-a judecat pe Domnul, dar Domnul a spus:

– Petre, nu în mărime constă calitatea darului, ci în acel scop lăuntric, cu care este dăruit. Adevărat îți zic ție, că supa cea slabă a văduvei sărace valorează de șaizeci de ori mai mult decât supa cea gustoasă a țărăncii bogate.

Un huligan în biserică

Odată, într-o biserică, în timpul slujbei a intrat un bărbat tânăr, cu o puternică constituție fizică, pe fața căruia se vedea că are intenții rele. A mers în fața tuturor, a luat loc și, făcându-se comod, a început să mănânce semințe și să înjure. A început predica, preotul stătea în amvon. Flăcăul îl întrerupea, își bătea joc de cuvinte și arunca în el cu coji de semințe. Apoi a început să râdă tare de cor, când a început să cânte psalmi. Nimeni nu i-a spus nimic. Slujba a mers ca de obicei. Iar când slujba a luat sfârșit, s-a apropiat de el o bătrânică cu mătura și a zis:

– Dă-mi voie, fiule, să mătur în jurul tău.

După aceste cuvinte flăcăul a izbucnit brusc în lacrimi și a fugit. A doua zi s-a întors la biserică și s-a pocăit.

Regatul lanțurilor

A fost odată într-un mare regat un fierar. El învățase să facă lanțuri atât de frumoase, încât, în cele din urmă, începu el însuși să le poarte. Această noutate

le plăcu celorlalți fierari. Apoi începură să poarte lanțuri și ceilalți oameni, chiar și împăratul și nobilimea. Împăratul emise un decret special, ca toți oamenii să poarte lanțuri. Copiii în școli erau învățați cum trebuie să poarte lanțurile. Bijutierii începură să facă lanțuri de aur, lanțuri de argint și lanțuri cu briliante. Lanțurile deveniră cea mai mare distincție acordată în stat. Apărură meșteri, care fabricară lanțuri noi, sofisticate, din diverse aliaje ultra-ușoare. Începură să se țină conferințe științifice și simpozioane despre lanțuri. Oamenii de știință scriseră o nouă istorie a regatului lor, în care demonstrară că lanțurile în regat au fost purtate din cele mai vechi timpuri.

Și, totuși, se găsiră oameni care nu vroiau să le poarte. Ei fură persecutați, închiși și, ca pedeapsă, obligați să poarte niște lanțuri care provocau chinuri. Însă, murind, ei le lăsară oamenilor o simplă poruncă: „Eliberați-vă de lanțuri!”. Treptat, cei ce crezură în ea deveniră tot mai mulți și mai mulți. Unii oameni își dădură de pe ei toate lanțurile, alții doar o parte dintre ele. Cei ce se eliberară le explicară tuturor că pentru ei deveni mult mai ușor de trăit. Dar oamenii dădură neîncredători din cap, spuseră că a fi altfel decât ceilalți nu este posibil pentru toți, și se împrăștiară, zăngănind din lanțurile lor.

Cu timpul majoritatea populației se întări în convingerea că și fără lanțuri viața este la fel de posibilă. Atunci regele emise un nou decret, care îi îndreptătea pe cei ce pătimiseră pentru refuzul de a purta lanțurile. În cinstea acestor martiri stabiliră

chiar și o zi de sărbătoare. Dar, să-și scoată lanțurile, ca înainte, nimeni nu îndrăznește. Se obișnuiseră.

Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis (Ioan 17, 3).

Prețul unui monah

Un contrabandist, temându-se de raidurile poliției, a apelat la un monah foarte vestit cu rugămintea de a ascunde marfa de contrabandă în mănăstire. El se bizuia pe faptul că poliția nu îl va suspecta pe preot, căci acesta avea o reputație impecabilă.

Monahul a fost indignat de această rugămintă și a cerut ca omul să părăsească imediat mănăstirea.

– Pentru mila ta îți voi da o sută de mii de dolari, a făgăduit contrabandistul.

Monahul a ezitat ușor înainte de a refuza din nou.

– Două sute de mii.

Monahul tot a refuzat.

– Cinci sute de mii.

Monahul a apucat bățul și a început să țipe:

– Șterge-o chiar acum! Te-ai apropiat prea mult de prețul meu!

Prețul ascultării

În biroul unui ofițer KGB, care era un om în vârstă, un creștin a fost supus unui interogatoriu crud. După multe încercări nereușite de a-l convinge să

coopereze, ofițerul i-a propus creștinului o conversație sinceră.

– Hai să fim sinceri, spuse el. Ce ți-a dat ție Dumnezeuul tău, pe Care Îl slujești cu atâta fanatism? Ai o familie mare, copiii tăi deseori sunt înformați, nu sunt îmbrăcați, soția ta acum este singură în concediu de maternitate, iar tu poți nici să nu ieși de aici din pricina încăpățânării tale. Semnează actul de colaborare și totul se va schimba. Un loc bun de muncă, salariu decent, respect, copiii vor avea o perspectivă pentru învățământul superior.

– Bine, sunt de acord, răspunse creștinul, dar am o condiție.

– Care?

– Dumneavoastră aveți copii?

– Da. Un fiu, care va împlini în curând 22 de ani, dar ce legătură are cu asta?

– Dacă dumneavoastră mă veți lăsa să îl torturez brutal pe fiul dumneavoastră până la moarte și nu vă veți răzbuna pe mine, ci, dimpotrivă, mă veți ierta, apoi veți spune cât de mult mă iubiți dumneavoastră pe mine, îmi veți promite protecție non-stop mie și familiei mele, ajutor în toate nevoile mele, viața cea minunată, care nu poate fi descrisă, veșnică și, pentru ca eu să cred în ea, îl veți învia pe fiul dumneavoastră din morți a treia zi, eu vă jur că voi face tot ceea ce îmi veți cere. Mai mult decât atât, vă voi numi stăpânul meu în fața tuturor și, de va fi nevoie, îmi voi sacrifica viața mea pentru dumneavoastră.

După ce l-a ascultat pe creștin, ofițerul a tăcut mult timp. Apoi s-a ridicat și a spus:

– Iertați-mă pentru propunerea mea neroadă, sunteți liber.

Omul și păsările

Un om ședea în grădina sa pe o bancă și citea o carte. O pasăre frumoasă a venit în zbor și s-a așezat pe o ramură. Omul nu se mai sătura privind-o. Apoi a mai venit una în zbor, la fel de frumoasă. Apoi alta, tot la fel, ca și celelalte două dinainte, și s-a așezat pe ramură lângă ele. Omul admira, încântat, această priveliște. Dar atunci un întreg cârd de astfel de păsări, învârtindu-se în apropiere, observându-le pe cele trei care ședeau în pom, au venit în zbor la ele și, țipând tare și ciorovăindu-se, au început să se așeze și ele în pom.

Omul se strâmbă, oftă, închise cartea și plecă în casă.

... noi toți am petrecut odinioară, în poftele trupului nostru, făcând voile trupului și ale simțurilor... (Efeseni 2, 3).

Omul nu este înger

Fericitul părinte Ioan Colov (această poreclă, „kolovos”, i-a fost dată cuviosului din pricina staturii lui mici și înseamnă „pitic”) a părăsit lumea la o vârstă fragedă. Împreună cu fratele său bun, Daniil, s-a retras în Pustia Schetică din Egipt, unde amân-

doi s-au călugărit. Ei s-au instalat într-o chilie și își petreceau timpul în post și rugăciune. După câțva timp Ioan îi spuse fratelui său Daniil:

– Eu m-am hotărât să nu mai port grijă deloc de trupul meu. Nu mai vreau nici să mănânc, nici să beau apă, ci vreau să trăiesc în această pustie fără nicio grijă, ca un înger fără trup, și, zicând acestea, îndată și-a dat haina de pe el și a ieșit gol din chilie în pustie.

În acea noapte a fost un ger puternic. Nerăbdând gerul, Ioan se întoarse la chilia fratelui său și începu să bată la ușă. Fratele său, dorind să îl învețe minte, mult timp nu îi răspunse. Apoi făcu o rugăciune și întrebă:

– Cine bate atât de insistent la ușa mea?

Ioan răspunse:

– Sunt eu, fratele tău, Ioan. Nu pot îndura gerul și m-am întors să îți slujesc.

Daniil spuse:

– Nu mă amăgi, demone! Pleacă de aici, că nu îți voi deschide. Cum îndrăznești să spui că tu ești fratele meu? Nu ști, oare, că fratele meu este înger, că el nu poartă grijă de trupul său, că nu are nevoie de mâncare? Pleacă de la mine!

Ioan făcu o rugăciune și zise:

– Eu sunt fratele tău, Ioan! Acum am aflat că, nerăbdând gerul, am și eu trup.

Când se pocăi, fratele său deschise ușa și îl primi în chilie, zicându-i în același timp:

– Frate, și tu ai trup, și pentru el trebuie să te ostenești, procurându-i mâncare și haine.

Înțelepciunea omenească

A fost odată un țăran, care credea că, dacă ar comanda el vremea, ar fi mult mai bine. „Boabele s-ar coace mai repede, se gândea el, și spicele ar fi mai bogate”.

Dumnezeu văzu gândurile lui și îi spuse:

– Dacă tu crezi că știi mai bine când și ce fel de vreme trebuie, administrează-o singur în vara aceasta.

Țăranul se bucură foarte mult. Și îndată își dori vreme cu soare. Când pământul începu să se usuce, el își dori să plouă în timpul nopții. Boabele crescuseră ca niciodată. Nu mai puteau de bucurie, iar țăranul se gândi: „Minunat, totul este bine anul acesta – și vremea, și recolta. Asemenea spice niciodată nu am mai văzut în viața mea”.

Toamna, când câmpul se îngălbeni, țăranul merse la secerat, să adune recolta. Dar mare i-a fost dezamăgirea: spicele toate erau goale! A adunat numai paie.

Și iar a început acest țăran să se plângă lui Dumnezeu că recolta nu e bună de nimic.

– Dar tu ai comandat vremea după bunul tău plac, i-a răspuns Creatorul.

– Eu am trimis pe rând când ploaie, când soare, a început țăranul să explice. Am făcut totul cum trebuie. Nu pot înțelege de ce spicul este gol?!

– Dar de vânt ai uitat! De aceea, n-ai obținut nimic. Vântul este necesar pentru a transfera polenul de la un spic la altul. Atunci bobul se fertilizează și se obține un spic bun, plin, altfel recoltă nu va fi.

Țăranului i se făcu rușine și se gândi: „Mai bine să controleze Domnul vremea. Noi nu facem decât să încurcăm totul în natură cu «înțelepciunea» noastră”.

Cu cât mai puțin, cu atât mai bine

Soția se pregătește să meargă în oraș la cumpărături. Soțul, arhitect, ocupat cu lucrul, luat acasă, îi întinde portofelul. Soția îl întreabă din ușă pe soț:

– Din acești bani să îți mai las ceva, dragă?

– Cu cât mai puțin, cu atât mai bine, răspunse acesta, fără să își ridice privirea din desene.

După câțva timp soția se întoarce acasă cu niște pachete mari și îi dădu înapoi soțului portofelul.

Soțul îl deschide cu surprindere și zice:

– Nu este nimic în el!

Soția ridică din sprâncene:

– Firește că nu este! Am crezut că tu ai hotărât să îmi faci mie un cadou. Căci doar ai spus: „Cu cât mai puțini bani vei lăsa, cu atât mai bine”.

– Dragă, eu am vrut să spun cu totul altceva: „Cu cât mai puțin vei cheltui, cu atât mai bine”.

Ochelarii negri

Un băiat, când trecea pe stradă către casa sa, nu îi saluta niciodată pe vecini. Vecinii le-au spus părinților lui că fiul lor se poartă nepolitic. Tatăl începu să își mustre fiul. Acesta își ascultă tatăl, lă-

sând capul în jos rușinat. Apoi băiatul i se adresa tatălui său, zicând:

- Tată, cumpără-mi, te rog, niște ochelari negri!
- Pentru ce, fiule? întrebă tatăl surprins.
- Pentru că acum îmi va fi foarte rușine să

merg pe strada noastră...

– Ei, fiule! Mai bine străduiește-te să te îndrepți și atunci nu vei mai avea nevoie de ochelari negri, zâmbi tatăl.

Ce înseamnă să mărturisești credința

În timpul împăratului roman Deciu mulți creștini au fost chinuiți în închisori. Mai ales în Nicomidia. Pentru a-i judeca pe prizonieri, a venit odată aici un oficial imperial, care se numea Pereniu. El a poruncit să fie adunați toți cetățenii, ca aceștia să își declare în mod deschis credința lor.

– Fiecare să își spună numele, țara de origine și rangul! ceru judecătorul păgân.

Un roman bogat, pe nume Codrat, care mărturisea în taină credința în Hristos, stătea în spatele tuturor celor adunați și părea a fi un spectator străin. Nimeni nu bănuia că acest nobil roman era creștin. Observând timiditatea care îi cuprinsese pe unii dintre creștini, Codrat decise să le dea un exemplu de mărturisire, adică să arate ce înseamnă să mărturisești credința în Dumnezeu. El a ieșit înainte și a declarat cu voce tare:

– Numele nostru este acela de creștini, rangul nostru, de robi ai lui Hristos, iar patria noastră este Cerul.

Auzind acestea, Pereniu le-a poruncit scutierilor să îl ia pe străin. Dar fericitul Codrat s-a apropiat el însuși de judecător și, făcându-și semnul Sfintei Cruci, a exclamat:

– Eu îți spun în numele tuturor că toți cei adunați aici sunt oștenii lui Hristos, care nu se tem să declare acest lucru în mod deschis.

Și, într-adevăr, creștinii din Nicomidia au ales mai bine să moară pentru Hristos, decât să se lepede de credința în El.

Ce este mai greu?

Odată între niște ucenici a izbucnit o dispută. Nu puteau nicidecum să decidă care lucru este cel mai greu: să scrii Revelația lui Dumnezeu, să o înțelegi sau, după ce o înțelegi tu, să o explici celorlalți.

– Eu am o sarcină mai grea decât oricare dintre acestea trei, spuse învățătorul lor.

– Care?

– Să vă învăț pe voi să vedeți realitatea așa cum este ea.

Sentimentul de vinovăție

Un Maestru a spus că vinovăția, sub orice formă a ei, este un sentiment periculos, de care trebuie să fugim, ca de diavolul însuși.

– Dar oare noi nu trebuie să ne urâm păcatele noastre? a întrebat un ucenic.

– Dacă tu îți simți vinovăția ta, nu îți urăști păcatul tău, ci pe tine însuși.

Fântâna minunată

Demult se spunea în popor că într-o pădure exista o fântână minunată, părăsită. Dacă aruncai în ea o monedă, după câțva timp ea îți arăta cele mai tainice lucruri din sufletul tău. Unii oameni credeau în această fântână, iar alții râdeau, zicând că toate acestea sunt invenții omenești.

Odată au venit la fântână niște oameni, care își doreau foarte mult să afle cum este sufletul fiecăruia dintre ei. Iar împreună cu ei au venit mulți oameni curioși să vadă cum se va termina toată afacerea lor.

Unul dintre ei aruncă o monedă în fântână și, când se uită, văzu că în apă apare chipul unei femei urâte și înspăimântătoare. De spaimă, chiar a sărit de lângă fântână. Al doilea aruncă și el moneda și așteaptă: în fântână ieși la suprafață o monedă mare de aramă și atât...

Omul rămase surprins și pleacă. Al treilea curios aruncă și el moneda în fântână: și în apă apăru o valiză acoperită de sânge și foarte murdară. Mai mult de atât omul n-a mai vrut să vadă, a fugit. La fântână a mai venit un om, care aruncă o monedă și așteaptă. Apa în fântână s-a liniștit și el își văzu în apă doar chipul său și altceva nimic.

S-au adunat toți laolaltă și s-au gândit, s-au tot gândit, dar în nici un chip nu s-au lămurit.

În acest timp se apropie de ei un bătrânel cu părul cărunț și întreabă:

– La ce vă gândiți, oameni buni?

Ei îi povestiră așa și pe dincolo: că nu înțeleg de ce fiecare dintre ei a văzut acea imagine...

– Dar asta este foarte ușor de înțeles, spuse moșneagul. Cel care a văzut acea femeie înspăimântătoare are, deci, un suflet desfrânat. Cel care a văzut moneda de aramă, are un suflet lacom la bani. Cel căruia i s-a arătat valiza acoperită de sânge îi jefuiește pe oameni și bea sângele lor. Iar cel ce și-a văzut chipul său are un suflet cinstit.

Ceilalți oameni ascultară ce spuse bătrânul și ziseră:

– Atunci, noi nu vom arunca monede în fântână. Cine știe ce ne va arăta ea?! Ne putem face de rușine.

Și așa a rămas fântâna părăsită până în ziua de astăzi.

Monahia din Șamordino

Una dintre surorile mănăstirii din Șamordino a primit de la egumenă o mustrare aspră pentru o greșeală involuntară. Sora a încercat să explice cauza vinovăției sale, dar egumena, enervată, nu a vrut să asculte nimic și a amenințat-o imediat în fața tuturor că o va pune la metanii. Dureros și jignitor a fost pentru viețuitoarea din Șamordino. Totuși, ea și-a biruit în suflet iubirea de sine, a tăcut și cu smerenie și-a cerut iertare de la egumenă.

Venindu-și în fire, în chilie, în loc de rușine și de tulburare sora a simțit brusc în inima ei o bucurie de negrăit.

În seara aceleiași zile ea i-a comunicat tot ceea ce s-a întâmplat Cuviosului Ambrozio de la Optina, care, ascultând povestirea ei, spuse:

– Această întâmplare este providențială. Să o ții minte. Domnul a vrut să îți arate cât de dulce este rodul smereniei, ca tu, simțindu-l, să te îndemni întotdeauna la smerenie: întâi la cea exterioară, iar apoi și la cea interioară. Când omul se silește pe sine să se smerească, Domnul îl alină în sufletul său și acesta este acel har, pe care Dumnezeu îl dă celor smeriți. Îndreptățirea de sine pare doar un mod de alinare, însă în realitate ea aduce în suflet întuneric și tulburare.

Întâlnire ecumenică

La o întâlnire a credincioșilor de diferite confesiuni oamenii au început să facă cunoștință între ei.

– Faceți cunoștință, dânsul este catolic. A fost ortodox.

– Și cum a devenit catolic?

– A fost cândva jignit în Biserica Ortodoxă și a trecut la catolicism.

– Înțeleg.

– Faceți cunoștință, dânsul este musulman. A fost ortodox.

– Și de ce a devenit musulman?

– Știți, a fost jignit în Biserica Ortodoxă și a trecut la islam.

– Da. Înțeleg.

– Iată, faceți cunoștință cu un budist din Tibet.

– Și el a fost jignit?

– Nu, nu, el s-a născut budist.

Fiți, dar, și voi îndelung-răbdători, întăriți inimile voastre, căci venirea Domnului s-a apropiat (Iacov 5, 8).

Aceasta este Țara mea!

Trei femei din Rusia și un turc călătoresc într-un compartiment. Pe fereastră, cât vezi cu ochii, se întind dune de nisip. Uimate de pustietatea și sălbăticia acestor locuri, femeile exclamă mai tot timpul:

– Ce locuri groaznice!

– Cum pot trăi oameni aici?

– Le place, oare, aici?

Și, iată, trenul se apropie de o stație mică, dincolo de care se văd numai câțiva copaci firavi, o cămilă, iar în depărtare, o iurtă făcută din lut. Turcul începe să își strângă lucrurile.

– Aici coborâți? fură femeile surprinse.

– Da, aici, răspunse turcul și cu emoție adăugă:

Aceasta este Țara mea!

... dacă trăim, pentru Domnul trăim, și dacă murim, pentru Domnul murim (Romani 14, 8).

Smerenie mare

Venind în Pustia Schetică, Sfântul Arsenie le-a mărturisit preoților despre intenția sa de a intra în monahism. Ei l-au dus la un stareț (un bătrân) plin de Duhul Sfânt, pe nume Ioan Colov. Bătrânul a vrut să îl pună pe Arsenie la încercare.

Șezând preoții la masă să mănânce cu bătrânul, l-au lăsat pe Arsenie stând în picioare, pentru că nimeni nu i-a zis să șadă la masă. Și, când ei mâncau, el stătea înaintea lor privind în jos, părându-i-se că stă înaintea lui Dumnezeu și a sfinților îngeri. Și bătrânul, luând dinaintea sa o bucată de pâine, a aruncat-o înaintea lui, zicându-i: „De voiești, mănâncă!”. Iar bătrânul a făcut aceasta, ispitind smerenia lui și vrând să știe dacă cu adevărat a venit să se lepede de sine. Iar Arsenie a gândit în sine, zicând: „Acest bătrân este îngerul lui Dumnezeu mai înainte-văzător și, cunoscându-mă că sunt mai rău decât un câine, mi-a aruncat această pâine ca unui câine; deci, mi se cade să mănânc ca un câine hrana ce mi s-a dat”. Și, plecându-se jos, a mers pe pământ pe mâini și pe picioare, ca un dobitoc cu patru picioare și luând cu gura acea bucată de pâine, a mers într-un colț al chiliei și, stând acolo pe pământ, a mâncat-o. Iar Cuviosul Ioan Colov, văzând atâta smerenie a lui, a zis către preoți: „Acesta va fi un monah iscusit!”.

Și a iubit pe Arsenie foarte mult pentru smerenia lui și îndată l-a îmbrăcat în schima monahală, povățuindu-l la nevoința cea duhovnicească.

Apoi, după puțină vreme, i-a dat o chilie aproape de sine, poruncindu-i lui să petreacă deosebi, ca un monah desăvârșit.

Păcatele avvei Dioscor

Avva Dioscor stătea retras în chilie, plângându-se pe sine. Ucenicul lui stătea în altă chilie. Când ucenicul a venit la stareț (la bătrân) și l-a găsit plângând, l-a întrebat:

– Părinte, de ce plângi?

Starețul i-a răspuns:

– Plâng pentru păcatele mele.

Ucenicul l-a contrazis:

– Tu nu ai păcate!

Dar starețul i-a răspuns:

– Fii convins, fiul meu, că, dacă eu mi-aș vedea toate păcatele mele, lacrimile mele nu ar fi suficiente. Aș avea nevoie de mai multe ajutoare ca să mi le plâng așa cum trebuie.

Cele două pluguri

Un țăran a reparat la fierărie două pluguri. Amândouă arătau la fel. Unul a rămas să stea în colțul șopronului. Viața lui era mai ușoară decât viața celui alt plug, pe care în dimineața următoare țăranul l-a pus la căruță și l-a dus la câmp. Însă acolo cu timpul el a devenit frumos și strălucitor. Când cele

două pluguri s-au întâlnit iar în șopron, s-au uitat uimite unul la celălalt. Plugul care nu fusese pus la lucru era acoperit de rugină. Și acum se uita cu invidie la prietenul său, care strălucea:

– Ia, spune-mi, cum ai devenit tu atât de frumos?! Doar pentru mine a fost atât de bine să stau liniștit în colțul meu în șopron.

Pe tine trândăvia te-a urâțit, iară pe mine munca m-a făcut frumos.

Ograda fără uși

Odată niște frați au pornit spre avva Antonie și, urcând într-o corabie să meargă la el, au aflat că un bătrân voia și el să meargă acolo, dar frații nu îl cunoșteau. Și, șezând ei în corabie, grăiau din cuvintele părinților și din Scripturi și, de asemenea, despre rucodelia (lucrul mâinilor) lor. Iar bătrânul tăcea. Și, ieșind ei la mal, au aflat că și bătrânul merge la avva Antonie. Când au ajuns la avva, starețul le-a zis:

– Bună tovărășie ați avut pe bătrânul acesta.

Apoi a zis și bătrânului:

– Buni frați ai aflat cu tine, avvo.

– Buni sunt, cu adevărat, răspunse bătrânul, dar ograda lor n-are uși și, oricine voiește, intră în grajd și dezleagă asinul.

Alegere duhovnicească

L-a întrebat odată avva Marcu pe avva Arsenie:

– De ce fugi de societate și de conversația cu noi?

Arsenie a răspuns:

– Dumnezeu știe că eu vă iubesc pe voi, dar nu pot fi și cu Dumnezeu, și cu oamenii. În cer mii și milioane au aceeași voie, dar la oameni voia este diferită: de aceea, nu pot să Îl părăsesc pe Dumnezeu și să fiu cu oamenii.

Experiență duhovnicească

Odată avva Evagrie l-a întrebat pe avva Arsenie:

– De ce noi cu toată învățătura și înțelepciunea noastră nu avem nimic, iar acești egipteni simpli au o lucrare duhovnicească atât de înaltă?

Avva Arsenie a răspuns:

– Noi din învățătura lumii nu scoatem nimic pentru viața duhovnicească, dar ei prin nevoințe și-au dobândit lucrarea lor duhovnicească.

Nebunia mult dorită

Se spune despre Sfântul Episcop Ammon că au adus la el la judecată o femeie, care era acuzată de păcatul adulterului (pe atunci episcopul îndeplinea și rolul de judecător). Uitându-se la cea nenorocită, sfântul episcop spuse:

– Ai zămislit un copil, nașterea ta va fi grea.

Apoi s-a adresat slujitorilor săi, zicând:

– Dați-i zece arșini¹³ de pânză: dacă va muri în timpul nașterii, aceasta va fi giulgiul ei, iar, dacă se va naște un copil, aceasta va fi bună pentru el.

Și a slobozit-o pe femeie, fără s-o pedepsească și fără să-i dea vreun canon.

Atunci o fecioară, care fusese prezentă la judecată și aștepta ca păcatul să fie pedepsit, a strigat:

– Acest episcop, pesemne, este nebun!

La aceste cuvinte sfântul a răspuns:

– Mulți ani m-am rugat singur în pustie să dobândesc această nebunie, și acum nu vreau să mă despart de ea, n-o dau pe nicio înțelepciune a lumii.

La frizerie

Un om a venit la frizerie. În timpul tunsului și al bărbieritului a început să stea de vorbă cu frizerul despre Dumnezeu.

Frizerul a spus:

– Orice mi-ați spune, eu tot nu cred că Dumnezeu există.

– De ce? a întrebat clientul.

– Este suficient să ieși în stradă pentru a te convinge că Dumnezeu nu există. Spuneți-mi, dacă Dumnezeu există, de unde sunt atâția oameni bolnavi?

De unde atâtea copii vagabonzi și războaie nedrepte? Dacă El, într-adevăr, ar exista, nu ar fi nici suferințe, nici boli. E greu să îmi închipui un Dumnezeu iubitor, Care îngăduie toate acestea. De aceea, eu personal nu cred în existența Lui.

Atunci clientul i-a spus frizerului:

– Știți ce zic eu? Că frizerii nu există.

– Cum așa? s-a mirat frizerul. Unul dintre ei este acum în fața dumneavoastră.

– Nu! a exclamat clientul. Ei nu există, altfel nu ar fi atâtea oameni netunși și nebărbieriți, ca, de exemplu, acel om care merge pe stradă.

– Păi, dragă omule, problema nu sunt frizerii! Pur și simplu, oamenii nu vin la mine.

– Tocmai aceasta și este problema! a confirmat clientul. Același lucru îl spun și eu: Dumnezeu există. Pur și simplu, oamenii nu îl caută și nu vin la El. Iată de ce sunt în lume atât de multe boli și suferințe.

Testamentul avvei Isaac

Când i-a venit avvei Isaac vremea sfârșitului, s-au adunat la el bătrânii și l-au întrebat:

– Avvo, cum să ne petrecem viața după plecarea ta?

El le-a răspuns:

– Voi ați văzut cum am trăit eu. Dacă voiți, urmați exemplul meu – păziți poruncile lui Dumnezeu și Dumnezeu vă va trimite harul Său, iar acest loc îl va păzi. Iar, de nu veți păzi poruncile lui Dum-

nezeu, nu veți rămâne nici în acest loc. Și noi am suferit când au murit părinții noștri. Dar, păzind poruncile lui Dumnezeu și învățăturile părinților noștri, am trăit ca și cum am fi viețuit împreună cu ei. Faceți și voi așa și vă veți mântui.

Uneori trebuie să fii îngăduitor

Un vânător, care vâna animale sălbatice în pustie, a venit să vâneze în muntele avvei Antonie. Văzând că avva glumește cu frații, s-a smintit.

Starețul (bătrânul), dorind să îl consoleze și să îi arate că uneori trebuie să fie îngăduitor cu frații, i-a spus:

– Pune o săgeată în arcul tău și întinde-l.

Vânătorul a făcut așa.

Bătrânul a spus:

– Întinde-l mai mult.

Vânătorul a întins arcul mai tare.

Bătrânul îi spuse iar:

– Întinde-l și mai mult.

Vânătorul a răspuns:

– Dacă îl întind peste măsură, arcul se va rupe.

La aceste cuvinte avva Antonie spuse:

– Așa e și cu lucrul lui Dumnezeu. Dacă întinzi peste măsură puterile fraților, ei curând se vor îndepărta de lucrul lui Dumnezeu; uneori trebuie să fii îngăduitor cu ei.

Auzind acestea, vânătorul își exprimă acordul și plecă de la bătrân cu mare folos, iar frații, întărindu-și

viziunea cea corectă asupra nevoinței lor, se împăăștiară la chilii.

Liniștea din chilie

Un monah îi spuse avvei Arsenie:

– Mă supără gândurile, zicându-mi: „Nu poți să postești, nici să lucrezi, cercetează-i, cel puțin, pe cei bolnavi, căci și acest lucru este dragoste”.

Iar bătrânul, știind că aceste gânduri sunt semădate de diavoli, îi zise:

– Mergi, mănâncă, bea, nimic nu lucra, numai de chilie nu te depărta.

Bătrânul a spus așa, știind că liniștea din chilie îl va duce pe monah la rânduiala sa, dacă monahul va petrece cu răbdare în tăcere.

Cartea lui Antonie cel Mare

Unul dintre înțelepții din acea vreme veni la dreptul Antonie și îl întrebă:

– Părinte, cum poți fi fericit, fiind lipsit de mângâierea pe care ți-o oferă cărțile?

Antonie răspunse:

– Cartea mea este natura cea creată și, când vreau să citesc Cuvântul lui Dumnezeu, această carte e deschisă în fața mea mereu.

Morarul

A fost odată un morar avar. Mica lui moară de apă era așezată pe malul unui râuleț. La marginea pădurii morarul a îngrădit râulețul printr-un mare stăvilar (dig). În spatele stăvilarului s-a adunat multă-multă apă, astfel încât s-a format un adevărat lac. Printr-un tub special apa venea de la mare înălțime la roata morii și astfel o punea în mișcare. Și în fiecare zi morarul măcina la moara sa mulți saci de grâne.

Odată morarul a observat o mică crăpătură în peretele digului. Și a fost sfătuit să îl repare imediat ca să nu se întâmple vreo nenorocire. Însă morarul cel avar a spus că un asemenea fleac nici măcar nu merită să fie discutat și că cele câteva picături, care pătrund prin crăpătură, nu vor putea rupe digul. În realitate însă, el, pur și simplu, nu vroia să-și piardă timpul și banii pe reparații. Seara crăpătura a devenit mai mare. Muncitorii de la moară i-au atras atenția morarului și l-au rugat să astupe crăpătura. Dar avariția morarului a întunecat judecata lui sănătoasă.

– Acum s-a făcut deja târziu, a spus el, să așteptăm până mâine.

La miezul nopții morarul a fost trezit de un zgomot puternic. El a sărit din pat, a alergat pe scară în jos și a văzut că digul s-a rupt și că apa din dig se împrășteie. Morarul a văzut că aproape toate câmpurile lui sunt inundate de apă. O cauză mică, dar ce urmări mari!

Musca și albina

Dacă întrebi o muscă: „Sunt flori în apropiere?”, ea îți va răspunde: „Nu știu dacă sunt flori, dar acolo în mormanul acela de gunoi poți găsi toată mizeria pe care o vrei”. Și va începe să îți înșiruiască toate locurile murdare pe unde a fost.

Iar, dacă întrebi o albină: „Ai văzut vreun coș de gunoi prin zonă?”, ea îți va răspunde: „Coș de gunoi? Nu, n-am văzut niciunul, pe aici e plin de flori parfumate”. Și va începe să îți înșiruiască toate florile din grădină sau de pe pajiște.

Musca nu știe decât unde este mizeria, în timp ce albina știe unde se găsesc irișii sau zambilele.

Noi nu ne închinăm omului

Avva Apollo deseori le spunea fraților săi că trebuie să se închine la picioarele călugărilor străini, care vin în mănăstirea lor.

– Închinându-ne fraților, noi ne închinăm nu oamenilor, ci lui Dumnezeu. L-ai văzut pe fratele tău? L-ai văzut pe Domnul Dumnezeuul tău.

Pe o insulă pustie

Pe o insulă trăiau trei pustnici, care aveau la ei icoana Sfintei Treimi. Și, întrucât ei erau oameni

simplici, neînvățați, se rugau înaintea acestei icoane, spunând o rugăciune simplă, după mintea lor: „Noi trei, voi trei, miluiți-ne pe noi”. Și așa repetau mereu una și aceeași rugăciune.

Pe această insulă veniră niște călători, iar pustnicii îi rugară să îi învețe să se roage. Călătorii începură să îi învețe rugăciunea *Tatăl nostru* și, după ce îi învățară, plecară mai departe pe mare cu vaporul lor. Dar, depărtându-se puțin de țărm, văzură dintr-odată că cei trei bătrâni, pe care îi învățaseră să se roage, aleargă după ei pe apă și strigă:

– Oprite-vă, am uitat rugăciunea voastră.

Văzându-i mergând pe apă, călătorii se minunară și, fără să se oprească, le spuseră doar:

– Rugați-vă așa cum știți.

Bătrânii s-au întors și au rămas cu rugăciunea lor.

Sfatul avvei Ammon

Un frate i-a cerut avvei Ammon:

– Spune-mi ceva ca îndrumare.

Starețul (bătrânul) a răspuns:

– Dobândește acele gânduri pe care le au criminalii închiși în temniță. Ei mereu întreabă: „Unde este judecătorul? Când va veni?”. Și, de disperare, plâng. Așa și monahul mereu trebuie să ia aminte la sine și să își mustre sufletul său, zicând: „Vai mie! Cum voi sta eu la judecată înaintea lui Hristos? Ce Îi voi răspunde?” De vei cugeta mereu așa, te vei mântui.

Sfatul avvei Ammoi

Un frate a venit odată la avva Ammoi să îi ceară un sfat. Și a stat la bătrân șapte zile, dar bătrânul nu i-a dat niciun sfat. Atunci fratele s-a pregătit de drum.

Conducându-l, bătrânul i-a spus, oftând:

– Frate, ia aminte la tine! Căci, în ceea ce mă privește pe mine, păcatele mele au devenit ca un zid întunecat între mine și Dumnezeu.

Statornicia lumii lăuntrice

Odată doi călugări au venit la avva Iosif cu rugămintea de a le explica dacă este mai bine să îi primească cu bucurie pe frații care vin în vizită sau să nu exprime această bucurie. Și nici n-au apucat să deschidă gura, ca să îi expună dificultatea lor, că el le-a anticipat întrebarea și a intrat în chilia sa. Acolo s-a acoperit cu o haină veche și a trecut printre ei în această haină, fără să spună un cuvânt.

Apoi și-a dat jos această haină, a îmbrăcat o haină bună, pe care o folosea în sărbători, și a trecut iar printre ei. În cele din urmă, s-a îmbrăcat așa cum se îmbrăca de obicei și s-a așezat lângă ei.

Monahii se uitau la el surprinși, neînțelegând nimic din ceea ce făcuse el.

Atunci el le-a spus:

- Ați observat bine ceea ce am făcut eu?
- Da, au răspuns ei.

– Dar, a adăugat Iosif, ați observat cumva că schimbarea hainelor a schimbat ceva și în mine? Am devenit eu mai rău, purtând haina cea veche? Sau am devenit mai bun, purtând haina cea bună?

– Firește că nu!

– Amintiți-vă, în comparație cu aceasta, că nimic din tot ceea ce este creat, nici chiar oamenii nu trebuie să schimbe nimic prin apariția lor în lumea noastră lăuntrică. Primiți-i cu bucurie și cu nevino-văție și cu dragoste creștină pe frații care vă vin în vizită. Iar, dacă nimeni nu vine la voi, concentrați-vă asupra voastră înșivă.

Noua chilie a avvei Agathon

Se spune despre avva Agathon că a petrecut mult timp zidind o chilie împreună cu ucenicii lui și, după ce au sfârșit ei chilia, au venit apoi să șadă în ea. Și a văzut bătrânul în săptămâna dintâi un lucru ce nu-i folosea și a zis ucenicilor săi: „Sculați-vă, să mergem de aici”.

Iar ei s-au tulburat, zicând: „Dacă aveai intenția de a ne muta, pentru ce am depus atâta osteneală zidind chilia? Și oamenii, smintindu-se din pricina noastră, iarăși vor începe să zică: «Iată, iarăși se mută nestatornicii»”.

Și, văzându-i pe ei împuținați cu sufletul, bătrânul le-a răspuns: „Deși unii se vor sminti, alții însă se vor zidi, zicând: «Ferițiți sunt unii ca aceștia, că pentru Dumnezeu s-au mutat și toate le-au defăimat»”.

Însă cel ce voiește să vină, să vină, căci eu mă mut".
Și s-au aruncat ei la pământ, rugându-l să îi ierte și
să îi ia și pe ei cu el.

Lumina de la lampă

În Pustia Schetică era un bătrân ostenitor cu trupul, dar împrăștiat cu cugetul. Și s-a dus la avva Ioan Colov să-l întrebe despre uitare. Auzind de la el cuvânt, s-a întors la chilia sa, dar a uitat ce i-a zis avva Ioan. Și s-a dus iarăși să-l întrebe. Și, auzind iar de la el cuvânt, s-a întors. Dar, după ce a ajuns la chilia sa, iarăși a uitat. Și așa, de multe ori mergând, când se întorcea, era stăpânit de uitare. Mai târziu, întâlnindu-se cu bătrânul, i-a zis: „Știi, avvo, că am uitat iarăși ceea ce mi-ai zis? Dar, ca să nu te supăr, nu am mai venit”. Și i-a zis avva Ioan lui: „Du-te și aprinde lampa!”. Și el a aprins-o. Și iarăși i-a zis lui: „Mai adu și alte lămpi și aprinde-le de la ea!”. Și a făcut așa. Și i-a zis avva Ioan bătrânului: „Nu cumva s-a vătămat cu ceva lampa, pentru că ai aprins de la ea și celelalte lămpi?”. Și el a zis: „Nu”. Și a zis avva: „Așa nici Ioan; de va veni la mine toată Pustia Schetică, tot nu mă va opri de la darul lui Hristos. Așadar, oricând voiești, vino, fără să te îndoiești!”. Și astfel, prin răbdarea amândurora, a luat Dumnezeu uitarea de la bătrânul acela.

Tânărul și înțeleptul

Un tânăr locuia împreună cu tatăl său, care era foarte bătrân, într-un loc pustiu, sus, în munți. Plictisit de o existență atât de monotonă, el își dorea să afle care este sensul vieții sale.

Odată au ajuns la el niște zvonuri, cum că departe în munți trăiește un înțelept cu ucenicul său. Tânărul își dorea să îl vadă. Rătăcind pe drumuri și poteci în căutarea înțeleptului, el a întâlnit la marginea satului un băiat, care se juca la pârâu. Tânărul trecu pe lângă el, dar dintr-odată auzi în spatele său:

– Nu pe această cale trebuie să mergeți, ci pe aceea, care este dincolo de pârâu.

Tânărul se întoarse, dar băiatul nu mai era. Ezi-tând puțin, porni pe calea indicată.

Câteva zile mai târziu, la podul unui sat, tânărul văzu o fată, care spăla rufe. Privirea și zâmbetul ei prietenos îl opriră. Gândul de a rămâne cu această fată în acest sat și de a întrerupe căutările puse-ră stăpânire pe inima tânărului. Dar, amintindu-și de hotărârea sa de a-l căuta pe înțelept, își continuă drumul.

– Trebuie să mergeți pe calea care se află la cealaltă margine a satului – se auzi în spate vocea blândă a necunoscutei.

El se întoarse, dar fata dispăru.

Pe drum întâlni un tânăr de aceeași vârstă cu el. Intrară în vorbă și se împrieteniră. Apărură iarăși îndoielile: să își continue căutările sau nu? Și iar auzi în spatele său o voce:

– Nu pe acea cale trebuie să mergi. La intersecție să cotești la dreapta.

Când tânărul se întoarse, noul său prieten dispăru.

Drumul indicat îl conduse la o cocioabă veche. Pe băncuță, lângă casă, ședea un moșneag, la care călătorul și rămase peste noapte. Dimineața bătrânul îi spuse tânărului că el locuiește singur și că ei doi ar putea locui împreună.

– Nu, nu, refuză călătorul, eu trebuie să îl găsesc pe înțelept, să aflu care este sensul vieții mele.

Și ieși din cocioabă.

– Unde ai să mă găsești, răsună vocea bătrânului, dacă de fiecare dată tu mă părăsești?

Tânărul se întoarse, dar nici cocioaba, nici bătrânul nu mai erau.

„Deci acesta mi s-a arătat tot timpul, ghici tânărul. În toți oamenii pe care eu i-am întâlnit în drumul meu, mi s-a arătat însuși acest înțelept. Acum primul om pe care îl voi întâlni, îl voi socoti învățătorul meu”. Și atunci îl văzu pe tatăl său bătrân, care îi ieși în întâmpinare, și vechea lor căsuță din munți, în care ei locuiau împreună. Abia atunci tânărul înțelese cu cine locuia el, și i se descoperi sensul vieții sale.

Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi (Matei 11, 28).

Tânărul și cei trei uriași

Un tânăr a auzit odată despre o plantă minunată, care înviază morții, și a venit să îl întrebe pe un bătrân, care trăia singur în pădure și știa unde crește ea.

Ascultându-l pe tânăr, bătrânul îi spuse:

– Da, știu unde crește această plantă, dar ea este păzită de trei uriași răi: primul este înalt cât un copac și este foarte agil, al doilea este imens, cât un munte, dar este stângaci, iar al treilea ajunge cu capul până la nori, dar este cel mai încet dintre toți. Să știi că ei sunt ucigașii tăi. Trebuie să te lupți cu ei și să îi biruiești, altfel ei te vor omorî, ca pe atâția viteji, care au intrat odinioară în luptă cu ei. Dacă la început îl vei distruge pe cel mai iute și abil, îți va fi mai ușor să te descurci cu ceilalți.

– Și cum îi pot birui? întrebă tânărul.

– Numai prin disprețul față de moarte, răspunse bătrânul cu fermitate.

– Eu nu mă tem de moarte, spuse viteazul.

– Atunci ascultă-mă cu atenție, rosti înțeleptul, privind drept în ochii tânărului. Împotriva acestor uriași înfricoșători există doar un singur mijloc, dar el poate fi întrebuițat doar de o inimă curajoasă. Așadar, ține minte: pe primul uriaș îl poți ucide prin disprețul față de intrigile lui, pe al doilea, prin disprețul față de intențiile lui, iar pe al treilea, prin disprețul față de mirajele lui înfricoșătoare și înșelătoare.

– Am înțeles sensul sfaturilor tale și îți mulțumesc! exclamă tânărul și, plin de curaj, plecă să găsească planta cea minunată. Succesul îl însoți și el îi învie pe toți oamenii uciși de cei trei uriași răi.

Vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea (1 Corinteni 15, 26).

Pașii lui Dumnezeu

Un om, ajuns în rai, i-a cerut lui Dumnezeu să-i descopere viața pe care a trăit-o. Dumnezeu i-a înfățișat-o ca și când ea s-a desfășurat pe nisipul unei plaje. Omul a văzut că în momentele de bucurie erau patru urme de pași pe nisip, ale lui și ale lui Dumnezeu. Dar în clipele de suferință, erau numai două urme. Mâhnit, omul i-a spus lui Dumnezeu: „De ce în momentele grele m-ai lăsat singur?” Acesta i-a răspuns: „În clipele de suferință erau doar urmele Mele, pentru că atunci te purtam pe brațe”...

Ce înseamnă „mort față de lume”?

La un călugăr bătrân și înduhovnicit, s-au adunat mai mulți creștini pentru cuvânt de folos. Un om care-și dorea mântuirea zise pustnicului:

– Preacuvioase părinte, spune-mi te rog cum să înțeleg îndemnul Sfântului Apostol Pavel care spune: *Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului Iisus Hristos prin care lumea s-a răstignit față de mine și eu față de lume (Galateni 6, 14).*

Zis-a lui pustnicul:

– Mergi frate creștine la cimitirul din vale și ocărăște morții de acolo cum vei știi tu mai bine și apoi să te întorci la mine.

Făcând ascultare creștinul merse la cimitir și începu a ocără mormintele bătându-le cu pietre și strigând: „Ocară vouă putreziților, mișeilor și păcătoșilor, roșilor de viermi, nenorociților”, și așa mai departe. Și așa făcu creștinul o zi întreagă și apoi se întoarse la bătrânul călugăr. Acesta vâzându-l l-a întrebat:

– Ce ți-au răspuns morții când îi ocărai? S-au supărat pe tine? Te-au ocărât și ei?

– Nimic n-au spus, nu m-au ocărât, nu s-au supărat! răspunse creștinul.

Zis-a lui pustnicul:

– Du-te fratele meu din nou la cimitir și îi slăvește pe morții de acolo, laudă-i și-i ferește-i cum vei ști tu mai bine și mai frumos!

Se duse din nou creștinul la cimitir și făcu precum îi porunci bătrânul, zicând: „Laudă vouă, morților, slavă și cinste dreptilor și credincioșilor, sfinților și virtuoșilor!”

Săvârșind porunca după o zi întreagă de laudă se întoarse la bătrânul pustnic.

Zis-a lui pustnicul:

– Ce ți-au grăit morții când îi slăveai, laudai și cinsteai?

– Nimic! răspunse creștinul

– Acum dragul meu ai înțeles cuvintele Apostolului Pavel, gândind la morții care au tăcut și când

îi linguseai și când îi ocărai. Dacă voiești să te mântuiești fă și tu asemenea lor!

Aceasta este însemnătatea cuvântului, *prin care lumea s-a răstignit față de mine și eu față de lume.*

Adevăratul creștin în felul acesta trebuie să fie „mort față de lume”, față de ispitele ei, față de amăgirile ei, prigoanele ei.

Această pildă lămurește cum să înțelegem să devenim morți față de lume, cum să facem exercițiul smereniei față de ispitele vieții și care este perspectiva noastră în raport cu ocara sau lauda din partea lumii.

Sinceritate și curaj

Trăia odată un împărat, într-o țară îndepărtată. Acesta ajunsese bătrân și știa că se apropia vremea ca să aleagă pe cel ce îi va urma la tron.

În țara aceea succesorii la tron nu se alegeau dintre copiii împăratului, ci dintre tinerii cei mai virtuoși din împărăție.

Așadar, a chemat la el pe toți tinerii din împărăție într-o anume zi, și le-a spus:

– A venit timpul să mă dau la o parte și să aleg următorul împărat. Am decis să aleg pe unul din voi. Iată cum va fi alegerea: vă voi da astăzi fiecare o sămânță, însă una specială. Vreau să mergeți fiecare acasă, să plantați sămânța, să o udați, și să va întoarceți exact peste un an, aici, cu planta care a crescut din sămânță. Atunci, voi judeca după plan-

tele pe care le aduceți, și voi alege unul dintre voi. Acela va fi următorul împărat!

Printre băieți era și unul numit Petru, care și-a primit și el sămânță cuvenită. A mers acasă plin de elan și i-a spus mamei toată povestea. Ea l-a ajutat să pregătească ghiveciul, să aleagă pământul, să planteze sămânța și s-o ude cu grijă. În fiecare zi o uda la timp și urmărea dacă dă lăstari.

După vreo trei săptămâni, unii dintre băieți au început să vorbească despre plantele lor. Petru continua să-și verifice ghiveciul cu sămânță, dar, nimic nu creștea.

Patru săptămâni, cinci săptămâni, șase săptămâni trecură. Tot nimic. Deja toți băieții vorbeau despre plantele lor iar a lui nici nu se ivise din pământ. Era tare abătut.

Au trecut șase luni și tot nimic cu sămânța lui. A înțeles că dăduse greș. Toți ceilalți aveau copăcei și plante înalte iar el...nimic. N-a spus nimic celorlalți. Încă mai aștepta, oarecum.

A trecut și anul și toți băieții s-au înfățișat înaintea împăratului. Petru n-a vrut să meargă cu ghiveciul gol, dar mama lui l-a încurajat s-o facă. La urma urmei era cel puțin sincer. Petru a simțit un gol imens în stomac, dar știa în sinea lui că mama are dreptate. Așa că a luat ghiveciul și s-a dus la palat.

Când a ajuns acolo, a fost uimit de varietatea de plante prezentate de ceilalți tineri. Erau frumoase, de toate formele și mărimile. Petru și-a așezat ghiveciul jos iar cei din jurul său au început să râdă. Unii îl compătimeau și îi ziceau în batjocoră:

- Ei, cel puțin ai încercat și tu!

Când a sosit împăratul, și-a aruncat ochii peste mulțime și i-a salutat pe cei prezenți. Petru a încercat să se ascundă undeva în spate.

- Ce plante minunate și ce flori atrăgătoare ați crescut. Astăzi unul dintre voi va fi numit împărat!

Dintr-o dată, ochii suveranului au căzut pe Petru și pe ghiveciul gol.

A poruncit imediat gărzilor să îl aducă în față. Petru era îngrozit. Se gândea:

- Împăratul a văzut că sunt un netrebnic, căci sămânța mea nu a rodit. Pentru nevrednicia mea, poate voi plăti cu capul.

Când a ajuns în față, împăratul l-a întrebat cum îl cheamă.

- Numele meu este Petru, a răspuns el cu teamă.

Toți tinerii râdeau și-și băteau joc de el. Împăratul a cerut tăcere. S-a uitat la băiat și a anunțat mulțimea:

- Iată noul vostru împărat. Numele lui este Petru!

Băiatul nu-și putea crede urechilor: „Dar sămânța nici nu crescuse. Cum putea să fie el noul împărat?...”

Împăratul a luat din nou cuvântul și a zis:

- Cu un an în urmă am dat fiecăruia dintre voi o sămânță. V-am spus să o plantați, să o udați și să o aduceți astăzi la mine. Dar, eu v-am dat semințe fierte care n-au cum să crească. Toți dintre voi - cu excepția lui Petru - mi-ați adus plante și flori. Când ați văzut că sămânța nu crește, ați înlocuit-o cu alta, de la voi. Doar Petru a avut curajul și sinceritatea

de a se prezenta cu ghiveciul în care se află sămânța dată de mine. De aceea, el este noul vostru împărat!

Zdrențărosul fericit

Un călugăr s-a rugat mult la Dumnezeu, să-i arate pe cel de la care ar putea învăța calea Împărăției.

Într-o zi, mergând la biserică, monahul a întâlnit lângă ușă un cerșetor zdrențăros, plin de bube. Trecând, monahul îl salută, după obicei:

- Ziua bună!
- Nu țin minte să fi avut vreodată o zi rea!
- Să-ți dea Domnul fericire, atunci bătrâne!
- Nu știu să fi fost vreodată nefericit!
- Îți doresc ceea ce singur îți dorești!
- Nu duc lipsă de nimic!
- Dar tu n-ai nicio nevoie?

- Nu-mi doresc bunăstarea și tocmai aceasta este bunăstarea mea, nu-mi doresc fericirea și tocmai aceasta este fericirea mea, dacă sufăr de foame mulțumesc lui Dumnezeu, dacă mi-e frig, îi mulțumesc lui Dumnezeu, când toți mă gonesc, îi mulțumesc lui Dumnezeu, pentru că Voia lui Dumnezeu este totdeauna desăvârșită, bună și dreaptă.

Două fiare de plug

Un negustor avea două fiare de plug. Pe unul din ele îl puse la gura unui plug și începu să are cu putere pământul. Pe celălalt îl puse deoparte, lăsându-l la păstrare. Și iată că trecu o vreme, după care, cele două fiare se întâlniră sub umbra casei. Cel de plug strălucea ca aurul în soare, iar celălalt, nu numai că nu avea nicio strălucire, dar rugina îl îmbrăcase într-o haină urâtă, zgrunțuroasă. Atunci, cele două fiare vorbiră între ele:

- E cu putință, oare, să fim atât de desebiți, cu toate că la început ne asemănam atât de mult? Întrebă fierul ruginit.

Cel lustruit răspuse, cu smerenie, dar și cu tărie:

- De vreme ce se vede, desigur că e cu putință!

Ce-ai făcut de ești atât de frumos, iar eu am rămas atât de urât? Căci știu bine că tu te-ai ostenit lucrând, pe când eu m-am odihnit în tot acest timp.

Atunci, fierul lustruit zise celui odihnit:

- Tocmai fiindcă te-ai odihnit... Munca m-a păstrat frumos, iar pe tine, odihna te-a slăbit.

Auzind acestea, fierul cel ruginit s-a pus și el, de îndată, pe muncă.

Expoziție de cruci

Într-o legendă din evul mediu se povestește cum Dumnezeu se îndură de un om care se văita de crucea sa. O găsea prea grea pentru puterile sale.

Dumnezeu îl conduse într-o sală în care erau expuse toate crucile oamenilor și-i spuse: „Alege-ți una!”. Omul începu să caute. Atunci văzu o cruce subțire, dar era prea lungă. Văzu o cruce foarte mică, dar când a vrut s-o ia pe umeri, i se păru grea ca plumbul. Apoi găsi una care-i plăcu și-o puse pe umeri. Dar când era pe umeri, omul observă că avea un ghimpe ascuțit care-i pătrundea în carne ca un spin. Astfel, fiecare cruce prezenta ceva neplăcut. Se uită la toate crucile și niciuna nu i se potrivea. Deodată descoperi într-un colț o cruce, peste care trecuse cu vederea. Asta nu era prea grea, nici prea ușoară, așa ca și cum ar fi fost croită și făcută special pentru el. Pe aceasta voia s-o poarte de acum înainte. Când însă se uită mai de aproape și mai cu atenție la ea, observă că aceasta era tocmai crucea pe care o purtase până în acel moment.

Cuprins

Aufheben	5
Avortul	6
Credință absolută	7
Avva Agathon și străinul bolnav	8
Avva Agathon și leprosul	8
Avva și hoțul	9
Avva Macarie și diavolul	10
Tăbăcarul din Alexandria	10
Batiuška și fasolea	11
Bunătate fără margini	12
Conversație despre folosul sufletesc	12
Conversație despre frumusețile Elveției	13
Calmul pietrei	13
Recunoștință demnă de Dumnezeu	14
Binecuvântată nebunie	15
Mesagerul înțelept	15
Cea mai apropiată cale către Dumnezeu	16
Dumnezeu este pretutindeni	16

Dumnezeu știe ce este bine	17
Dumnezeu este de nepătruns	18
Dumnezeu, Care uită păcatele	19
A lua și a da	20
A fi ca un înger	20
În magazin cu Dumnezeu	21
În atelierul unui ceasornicar	22
Credința în minuni	22
Vizita lui Dumnezeu	23
Vizită la un colecționar bogat	25
De vină pentru tot	25
Exteriorul și interiorul	27
Lup, vulpe sau iepure?	28
Vrabia	29
Călărețul, fermierul și săracul	31
Bucurați-vă pururea	33
Atotputernicul Knut	34
Există un timp pentru toate	35
Toate celelalte se vor adăuga	36
Ați uitat săculețul	36
Alegerea crucii	37
Discurs la un simpozion științific	40
Discursul unui profesor bătrân	41
Ulmul și vița de vie	41

Hipnoza	43
Vasele de lut	44
Papagalul vorbitor	45
Omul flămând și omul de știință	45
Orașul în care nu există reguli de circulație	46
Orașul cătușelor	47
Orășeanul și maimuța cea bătrână	49
Pregătirea pentru Sfânta Împărtășanie	50
Grindină peste păcătoși	51
A vâsli împotriva curentului	51
Păcatul fățarniciei	52
Darul lacrimilor	52
Doi prieteni în cimitir	53
Doi gândaci	54
Doi țărani și un râu	55
Doi copii: Minciuna și Neadevărul	56
Doi orbi	57
Cei doi fii ai împăratului	58
Două rânduri	59
Doi prieteni și un cioban	59
Doi prieteni la o conferință ecumenică	60
Fata speriată de război	61
Copiii și pasărea cea frumoasă	61
Datornicii	62

Casă pentru un dolar	63
Casa și șarpele	64
Indicatorul rutier în drum spre capitală	64
Ghiborții și râul	65
Nevoință și mai mare	66
Păsările nemiloase	66
Un prieten grijuliu	67
Soția fermecată	68
Cățelul cel rău	70
Duhul cel rău	71
Cunoștință cu un puști	73
Maturitate	73
Joaca copiilor în timpul prânzului	74
Joaca în timpul mesei	74
Ingeniozitate	75
Iisus și Nicodim	75
Un domn distins și un cerșetor într-o singură persoană	77
Numele din grădină	78
Interviul alpiniștilor	79
Folosește-le acum	79
Încercarea credinței	80
Încercarea mirilor	81
Încercarea unui ministru	82

Un om cu adevărat fericit	83
Cum să înveți tabla înmulțirii?	86
Cum să găsești fericirea?	87
Cum să îl înțelegi pe Dumnezeu?	88
Ce culoare are marea?	89
Desenul de pe placa de piatră	89
Piatra care îndeplinește dorințele	90
Când să înceapă educația?	91
Când tu ai tăcut, a luat cuvântul Adevărul	92
Copeica	93
Naufragiul	94
Țăranul și pepita de aur	95
Țăranul și tâlharii	96
Un strigăt plin de curaj	96
Cristalul credinței	97
Cine îl va lua pe „Fiul”?	99
Celui ce își dorește mai puțin i se dă mai mult	102
Cine ești tu?	106
Căpșunele	107
Tăietorul de lemne și ursoaica	108
Scara	109
Liturghia în păcat	111
Prinderea unui iepure	112
Minciuna	112

Mai bine să mor lângă izvor	113
Cel mai bun și cel mai rău	114
Păcatele preferate	114
Băiatul și butucul	115
Un băiat la pescuit	115
Muntele Ursului	116
Milostivul Dumnezeu	118
Milostenia este cel mai bun prieten	118
Bolnavul închipuit	119
Te pot ajuta cu ceva?	120
Chipul Meu	121
Rugăciunea lui Epictet	125
Rugăciunea din obișnuință	126
Rugăciunea săracilor	127
Sarcina mea	129
Inundație pe o insulă	129
Înclinațiile	131
Sfatul avvei Visarion	131
Interese vitale	132
Sunt în capitală!	133
Părinții noștri procedau altfel	134
Nu în asceză constă esența	134
Nu te mai gândi la treburi	135
Limbă necunoscută	136

Un om incredibil de plictisitor	136
Prințesa inaccesibilă	137
Un animal necunoscut	138
Biserica mută	139
Agitație inutilă	142
Cunoștințe inutile	143
Ura unei femei certărețe	144
Comoara inexistentă	145
Viață nouă	145
Noii locatari ai iadului	146
Noaptea în pădure	146
Nevoia de sfaturi	148
Amândoi ascultă	149
Singur în casă	149
Clipă din veșnicie	150
Lacul cu apă vie	150
Uneltele diavolului	151
Orbirea	152
Ai rămas întreg	153
Răspunsul lui Iisus	153
Răspunsurile unui monah de la Optina	154
Părintele știe tot!	155
Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt	156
De ce există răul în lume?	157

Reflexia urciorului	157
Renunțarea de dragul Adevărului	158
Sfaturile tatălui	159
Pustnicul care a atins limita	159
Greșeala	160
Primul pas	161
Strămutarea unei perechi de vrăbii	162
Peștera cu stalactite	163
Platanul	164
După muncă și răsplată	165
Să crezi!	165
Darul avvei Agathon	167
Nevoința rugăciunii	167
Excursie în Piața Roșie	168
În căutarea a ceea ce nu există pe pământ	169
În căutarea ciocanului	170
Arată-L pe Dumnezeu	171
Închinăciunea preotului	171
Înțelegerea completă a lumii	172
Folosul creștinismului	173
Steaua Polară	174
Ajutor în vremea pocăinței	175
Ocara ca lauda	176
Nu poți găsi Adevărul împreună cu Minciuna	176

Regulile și dragostea	177
Deprinderea cu înălțimea	178
Sosirea împăratului	178
Vizită la psihiatru	179
Vocația monahilor	180
Pretenția că este un nimic	180
Împărtășania la Iacov din Eubeea (Evia)	181
Prăpastia	182
Profeția avvei Antonie	182
Iluminarea unui primar	184
Doar să cari apă!	184
Trezește-te	187
Călugărul iertat	187
Pasărea înțelepciunii	188
Nasturele	190
Călătorie în Egipt	191
Căile oamenilor	191
Drumețul și uriașul	192
Calea către mântuire	193
Calea neștiinței	194
Betia	195
Lucrarea a doi îngeri	196
Zmeul distrus	196
Vaza spartă	197

Conversație cu Dumnezeu	198
Raiul omului bogat	199
Poveste despre o călătorie la Roma	200
Pârâul și izvorul	200
Cu ajutorul lui Dumnezeu	201
Cea mai mare minciună din lume	202
Un licurici mic și încrezut	203
Întâlnire cu avva Arsenie	203
Legătură de mazăre	204
Gânduri sfinte	205
Preotul și bucătăreasa	206
Aurora boreală	207
Semințele	208
Curăția inimii	208
Puterea Crucii	209
Puterea rugăciunii pentru cei adormiți	209
Vântul puternic	210
Stâncile și oamenii	211
Dulce sau acră?	212
Urme pe nisip	213
Orbul și paznicul	214
Greu se biruie obișnuința	214
Slujirea și lauda	215
Zvonurile	215

Smerenia	216
Desăvârșirea monahului	217
Contemplarea zorilor dimineții	218
Ochelarii de soare	219
Oglinda din vis	219
Oaspeți pricepuți	220
Scăparea de șarpele ucigaș	221
Dispută într-un spital de psihiatrie	222
Să devii ca focul	222
Tâmplarul și clienții capricioși	223
Tâmplarul care doarme în sicriu	224
Frica avvei Arsenie	224
Judecata	225
Judecata lui Dumnezeu	225
Judecățile sunt ale lui Dumnezeu	226
Există Dumnezeu?	227
Esența smereniei	227
Un om fericit	230
Ușa secretă din trecătoarea montană	231
Așa a vrut Dumnezeu	232
Aceasta este regula mea	234
Crucea ta	234
Rabdă tot și vei trăi	235
Trei zidari	237

Cei trei cedri din Liban	239
Cei trei călugări	241
Trei moduri minunate de a scăpa de moarte	242
Cei trei prieteni	243
Nu ai nimic	244
La patul unei mame muribunde	244
Fericirea are o înfățișare simplă	245
Câinele ucis	247
Cărarea îngustă	248
Călugărul demascat	248
Măsura în nevoiețe	250
Recolta	251
Învățătorul și ucenicul	251
Fermierul și vecinul său	253
Lauda și ocara aduse morților	253
Depozitul cu aur	255
Hristos-călător	255
Un huligan în biserică	258
Regatul lanțurilor	258
Prețul unui monah	260
Prețul ascultării	260
Omul și păsările	262
Omul nu este înger	262
Înțelepciunea omenească	264

Cu cât mai puțin, cu atât mai bine	265
Ochelarii negri	265
Ce înseamnă să mărturisești credința	266
Ce este mai greu?	267
Sentimentul de vinovăție	267
Fântâna minunată	268
Monahia din Șamordino	269
Întâlnire ecumenică	270
Aceasta este Țara mea!	271
Smerenie mare	272
Păcatele avvei Dioscor	273
Cele două pluguri	273
Ograda fără uși	274
Alegere duhovnicească	275
Experiență duhovnicească	275
Nebunia mult dorită	275
La frizerie	276
Testamentul avvei Isaac	277
Uneori trebuie să fii îngăduitor	278
Liniștea din chilie	279
Cartea lui Antonie cel Mare	279
Morarul	280
Musca și albina	281
Noi nu ne închinăm omului	281

Pe o insulă pustie	281
Sfatul avvei Ammon	282
Sfatul avvei Ammoi	283
Statornicia lumii lăuntrice	283
Noua chilie a avvei Agathon	284
Lumina de la lampă	285
Tânărul și înțeleptul	286
Tânărul și cei trei uriași	288
Pașii lui Dumnezeu	289
Ce înseamnă „mort față de lume”?	289
Sinceritate și curaj	291
Zdrențărosul fericit	294
Două fiare de plug	295
Expoziție de cruci	295